VÁROSBÓL OTTHON

BUDAPEST FŐVÁROS TELEPÜLÉSTERVE

ALÁTÁMASZTÓ MUNKARÉSZ

II. KÖTET KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS

2026. február hó

MEGBÍZÓ: BUDAPEST FŐVÁROS ÖNKORMÁNYZAT

SZAKMAI IRÁNYÍTÓ: BUDAPEST FŐVÁROS FŐPOLGÁRMESTERI HIVATAL

Erő Zoltán
Budapest főépítésze
Várostervezési Főosztály

Garay Márton osztályvezető
Pártos Judit csoportvezető
Kovács Barbara csoportvezető

SZERZŐK

TELEPÜLÉSRENDEZÉS:		
Albrecht Ute	területrendező tervező – vezető településtervező, okl. építészmérnök	TR 01-0517 TT/1, É 01-0517
András István	területrendező tervező – vezető építésztervező, okl. építészmérnök	TR 01-0525 TT, É/1 01-0525
Balla Mariann	okl. építészmérnök, urbanista	TT, É 01-4620
Ökrös László	okl. településmérnök	TT 01-6090
Szilágyi Eszter	okl. településmérnök	TT 01-6847
Teremy Viktória Nóra PhD	okl. településmérnök	TT 01-6760
GAZDASÁG, TÁRSADALOMTUDOMÁNY:		
Bedőcs Bernadett	okl. geográfus	
INFRASTRUKTÚRA:		
Pető Zoltán	okl. építőmérnök, közlekedéstervező	Tkö-1 01-2321
Becsák Péter	okl. építőmérnök, közlekedéstervező	Tkö 01-10856
Szabó Krisztián	okl. építőmérnök, vízellátás-csatornázás szakmérnök	TV 01-16166
Orosz István	okl. villamosmérnök, mérnök-közgazdász	TE 01-67717 TH 01-67717
TÉRINFORMATIKA:		
Pizág Csaba	építőmérnök, térinformatikai szakmérnök	
Albert Csilla	térképész, térinformatikai szakmérnök	

SZERZŐK

TERMÉSZETI KÖRNYEZET:

Tatai Zsombor	okl. tájépítészmérnök, tájvédelmi szakértő	TK 13-1430 SZ-015/2021
Bódi-Nagy Anasztázia	okl. tájépítészmérnök	TK 13-1818
Niedetzky Andrea	okl. tájépítészmérnök	TK 01-5152
Zétényi Dávid	okl. tájépítészmérnök, ipari környezeti szakmérnök	TK 01-5307

SZERZŐK

KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS:

Szőke Balázs	okl. tájépítészmérnök, tájvédelmi szakértő	SZ-010/2021

ÖRÖKSÉGVÉDELEM:

Dr Tankó Károly	régész, örökségvédelmi szakértő	Szakértői Eng. sz: OKM 289-5/2008

TÁRSADALOMTUDOMÁNY:

Dr Csizmady Adrienne	szociológus
Erdélyi Tea	szociológus

KÖZREMŰKÖDŐK

TELEPÜLÉSRENDEZÉS:

Hugauf Marcell	okl. településmérnök	Tóth-Czeper Gabriella	okl. geográfus
Janurik Csilla	okl. településmérnök	Tóth-Varga Dóra	okl. településmérnök TT 01-6863
Sunkel Diána	okl. településmérnök		

TERMÉSZETI KÖRNYEZET:

Balogh Ábris	okl. tájépítészmérnök	Mészáros Szilvia	okl. tájépítészmérnök, táj-és élővilágvédelmi szakértő SZ-006/2018
Ludvigh Bertalan	okl. tájépítészmérnök		

Budapest, 2026. február hó

RÖVIDÍTÉSEK JEGYZÉKE

BATrT: Trtv. harmadik része (Budapesti Agglomeráció Területrendezési Terve)

BFRSZ: Budapest főváros rendezési szabályzata a Fővárosi településterv részeként

BGYH Zrt.: Budapest Gyógyfürdői és Hévizei Zrt.

BKM: Budapesti Közművek Nonprofit Zrt.

BMSZKI: Budapesti Módszertani Szociális Központ és Intézményei

BMT: 856/2023 (X.25.) Főv. Kgy. határozattal jóváhagyott Budapesti mobilitási terv

Budapest 2030: Budapest hosszú távú városfejlesztési koncepciója

BVKSZ: Budapesti Városrendezési és Építési Keretszabályzat

CEB: Európa Tanács Fejlesztési Bank (The Council of Europe Development Bank)

DÉSZ: Duna-parti építési szabályzat

EBP: Egészséges Budapest Program

EIB: Európai Beruházási Bank

EIT: Európai Innovációs és Technológiai Intézet

EIT KIC: Tudás- és Innovációs közösségei (Knowledge and Innovation Community), melyet az Európai Innovációs és Technológiai Intézet (EIT) 2010-ben alapított.

ÉKM: Építési és Közlekedési Minisztérium

ERFA: Európai Regionális Fejlesztési Alap, az az európai kohéziós politika egyik fő pénzügyi eszköze

ESG: olyan fenntarthatósági kérdésekre vonatkozó szempontrendszer, amely egy adott vállalkozásnál a környezetre, a társadalomra és az irányításra vonatkozó hatásokat és faktorokat értékeli fenntarthatósági szempontból, a vállalatoktól elvárt jelentéstételt a 2023. évi CVIII. törvény szabályozza

ESZA+: Európai Szociális Alap Plusz, a humántőke-befektetések és a szociális jogok európai pillére végrehajtásának fő eszköze az Európai Unióban

ETS rendszer: Az Európai Unió kibocsátáskereskedelmi rendszere

Étv.: 1997. évi LXXVIII. törvény az épített környezet alakításáról és védelméről

FCSM: Fővárosi Csatornázási Művek Zrt.

FKT: Fővárosi Közfejlesztések Tanácsa

FRSZ: Budapest főváros rendezési szabályzata

FSZKT: Fővárosi Szabályozási Keretterv

FTFT: Fővárosi településfejlesztési terv

FTT: Fővárosi településterv

HÉSZ: helyi építési szabályzat

HFT: Magyar Villamosenergia-rendszer Hálózatfejlesztési Terve

HIPA: helyi iparűzési adó

HMKE: háztartási méretű kiserőmű

HMV: használati melegvíz

HuHa: hulladékhasznosító mű

IKOP Plusz: Közlekedésfejlesztési Operatív Program Plusz
ITP: Integrált Területi Program
ITS: Integrált településfejlesztési stratégia
KEHOP Plusz: Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program Plusz
Kerékpárforgalmi főhálózati terv: 558/2023 (VI. 28.) Főv. Kgy. határozattal jóváhagyott Közlekedésbiztonsági stratégia melléklete.
KÉSZ: kerületi építési szabályzat
KöTv.: A kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény
Közúthálózati terv: 558/2023 (VI. 28.) Főv. Kgy. határozattal jóváhagyott Közlekedésbiztonsági stratégia melléklete.
KSZT: kerületi szabályozási terv
KVSZ: kerületi városrendezési és építési szabályzat
Kvt: 1995. évi LIII. törvény a környezet védelmének általános szabályairól
MAVIR: Magyar Villamosenergia-ipari Átviteli Rendszerirányító
MEKH: Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal
Méptv.: 2023. évi C. törvény a magyar építészetről
MMF: Az Európai Unió többéves pénzügyi kerete, hétéves időszakokat ölel fel
NMHH: Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság
OFTK: Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció
OTÉK: 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet az országos településrendezési és építési követelményekről
Otthon Budapesten: 884/2021. (IV. 28.) Főv. Kgy. határozattal elfogadott Integrált Településfejlesztési Stratégia
OTrT: Trtv. második része (Országos Területrendezési Terv)
PV: fotovoltaikus
RRF: Helyreállítási és Ellenállóképességi Eszköz
SECAP: Fenntartható Energia- és Klímaakcióterv
SUMP: Fenntartható Városi Mobilitási Terv (Sustainable Urban Mobility Plan)
TÉKA: 280/2024. (IX. 30.) Korm. rendelet a településrendezési és építési követelmények alapszabályzatáról
TOP Plusz: Területfejlesztési Operatív Program Plusz
Trk.: A településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet
Trtv.: 2018. évi CXXXIX. törvény Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről
TSZT: Budapest főváros településszerkezeti terve
TTSZ: Településtervezési szabályzat
VER: Villamosenergia-rendszer
VÉSZ: Városligeti Építési Szabályzat

Fővárosi településterv

ALÁTÁMASZTÓ MUNKARÉSZ

Környezeti értékelés

Környezeti értékelés

1. A környezeti értékelés kidolgozási folyamata 3
1.1. Bevezetés, előzmények 3
1.2. A környezeti vizsgálat célja, folyamata 4
1.3. A fővárosi településterv célja, tartalma 13
1.4. A fővárosi településterv kapcsolódása más tervekhez 15
1.5. A fővárosi településterv készítése során felmerült alternatívák 16
2. A fővárosi településterv részletes tartalma 17
2.1. Jövőkép, hosszú távú célok és feladatok 17
2.2. Középtávú célok, cselekvési program 25
2.3. Fejlesztési tervlap 33
2.4. Budapest főváros rendezési szabályzata (BFRSZ) 41
3. Környezeti szempontból meghatározó változással érintett területek 43
3.1. Jelentősebb változások azonosítása 43
3.2. Változással érintett területek főbb környezeti állapotjellemzői és várható változásuk a terv nélkül 44
4. A településterv várható környezeti hatásainak, következményeinek feltárása 45
4.1. A főváros településterv összevetése a releváns környezet- és természetvédelmi célokkal 45
4.2. Meghatározó környezeti állapotjellemzők bemutatása 65
4.3. A településrendezési és szakági javaslatok főbb környezetvédelmi összefüggései 68
4.4. A fővárosi településterv várható környezeti hatásai és szükséges intézkedések 72
4.5. A környezeti szempontból jelentősebb változással érintett területekre gyakorolt hatások 80
5. Következtetések 111
5.1. Jelentős hatással érintett környezeti jellemzők, rendszerek 111
5.2. Kedvezőtlen környezeti hatású tervi elemek 112
6. Jelentős kedvezőtlen környezeti hatások megelőzésére, elkerülésére, csökkentésére irányuló településtervi intézkedések és várható hatékonyságuk 113
7. Monitoring javaslatok 115
8. Közérthető összefoglaló 116
Mellékletek
M1. Áttekintő, 1:35.000 léptékű tervlapok (2 db) az értékelt településtervi változásokról 120
M2. Natura 2000 hatásbecslési dokumentáció 124

1. A környezeti értékelés kidolgozási folyamata

1.1. Bevezetés, előzmények

A fővárosi önkormányzat hatályos településfejlesztési koncepciója (Budapest 2030), integrált településfejlesztési stratégiája (Otthon Budapesten) és településrendezési eszközei (TSZT, FRSZ, DÉSZ, VÉSZ) a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet szerint készültek.

Az Országgyűlés 2021. április 27-én elfogadta a településtervezéssel összefüggő egyes törvények módosításáról szóló 2021. évi XXXIX. törvényt. Az új jogszabállyal több, mint 30 törvény került módosításra, amelyek közül a településrendezés szempontjából a legfontosabb az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (Étv.). A változás a településfejlesztési és településrendezési dokumentumok és eszközök számát, rendszerét és tartalmát országos szinten jelentősen érinti, az indokolás szerint az egyszerűbb és átláthatóbb tervrendszer kialakítása érdekében.

Az ún. egyszerűsítési folyamat a tervdokumentumok számának csökkentésével valósul meg, vagyis a jelenlegi rendszer szerinti, településenkénti négy dokumentumot (településfejlesztési koncepció, integrált településfejlesztési stratégia, településszerkezeti terv és helyi építési szabályzat) két dokumentum váltja majd fel:

- a településfejlesztési terv, illetve
- a településrendezési terv.

A két dokumentum közös neve településterv.

A településtervek tartalmáról, elkészítésének és elfogadásának rendjéről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 419/2021. (VII. 15.) Korm. rendelet (továbbiakban: Korm. rendelet) hatályba lépésével a korábbi jogszabályi környezet részleteiben is módosult.

Budapest sajátosságaihoz, és a kétszintű önkormányzati rendszerhez igazodva továbbra is megmarad a főváros esetében a településtervek kétszintűsége. A fővárosi önkormányzat fővárosi településfejlesztési tervet, a fővárosi kerületi önkormányzatok kerületi településfejlesztési terveket fognak alkotni. A kerületi településfejlesztési terveknek természetesen összhangban kell állniuk a fővárosi településfejlesztési tervvel.

A fővárosi önkormányzat által alkotott településrendezési terv a fővárosi rendezési szabályzat (FRSZ), mely közvetlenül építési jogot nem keletkeztet, csak – a korábbi településrendezési rendszerben megszokott módon – a fővárosi és kerületi építési szabályzatok elkészítéséhez ad keret jellegű előírásokat. Így az FRSZ-szel összhangban, szintén a fővárosi önkormányzat alkotja majd meg a Duna-parti és a Városligeti építési szabályzatot (DÉSZ, VÉSZ).

A Fővárosi Közgyűlés a 341/2023. (IV.26.) Főv. Kgy. határozatával döntött, a településtervek tartalmáról, elkészítésének és elfogadásának rendjéről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 419/2021. (VII. 15.) Korm. rendelet szerinti új fővárosi településterv készítésének megkezdéséről, továbbá a 342/2023. (IV.26.) Főv. Kgy. határozatával jóváhagyta a 419/2021. (VII. 15.) Korm. rendelet 7. § (7) bekezdés szerinti feljegyzést a terv részletes tartalmáról.

1.2. A környezeti vizsgálat célja, folyamata

A környezeti vizsgálat célja

Az Európai Parlament és a Tanács bizonyos tervek és programok környezetre gyakorolt hatásainak vizsgálatáról szóló 2001/42/EK (2001. június 27.) irányelve rendelkezik a környezetre várhatóan jelentős hatást gyakorló tervek, illetve programok környezeti értékeléséről. A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény (továbbiakban: Kvt.) (43.§ (4)) alapján *„a környezetre várhatóan jelentős hatást gyakorló, külön jogszabályban meghatározott olyan tervekre, illetve programokra, (...) valamint ezek módosításaira, amelyek kidolgozását jogszabály, illetve országgyűlési, kormány- vagy helyi önkormányzati határozat írja elő, és amelyeket a (...) helyi önkormányzati testület dolgoz ki vagy fogad el, (...) külön jogszabály alapján környezeti értékelést magában foglaló környezeti vizsgálatot kell lefolytatni. Környezeti értékelés nélkül terv, illetve program nem terjeszthető elő."* A Kvt. 43.§ (7) bekezdés alapján a **környezeti értékelés célja a terv, illetve program, valamint ezek céljait és földrajzi kiterjedését figyelembe vevő ésszerű változatai megvalósításának várható jelentős környezeti hatásainak azonosítása, leírása és értékelése**.

A Kvt. 43.§ (5) bekezdés alapján külön jogszabály határozza meg azokat a terveket, illetve programokat, amelyeknél a környezeti vizsgálat készítése kötelező, vagy szükségessége a várható környezeti hatás jelentőségének meghatározása alapján dönthető el. Az egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról szóló 2/2005. Korm. rendelet (továbbiakban: SKVr.) rendelkezik az egyes tervek, illetve programokhoz kapcsolódó környezeti vizsgálat szükségességéről. Az SKVr.1. § (2) a) pontja (és az 1. sz. melléklet 2. pontja) értelmében a **környezeti vizsgálat lefolytatása mindig kötelező** „a **település egészére készülő településterv**" esetén.

Az SKVr. 6. § alapján a **környezeti vizsgálat** „a terv, illetve program kidolgozási, egyeztetési és elfogadási folyamatának része", így ideális esetben a vizsgálat tárgyát képező programmal vagy **tervvel párhuzamosan folyik**, ezáltal **lehetőséget nyújt a környezetvédelmi szempontok fokozott érvényesítésére, valamint a különböző érdekek közötti kompromisszumok megtalálására**.

A környezeti vizsgálat folyamata

A **környezeti vizsgálat folyamata** a következő főbb lépéseket foglalja magában (Kvt. 43. § (6) bekezdés):

- környezeti értékelés elkészítése;
- környezet védelméért felelős közigazgatási szervektől véleménykérés és a stratégiai környezeti vizsgálati eljárás dokumentációjába történő beépítése;
- érintett nyilvánosságtól észrevétel kérése és azok beépítése;
- országhatáron átterjedő jelentős pozitív vagy negatív környezeti, egészségi hatás ki nem zárhatósága esetén az érintett országgal történő konzultáció;
- az elfogadást követően a nyilvánosság tájékoztatása.

A **környezeti vizsgálat lefolytatásának általános eljárásrendjét** részletesen az SKVr. 6-11. § tartalmazza, melynek főbb releváns eljárási lépései az alábbiak:

1. A terv vagy program kidolgozója a várható környezeti hatások jelentőségét a 2/2005. (I.11.) Korm. rendelet 2. számú melléklete alapján ítéli meg.
2. A környezeti vizsgálat első szakaszában a környezeti értékelés tematikáját a kidolgozó véleményezteti a környezetvédelmi szervekkel, minimum 30 napos határidővel, és tájékoztatja a nyilvánosságot.
3. A jóváhagyott – a vélemények alapján kiegészített – tematika szerint a kidolgozó elkészíti a környezeti értékelést.

4. A **környezeti vizsgálat második szakaszában az elkészült dokumentációt (környezeti értékelést) véleményezésre megküldi a környezetvédelmi szerveknek és az Országos Környezetvédelmi Tanácsnak, legalább 30 napos határidővel**. (Jelen dokumentum ezt a célt szolgálja.)
5. Ha a környezetvédelmi szervek kifogásolják a környezeti értékelést, a kidolgozó egyeztet velük, és a fennmaradt véleménykülönbséget csatolja a környezeti értékeléshez.
6. A nyilvánosság észrevételeinek bekérése érdekében a kidolgozó honlapján való megjelentetéssel információt ad a terv céljáról, a környezeti értékelést tartalmazó egyeztetési dokumentáció megtekintésének és véleményezésének módjáról, valamint legalább 30 napot biztosít az észrevételek megtételére.
7. A környezetvédelmi szervek és a nyilvánosság véleményei alapján a kidolgozó véglegesíti a környezeti értékelést, és összefoglalót készít az észrevételek figyelembevételéről.
8. A tervek, programok elfogadása után a kidolgozó nyilvánosan hozzáférhetővé teszi a dokumentumokat, összefoglalót készít az elfogadás indokairól – kitérve a környezeti szempontok, a környezeti értékelés, a megkapott vélemények és észrevételek figyelembevételéről, és a monitorozási intézkedésekről – majd megküldi az érintett szerveknek és feleknek.

A **fenti általános eljárástól eltérően a településtervre készülő környezeti értékelés** (a továbbiakban: KÉ) **véleményezésére vonatkozóan** a 419/2021. (VII. 15.) Korm. rendelet 62. § (2) bekezdése szerint a tervet és a környezeti értékelést:

- az **E-TÉR felületen kell véleményeztetni** az EK rendelet 3. számú melléklete szerinti környezet védelméért felelős szervekkel is, és
- az **önkormányzat teszi nyilvánossá**, hogy:
    - mi a terv célja,
    - a környezeti értékelést is tartalmazó egyeztetési dokumentációja hol és mikor tekinthető meg,
    - milyen módon és időpontig lehet észrevételeket tenni,
    - melyek a terv szempontjából releváns és rendelkezésre álló környezeti információk, valamint azok hol ismerhetők meg.

A vélemények és az észrevételek megadására a véleménykérés kézhezvétele vagy nyilvánosságra hozatala időpontjától számítva legalább 30 napos határidőt kell biztosítani. A kidolgozó az általa megadott határidőre beérkezett véleményeket és észrevételeket veszi figyelembe.

Egyeztetett tematika

Az SKVr. 8.§ (7) alapján „A település egészére vagy egy részére készülő településrendezési tervnél, településszerkezeti tervnél, helyi építési szabályzatnál és szabályozási tervnél a környezeti értékelés tartalmát és egyeztetésének sajátos szabályait a településtervek tartalmáról, elkészítésének és elfogadásának rendjéről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló kormányrendelet határozza meg.” Ezzel összefüggésben jelen környezeti értékelés tematikája a településtervek tartalmáról, elkészítésének és elfogadásának rendjéről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 419/2021. (VII. 15.) Korm. rendelet 2. mellékletének 2. pontja alapján készült.

A tematika egyeztetésére a fővárosi településterv készítésével párhuzamosan, 2024. október-november során került sor (Hivatali kapun keresztül, ahol az előzetes tematika 2024. október 29-én került megküldésre), a tematika egyeztetését a Főpolgármesteri Hivatal Várostervezési Főosztálya végezte el. A tematikát a Klímavédelmi, Közlekedési és Városfejlesztési Bizottság a 115/2024. (XII.16.) KKVB határozattal fogadta el.

A környezet védelméért felelős szervek a tematikával kapcsolatosan kifogást nem emeltek, azt elfogadták, egyes esetekben kiegészítő javaslatot, észrevételt tettek a KÉ tematika, illetve a környezeti értékelés vonatkozásában, melyeket az alábbi táblázat foglal össze.

Véleményező szerv	Szakkérdés	Észrevétel tartalmi kivonata	Figyelembevétel a KÉ készítése során
Budapest Főváros Kormányhivatala – Állami Főépítész	épített környezet védelme	A tervezéskor kérem figyelembe venni a 1995. évi LIII. törvény 25. § (1)-(3) bekezdésében foglaltakat, miszerint: „(1) A települések területén a környezet terhelhetősége és a településrészek rendeltetése alapján a **rendezési tervben övezeteket kell meghatározni**. (2) Az egyes övezetekben folytatható tevékenységek a külön jogszabályban a környezetterhelés jellege alapján meghatározott **védőtávolság, védőterület megléte és a védelmi előírás** megtartása esetén engedélyezhetők. (3) A kijelölt védőterületen vagy védőtávolságon belül az adott övezet rendeltetésével össze nem férő tevékenység – külön védelmi intézkedés nélkül – nem folytatható.”	Az észrevétel a településtervre (és a kerületi építési szabályzatokra) vonatkozik, nem a KÉ-re.
	épített környezet védelme	Kérem, a **készülő dokumentáció** a kerületi önkormányzatok által megtörtént vagy várható adatszolgáltatásai, és további szakági adatszolgáltatások alapján a Méptv. 96.§ (10) bekezdésében foglaltak figyelembevételével – mindenekelőtt az építészeti örökség pontos számbavételezése céljából – **az alábbiakat tartalmazza**: Budapest **Főváros közigazgatási területén, kerületenkénti bemutatással, táblázatos** (pontos cím és helyrajzi szám, illetve (ha van) megnevezés), továbbá **kerületenként olvasható léptékű térképes megjelenítéssel**, felhasznált adatok forrásának megjelölésével – a 2/2005. (I. 11.) Korm. rendelet 4. számú mellékletének 3.4. pontja „3.4. a jelenlegi környezeti helyzet releváns, a tervvel, illetve programmal összefüggésben lévő elemeinek ismertetése” alapján: • a Méptv. 16.§ 82. pontja alapján és a 419Kr. 10. mellékletének 14. pontja szerinti **műemlék**nek minősülő építményeket, illetve ingatlanokat (valamint a 419Kr. 10. mellékletének 15-16. pontjai szerinti **műemléki területeket és a műemléki környezetet**), továbbá • a 419Kr. 10. mellékletének 10-13., valamint 17-22. pontjai szerint nyilvántartott elemeket, úgymint: • **világörökségi helyszíneket és azok védőövezeteit**, valamint a Világörökség Várományos Helyszínek jegyzékéről szóló 27/2015.(VI.2.) MVM rendelet szerinti **világörökségi várományos helyszíneket és azok védőövezeteit**, • a **történelmi emlékhelyeket, a nemzeti emlékhelyeket, a kiemelt nemzeti emlékhelyeket, a nemzeti emlékpontokat, a történeti kerteket, a történeti temetkezési helyeket**, • a Méptv. 16.§ 58. pontja szerinti helyi emléknek minősülő, **fővárosi önkormányzati helyi védelem alatt álló építészeti örökség védett elemeit**, valamint	A fővárosi településtervhez készült örökségvédelmi hatástanulmány, amely tartalmazza a kért munkarészeket. Az örökségvédelmi hatástanulmányra a KÉ 3.10.4.4. fejezete is hivatkozik.

Véleményező szerv	Szakkérdés	Észrevétel tartalmi kivonata	Figyelembevétel a KÉ készítése során
		• a Méptv. 16.§ 58. pontja szerinti helyi emléknek minősülő, **kerületi önkormányzati helyi védelem alatt álló helyi építészeti örökség védett elemeit**.	
		Az észrevétel a 2/2005. (I. 11.) Korm. rendelet 4. számú, 2. számú mellékletének, továbbá a 419/2021. (VII. 15.) Korm. rendelet 2. mellékletének vonatkozó, szó szerint idézett részeit tartalmazza.	A KÉ készítése során a 419/2021. (VII. 15.) Korm. rendelet 2. mellékletének tartalmi követelményei és a 2/2005. (I. 11.) Korm. rendelet rendelkezései figyelembevételre kerültek.
Budapest Főváros Kormányhivatala – Építésügyi és Örökségvédelmi Főosztály	régészet	Kérem, hogy a környezeti értékelés során külön-külön térjenek ki a **nyilvántartott és a védetté nyilvánított régészeti lelőhelyekre**. A tervlapokon nem szükséges megkülönböztetni a két védési szintet.	A régészeti lelőhelyeket az örökségvédelmi hatástanulmány tartalmazza, melyre a KÉ 3.10.4.4. fejezete hivatkozik.
	régészet és műemlék-védelem	Felhívom az Önkormányzat figyelmét arra, hogy a kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény 85/A. § (1) bekezdése szerint **örökségvédelmi hatástanulmányt kell készíteni** a település településfejlesztési tervének kidolgozása során. Az észrevétel részét képezte tájékoztatás a régészeti lelőhelyekkel és a műemléki értékekkel kapcsolatos adatszolgáltató szervekről.	Készült örökségvédelmi hatástanulmány, melyre a KÉ 3.10.4.4. fejezete is hivatkozik.
Budapest Főváros Kormányhivatala – Földhivatali Főosztály	termőföld mennyiségi védelme	A szóló 2007. évi CXXIX. törvény 6/B. § (1) bekezdése alapján: „(…) **a beépítésre szánt területek kijelölése lehetőség szerint a gyengébb minőségű termőföldeken, a lehető legkisebb mértékű termőföld igénybevételével történjen**. (…)" Fővárosi viszonylatban a XVII. és a XXIII. kerületekben található a legjelentősebb és legértékesebb termőterület, emellett jelentős termőterülettel rendelkeznek a XV. és a XVI. kerületek is. (…) A fővárosi termőföldek mennyiségi csökkenésének visszaszorítása érdekében **a kormányhivatal nem támogatja azon fejlesztéseket, amelyek a kerület átlagosnál jobb minőségű termőföldek termelésből való kiesését eredményezik**, illetve a **termőföldek rovására irányuló fejlesztéseket, addig, amíg a belső üres, barnamezős területek jelentős tartalékot adnak a város későbbi fejlesztéseinek elhelyezésére**.	A KÉ a 3.10.4.4. és 3.10.4.5. fejezetekben vizsgálja a termőföldre gyakorolt hatásokat.
Pest Vármenyei Kormányhivatal – Élelmiszerlánc-biztonsági, Állategészségügyi, Növény- és Talajvédelmi Főosztály	talajvédelem	A településterv a talajokat érhető káros hatásokkal és annak következményeivel kellő alapossággal foglalkozik A termőföld csökkenésével járó folyamatokkal kapcsolatban az **anyag nem részletezi a humuszos termőréteg mentésének lehetőségeit, ezért az alábbi kiegészítéseket teszem a termőföld megbontásával járó tevékenységek esetében.** • A beruházások során a földmunkákkal érintett területekről a humuszos réteget le kell menteni a területekre készített végleges más célú hasznosításhoz benyújtott, a talaj humuszos termőrétegének mentését megalapozó talajvédelmi tervben meghatározottak szerint. • A beruházások során felmerülő földmunkák esetében a felső, színében elkülönülő humuszos talajréteget le kell	A KÉ 3.10.6. fejezete tartalmazza a talajvédelmi javaslatokat.

Véleményező szerv	Szakkérdés	Észrevétel tartalmi kivonata	Figyelembevétel a KÉ készítése során
		termelni és egyéb talajféleségtől elkülönítetten deponálni, majd a humuszgazdálkodási terv alapján kell felhasználni. • A területek megközelítését úgy kell megvalósítani, hogy a tevékenység a környező termőföldek minőségében kárt ne okozzon. • A földmunkák során a környező mezőgazdasági területeket – a kitermelésre kerülő terméketlen altalaj vagy egyéb anyagok tárolására – igénybe venni szigorúan tilos. • A beruházások kialakítása során, mezőgazdasági területen szennyező- vagy egyéb talajidegen anyag, illetve terméketlen földanyag nem maradhat. A talaj minőségi védelme szempontjából a fentiek betartását tartom szükségesnek. Budapest Főváros környezeti értékelés konkrét tartalmának és részletezettségének megállapításához a fenti kiegészítéssel talajvédelmi szempontból elfogadható.	
Pest Vármenyei Kormányhivatal – Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály	táj-és természet-védelem	Tételes tájékoztatás a főváros területén található védett értékekről.	A KÉ 3.10.4.2. fejezete hivatkozik a fővárosi táj-és természetvédelmi szempontból fontos védettségekre
	táj-és természet-védelem	A területhasználatot úgy kell meghatározni, hogy a természeti és táji értékek megőrzése a település teljes területén biztosítható legyen. A területhasználat meghatározásánál ügyelni kell arra, hogy ezen területek természeti és tájképi értéke ne sérüljön. Kérjük a szabályozási terv készítése során a táj- és természeti adottságokat figyelembe vevő szerves településfejlesztés megvalósítását, a táj képének kedvező irányba történő befolyásolását, a tervezett fejlesztések, elképzelések olyan módon történő megtervezését, hogy a **táj jellege, esztétikai, természeti értékei, a tájra jellemző természeti rendszerek, és egyedi tájértékek megóvása biztosítható** legyen.	Az észrevétel a településtervre vonatkozik, de a természeti, táji értékekre gyakorolt hatásokat a KÉ 3.10.4.4. és 3.10.4.5. fejezetei vizsgálják.
	táj-és természet-védelem	A környezeti vizsgálat elkészítése során a Kormányhivatal elegendőnek tartja a 2/2005. (1. 11.) Korm. rendelet 4. számú mellékletében meghatározott tartalmi elemek kifejtését. Kérem továbbá, hogy **a tervekben a módosítási szándékok egyértelműen jelenjenek meg, azok pontos térképi lehatárolásával együtt**.	A KÉ 3.10.3.1. fejezete térképi lehatárolással együtt azonosítja a jelentős változással érintett területeket.
	táj-és természet-védelem	Budapest Főváros közigazgatási területe érint Natura 2000 területeket, azonban a módosítási szándékok részletes ismeretének hiánya okán **nem állapítható meg egyértelműen**, hogy tárgyi ügyben a környezeti vizsgálati dokumentáció részeként a 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet 14. számú mellékletének megfelelően elkészített **Natura 2000 hatásbecslési dokumentáció elkészítése szükséges-e. Véleményünket, csak a részletes tervek megismerését követően tudjuk megadni.** (…) A Kormányhivatal fenntartja azon lehetőségét, hogy amennyiben a véleményezésre megküldött tervdokumentációban ismertetett változtatások szükségessé teszik, akkor **Natura 2000 hatásbecslési dokumentáció utólagos benyújtását írhatja elő**.	A Natura 2000 hatásbecslési dokumentáció jelen KÉ mellékletét képezi.

Véleményező szerv	Szakkérdés	Észrevétel tartalmi kivonata	Figyelembevétel a KÉ készítése során
	táj-és természet-védelem	A tervek készítésénél tekintettel kell lenni arra, hogy a szabályozások, előírások nem veszélyeztethetik a település természeti és tájképi értékeit, a környezeti elemeket, az emberi egészséget, az életminőség környezeti feltételeit. Ennek érdekében a **tervek tartalmát úgy kell meghatározni, hogy az a jelenleg érvényben lévő környezetvédelmi, táj- és természetvédelmi jogszabályokkal összhangban legyen**.	Az észrevétel a településtervre vonatkozik.
Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság	táj-és természet-védelem	A környezeti értékelés megküldött tematikájával a DINPI egyetért.	-
Pest Vármegyei Kormányhivatal – Agrárügyi Főosztály, Erdőfelügyeleti Osztály	erdők védelme	A Településrendezési tervmódosítási eljárásában a környező erdők esetében a fenntartható erdőgazdálkodást és az erdők közérdekű szolgáltatásainak biztosítását nem látom veszélyeztetve, ezért a tervezettel, véleményezési dokumentációval kapcsolatban kifogást nem emelek. Valamint az egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról szóló 2/2005 (I.11.) Korm. rendelet 4. § (2) bekezdés alapján megállapítom, hogy a várható környezeti hatások erdővédelmi szempontból nem jelentősek, **ezért a környezeti vizsgálattal kapcsolatos eljárást az erdészeti hatóság nem tartja szükségesnek**.	-
Budapest Főváros Kormányhivatala – Népegészségügyi Főosztály Közegészségügyi Osztály	közegészségügy	A BFKH közegészségügyi szempontból az egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról szóló 2/2005. (I. 11.) Korm. rendelet 4. melléklet 3.6.1.4. pontjában foglalt tartalommal tartja szükségesnek elvégezni a környezeti vizsgálatot.	Az emberek egészségi állapotára, társadalmi, gazdasági helyzetére gyakorolt hatásokat a KÉ 3.10.4.4. és 3.10.4.5. fejezetei vizsgálják.
Budapest Főváros Kormányhivatala – Népegészségügyi Főosztály Közegészségügyi Osztály	természetes gyógytényezők érintettsége	A főváros területén nem található gyógyhelynek minősített településrész, gyógyiszap kitermelőhely, illetve gyógygáz előfordulás. Viszont számos természetes ásványvizet, illetve gyógyvizet szolgáltató kút található, amely kutak vize és az ezekre épülő fürdők nagy mértékben hozzájárulnak „Budapest- Fürdőváros" imázs megteremtéséhez. A kutak jelentős része sérülékeny vízbázist csapol meg, ami azt jelenti, hogy ezen vízbázisokat fokozott védelem alá kell helyezni. Fentiek miatt **a BFKH szükségesnek tartja, hogy az SKV tematikája terjedjen ki a budapesti termálkarszt rendszerre, a budai keserűvíz forrásokra (Hunyadi János és Ferenc József keserűvizek) és egyéb ásványvizes kutakra gyakorolt hatások vizsgálatára is**. A BFKH a budapesti ásvány- és gyógyvizek felsorolását is megküldte.	A természetes gyógytényezőkre gyakorolt hatásokat a KÉ 3.10.4.4. és 3.10.4.5. fejezetei vizsgálják.
Budapest Főváros Kormányhivatala – Tűzvédelmi és Iparbiztonsági Hatósági Főosztály, Tűzvédelmi és Iparbiztonsági Osztály Közép-Pest	súlyos ipari balesetek megelőzése	A jelenlegi környezeti helyzet értékelése, a fennálló környezeti konfliktusok bemutatása, valamint a várható környezeti hatások értékelése során súlyos baleseti szempontból ki kell térni a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény (röviden: Kat. törvény), valamint a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek elleni védekezésről szóló 219/2011. (X.20.) Korm. rendelet (röviden: Korm. rendelet) szerinti veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemek veszélyeztető hatásainak figyelembevételére. A veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemek környezetében az iparbiztonsági hatóság a súlyos balesetek lehetséges következményeinek csökkentése érdekében veszélyességi övezetet jelölt ki. A FT SKV kapcsolódó beruházásai	A súlyos balesetek elleni védekezéssel összefüggő hatásokat a KÉ 3.10.4.4. és 3.10.4.5. fejezetei vizsgálják. Az irányelvvel való összefüggéseket a KÉ 3.10.4.1. fejezete tartalmazza.

Véleményező szerv	Szakkérdés	Észrevétel tartalmi kivonata	Figyelembevétel a KÉ készítése során
		tervezésekor az építmények és a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemek között megfelelő távolságot kell biztosítani, a beruházások tervezéskor figyelembe kell venni a Korm. rendelet 7. melléklet 2. pontjában foglalt általános településrendezési követelményeket. Fentiekre tekintettel az SKV tematika tervezet kiegészítése javasolt: 4. pont. **A Településterv várható környezeti hatásainak, következményeinek feltárása:** **A súlyos balesetek elleni védekezéssel összefüggő feladatok figyelembevétele**. Továbbá a készülő SKV-ban figyelembe veendő nemzetközi és hazai dokumentumok rész kiegészítése: **A veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek veszélyének kezeléséről, valamint a 96/82/EK tanácsi irányelv módosításáról és későbbi hatályon kívül helyezéséről szóló 2012/18/EU irányelv** (röviden: SEVESO III. irányelv) **figyelembevétele** a veszélyes üzemek környezetében történő fejlesztésekre vonatkozó telepítési előírások betartása érdekében.	
Nemzeti Népegészségügyi és Gyógyszerészeti Központ – Kémiai Biztonsági és Kompetens Hatósági Főosztály, Kémiai Biztonsági Kockázatértékelési Osztály	kémiai biztonság	A kémiai biztonsági szempontok érintettségének későbbi megállapíthatósága, valamint az elkészítendő környezeti értékelés véleményezése érdekében az **értékelés kidolgozása során szíveskedjenek kitérni a település közigazgatási területén gyakorolt legfőbb, a települési koncepció vonatkozásában fontos és releváns vegyipari, illetve veszélyes anyagokkal, veszélyes keverékekkel folytatott tevékenységekre**. Amennyiben ez releváns, kifejtését helyzetértékelésként elsősorban a tervezett tematika (a továbbiakban: tematika) 3. vagy 4. fejezeti pontjában javasoljuk. Amennyiben ilyen tevékenység nincsen, azt is szíveskedjenek az értékelésben rögzíteni. Amennyiben az **új településrendezési program összefüggésben van gazdasági/ipari tevékenység előmozdításával, jelenlegi helyzetének fejlesztésével, abban az esetben az újonnan tervezett vagy a helyzetértékelésben jellemzett - különös tekintettel a veszélyes anyagokkal és veszélyes keverékekkel való - tevékenységben várható változásokat, környezeti terheléseket és esetleges konfliktusokat ugyancsak részletezni szíveskedjenek** a tematika szerinti 4. és 5.fejezeti pontokban, valamint szükség esetén a 6. fejezeti pontokban.	A KÉ 3.10.4.2. fejezete foglalkozik a releváns vegyipari, illetve veszélyes ipari tevékenységek bemutatásával, míg a településterv várható környezeti hatásait – indokoltság esetén a kémiai biztonsági szempontokkal együtt – a KÉ 3.10.4.4. és 3.10.4.5. fejezetei vizsgálják.
Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága, Országos Bányakapitányság	bányászat	Az egyes bányászati tárgyú kormányrendeletek módosításáról szóló 141/2024. (VI. 28.) Korm. rendelet hatályon kívül helyezte az egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról szóló 2/2005. (I.11.) Korm. rendelet 3. számú melléklet II. pont II.2. alpont f) pontját, ezért a **Bányafelügyelet a szakhatósági eljárását** az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (Ákr.) 17. §-a alapján **megszüntette**.	-
Budapest Főváros Főpolgármesteri Hivatal Klíma- és Környezetügyi Főosztály	klímavédelem	Kérjük a környezeti szempontok, konfliktusok, következmények értékelése során a **levegőminőség, városi hőszigethatás** (beleértve a meglévő épületállományt érintő fűtési-hűtési rendszerek várható elektrifikációja miatti – hőszivattyús rendszerek – hőkibocsátását), **közlekedésfejlesztés** (vasút, repülőtér zaj, rezgés, környezetszennyezés), **budapesti és agglomerációs logisztikai központok,** illetve a **barnamezős területek** – az új	A településterv várható környezeti hatásait – a kért szempontokkal együtt – a KÉ 3.10.4.4. és 3.10.4.5. fejezetei vizsgálják.

Véleményező szerv	Szakkérdés	Észrevétel tartalmi kivonata	Figyelembevétel a KÉ készítése során
		építésügyi szabályozás, illetve gyakorlat szerinti - **beépítésének hatását is külön vizsgálják**.	

A fenti táblázat alapján megállapítható, hogy a kiegészítésre vonatkozó **észrevételek mindegyike vizsgálati, értékelési szempontként vagy javaslatként beépítésre került a környezeti vizsgálatba, ugyanakkor az előzetesen megküldött tematika fejezet szintű kiegészítésére nem volt szükség, mert a kért szempontok integrálhatók voltak a meglévő fejezetekhez**. Az így kialakult, egyeztetett tematikát a következő táblázat foglalja össze, bemutatva a 419/2021. (VII. 15.) Korm. rendelet követelményeivel való összefüggéseket.

Fővárosi településtervre készülő KÉ tematika tervezete	419/2021. (VII. 15.) Korm. rendelet 2. melléklet 2. pontja szerint szükséges tartalmi követelmény
1. A környezeti értékelés kidolgozási folyamata	2.1. A települési környezetértékelés folyamatának, a terv vagy program tartalmi körvonalainak, fő céljainak, más tervekhez való viszonyának, valamint egyéb lényeges tervekkel és programokkal való kapcsolatának bemutatása. A terv alapján megvalósítandó alternatíva kiválasztásának okai, beleértve az alternatívák vizsgálatának leírását és a szükséges információk összeállítása során felmerült bármilyen nehézséget.
1.1. Bevezetés, előzmények	
1.2. A környezeti vizsgálat célja, folyamata	
1.3. A fővárosi településterv célja, tartalma	
1.4. A fővárosi településterv kapcsolódása más tervekhez	
1.5. A fővárosi településterv készítése során felmerült alternatívák	
2. A fővárosi településterv tartalma	2.2. A településterv környezeti értékelést igénylő változásainak azonosítása, rövid ismertetése.
2.1. Jövőkép, hosszútávú célok és feladatok	
2.2. Középtávú célok, cselekvési program	
2.3. Fejlesztési tervlap	
2.4. Fővárosi Rendezési Szabályzat	
3. Környezeti szempontból jelentősebb változással érintett területek	2.3 A valószínűsíthetően jelentősen érintett területek környezeti jelenlegi állapotának bemutatása, kiemelten a környezeti szempontból különösen fontos területeket érintően, azok lényeges szempontjai és valószínűsíthető fejlődése, illetve a terv megvalósulásának elmaradása esetén annak valószínűsíthető fejlődése.
3.1. Jelentősebb változások azonosítása	
3.2. Változással érintett területek főbb környezeti állapotjellemzői és várható változásuk a terv nélkül	
4. A településterv várható környezeti hatásainak, következményeinek feltárása	2.4. A településterv várható környezeti hatásainak, következményeinek feltárása: a) A településterv egészének általános értékelése, a tervi elemek, intézkedések összevetése a releváns környezet- és természetvédelmi célokkal (nemzetközi, közösségi, országos és helyi), illetve annak bemutatása, hogy a településterv kidolgozása során miképpen vették figyelembe ezeket, illetve bármely egyéb környezeti szempontot b) A településterv részletes értékelése, a településtervben foglaltak megvalósulása esetén a környezeti következmények feltárása, értékelése: ba) a településterv egésze szempontjából meghatározó környezeti állapotjellemzők bemutatása, bb) a településrendezési és szakági javaslatok környezetvédelmi összefüggéseinek bemutatása, a várható (közvetlen és közvetett) környezeti hatások, beleértve a biológiai sokféleségre, a lakosságra, az emberi egészségre, az állat- és növényvilágra, a talajra, a vízre, az éghajlati tényezőkre, az anyagi javakra, a kulturális örökségre (beleértve az építészeti és régészeti örökséget), a tájra, valamint a fenti tényezők közötti kölcsönhatásokra gyakorolt hatásokat; környezeti feltételek, a feltárt konfliktusok alapján szükséges intézkedések meghatározása: környezeti elemenként, hatótényezőnként és környezeti rendszerenként, melyet a ba) pont
4.1. A főváros településterv összevetése a releváns környezet- és természetvédelmi célokkal	
4.2. Meghatározó környezeti állapotjellemzők bemutatása	
4.3. A településrendezési és szakági javaslatok környezetvédelmi összefüggései	

Fővárosi településtervre készülő KÉ tematika tervezete	419/2021. (VII. 15.) Korm. rendelet 2. melléklet 2. pontja szerint szükséges tartalmi követelmény
4.4. A fővárosi településterv várható környezeti hatásai 4.4.1. Közvetlen és közvetett környezeti hatások értékelése 4.4.2. Szükséges környezetvédelmi célú intézkedések meghatározása	esetén a Megalapozó vizsgálatnak, e pont esetén az Alátámasztó javaslatnak a releváns (természeti, táji, örökségvédelmi és a környezet védelmével kapcsolatos) szakági munkarészei tartalmazhatnak, és amelyeket a környezeti értékelés hivatkozással mutat be. c) Tervi elemek részletes értékelése, a 2.1. pontban azonosított tervi elemek tekintetében feltárásra és értékelésre kerülnek a megvalósulásuk esetén a várható jelentős környezeti (közvetlen és közvetett) hatások, beleértve a biológiai sokféleségre, a lakosságra, az emberi egészségre, az állat- és növényvilágra, a talajra, a vízre, az éghajlati tényezőkre, az anyagi javakra, az épített környezetre, a kulturális örökségre (beleértve az építészeti és régészeti örökséget), a tájra és a települési zöldinfrastruktúrára, valamint ezen tényezők közötti kölcsönhatásokra gyakorolt hatásokat, a közvetett módon hatást kiváltó tényezők miatt fellépő hatások – a tervi elem települési szintű jellege által megkövetelt részletezettséggel.
4.5. A környezeti szempontból jelentősebb változással érintett területekre gyakorolt hatások	
5. Következtetések 5.1. Jelentős hatással érintett környezeti jellemzők, rendszerek 5.2. Kedvezőtlen környezeti hatású tervi elemek	2.5. A településterv és a tervi elemek részletes értékeléséből levont következtetések a) azon környezeti jellemzők, környezeti rendszerek azonosítása, amelyekre jelentős hatással vannak a tervi elemek, b) azon fejlesztések, tervi elemek azonosítása, amelyek környezeti szempontból negatív hatást gyakorolnak, és annak csökkentése valamilyen intézkedést igényel.
6. Jelentős kedvezőtlen környezeti hatások megelőzésére, elkerülésére, csökkentésére irányuló településtervi intézkedések és várható hatékonyságuk	2.6. A megvalósulás során várható jelentős kedvezőtlen környezeti hatások megelőzésére, elkerülésére, csökkentésére, minél teljesebb ellensúlyozására irányuló településtervi intézkedések, és ezen intézkedések várható hatékonyságának bemutatása.
7. Monitoring javaslatok	2.7. Monitoringjavaslat-értékelés a fellépő környezeti hatásokra.
8. Közérthető összefoglaló	2.8. A 2.1–2.7. pontokban megadott valamennyi információra kiterjedő közérthető összefoglaló.
Melléklet: Natura 2000 hatásbecslési dokumentáció*	-

* Az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet 10. § (1) és (2) bekezdése alapján „olyan terv (…) elfogadása, illetőleg engedélyezése előtt, amely nem szolgálja közvetlenül valamely Natura 2000 terület természetvédelmi kezelését (…) azonban valamely Natura 2000 területre" jelentős hatással lehet, hatásbecslést kell készíteni. A 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet 10. § (5) a) pontja szerint a hatásbecslést a környezeti vizsgálati eljárásban kell lefolytatni, ha a terv az egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról szóló jogszabály hatálya alá tartozik.

A környezeti értékelés hatása a terv alakulására

A környezeti értékelés a településrendezési terv kidolgozásához kapcsolódik, a tervezési folyamat hozzávetőlegesen párhuzamosan folyt iterációs jelleggel. Ennek következtében a környezeti értékelés folyamán kapott eredmények befolyásolták az új településrendezési terv egyes elemeit. A tervbe folyamatosan beépülő környezeti szempontok jelenthetik a garanciát a döntéshozók számára, hogy a terv törekszik minimalizálni, elkerülni a nem kívánt környezeti konfliktusokat és a fenntarthatóság, a környezet-, természet- és tájvédelem alapvető céljait segíti elő.

A környezeti értékelés során az alábbi szempontokat vettük figyelembe:

- a módosítással érintett terület jelenlegi környezeti állapota, jellemző területhasználat (pl.: már jelenleg is beépített);
- a módosítással érintett terület hatályos területfelhasználása is figyelembevételre került, még ha ez a területfelhasználás a valóságban nem is valósult meg. Ilyenkor kifejezetten a változtatás következtében megnövekvő vagy csökkenő környezeti hatásokat vizsgáltuk;
- a módosítás hatása a környezeti elemekre: talaj, felszíni és felszín alatti víz, levegő, élővilág, épített környezet;

- a módosítás hatása a környezeti elemek rendszereire, folyamataira, szerkezetére: tájvédelem, klímavédelem, biodiverzitás védelme, ökológiai rendszerek védelme;
- a módosítás hatása a védett természeti területekre;
- a módosítás hatása az emberek egészségi állapotára: zaj- és rezgésvédelem, levegőtisztaság-védelem, zöldinfrastruktúra védelme, fenntartható hulladékgazdálkodás.

1.3. A fővárosi településterv célja, tartalma

A Korm. rendelet alapján a **tervezési feladat** a főváros teljes közigazgatási területre vonatkozóan egy fejlesztési és egy rendezési típusú terv elkészítése, amelyek együttesen a *Fővárosi településterv*et alkotják. Ennek megfelelően a Budapest2030 hosszú távú településfejlesztési koncepciót és az Otthon Budapesten integrált településfejlesztési stratégiát az új fővárosi településfejlesztési terv váltja fel. **A terv célja** tehát a hatályos fővárosi fejlesztési (Budapest 2030 hosszú távú településfejlesztési koncepció, Otthon Budapesten integrált településfejlesztési stratégia), valamint a településrendezési eszközeinek (Településszerkezeti terv és Fővárosi Rendezési Szabályzat) tartalmi felülvizsgálata a jenlegi környezeti-társadalmi-gazdasági körülmények, új kihívásokra válaszoló fejlesztési és rendezési célkitűzések alapján, és átdolgozása a településterv műfajába, a megváltozott jogszabályi követelményeknek megfelelően.

A fővárosi településterv tartalma

A településterv megalapozó vizsgálat alapján készül, és a településtervet alátámasztó javaslat készíti elő. A tartalmi követelményeket a megalapozó vizsgálathoz a Korm. rendelet 1. melléklete, az alátámasztó javaslathoz a 2. melléklete, a településfejlesztési tervhez a 3. melléklete határozza meg. A megalapozó vizsgálat és alátámasztó javaslat tartalma

- a tervezési feladathoz közvetlenül kapcsolódó vizsgálati tényezőt és szakterületi javaslatot tartalmaz,
- a tervezési feladatnak megfelelő tartalmi mélységben,
- biztosítva és igazolva a településfejlesztés és településrendezés alapvető követelményeinek a teljesülését.

A fejlesztési terv és rendezési terv készítése során **közös megalapozó vizsgálat és alátámasztó javaslat készül**, a fejlesztési terv és a rendezési terv megalapozását és alátámasztását maradéktalanul biztosító tartalommal és részletezettséggel. A megalapozó vizsgálat magában foglalja a helyzetelemző és helyzetértékelő munkarészeket. Az alátámasztó javaslat tartalmazza a fejlesztési és rendezési javaslat összefoglalóját és a szakági javaslatokat.

A FŐVÁROSI TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI TERV az alábbi munkarészekből épül fel:

1. Jövőkép

A jövőkép integráltan és egyértelműen szemlélteti a reális településfejlesztési célok megvalósításával létrejövő azon jobb, élhetőbb jövőbeli állapotot, amely érdekében a településfejlesztési terv készül. A jövőkép meghatározza a legfőbb településfejlesztési elveket, az ezeken alapuló távlati fejlesztési szándékokat, a környezeti és társadalmi felelősséget a település társadalmi, gazdasági, táji, természeti és az épített környezetének és térségi szerepének tekintetében.

2. Stratégia

A stratégiában történik - a jövőkép megvalósítása érdekében:

a) a rövid, közép- és hosszú távú területi, tematikus és ágazati fejlesztési céloknak,

b) a településfejlesztési célok rendszerének és a célok összefüggései vázlatának,

c) az integrált és tematikus beavatkozási területeknek és

d) az épített és természeti örökség védelme követelményeinek

meghatározása, figyelembe véve a gazdasági szereplők települést érintő terveit és törekvéseit, valamint a helyi társadalom szükségleteit. A fejlesztési célokhoz fejlesztési céladatok és fejlesztési akcióterületek kerülnek meghatározásra.

3. Cselekvési program

A cselekvési program meghatározza a célok eléréséhez szükséges rövid és középtávú tematikus és integrált fejlesztési feladatokat és egyéb tevékenységeket, a kapcsolódó céladatokat, és - fejlesztési akcióterületeket figyelembe véve - az önkormányzat által elfogadott tematikus, gazdasági és egyéb tervek, programok vonatkozó elemeit. A cselekvési program tartalmazza továbbá a fejlesztések pénzügyi tervét és ütemezésének vázolását. A cselekvési program rögzíti a települési vízgazdálkodás és csapadékvíz-gazdálkodás fejlesztési feladatait és az ennek megvalósulását biztosító tervek, programok vonatkozó elemeit is.

4. Részletes cselekvési program

A részletes cselekvési program tartalmazza:

a) a megvalósítandó beavatkozásokat, így a fejlesztési feladatokat és projekteket, valamint a nem fejlesztési jellegű önkormányzati tevékenységeket;

b) a fejlesztési akcióterületeket, azok bemutatásával, lehatárolásával, fejlesztési céljaival és tevékenységeivel;

c) a településfejlesztési akciók megvalósítási kereteit, a finanszírozási lehetőségeket, szervezeti kereteket és kompetenciákat;

d) városokban az anti-szegregációs programot, ha található ott szegregált vagy szegregációval veszélyeztetett terület.

5. Fejlesztési tervlap

A fejlesztési tervlap - a településrendezési terv megalapozásához, a teljes közigazgatási területre - az általános használat szerinti területek figyelembevételével meghatározza a stratégia és a cselekvési program, kiemelten a céladatok és a fejlesztési akcióterületek térbeli összefüggéseit, azok rendszerét, továbbá a település működéséhez szükséges meglévő és tervezett zöldinfrastruktúra-elemek térbeli kialakítását, elrendezését és településszerkezeti szerepét.

6. Részletes fejlesztési tervlap

A részletes fejlesztési tervlap a településtervezési szabályzatban meghatározott jelkulcs figyelembevételével meghatározza

a) a stratégia és a cselekvési terv elemeinek főbb térbeli összefüggéseit,

b) a település fejlesztésének térbeli rendszerét és területi irányait,

c) az épített, a táj- és természeti környezet tekintetében a külső és belső korlátokat, azok jellegét,

d) a megőrzendő és a fejlesztési célokat szolgáló fejlesztési akcióterületeket és egyéb területek legalább általános használat szerinti lehatárolását,

e) a település működéséhez szükséges meglévő és tervezett műszakiinfrastruktúra-elemek térbeli kialakítását, elrendezését és településszerkezeti szerepét.

7. Monitoring

Monitoring feladatok meghatározása a stratégia hatékonyságának elősegítése érdekében, a településfejlesztési célok, akciók megvalósításának folyamatos vizsgálatára és ellenőrzésére, valamint az eredmények kiértékelésére.

A BUDAPEST FŐVÁROS RENDEZÉSI SZABÁLYZATA az alábbi munkarészekből áll:

- BFRSZ koncepciója
- Rendelettervezet és mellékletei

1.4. A fővárosi településterv kapcsolódása más tervekhez

A területfejlesztésről szóló 2023. évi CII. törvény szerint az országra és térségeire területfejlesztési dokumentumok és területrendezési terv készül. Az ország és az egyes térségek területi fejlődése fő irányainak, stratégiai fejlesztési céljainak és az ezek elérését segítő legfontosabb eszközöknek alapdokumentuma az Országgyűlés által elfogadott Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció (a továbbiakban: OFTK). Budapest esetében további releváns területfejlesztést szolgáló tervek: az operatív programok, a kiemelt térségi, valamint a fővárosi területfejlesztési koncepció és program, továbbá a fővárosi Integrált Területi Program. A területfejlesztést közvetetten szolgáló tervek közé tartoznak a szakpolitikai stratégiák, a szakpolitikai programok, a hálózatfejlesztési tervek, valamint az országos és kiemelt térségi területrendezési tervek, Az egyes településeket érintő fejlesztési dokumentumok és a településrendezési eszközök ezeknek megfelelően készülnek, így Budapest esetében is figyelembe kell venni a magasabb szintű jogszabályokat és terveket. A 2023. évi CII. törvény szerint az egyes települési szintű terveknek – így Budapest esetén a Fővárosi Településtervnek és a kerületi építési szabályzatoknak is – meg kell felelniük a vonatkozó területrendezési terveknek, azaz az Országos Területrendezési Tervnek (a továbbiakban: OTrT) és a Budapesti Agglomeráció Területrendezési Tervének (a továbbiakban: BATrT). Az OTrT és a BATrT betartandó előírásait a 2018. évi CXXXIX. törvény (Trtv.) tartalmazza, illetve egyes országos és kiemelt térségi övezetek lehatárolását és az övezetekre vonatkozó szabályokat a területrendezésért felelős miniszter a területrendezési tervek készítésének és alkalmazásának kiegészítő szabályozásáról szóló 9/2019. (VI. 14.) MvM rendelete határozza meg.

Fővárosi terveszközök jövőbeli rendszere

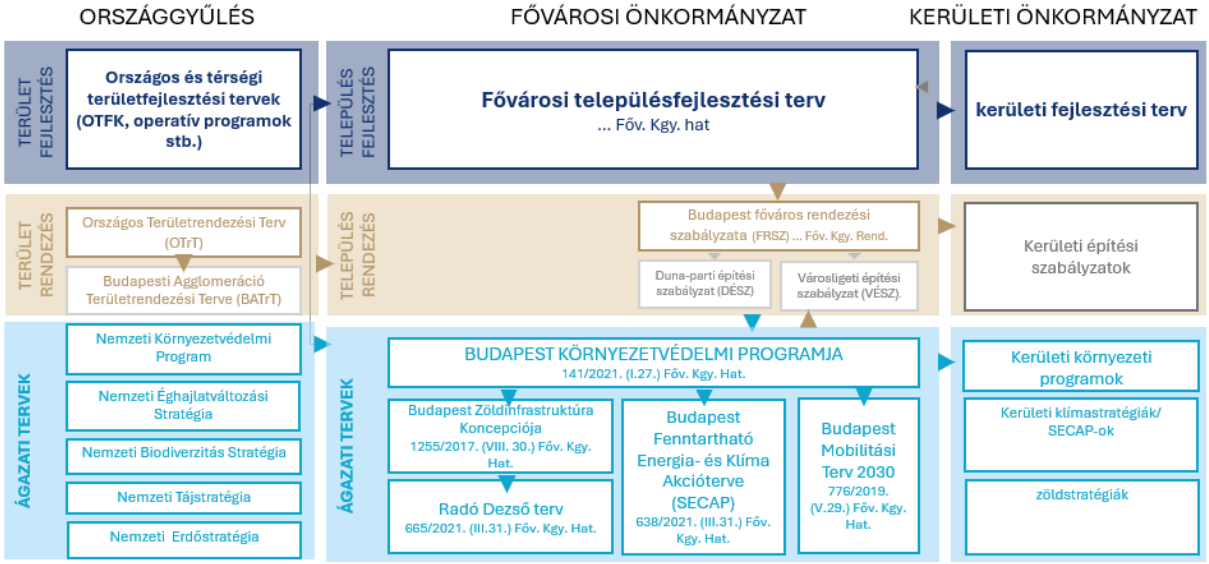

A Fővárosi településfejlesztési tervben foglaltakkal összhangban készülnek a **Fővárosi településrendezési tervek**, Budapest főváros rendezési szabályzata (BFRSZ), valamint az annak is megfelelő, helyi építési szabályzatnak minősülő Duna-parti építési szabályzat (DÉSZ) és a Városligeti építési szabályzat (VÉSZ). **Az egyes kerületekre készülő** fejlesztési terv a fővárosi településfejlesztési terv, míg a kerületi építési szabályzatok (KÉSZ) a BFRSZ figyelembevételével kell, hogy készüljenek.

1.5. A fővárosi településterv készítése során felmerült alternatívák

A terv kidolgozása iteratív módszertannal készült. A tervműfaji sajátosságából fakadóan a településterv alternatív megoldásokat sem a fejlesztési terv, sem a rendezési terv tekintetében nem tartalmaz, leszámítva az alábbi közlekedési infrastruktúra elemek tervezett (távlati) nyomvonalait.

A Fejlesztési terv 2. Közlekedési infrastruktúra tervlapja szerint 3 konkrét elem estében jelenik meg alternatíva:

- A XIV. kerületben a MillFAV rákosrendezői meghosszabbítása 3 változatban jelenik meg a tervben (hatályos TSZT-hez képest egy új nyomvonalalternatíva jelölésével).
- A XVIII. kerületben a Külső keleti körút megépítése 2 változatban (felszín alattiak) jelenik meg az Üllői út menti beépített területen történő átvezetésnél (hatályos TSZT-hez képest változás nem történik).
- A IX. Galvani híd kapcsolódó úthálózata esetében a Kén utcai nyomvonal és Kis-Duna híd alternatívaként feltüntetésre kerül a terven.

A fenti alternatív nyomvonalak lehetőséget teremtenek arra, hogy az infrastruktúra elemek továbbtervezése során a környezeti szempontból kedvezőbb változatok kerüljenek kiválasztásra és megvalósításra.

2. A fővárosi településterv részletes tartalma

2.1. Jövőkép, hosszú távú célok és feladatok

Jelen fejezet a Fővárosi Településtervben megfogalmazott jövőkép, hosszútávú célok és ezekhez kapcsolódó feladatok, valamint a Budapest 2030 Hosszú Távú Városfejlesztési Koncepcióban megfogalmazott jövőkép és célrendszer összehasonlítását tartalmazza. Az alábbi táblázatokban az első oszlopban kékkel jelölt elemek új szempontok a VFK-hoz képest, a VFK-nál pirossal jelölt szempontok kevésbé hangsúlyosak az FTFT-ben.

FTFT-ben megfogalmazott jövőkép	Budapest 2030 Hosszú Távú Városfejlesztési Koncepcióban (VFK) megfogalmazott jövőkép	Megjegyzés
A város **elsősorban az itt élő embereket szolgálja**. Az ő érdekükben Budapest élhető, klímatudatos város, amely biztosítja ‣ a megfelelő lakáskörülményeket; ‣ **a tudás megszerzésének lehetőségét** ‣ **a változatos munkahelyeket és méltányos munkavállalást** ‣ egészséges, klímaadaptív, tiszta levegőjű környezetet és színvonalas egészségügyi szolgáltatásokat, ‣ köz- és szociális biztonságot; ‣ az élet minden területén az esélyegyenlőséget; ‣ **az alapvető szolgáltatások akadálymentes, gyalogos elérhetőségét és hozzáférhetőségét.**	A **város elsősorban az itt élő embereket szolgálja**. Az ő érdekükben Budapest élhető város, amely biztosítja ‣ a megfelelő lakáskörülményeket, ‣ a képzettségüknek megfelelő munkahelyet, ‣ az egészséges környezetet, ‣ a szociális és közbiztonságot, ‣ az élet minden területén az esélyegyenlőséget.	-
A **gazdaság szereplői számára** Budapest **inspiráló, vonzó és kiszámítható üzleti környezet**et jelent ‣ korszerű tudással rendelkező munkaerővel, ‣ **jó minőségű infrastruktúrával és szolgáltatásokkal**; ‣ fejlesztésre alkalmas **barnamezős** területekkel ‣ rugalmas, együttműködésre nyitott, **digitálisan felkészült önkormányzati szektorral**.	A **gazdaság szereplői számára** Budapest ‣ biztosítja az innováció kereteit, ahol a kreativitás, a tudás és a kutatás a színvonalas nevelés, oktatás, képzés révén kimagasló eredményeket ér el, ‣ földrajzi pozíciója alapján a Kárpát-medence egyik legfontosabb gazdasági célpontja, ‣ a gazdasági szereplőket kedvező feltételekkel és alkalmas fejlesztési területekkel várja, ‣ rugalmas, az együttműködésre nyitott és szükség szerint alkalmazkodó.	-
A **kultúra hagyományainak továbbéltetését** biztosító városként Budapest ‣ a kultúra, a művészetek otthona; ‣ sajátos hagyományainak és identitásának őrzője és közvetítője; ‣ az értékeit a látogatókkal szívesen megosztó város; ‣ a **minőségi kulturális szolgáltatásokat igénylő lakossággal**.	Az **európai kultúra hagyományainak továbbéltetését** biztosító városként Budapest ‣ a kultúra, a művészetek otthona, ‣ sajátos hagyományainak és identitásának őrzője és közvetítője, ‣ az egyedülálló gyógy- és termálvizeinek kifogyhatatlan bőségét és a fürdőkultúrák gazdag kínálatát kihasználó fürdők városa.	A fürdők városa szempont nem került kiemelésre külön, azonban az „értékeit a látogatókkal szívesen megosztó város” témakörébe érthető. (Ez a szempont ide került az „Európában elfoglalt hely” témakör alól.)

FTFT-ben megfogalmazott jövőkép	Budapest 2030 Hosszú Távú Városfejlesztési Koncepcióban (VFK) megfogalmazott jövőkép	Megjegyzés
Azért, hogy **a jövő nemzedékének átadhassa örökségét**, Budapest ‣ a páratlan természeti és épített környezetét féltve vigyázó város; ‣ környezet-, klíma- és közösségtudatos.	Azért, hogy a **jövő nemzedékének átadhassa örökségét**, Budapest ‣ a páratlan természeti és épített környezetét féltve vigyázó város, ‣ környezet- és közösségtudatos, ‣ az ésszerű közlekedés városa.	A közlekedés nem került külön nevesítésre, azonban a „klímatudatos város" témakörébe beleértendő.
Elfoglalt helye alapján Budapest ‣ várostérségével együttműködve az európai metropolisztérségek hálózatában fontos csomópont ‣ az országban és a kelet-közép-európai térségben kapu és közvetítő szerepet tölt be.	Az **Európában elfoglalt helye** alapján Budapest ‣ a kelet és a nyugat találkozó helye, ‣ befogadó és nyitott, ‣ értékeit a látogatókkal szívesen megosztó város.	A „befogadó és nyitott város" a fentiek közül a „az értékeit a látogatókkal szívesen megosztó város" témakörébe érthető, továbbá a városfejlesztés alapelvei között is szerepel a „nyitott és kezdeményező" város.
Funkcionális és területileg kiegyensúlyozott városként Budapest ‣ lakásstruktúrája differenciált minden városrészben, nem eredményez szegregációt; ‣ sokszínű gazdasági területekkel rendelkezik városszerte, melyek a kompakt város elve mentén fejlődnek; ‣ zöldinfrastruktúrája változatos, és minden városrészben megfelelően biztosítja a klímavédelmet és egészséges környezetet; ‣ kompakt városként jól kialakított és működtetett városszerkezettel és megfelelően differenciált központrendszerrel rendelkezik.	Mivel a főváros jövőképe csak a város **kiegyensúlyozott térbeli fejlesztésének** keretében válhat valóra, Budapest ‣ lakásstruktúrája differenciált és rugalmas, ‣ sokszínű munkahelyi térségei a gazdasági élet minden területét kiszolgálják, ‣ zöld rendszere jó minőségű és megfelelő összetételű az egészséges környezet és a klímavédelem biztosítására, ‣ kompakt város jól kialakított és működtetett városszerkezettel és megfelelően differenciált központrendszerrel, ‣ az épített örökség és az innovatív új fejlesztések – értékvédelem és értékteremtés – harmonikus együttélésének színtere.	„Munkahelyi térség" helyett „gazdasági térség" fogalmat használja az FTFT. Az épített örökségvédelem az FTFT-ben a településfejlesztési alapelveknél kerül külön kifejtésre, mint kiemelt szempont.

Az FTFT a fenti táblázatban taglalt jövőképen kívül településfejlesztési alapelveket is kiemel a következő főbb témák mentén: esélyteremtő, értékalapú városfejlesztés, fenntarthatóság, nyitott és kezdeményező városvezetés, épített és természeti örökség védelme. Ezzel párhuzamba állíthatók a VFK-ban megfogalmazott horizontális célok, melyek: az élhetőség, fenntarthatóság, esélyegyenlőség erősítése. Az FTFT-ben a **településfejlesztési alapelvek köre bővült és az alapelvek is részletesebben kifejtésre kerültek, mint a VFK-ban szereplő horizontális célok**. A fentiek alapján a jövőképet, településfejlesztési alapelveket figyelembevéve az **FTFT hangsúlyosabban jeleníti meg a következő szempontokat**, mint korábban a VFK tette: kompakt város elve; fenntarthatóság, klímavédelem; épített és természeti örökség védelme.

FTFT-ben megfogalmazott távlati fejlesztési szándékok	Budapest 2030 Hosszú Távú Városfejlesztési Koncepció átfogó céljai	Megjegyzés
BUDAPEST KLÍMATUDATOS, A GLOBÁLIS KIHÍVÁSOKRA FELKÉSZÜLT VÁROS: az adaptációban és a klímasemlegesség terén eredményes, erőforrásait hatékonyan használó, fejlődő város, amely képes a globális trendekre helyi szinten reagálni és a kihívásokat sikeresen kezelni. Ennek érdekében a főváros fejlesztésében érdekelt szereplők (együttműködnek és) mindent megtesznek annak érdekében, hogy megvalósuljon: ‣ az épületek, az ipari termelő és szolgáltató létesítmények energiahatékonyság-növelése, a megújuló energiatermelésben rejlő potenciál	HARMONIKUS, SOKSZÍNŰ VÁROSI KÖRNYEZET Budapest Főváros Önkormányzatának célja az egészséges környezet megteremtése, Budapest értékeinek megőrzése, a sokszínű területhasználat és a hatékony működésű városszerkezet kialakítása, mely megfelelő választ ad a várossal szembeni új kihívásokra és alapvető társadalmi elvárásokra. Az élhetőség javítása és biztosítása céljából kiegyenlített városszerkezetre kell törekedni, melynek érdekében ki kell jelölni a fejlesztési célterületeket. Nem szabad felélni a jövőt jelentő klimatikus hatású szabadterületeket, továbbá ki kell használni és	Az **FTFT a klímatudatos városfejlesztési szempontokat** a hatályos EU-s irányelvekben, nemzetközi és hazai programokban, tervekben, stratégiákban szereplő terminológia szerint emeli ki, így **jobban részletező, hangsúlyképző**, mint a VFK (amely általánosabb elveket rögzített).

FTFT-ben megfogalmazott távlati fejlesztési szándékok	Budapest 2030 Hosszú Távú Városfejlesztési Koncepció átfogó céljai	Megjegyzés
kihasználása, a rugalmas és okos energiarendszerek alkalmazása; • az energiafüggőség csökkentése és a diverzifikálás érdekében együttműködés a szomszédos energiarendszerekkel; • a szektorok és szervezetek közötti összekapcsolás, a körforgásos gazdaság és az innováció szerepének erősítése a zöld átmenetben • a közlekedési infrastruktúrák energiahatékonyságának javítása és a környezetbarát, aktív közlekedési módok támogatása, fejlesztése; • a fentieken keresztül a levegőminőség javítása és a zajterhelés csökkentése; • az árvízvédelmi rendszer fejlesztése az árvízi kitettség csökkentése érdekében; • klímaadaptív csapadékvíz-gazdálkodás a csapadékvíz visszatartása és annak hasznosítása érdekében; • az éghajlatváltozás egészségügyi hatásaira való felkészülés, az adaptáció erősítése • a természeti és táji értékek sérülékenységének csökkentése; • a közterületi fejlesztéseknél a klímaváltozás hatásaira felkészülve a zöld-kék infrastruktúra minőségi és mennyiségi fejlesztése, a burkolt felületek kiterjedésének csökkentése, minőségének javítása; • a társadalom és a gazdaság globális kihívásokhoz való alkalmazkodó-képességét javító „digitális" átmenet felgyorsítása.	Budapest szerves részeként kell kezelni a Dunát, megteremtve a várossal való szoros kapcsolatát. A hatékonyabb városműködés érdekében a városszerkezetet a városi infrastruktúrákkal (műszaki és humán infrastruktúra) összhangban kell fejleszteni. Jól kidolgozott klímastratégia szükséges Budapest fenntartható fejlődéséhez, és gazdasági, társadalmi versenyképességének megőrzéséhez, illetve fokozásához.	
BUDAPEST ÉS VÁROSTÉRSÉGE MAGYARORSZÁG SZÍVE: Budapest az ország fővárosaként egy harmonikusan fejlődő és működő, a nemzetközi hálózatokba sikeresen bekapcsolódó várostérség központja, amely gazdaságával az egész ország jólétét szolgálja és amelyre az összes magyar ember büszke lehet. Ennek érdekében a főváros fejlesztésében érdekelt szereplők (együttműködnek és) mindent megtesznek annak érdekében, hogy megvalósuljon: • a kiegyensúlyozottabb és kiszámíthatóbb területi növekedés, a hatékony üzemeltetés és a fejlesztések erősebb koordinációja, a kiszámítható finanszírozási háttér rendelkezésre állása; • a vonzó központok hálózata várostérségi szinten, minőségi szolgáltatásokkal, erős helyi gazdasággal, jó megközelíthetőséggel; • a tehetségek vonzása és a minőségi, fenntartható turizmus érdekében Budapest egyedi karaktert adó örökségének megőrzése, az inspiráló és a kreatív gazdaság számára vonzó pezsgő kulturális élet; • az oktatásra, kutatás-fejlesztési potenciálra, valamint az itt élő emberek és a cégek kreativitására építve a nemzetközi versenyképesség és beágyazódás erősödése, a befektetések vonzásához és a tudásalapú növekedéshez megfelelő területkínálat és képzett munkaerő biztosítása; • a társadalmi innováció erősítése, a városi kihívások példaértékű és transzferálható megoldásainak ösztönzése, segítése.	ÉRTÉK- ÉS TUDÁSALAPÚ, FENNTARTHATÓ GAZDASÁG Budapest Főváros Önkormányzatának célja a folyamatosan képződő saját fejlesztési forráskészlet létrehozása, ezzel párhuzamosan kedvező feltételek megteremtése a külső (állami, EU, hazai és külföldi magán) források kiegyensúlyozott bevonása érdekében, hogy beinduljon a gazdaságélénkítés a foglalkoztatás-bővüléssel együtt, és megvalósuljon a folyamat fenntartható pályán tartása a Főváros irányítása révén. Fordulatra van szükség, forrásfeltáró és felhalmozó képességre. A fenntartható gazdasághoz fenntartható erőforrások kellenek, valódi gazdasági érték pedig az anyagi és a humán erőforrások egyesítése révén keletkezik. Cél, hogy az itt keletkező hozzáadott érték visszaforgatásából fenntartható pályára állítható legyen a budapesti térség gazdasága. A város meglévő értékeinek adottságaival csak kreatív társadalom képes fenntartható módon gazdálkodni, ezért tudás- és készségalapra (innováció, kreativitás, oktatás, K+F, zöldgazdaság stb.) helyezett gazdaság megteremtése a stratégiai cél. Ennek területhasználati, infrastrukturális, információs és intézményi feltételeit a térszerkezet-fejlesztés és a fenntarthatóság összhangjának biztosítása mellett kell létrehozni. BUDAPEST AZ EURÓPAI VÁROSHÁLÓZAT ERŐS TAGJA Budapest Főváros Önkormányzatának célja, hogy a térségi pozíció kihasználásával vonzó találkozóhellyé formálja a várost, amely emberek, kultúrák, tudományos, gazdasági és politikai tényezők együttműködésének színtere, egyben a Közép-Európa, illetve az Európai Unió dél-keleti térségének központja, melynek pozitív hatásai az itt élő emberek boldogulását és gyarapodását is szolgálják.	A távlati fejlesztési szándékok megfogalmazása (és részletezettsége) eltérő, de **nagyrészt megfeleltethető egymásnak**.

FTFT-ben megfogalmazott távlati fejlesztési szándékok	Budapest 2030 Hosszú Távú Városfejlesztési Koncepció átfogó céljai	Megjegyzés
BUDAPEST MINŐSÉGI VÁROSI KÖRNYEZETE VONZÓ OTTHON: Budapest sokszínűségével, minőségi városi környezetével és szolgáltatásaival, megfizethető lakhatással nyújt kedvező életkörülményeket polgárainak, megtartja és képes növelni lakosainak számát. Ennek érdekében a főváros fejlesztésében érdekelt szereplők (együttműködnek és) mindent megtesznek annak érdekében, hogy megvalósuljon: ‣ a vonzó központok hálózata, sokszínű szolgáltatási kínálattal, az alapszolgáltatások elérhető biztosításával (15 perces város); ‣ a megfizethető és jó minőségű lakásállomány biztosítása, a lakott területek rehabilitációjával, illetve az új ingatlanfejlesztések növelésével elsődlegesen a barnamezős, közösségi közlekedéssel jól ellátott területeken, vegyes összetétellel és a társadalmi igényekre reagálva ‣ a vonzó, tiszta, zöldterülettel ellátott lakókörnyezet; ‣ a páratlan természeti és épített környezeti értékeit figyelembe vevő, az egyedi identitással és karakterrel rendelkező városrészekkel harmonikusan együttműködő minőségi közterületi rendszer a közlekedési, városüzemeltetési és zöldinfrastruktúra növelési célok összehangolásával; ‣ a minden generáció számára tartalmas szabadidő eltöltésre, közösségépítésre alkalmas közösségi terek hálózata.	JAVULÓ ÉLETMINŐSÉG, HARMONIKUS EGYÜTTÉLÉS Budapest Főváros Önkormányzatának célja, hogy a fővárosi népességszámot megfelelő életkori összetétel mellett hosszú távon fenntartsa, a térbeni-társadalmi különbségeket csökkentse, polgárai számára az egyéni érvényesüléshez vonzó feltételeket nyújtson, a kultúrához, az oktatáshoz, az egészségügyi- és egyéb szolgáltatásokhoz való hozzáférés esélyegyenlőségét biztosítsa, továbbá, hogy a Budapest készségeiben fejlődő, a nemzetközi elvárásokhoz kapcsolódni képes szellemi erőforrással rendelkezzen.	Az **FTFT a lakókörnyezettel kapcsolatos környezettudatos városfejlesztési szempontokat** (15 perces város, barnamezős fejlesztések, természeti és környezeti értékek védelme, zöldterületek biztosítása stb.) **jobban hangsúlyozza, részletezi**, mint a VFK.
BUDAPEST EGÉSZSÉGTUDATOS KÖZÖSSÉG: Budapest polgárainak biztosítja az egyéni boldogulás és az egészségben eltöltött életévek számának növeléséhez szükséges feltételeket, az emberi kapcsolatok gazdagítását és a mindennapokat támogató környezetet. Ennek érdekében a főváros fejlesztésében érdekelt szereplők (együttműködnek és) mindent megtesznek annak érdekében, hogy megvalósuljon: ‣ a magas minőségű egészségügyi és szociális szolgáltatások biztosítása, amely mindenki számára hozzáférhető, nagy hangsúlyt fektetve a megelőzésre és korai beavatkozásra; ‣ az egészség megőrzésének feltételeit támogató, a fizikai aktivitás növelésére inspiráló, tiszta levegőjű városi környezet; ‣ a befogadó és gondoskodó közösség a közösségi felelősségvállalás támogatása; ‣ az egészséges, fenntartható, megfizethető és regionális élelmiszerekhez való hozzáférhetőség; ‣ a segítségre szoruló személyek számára adekvát, minőségi szolgáltatások; ‣ a növekvő biztonság minden területen: közlekedés-, köz-, élelmiszer-, foglalkoztatás-biztonság. ‣ az ivóvízellátás biztonságának garantálása.	-	Nem feleltethető meg a VFK átfogó céljainak, **új hangsúly az FTFT-ben**.

Az FTFT-ben meghatározott 14 hosszútávú cél nagyrészt a VFK-ban megfogalmazott 17 hosszútávú cél a VFK-ban meglévő átfedések csökkentése érdekében a célok és hozzájuk kapcsolódó feladatok átcsoportosításával, összevonásával alakultak ki. Az alábbi táblázatban az első oszlopban kékkel jelölt elemek új szempontok a VFK-hoz képest, a VFK-nál pirossal jelölt szempontok kevésbé hangsúlyosak az FTFT-ben.

FTFT hosszútávú céljai és hozzájuk kapcsolódó feladatok	Budapest 2030 Hosszú Távú Városfejlesztési Koncepció céljai és hozzájuk kapcsolódó feladatok
1. Kezdeményező, adaptív, önkormányzati városfejlesztés és -üzemeltetés 1.1. Felkészült szervezeti, intézményi háttér biztosítása 1.2. A finanszírozási háttér megerősítése, átláthatóság növelése 1.3. Összehangolt várospolitika megvalósítása, hatékonyság növelése 1.4. Zöld átállás az önkormányzati szektorban és biztonságos városüzemeltetést támogató fejlesztések 1.5. Partnerségi alapú városfejlesztés erősítése 1.6. Ügyféloldali fejlesztések	**1. Kezdeményező városfejlesztés** 1.1. Szervezeti rendszer kialakítása 1.2. Pénzügyi rendszer kialakítása 1.3. Fenntartható forrásteremtés, értéktöbblet visszaforgatás 1.4. Az EU fejlesztési forrásainak hatékony kihasználása – hosszú távú multiplikátor hatás biztosítása 1.5. A fejlesztési kulcsterületek definiálása – terület előkészítés és forrásösszpontosítás 1.6. Gazdasági vezérprojektek (klaszter-hálózattal) megfogalmazása 1.7. Beruházás ösztönzés, vállalkozási kultúra fejlesztése, az innovatív mikro és kkv-k támogatása **13. Önfenntartó város-gazdálkodási rendszer** 13.1. Egységes, menedzsment szemléletű fővárosi vagyongazdálkodás 13.2. A városüzemeltetés korszerűsítése – új közszolgáltatási modell 13.3. A meglévő vagyon koncentrálása, fejlesztése, bevételnövelés 13.4. Energiahatékony technológiák alkalmazása a városüzemeltetésben 13.5. Normatív városfejlesztési finanszírozás
2. Hatékonyan együttműködő várostérség 2.1. Partnerség és intézményi háttér kiépítése 2.2. A budapesti várostérség összehangolt fejlesztése 2.3. Várostérségi integrált szemléletű közlekedésfejlesztés	**2. Partnerség – a jövő közös tervezése a térségben és országosan** 2.1. Partnerség a budapesti gazdasági tér összehangolt fejlesztése érdekében 2.2. Partnerség Budapest és Pest megye között 2.3. A budapesti külső kerületek és a szomszédos agglomerációs települések közötti együttműködések elősegítése 2.4. Az elővárosi vasúti közlekedés integrált szemléletű fejlesztése 2.5. A településközi és ráhordó autóbusz szolgáltatások fejlesztése 2.6. A közlekedési eszközváltás feltételrendszerének biztosítása a várostérség településein 2.7. A településközi kerékpározás feltételeinek megteremtése 2.8. Településközi hajóforgalom beindítása
3. Budapest az ország méltó fővárosa és az európai városhálózat erős tagja 3.1. Partnerség és intézményi háttér kiépítése 3.2. Nagyvárosok közötti együttműködés, városdiplomácia, nemzetközi kapcsolatok erősítése 3.3. Budapest nemzetközi szerepének erősítése 3.4. A kulturális központ-szerep, sokszínű kínálat fenntartása 3.5. Fenntartható és minőségi turizmus feltételeinek megteremtése 3.6. Országos és nemzetközi közlekedési hálózatokban betöltött szerep biztosítása	**3. Egységes Budapest** 3.1. Budapest összehangolt hatékony tervezése 3.2. Partnerség az egységes és erős Budapestért 3.3. Konvergens hatású önkormányzati gazdálkodási rendszer kialakítása 3.4. Az összvárosi érdekek érvényesítése a piaci szféra fejlesztései során 3.5. Összehangolt beruházások kezdeményezése **4. Budapest nemzetközi és európai szerepének erősítése** 4.1. A nagyvárosok közötti együttműködés, városdiplomácia 4.2. Budapest országon belüli szerepének megőrzése és erősítése 4.3. Nemzetközi szervezetek letelepedésének ösztönzése 4.4. Kutatás-fejlesztés és a felsőoktatás fejlesztése, a nemzetközi K+F+I kapcsolatok erősítése 4.5. Az összmagyarság identitásának erősítése 4.6. A kulturális központ szerep betöltése, a sokszínű kulturális kínálat megőrzése és fejlesztése 4.7. Kereskedelmi közvetítő szerep fejlesztése globális és makroregionális szinten 4.8. A turisztikai potenciál bővítése 4.9. Nemzetközi sportesemények rendezésére is alkalmas fejlesztések 4.10. A gyorsforgalmi úthálózat fejlesztése 4.11. A hagyományos vasúti közlekedés fejlesztése és a nagysebességű vasúti kapcsolatok kialakítása 4.12. A nemzetközi repülőtér szerepének erősítése 4.13. Kikötőfejlesztés a nemzetközi személyforgalom és áruszállítás terén **12. Tudás- készség és zöldalapú gazdaságfejlesztés** 12.6. Fogadási feltételek javítása (turizmus)

FTFT hosszútávú céljai és hozzájuk kapcsolódó feladatok	Budapest 2030 Hosszú Távú Városfejlesztési Koncepció céljai és hozzájuk kapcsolódó feladatok
	12.7. Vonzerők fejlesztése, mai korszellem nyelvén történő megfogalmazása (turizmus) 12.8. Budapest arculati deficitjének ledolgozása a turizmus marketing eszközrendszerén keresztül **14. A kulturális sokszínűség megőrzése és fejlesztése** 14.2. A kulturális intézmények elérhetőségének javítása 14.3. A város kulturális intézményrendszerének fejlesztése 14.4. A kulturális sokszínűség támogatása
4. Versenyképes, fenntartható és inkluzív gazdaság 4.1. Társadalmi innováció és az adaptációs képesség növelése 4.2. A tudásgazdaságban rejlő potenciál kiaknázása 4.3. Smart Budapest: a városi kihívásokra, működésre és az életminőség javítására irányuló K+F és innováció erősítése 4.4. Megújuló, rugalmas és befogadó munkaerő-piac feltételeinek biztosítása 4.5. Támogató üzleti környezet megerősítése 4.6. Munkahelyi területek fejlesztése	**12. Tudás- készség és zöldalapú gazdaságfejlesztés** 12.1. Kapcsolathálók létrehozása, működtetése az önkormányzat, a gazdaság szereplői, valamint a képző- és kutatóhelyek között 12.2. Rugalmas, kereslethez alkalmazkodó munkaerő-képzés közép- és felsőfokon 12.3. A kutatás, fejlesztés és innováció potenciálnövelése 12.4. Komplex, minőségi üzleti infrastruktúra- és szolgáltatáskínálat, információ, kommunikáció és ügyintézés „egy kattintásra" 12.5. „Zöld" gazdaság meggyökereztetése
5. Alkalmazkodás a klímaváltozás hatásaihoz 5.1. Zöld- és kékinfrastruktúra fejlesztése 5.2. Ökológiai kapcsolatok javítása, természeti értékek megőrzése 5.3. A városi hősziget hatás enyhítése az épített környezetben 5.4. Biztonságos víziközmű ellátórendszer kialakítása és adaptív csapadékvíz-gazdálkodás megteremtése 5.5. Árvíz és villámárvíz elleni védelem fejlesztése	**5. Egészséges környezeti feltételek megteremtése** 5.1. A biológiailag aktív felületek és a zöldfelületi intenzitás növelése 5.2. Új zöldterületek létesítése az ellátatlan területeken 5.3. A meglévő zöldterületek, városi terek rehabilitációja és a fenntartás színvonalának javításai 5.13. Mindenki számára elérhető, jó minőségű ivóvíz biztosítása 5.14. A keletkező szennyvizek 100%-ban történő megtisztítása 5.15. Csapadékvizek hasznosítása 5.16. Patakok, kis vízfolyások rendezetté tétele 5.17. Árvízvédelmi megújulás **6. Klímavédelem - hatékony energiafelhasználás** 6.1. Városi hősziget-hatás enyhítése a városrendezés eszközeivel **7. Egyedi városkarakter értékalapú megőrzése és fejlesztése** 7.6. Természeti értékek megőrzése 7.7. Ökológiai kapcsolatok biztosítása, javítása
6. Energiahatékonyság és kibocsátás-csökkentés 6.1. Épületek energiafelhasználásának kibocsátás-csökkentése 6.2. Ipari és szolgáltató szektor technológiai kibocsátás-csökkentése 6.3. Megújuló energiaforrások részarányának növelése 6.4. Intelligens és energiahatékony ellátó- és elosztóhálózat létrehozása 6. 5. Légszennyezés csökkentése 6.6. Zaj- és rezgésterhelés csökkentése 6.7. Körforgásos gazdálkodás megteremtése 6.8. Fenntartható városi élelmezéspolitika	**5. Egészséges környezeti feltételek megteremtése** 5.7. A kibocsátások (emisszió) csökkentése 5.8. Az érintettség és a konfliktusok csökkentése (immisszió) 5.9. A keletkező hulladékmennyiség csökkentése 5.10. A hulladék felhasználási és újra-hasznosítási arányának növelése 5.11. Potenciális szennyezőforrások felszámolása 5.12. Köztisztaság javítása **6. Klímavédelem - hatékony energiafelhasználás** 6.2. Energiahatékony és alacsony károsanyag-kibocsátású épített környezet kialakítása 6.3. Városi megújuló energiaforrások alkalmazásának elősegítése a helyben (on-site), vagy közeli (nearby) rendszerekben 6.4. Beépített energia megőrzése a városrehabilitáció és barnamezős beruházások révén 6.5. Intelligens energiaellátó és-elosztó hálózat létrehozása (smart grid / smart metering) 6.6. Megújuló energiaforrások, szennyvíz- és hulladék hasznosítása az energiatermelésben 6.7. Meglévő távhőhálózat felújítása és a kiépítettség növelése 6.8. Távhűtő-rendszer integrálása 6.11. Szemléletformálás
7. Paradigmaváltás a közlekedésben 7.1. Közösségi közlekedés szerepének erősítése 7.2. Kiegyensúlyozott közúthálózati, közterületi rendszer létrehozása 7.3. Aktív és mikromobilitás (szelíd közlekedési módok) fejlesztése 7.4. Zöld közlekedés fejlesztésének támogatása	**6. Klímavédelem - hatékony energiafelhasználás** 6.9. Integrált várostervezés - gyalogos- és kerékpárosbarát város kialakítása 6.10. Közösségi közlekedési hálózat fejlesztése, az elérhetőség javítása és a környezetbarát üzemű járművek arányának növelése **11. Intelligens mobilitás** 11.1. Kínálati jellegű közösségi közlekedés megteremtése és működtetése

FTFT hosszútávú céljai és hozzájuk kapcsolódó feladatok	Budapest 2030 Hosszú Távú Városfejlesztési Koncepció céljai és hozzájuk kapcsolódó feladatok
	11.2. A közösségi közlekedés területi hiányainak megszüntetése 11.3. A városi kötöttpályás hálózatok kiemelt fejlesztése 11.4. Városi (és elővárosi) vasúti közlekedés fejlesztése 11.5. Városi hajózás fejlesztése 11.6. A közlekedési eszközváltás feltétel rendszerének biztosítása a fővárosban 11.7. A központrendszer elemeinek, valamint a városi intermodális és az átszálló csomópontok kiemelt fejlesztése 11.8. Hálózati hiányok megszüntetése, új dunai átkelők létesítése 11.9. Közterületek újra felosztása 11.10. Gyalogos közlekedés kiemelt fejlesztése 11.11. Kerékpározás fejlesztése 11.12. Egyéni személygépjármű közlekedés fejlesztése, forgalomcsillapítás 11.13. Parkolási problémák kezelése
8. Hatékony, kiegyensúlyozott kompakt városszerkezet 8.1. A területhasználat és a közlekedési rendszer térbeli összehangolása a mobilitási igények csökkentésére törekedve 8.2. Differenciált központrendszer kialakítása (a meglévő központok minőségi fejlesztésével, az új központok igényes városépítészeti kialakításával a városszerkezetben meghatározott szerepkörhöz illeszkedve) 8.3. Városi szolgáltatások gyalogos elérhetőségének biztosítása („kis távolságok városa") 8.4. Fenntartható, szabad területekkel megfelelően tagolt város kialakítása 8.5. A város indokolatlan terjeszkedésének megakadályozása	**9. Hatékony és kiegyensúlyozott városszerkezet - kompakt város** 9.1. Kiegyensúlyozott városi térszerkezet létrehozása – összehangolt funkcionalitás, differenciált sűrűség és kapcsolatjavítás 9.2. A kötöttpályás közösségi közlekedés elemeinek fejlesztési tengelyként történő figyelembevétele 9.3. Fenntartható, kompakt, szabadterületekkel megfelelően tagolt város 9.4. Fenntartható városrészek kialakítása a „kis távolságok városa" elvre alapozva 9.5. A területhasználat és a közlekedési rendszer térbeli összehangolása a közlekedési igények csökkentésére törekedve 9.6. Elhanyagolt, átjárhatatlan területek átstrukturálása, megújítása, zöldfelületi bővítése 9.7. A város indokolatlan terjeszkedésének megakadályozása 9.8. Földterület-takarékos fejlesztések – termőföldek védelme 9.9. Differenciált központrendszer kialakítása 9.10. Térbeli szerkezetbe illeszkedő központok létrehozása 9.11. A főközpont karaktertisztelő fejlesztése, meglévő központok minőségi fejlesztése 9.12. A hagyományos- és az újabb kereskedelmi központok, valamint az intermodális központok fejlesztéseinek összehangolása, elérhetőségek javítása 9.13. Budapest gazdasági szerepköréhez szükséges sokrétű területi kínálat 9.14. Rövid úton elérhető munkahelyek a lakóterületekbe integráltan, illetve ezekhez közel
9. A Dunával együtt élő város 9.1. A Duna-partok gyalogosbarát közcélú használatának biztosítása 9.2. A Duna menti területek világörökséghez méltó funkcióbővítése a mindennapi közcélú használat növelése érdekében 9.3. A Duna ökológiai hálózati szerepének növelése	**8. A Dunával együtt élő város** 8.1. A Duna menti területek funkcióbővítése a barnamezős területek hasznosításával 8.2. A Duna természeti adottságainak kihasználása 8.3. A Duna-partok elérhetőségének, közcélú hasznosításának megteremtése 8.4. A Duna-part menti turisztikai és rekreációs területek fejlesztése és decentralizálása 8.5. A Duna menti közlekedési elemek elválasztó hatásának csökkentése 8.6. Gyalogos és kerékpáros kapcsolatok megteremtése a Duna szigeteivel 8.7. Szállodahajók kikötésének differenciált szabályozása, úszóművek elhelyezése 8.8. A Duna vízi útként történő jobb kihasználása
10. Az egyedi városkarakter értékalapú megőrzése és fejlesztése 10.1. A történeti városi táj védelme 10.2. Az épített értékek hatékonyabb védelme 10.3. A sokszínű városkarakter megőrzése 10.4. Új értéket hordozó fejlesztések megvalósítása	**7. Egyedi városkarakter értékalapú megőrzése és fejlesztése** 7.1. A települési örökség – a történeti városi táj - védelme 7.2. Az egyedi értékek hatékonyabb védelme 7.3. A védett értékeket erőforrásként kezelése 7.4. A komplex városrehabilitáció

FTFT hosszútávú céljai és hozzájuk kapcsolódó feladatok	Budapest 2030 Hosszú Távú Városfejlesztési Koncepció céljai és hozzájuk kapcsolódó feladatok
	7.5. A városkaraktert meghatározó látvány védelme, a magasházak elhelyezésének szabályozása 7.8. Nagyobb területet átfogó, egységes szemlélettel készülő tervezés 7.9. Az új beépítésű területeken magas színvonalú, karakteres építészet alkalmazásának korszerű, innovatív, fenntartható megoldások megkövetelése 7.10. Az új értékek népszerűsítése **14. A kulturális sokszínűség megőrzése és fejlesztése** 14.1. A városkaraktert legjobban meghatározó épített környezet sokszínű elemeinek védelme
11. A barnamezős területek a városfejlesztés célterületei 11.1. Barnamezős területek értékőrző és értékteremtő funkcióváltása 11.2. Rendelkezésre álló műszaki infrastruktúra kapacitások kihasználása 11.3. Barnamezős területek megújításának támogatása az egyedi adottságok és városszerkezeti potenciál figyelembevételével 11.4. A potenciális szennyezőforrások felszámolása	**10. A barnamezős területek a városfejlesztés célterületei** 10.1. Forráskoncentráció a prioritások mentén 10.2. Barnamezős területek funkcióváltása 10.3. Korszerű, komplex modellek kidolgozása és területmanagement létrehozása 10.4. Barnamezős területek meglévő infrastruktúrájának kihasználása
12. Korszerű, megfizethető lakhatás 12.1. A Fővárosi Önkormányzat kezdeményező szerepének erősítése a lakhatás feltételeinek és megfizethetőségének javítása érdekében 12.2. A bérlakásszektor bővítése 12.3. Felújítások és komplex rehabilitáció az egészséges és megfizethetőbb lakhatás érdekében 12.4. Differenciált lakáskínálat biztosítása és lakóterületi fejlesztések 12.5. Lakhatási-biztonság növelése a sérülékeny társadalmi csoportok esetében	**9. Hatékony és kiegyensúlyozott városszerkezet - kompakt város** 9.15. Társadalmi igényeknek megfelelő lakáskínálat biztosítása 9.16. Élhető és egyszerre fenntartható lakóterületek 9.17. Lakóterületi kínálat megteremtése speciális célcsoportok számára 9.18. Lakóterületek komplex rehabilitációja **16. Igényekhez igazodó rugalmas lakásstruktúra megteremtése** 16.1. A bérlakásszektor fejlesztése, a főváros kezdeményező szerepe a szektor országos szintű szabályozásának újragondolásában 16.2. A meglevő lakásállomány társadalmi igényeknek megfelelő korszerűsítése 16.3. Kiegyensúlyozott térbeli-társadalmi szerkezet kialakításához hozzájáruló lakóterületi fejlesztések kidolgozása, ösztönzése 16.4. Komplex programok kidolgozása a társadalmi-gazdasági problémákkal sújtott területek – különösen a krízisterületek – rehabilitációjára 16.5. A megfizethetőség javítása
13. Optimalizált humán szolgáltatások, csökkenő egyenlőtlenségek 13.1. Nevelési és közoktatási, valamint bölcsődei ellátás fejlesztése 13.2. Az egészségi állapot javítását célzó szolgáltatások fejlesztése 13.3. Esélyteremtő szociális szolgáltatások megerősítése 13.4. Közművelődési és egészséges életmódot támogató szolgáltatások fejlesztése 13.5. A közbiztonság javítása, a lakosság biztonságérzetének erősítése	**5. Egészséges környezeti feltételek megteremtése** 5.4. Sportoló lakosság arányának növelése 5.5. Nemzetközi szintű sportrendezvényekhez szükséges infrastruktúra kiépítése 5.6. Gyógy- és termálvizekben rejlő rekreációs lehetőségek kihasználása **15. Humán szolgáltatások optimalizálása** 15.1. Az oktatás színvonalának és hatékonyságának növelése 15.2. Az egészségügyi ellátórendszer fejlesztése, a prevenció erősítése, és az egészséges életmódra való ösztönzés 15.3. A szociális intézményhálózat kapacitásainak megtartása, szükség szerinti bővítése 15.4. A szolgáltatásokhoz való hozzáférés biztosítása a speciális igényű emberek számára, és az együttműködés ösztönzése 15.5. A közbiztonság fejlesztése, a lakosság reális biztonságérzetének erősítése
14. Befogadó, támogató és aktív társadalom 14.1. Erőteljes fellépés a társadalmi diszkrimináció ellen, a békés együttélés erősítése, integráció támogatása 14.2. Akadálymentes és egyenlő esélyű városhasználat 14.3. Az aktív életkor meghosszabbítása, biztonságos és méltó időskor 14.4. Az öngondoskodás és közösségi felelősségvállalás szintjének erősítése	**17. Befogadó és támogató és aktív társadalom** 17.1. A társadalmilag pozitív migrációs folyamatok erősítése 17.2. A fiatalok megnyerése és megtartása és a szakképzett lakosság elvándorlásának mérséklése 17.3. Erőteljes fellépés a társadalmi diszkrimináció ellen 17.4. A közösségi együttműködési formákban rejlő tartalékok kiaknázása 17.5. Az öngondoskodás gondolatának erősítése az egészség és a szellemiség terén

FTFT hosszútávú céljai és hozzájuk kapcsolódó feladatok	Budapest 2030 Hosszú Távú Városfejlesztési Koncepció céljai és hozzájuk kapcsolódó feladatok
14.5. A fiatalok biztonságának és kiszámítható jövőjének támogatása Budapesten 14.6. A közösségi együttműködés erősítése	17.6. Az aktív életkor meghosszabbítása 17.7. A végzettség, készség, képesség növelése, transzferálhatóság 17.8. A mobilitási hajlandóság növelése a lakhatás és munkavégzés terén

2.2. Középtávú célok, cselekvési program

Jelen fejezet a Fővárosi Településtervben megfogalmazott középtávú (2034-ig tartó) célok, a cselekvési programban nevesített fővárosi projektek, valamint a Budapest 2027 Integrált Településfejlesztési Stratégiában (ITS) megfogalmazott **operatív célok és stratégiai programok összehasonlítását** tartalmazza. Az alábbi táblázatokban az első oszlopban kékkel jelölt elemek új szempontok az ITS-hez képest.

FTFT középtávú célok	Budapest 2027 Integrált Településfejlesztési Stratégia operatív céljai
1. Megfizethető és biztonságos lakhatás vonzó lakókörnyezetben 1.1. Különböző célokat szolgáló megfizethető lakásállomány növelése 1.2. Komplex szemléletű beavatkozások a hátrányos helyzetben élők lakhatásának támogatása és a lakásvesztés megelőzése érdekében. 1.3. Kezdeményezés, érdekérvényesítés a kiszámíthatóság növelése és a lakáspiac egészségesebb működése érdekében. 1.4. A lakásállomány energiahatékonysági és műszaki megújítása a finanszírozási lehetőségek és a kapcsolódó szolgáltatások megerősítésével. 1.5. Az alapszolgáltatások és a közterületek minőségének fejlesztésével a lakókörnyezet vonzerejének, egyenlő esélyű használatának és biztonságának növelése.	**Esélyteremtő Budapest: elérhető lakhatás, a budapestiek egészségének és életkörülményeinek javítása** I.A. Megfizethető és jóminőségű lakhatás feltételeinek bővítése I.C. Minőségi szociális szolgáltatások biztosítása I.D. A szegénység és a társadalmi egyenlőtlenségek csökkentése I.F. Befogadó és együttműködő budapesti közösség építése
2. Egészség és gondoskodás 2.1. Az önkormányzatok érdekérvényesítő és döntéselőkészítő szerepének erősítése a közegészségügyet és szociális szektort érintő központi döntések meghozatala során 2.2. A közegészségügyi és szociális ellátások színvonalának, biztonságának és az egyenlő esélyű hozzáférés feltételeinek növelése, a kapacitáshiányos területek fejlesztése, betegutak optimalizálása és a várólisták csökkentése. 2.3. Együttműködés és célzott beavatkozások a képzett munkaerő rendelkezésre állása érdekében. 2.4. A prevenció és a korai beavatkozások szerepének megerősítése. 2.5. A lakosság egészségtudatosságának növelése, aktív kikapcsolódást és egészséges életmódot támogató zöldfelületi hálózat bővítése és a meglévő közhasználatú zöldfelületek minőségi fejlesztése. 2.6. Az egészséges életmód feltételeinek fejlesztése, a hozzáférés egyenlőtlenségeinek csökkentése, az egészségtudatosság növelése. 2.7. Budapest levegőminőségének javítása, zajterhelés csökkentése. 2.8. Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér működtetésével kapcsolatos zajterhelés mérséklése. 2.9. Az egészségesebb és kevésbé pazarló élelmiszerfogyasztás, valamint a fenntarthatóbb élelmiszertermelés támogatása. 2.10. Az egészséges ivóvíz biztosítása minden budapesti háztartás számára.	**Esélyteremtő Budapest: elérhető lakhatás, a budapestiek egészségének és életkörülményeinek javítása** I.B. Az egészségmegőrzés feltételeinek javítása I.F. Befogadó és együttműködő budapesti közösség építése **Zöld Budapest: Élhető, egészséges, értékőrző és értékteremtő, klímatudatos város** II.A. Kis távolságok városa II.B. Fenntartható közlekedés fejlesztése II.C. Egészséges utcák és városi terek II.F. Fenntartható városüzemeltetés **Nyitott Budapest: Kezdeményező városkormányzás, ahol kulcsszerepet kap az együttműködés és az innováció.** III.D. Korszerű adatgazdálkodás és digitális átállás gyorsítása

FTFT középtávú célok	Budapest 2027 Integrált Településfejlesztési Stratégia operatív céljai
2.11. Digitalizáció lehetőségeinek kihasználása és az együttműködés növelése a jobb ellátások és a váratlan helyzetek gyors és adekvát kezelése érdekében.	
3. Zöld átállás: klíma-és környezetvédelem 3.1. Zöld- és kékinfrastruktúra hálózat fejlesztése a klímaváltozás hatásaihoz való alkalmazkodás jegyében 3.2. Természetközeli területek megőrzése, biodiverzitás növelése 3.3. Intézkedések az integrált szemléletű, biztonságos és klímaadaptív vízgazdálkodás érdekében 3.4. Energiahatékony épületállomány, korszerű távhő- és közvilágítási hálózatok, nyílt információs rendszerek 3.5. Egészséges városi környezet és energiafüggetlenség érdekében megújuló energiaforrásokra épülő energiatermelés és elektromobilitás 3.6. Lépések a körforgásos gazdaság megteremtése érdekében 3.7. Fenntartható városi közlekedés 3.8. Egészséges utcák és terek	**Esélyteremtő Budapest: elérhető lakhatás, a budapestiek egészségének és életkörülményeinek javítása** I.E. A közterek és szolgáltatások akadálymentes és biztonságos használata **Zöld Budapest: Élhető, egészséges, értékőrző és értékteremtő, klímatudatos város** II.B. Fenntartható közlekedés fejlesztése II.C. Egészséges utcák és városi terek II.D. Természeti értékek megőrzése, zöldfelületek fejlesztése II.E. Energiahatékonyság növelése, klímavédelem
4. Értékőrző és értékteremtő minőségi városfejlesztés 4.1. A városi táj fokozott védelme 4.2. Egyedi örökségi értékek hatékonyabb védelme 4.3. Barnamezős területek értékőrző és értékteremtő, funkcióváltó hasznosítása, illeszkedő és minőségi új városnegyedek 4.4. Központrendszer működésének erősítése, alapvető szolgáltatások elérhetősége 4.5. Tiszta, minőségi városi térhasználat, értékálló közterületek 4.6. A mindennapi élet szerves részét képező Duna-partok és szigetek 4.7. A városi értékek interaktív bemutatása	**Zöld Budapest: Élhető, egészséges, értékőrző és értékteremtő, klímatudatos város** II.A. Kis távolságok városa **Zöld Budapest: Élhető, egészséges, értékőrző és értékteremtő, klímatudatos város** II.B. Fenntartható közlekedés fejlesztése II.C. Egészséges utcák és városi terek II.D. Természeti értékek megőrzése, zöldfelületek fejlesztése
5. Fenntartható és inkluzív gazdaság 5.1. Az önkormányzati szektor szerepének növelése az innovációs ökoszisztémában, az életminőség javítását célzó innováció ösztönzése, alkalmazása. 5.2. A gazdasági szektorral való együttműködést, befektetésösztönzést, információ-szolgáltatást támogató szervezeti kapacitások és szolgáltatások megerősítésére 5.3.-5.4. Városi és várostérségi szintű közszolgáltatások fejlesztése az üzleti környezet javítása és a makroregionális szerepek megerősítése érdekében. 5.5. A központrendszer és az üzletutcák működését támogató ingatlangazdálkodás 5.6. A kreatív gazdaság növekedését támogató kulturális fejlesztések, valamint megerősítése 5.7. A fenntartható, minőségi turizmus feltételeinek megerősítése 5.8. Munkaerőpiaci ciklusokhoz kapcsolódó problémák kezelése, a munkaerőpiaci hátrányok csökkentése és a méltányos munkavállalás feltételeinek javítása.	**Esélyteremtő Budapest: elérhető lakhatás, a budapestiek egészségének és életkörülményeinek javítása** I.D. A szegénység és a társadalmi egyenlőtlenségek csökkentése I.F. Befogadó és együttműködő budapesti közösség építése **Zöld Budapest: Élhető, egészséges, értékőrző és értékteremtő, klímatudatos város** II.F. Fenntartható városüzemeltetés **Nyitott Budapest: Kezdeményező városkormányzás, ahol kulcsszerepet kap az együttműködés és az innováció.** III.A. Együttműködésen alapuló városfejlesztés III.C. Ügyfélközpontú városi szolgáltatásfejlesztés III.D. Korszerű adatgazdálkodás és digitális átállás gyorsítása III.E. Innováció és szervezetfejlesztés a fővárosi szolgáltatásokban III.F. Fenntartható turizmus, megújuló kulturális és rekreációs szolgáltatások
6. Városkormányzás 6.1. Civil- és szakmai szervezetek erősödő szerepe a városfejlesztésben, aktív lakossági részvétel a közügyekben, várostervezésben 6.2. A Kormány és a fővárosi önkormányzatok stratégiai városfejlesztési partnersége 6.3. Fővárosi önkormányzatok hatékonyabb együttműködése, egységes Budapest 6.4. Várostérségi szintű partnerségi kormányzás a fenntartható növekedés és a jobb életminőség érdekében 6.5. Szervezeti felkészültség növelése, digitális átállás gyorsítása és együttműködés erősítése a helyi közszolgáltatásokban	**Zöld Budapest: Élhető, egészséges, értékőrző és értékteremtő, klímatudatos város** II.F. Fenntartható városüzemeltetés **Nyitott Budapest: Kezdeményező városkormányzás, ahol kulcsszerepet kap az együttműködés és az innováció.** III.A. Együttműködésen alapuló városfejlesztés III.B. Kommunikáció és városmarketing megújítása III.C. Ügyfélközpontú városi szolgáltatásfejlesztés III.D. Korszerű adatgazdálkodás és digitális átállás gyorsítása III.E. Innováció és szervezetfejlesztés a fővárosi szolgáltatásokban

FTFT középtávú célok	Budapest 2027 Integrált Településfejlesztési Stratégia operatív céljai
6.6. Önkormányzati autonómia megerősítése, kiszámítható, a feladatokkal arányos finanszírozás mind a városfejlesztésben, mind a városüzemeltetésben 6.7. Elégedett dolgozók a köszszolgáltatásokban, biztonságos, magas színvonalú szolgáltatásokhoz szükséges munkaerő rendelkezésre állása 6.8. Közérthető, naprakész tájékoztatás	

A fenti táblázat alapján megállapítható, hogy az ITS-ben szereplő operatív célok nagy része újra strukturálva és aktualizált módon az FTFT középtávú céljai között is megjelenik.

Az alábbi táblázat az FTFT cselekvési program és az ITS stratégiai programok összevetését mutatja be, a változásokat (új projektek, kihúzott projektek) tételesen bemutatva (az átfedéseket a táblázat nem tartalmazza). Az FTFT cselekvési programban történt változások, illetve az átstrukturálás főbb okai, illetve a cselekvési programhoz kapcsolódó kiegészítő információk a következők:

- 2027 helyett 2034-ig szól a tervezési időszak;
- forrásoldal, finanszírozás bizonytalansága miatt az FTFT cselekvési programban kiemelésre csak az első ütemben 2027-ig elindítani szándékozott projektek kerültek;
- a cselekvési tervben foglaltakhoz képest további projektek azonosítása, a projektek tartalmának fejlesztése (adott esetben módosítása) a középtávú célokhoz és az intézkedésekhez kapcsolódóan folyamatos
- a változások okai az ITS-hez képest:
  - megvalósított projektek elhagyásra kerültek (ezeket a lenti táblázat is kiemeli);
  - korábban az ITS-ben szereplő egyes projektek módszertani változás miatt nem projektként, hanem ún. „további intézkedésként" kerültek rögzítésre, és ily módon továbbra is részei a cselekvési programnak;
  - az ITS 2021. évi elfogadása óta további ágazati/tematikus stratégiák készültek (pl. Balázs Mór Terv, megújított klímastratégia és 100 klímasemleges városhoz kapcsolódó szerződésben rögzített terv, Radó Dezső terv), amelyek pontosították a szükséges beavatkozásokat, prioritásokat, ezeket az FTFT cselekvési programja integrálja, a szükséges aktualizálásokkal (részben ez az oka az ITS-hez képest egyes új programelemek megjelenésének);
  - az erőforrások és a finanszírozási lehetőségek függvényében készült priorizálás az I. ütem beavatkozásairól;
  - a Városkormányzáshoz kapcsolódó - korábban „nyitott Budapest" stratégiai cél alatt tervezett intézkedések egy része (kommunikáció, együttműködés és társadalmi párbeszéd, városmarketing, szervezetfejlesztés, általános támogató digitális fejlesztések) a megvalósítás kereti közé épültek be (3.2. fejezet), ezek a hivatal és a gazdasági szervezetek, intézmények napi működési gyakorlatának folyamatos fejlesztése során valósulnak meg;
  - szintén kikerült a közösségi költségvetés a projektek közül, az eszköz gyakorlati alkalmazása kialakításra került, az erre a célra éves költségvetésben allokált keret a városfejlesztés középtávú céljaival összehangoltan kerül felhasználásra, a projektekről minden meghirdetett közösségi költségvetési év eljárásában születik döntés, amit a Közgyűlés hagy jóvá;
  - a víziközmű fejlesztések kapcsán a gördülő fejlesztési terv (GFT) alapján és az éves üzleti tervek keretében születik végső döntés a projektek elindításáról;
  - egyes kiemelt területeken (lakhatás, klímavédelem, mobilitás) a finanszírozási lehetőségek függvényében – a részletesebb ágazati/tematikus stratégiákhoz illeszkedve – történik a

projektfejlesztés és a folyamatos pályázati lehetőségek keresése (különösen közvetlen elérésű uniós források).

FTFT cselekvési program (intézkedések, programok, fővárosi önkormányzati projektek)	Budapest 2027 Integrált Településfejlesztési Stratégia - stratégiai programok	Megjegyzés
	I. ESÉLYTEREMTŐ BUDAPEST	
2. intézkedés: Egészségmegőrzés	I.2. EGÉSZSÉGES BUDAPEST	
-	DR Budapest program	A központi egészségügyi informatikai szolgáltatások fejlesztése miatt (duplikáció elkerülése) és a beavatkozások priorizálása miatt elhagyásra került.
-	Szívvel Budapesttel program	A népegészségügyileg fontosterületet érintő „Szívvel Budapesttel program" csak nagyobb forráskeret rendelkezésre állása esetén tud megvalósulni
FŐVÁROSI ÉLELMISZERELLÁTÁS FOODCLIC projekt Fővárosi feldolgozóüzem létesítése	-	Új programelemek
5. intézkedés: Biztonságos és akadálymentes Budapest	I.6. HOZZÁFÉRHETŐ BUDAPEST	
-	M3 metróvonalhoz kapcsolódó gyalogos aluljárók rekonstrukciója	Nagyrészt megvalósult, egyedül a Göncz Árpád városközpontnál vannak még teendők, ezért ez külön projektként került nevesítésre
Göncz Árpád városközpont gyalogos aluljáró és felszíni kijáratok akadálymentesítése	-	Új programelem
KÖZ- ÉS KÖZLEKEDÉSBIZTONSÁGI PROGRAM Utasbiztonsági szolgálat – 2026-2029 Sulizóna Program	-	Új programelemek

FTFT cselekvési program (intézkedések, programok, fővárosi önkormányzati projektek)	Budapest 2027 Integrált Településfejlesztési Stratégia - stratégiai programok	Megjegyzés
	II. ZÖLD BUDAPEST	
8. intézkedés: Komplex városrehabilitáció BELVÁROSI DUNA-PARTOK MEGÚJÍTÁSA	II.1 BELVÁROSI DUNA-PARTOK MEGÚJÍTÁSA	
-	Széchenyi Lánchíd felújítása	Megvalósult
-	Pesti alsó rakpart Margit híd és Kossuth tér közötti szakaszának megújítása	Megvalósult
Pesti alsó rakpart közterületi megújítása	-	Új programelem
Clark - Komplex klímaadaptációs és közterület-megújítási program	-	Új programelem
-	2-es villamos vonal rekonstrukció	Megvalósult
8. intézkedés: Komplex városrehabilitáció EMBLEMATIKUS BUDAPESTI TENGELYEK	II.2. EMBLEMATIKUS BUDAPESTI TENGELYEK	
-	Blaha Lujza tér felújítása	Megvalósult
8. intézkedés: Komplex városrehabilitáció VONZÓ KÖZTERÜLETEK, EGÉSZSÉGES UTCÁK	II.3.VÁROSHÁZA TÖMB FELÚJÍTÁS	
-	Merlin Színház funkcióváltása – közösségi tér	Megvalósult
8. intézkedés: Komplex városrehabilitáció VONZÓ KÖZTERÜLETEK, EGÉSZSÉGES UTCÁK	II.4. EGÉSZSÉGES UTCÁK	
Tiszta Közterületek Programja	-	Új programelem
VIII. ker., Orczy tér felújítása	-	Új programelem
IX. ker., Mester utca felújítása	-	Új programelem
XXII. ker. Budafok, Városháza tér komplex megújítása	-	Új programelem
8. intézkedés: Komplex városrehabilitáció AKCIÓTERÜLETEKHEZ ÉS MINTAPROJEKTEKHEZ KAPCSOLÓDÓ ELŐKÉSZÍTÉSI FELADATOK Tervezési- program – I. ÜTEM ASCEND projekt REALLOCATE	-	Új programelemek
9. intézkedés: Fenntartható mobilitási szolgáltatások FONÓDÓ VILLAMOSHÁLÓZAT	II.5 PESTI FONÓDÓ VILLAMOS	
-	50-es villamosvonal akadálymentesítése	Megvalósult
9. intézkedés: Fenntartható mobilitási szolgáltatások FONÓDÓ VILLAMOSHÁLÓZAT	II.6. BUDAI FONÓDÓ VILLAMOS KITERJESZTÉSE	
-	56-os villamosvonal akadálymentesítése, Hűvösvölgy végállomás kapacitásbővítése	Megvalósult, illetve folyamatban van a megvalósítása
9. intézkedés: Fenntartható mobilitási szolgáltatások BRINGASZTRÁDÁK, KERÉKPÁRUTAK	II.7. BRINGASZTRÁDÁK, KERÉKPÁRUTAK	
EuroVelo kerékpárutak fejlesztése	-	Új programelem, az EuroVelo kerékpárutak külön kiemelésre kerültek a főhálózati elemek közül
Duna-hidak kerékpáros infrastruktúrájának kialakítása	-	Új programelem
9. intézkedés: Fenntartható mobilitási szolgáltatások KORSZERŰ JÁRMŰPARK	II.8. KÖRNYEZETBARÁT JÁRMŰVEK A KÖZÖSSÉGI KÖZLEKEDÉSBEN	
-	Trolibusz járműbeszerzés III. ütem	Megvalósult
Villamos járműbeszerzés (III. ütem és további ütemek)	-	Új programelem
Autóbusz járműpark fejlesztése	-	Új programelem

FTFT cselekvési program (intézkedések, programok, fővárosi önkormányzati projektek)	Budapest 2027 Integrált Településfejlesztési Stratégia - stratégiai programok	Megjegyzés
9. intézkedés: Fenntartható mobilitási szolgáltatások KÖZÖSSÉGI KÖZLEKEDÉS HÁLÓZATI FEJLESZTÉSE	II.9. KÖZÖSSÉGI KÖZLEKEDÉSI HÁLÓZAT FEJLESZTÉSE	
-	M4 metróvonal nyugati meghosszabbítása előkészítés	A BKK készíti a közösségi közlekedési hálózat fejlesztésének stratégiáját, amelynek keretében a gyorsvasúti hálózat fejlesztései is felülvizsgálatra kerülnek. Várhatóan középtávú megvalósítása nem reális.
-	Gellért-hegyi sikló	A Gellért-hegyi sikló a műszaki kialakítás bizonytalanságai miatt kikerült a projektlistából.
-	Aquincumi híd megépítésének előkészítése	A megvalósíthatósági tanulmány elkészült, illetve történtek társadalmasítási folyamatok. A projekt azonban forráshiány miatt a megvalósítása középtávon nem reális. (Állami projekt)
-	M2 metróvonal és a H8 Gödöllői HÉV összekötése – Gödöllői ág (Pillangó utca – Cinkota)	Forráshiány miatt a megvalósítása középtávon nem reális.
-	M2 metróvonal és a H8 Gödöllői HÉV vonalszakaszok felújítása	Forráshiány miatt a megvalósítása középtávon nem reális.
Igényvezérelt közösségi közlekedési szolgáltatások fejlesztése: Telebusz	-	Új programelem
9. intézkedés: Fenntartható mobilitási szolgáltatások 9.5.KÖZÚTHÁLÓZATI KAPCSOLATOK FEJLESZTÉSE ÉS REKONSTRUKCIÓJA		
Jelentősebb útfelújítások, fejlesztések		Új programelem
Jelentősebb műtárgyfelújítások, fejlesztések		Új programelem
Vasút területelválasztó hatásának oldása		Új programelem
10. intézkedés: Integrált zöld- és kékhálózat DUNAI ZÖLD FOLYOSÓ	II.10. DUNAI ZÖLDFOLYOSÓ	
-	Pünkösdfürdő ökologikus zöldfelület fejlesztése	Megvalósult
-	Háros-sziget és Hunyadi laktanya	Kikerült a projektlistából, mert középtávon nem reális a megvalósítása. A 8. intézkedésnél (Komplex városrehabilitáció) az egyéb intézkedéseknél szerepel a „barnamezős területek talajállapot felmérése" a fővárosi önkormányzat vagyonkezelésében lévő területek esetén is, mint e terület.
10. intézkedés: Integrált zöld- és kékhálózat VÁROSI PARKOK	II.11. VÁROSI PARKOK LÁNCOLATA	
-	Budai parktengely megújítása: Horváth-kert	Horváth-kert kikerült a projektlistából, mert nem fővárosi önkormányzati, hanem kerületi tulajdonú terület.
Aquincumi park kialakítása	-	Új programelem
Hosszúréti park kialakítása	-	Új programelem

FTFT cselekvési program (intézkedések, programok, fővárosi önkormányzati projektek)	Budapest 2027 Integrált Településfejlesztési Stratégia - stratégiai programok	Megjegyzés
10. intézkedés: Integrált zöld- és kékhálózat TERMÉSZETKÖZELI TERÜLETEK	II.13. TERMÉSZETKÖZELI TERÜLETEK	
Life Biodiverse City: Kőérberki szikes rét, Tétényi-fennsík	Vad Budapest Program – természetvédelmi célú rehabilitáció I. ütem (Tétényi-fennsík, Farkaserdő, Kőérberki szikes rét, Budai Sas-hegy, Újpesti homoktövises természetvédelmi terület, Cinkotai kiserdő, Hármashatárhegy - "városi erdők" projekt)	Kőérberki szikes rét rehabilitációja részben megvalósult, LIFE projekt keretén belül folytatódik, ahogy megvalósul a Tétényi-fennsík rehabilitációja is. Folyamatban lévő projekt, tervezett befejezés: 2031
Erdőrekonstrukciós Program – 2026-2029: Farkaserdő természetességének javítását tartalmazza.		2027-ig tervezetten elindítható projekt
-		Újpesti homoktövises TT és Budai Sas-hegy élőhelykezelése folyamatosan megvalósul. A Hármashatárhegy - "városi erdők" projekt megvalósult.
Erdőrekonstrukciós Program – 2026-2029 Erdőrekonstrukciós Program – 2029-2034	Erdőtelepítési program	Nemcsak erdőtelepítési, hanem a meglévő erdőterületek rehabilitációját is célzó projektek, ütemezett megvalósítással.
	II.14. ÚJ ÖKOVÁROSRÉSZEK	
-	Fehérdűlő térsége	A Fehérdűlő térsége helyett a Megyeri út 45. szám alatti egykori iskola és környezete a pilot projekt (lásd: ASCEND projekt néven).
11. intézkedés: Energetika és körforgásos gazdaság ENERGIAHATÉKONY ÉPÜLETEK ÉS VILÁGÍTÁS	II.16. ENERGIAHATÉKONY ÉPÜLETEK ÉS VILÁGÍTÁS	
Solar4CE-Cities	-	Új programelem, 2027-ig megvalósul
11. intézkedés: Energetika és körforgásos gazdaság TÁVHŐRENDSZER FEJLESZTÉSE	II. 17. TÁVHŐRENDSZER FEJLESZTÉSE	
Belváros távhőellátása projekt folytatása	-	Új programelem, tervezetten 2026-ig megvalósul
Zöld hőtermelés és hulladékhő bekötése a távhőellátásba	-	Új programelem
11. intézkedés: Energetika és körforgásos gazdaság BERUHÁZÁS A KÖRFORGÁSOS GAZDASÁGBA	II.18. BERUHÁZÁS A KÖRFORGÁSOS GAZDASÁGBA	
-	Végleges rekultiváció – Pusztazámor I. ütem	Megvalósult
-	Korszerű, alacsony kibocsátású köztisztasági eszközállomány	Folyamatosan zajlik, ezért kikerült a projektek közül
-	Frekventált közterületi szelektív hulladékgyűjtés	A közterületi gyűjtés helyett más módok preferáltak (lásd fenti projekt)

FTFT cselekvési program (intézkedések, programok, fővárosi önkormányzati projektek)	Budapest 2027 Integrált Településfejlesztési Stratégia - stratégiai programok	Megjegyzés
12. intézkedés: Fenntartható vízgazdálkodás BIZTONSÁGOS VÍZIKÖZMŰ-SZOLGÁLTATÁSOK ÉS ELÖNTÉSVÉDELEM	II. 19. BIZTONSÁGOS ÉS FENNTARTHATÓ VÍZGAZDÁLKODÁS	
Szennyvízelvezetéshez, átemeléshez és az Észak-pesti és Dél-pesti szennyvíztisztító telepekhez kapcsolódó fejlesztések – I. ütem	-	Új programelem
Árvízvédelemhez kapcsolódó fejlesztések	-	Új programelem, tervezetten 2027-ig elindítható
Közlekedési- és közterületfejlesztési projektekkel együtt megvalósítandó rekonstrukciós és fejlesztési munkák (2026-2029)	-	Új programelem, folyamatos megvalósítás
Vízminőség javításához és törvényi kötelezettséghez kapcsolódó fejlesztések (2026-2029)	-	Új programelem, folyamatos megvalósítás
Ivóvízhálózat és lakóterületi vízellátás fejlesztési program (2026-2029)	-	Új programelem, folyamatos megvalósítás
	III. NYITOTT BUDAPEST	
-	III.2. ÉNBUDAPESTEM	
-	Budapest App és Budapest kártya	Megvalósult
-	Budapest portál megújítása	Megvalósult, illetve részben megvalósulás alatt
6. intézkedés: Emberközpontú szolgáltatás-tervezés és hatékony digitalizáció megvalósítása	III.3. KÖZ-DIGIT – DIGITALIZÁCIÓ A KÖZSZOLGÁLTATÁSOKBAN	
-	Digitális mozi program	Részben megvalósult, illetve folyamatban van, ezért kikerült a projektek közül.
6. intézkedés: Emberközpontú szolgáltatás-tervezés és hatékony digitalizáció megvalósítása	III.4. MINŐSÉGI ÜGYFÉLSZOLGÁLTATÁSOK PROGRAMJA	
-	Utastájékoztatás digitalizációja megállókban	Megvalósult
-	BKK ügyfélközpontok fejlesztése	Megvalósult
6. intézkedés: Emberközpontú szolgáltatás-tervezés és hatékony digitalizáció megvalósítása	III.5. BUDAPEST ADAT-ÉS INNOVÁCIÓS PROGRAM	
-	KKV-digit: digitális átállás támogatása a KKV szektorban	Forrás-és kapacitáshiány miatt kikerült a projektek közül, illetve állami feladatkörben valósul meg (BKIK)
7. intézkedés: Életminőséget támogató gazdasági és kulturális szolgáltatások KULTURÁLIS PROGRAM	III.6. ÉRTÉKALAPÚ ÉS KÖZÖSSÉGI CÉLÚ TURISZTIKAI FEJLESZTÉSEK	
Köz- és közösségi terek kultúrája program	-	Új programelem
Közlekedési múzeum	-	Új programelem

A fentieken túl az **FTFT-ben is meghatározásra kerültek ún. fejlesztési akcióterületek, melyek azonban jellegében eltérnek az ITS szerinti akcióterületektől**.

A **FTFT szerinti fejlesztési akcióterület** a 2023. évi C. törvény 16. § 43. pontja alapján a „a település közigazgatási területén belül lehatárolt, a rövid, közép- és hosszú távú fejlesztési célok megvalósítását szolgáló területegység". A településfejlesztési tervben az önkormányzat rögzíti a fejlesztési akcióterületeket és javaslatot tesz az akcióterületek hasznosításának jellegére és módjára, a célrendszer megvalósítását célzó fejlesztési céladatokra. Az FTFT fejlesztési akcióterületeit a Jóváhagyandó munkarész ***3.4. fejezete*** részletezi.

Ezek **átfednek helyenként a cselekvési programban meghatározott beavatkozásokkal** (projektekkel), ugyanakkor fő különbségek a következőkben keresendők:

- komplexitás: fejlesztési akcióterületek komplexebbek, többféle cél elérését szolgálják;
- fővárosi hatáskör: a cselekvési program projektjei a fővárosi önkormányzat hatáskörében vannak pl. tulajdonviszonyokkal összefüggésben, míg az akcióterületek jellemzően nem, vagy nem önállóan fővárosi hatáskörbe tartozó beavatkozásokat tartalmaznak, de számos fővárosi követelményt, célt meghatároznak;
- időtáv: a fejlesztési akcióterületek lehetnek közép-vagy hosszútávú beavatkozások, míg a cselekvési program a középtávú (2034-ig megvalósuló) beavatkozásokat tartalmazza.

Az **ITS-ben meghatározott akcióterület definíciója** a 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet 2.§ korábbi rendelkezése alapján a következő volt: „az integrált településfejlesztési stratégiában kijelölt egybefüggő terület, ahol az *önkormányzat a fejlesztéseket alapvetően befolyásoló pozícióban van, és amellyel kapcsolatban középtávon jelentős beavatkozást tervez*". Tehát eszerint is érzékelhető, hogy az ITS akcióterületeit az FTFT cselekvési programjában meghatározott projektekkel érdemes összehasonlítani (lásd: fenti táblázat). Az ITS-ben meghatározott akcióterületek az „élhető belváros", „kék-zöld hálózat", valamint a „városfejlesztés barnamezős területeken" tematika köré szerveződtek, az ITS egyes stratégiai programjait tartalmazták.

2.3. Fejlesztési tervlap

A több tervlapból álló Fejlesztési tervlap – a településrendezési terv megalapozásához, a teljes közigazgatási területre – az általános használat szerinti területek figyelembevételével meghatározza a stratégia és a cselekvési program, kiemelten a céladatok és a fejlesztési akcióterületek térbeli összefüggéseit, azok rendszerét, továbbá a település működéséhez szükséges meglévő és tervezett zöldinfrastruktúra-elemek térbeli kialakítását, elrendezését és településszerkezeti szerepét. A fővárosi fejlesztési tervlap a fővárosi fejlesztési akcióterületeket – az általános használat szerinti beépítésre szánt vagy beépítésre nem szánt területként – a főváros egésze meglévő területeinek összefüggésében határolja le és határozza meg. A korábbi fejlesztési tervekhez képest tehát a Fejlesztési tervlapon keresztül jelenik meg a térbeliség, a célok területi érvényesítése (a korábban külön tervként működő településszerkezeti tervet felváltva, területfelhasználási egységek helyett általános használatokat rögzítve).

- A korábbi fejlesztési tervekhez képest a Fejlesztési tervlapon keresztül jelenik meg a **térbeliség, a célok területi érvényesítése** (a korábban külön tervként működő településszerkezeti tervet felváltva).
- A Fejlesztési tervlapon **új elemként jelennek meg a fejlesztések időtávjai**, mind az akcióterületek, mind a műszaki infrastruktúra elemek vonatkozásában.
- Az **akcióterületek**nek új értelmezést és szerepet ad, hogy céladatok is meghatározásra kerülnek az akcióterületek minőségi átalakulásának érdekében.

A Fejlesztési tervlap leírását részletesen az ***2. Településfejlesztési és -rendezési javaslat – javasolt településszerkezet, általános használatok rendszere,*** azon belül az ***2.1. Funkcionális szerkezet*** és az ***2.2. Tervezett területhasználat rendszere*** fejezetek tartalmazzák.

Tervi elemek összefoglalása, a TSZT-hez képest megvalósuló változtatások összegzése

A változások a hatályos TSZT szerinti területfelhasználási egységek és a Fővárosi fejlesztési tervlap (FTFT) által meghatározott általános használat szerinti területek közötti eltérésekből adódnak.

Szerkesztési, metodikai jellegű változások, amelyek értékelést nem igényelnek

A változásokból leválogatásra kerültek a kisebb területet érintő (jellemzően 1000-2000 m^2-t nem meghaladó), illetve érdemben változást nem jelentő korrekciók, telekhatárhoz való igazításból, szerkesztésből adódó eltérések, amelyek környezeti szempontból nem relevánsak.

Ide tartoznak azok az OTÉK-TÉKA közötti változásokból fakadó, általános használatok (korábban területfelhasználási kategóriák) jelölésének, megnevezésének változásai, amelyeket az alábbi táblázat foglalja össze.

Általános használat	TSZT kód	FTFT kód
Gazdasági területek - kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület - általános gazdasági terület - ipari terület	 Gksz, Gip	 Gksz, Gá Gip Gipe
Különleges közlekedési célú területek - közlekedéshez kapcsolódó épület elhelyezésére szolgáló terület - kikötő területe - repülőtér területe	 K-Közl K-Kik K-Rept	 K-Közl-É K-KÖzl-K K-Közl-R
Közlekedési területek - kötöttpályás közlekedési terület - vízi közlekedési terület - légi közlekedési terület	 KÖk KÖv KÖl	 KÖe-K KÖe-V KÖe-L
Zöldterületek - Közkert, közpark - Városi park	 Zkp Zvp	 Zk Zv
Erdőterületek - Védőerdő - Védett erdő - Egyéb feladatokat szolgáló erdő (gazdasági erdő) - Egyéb, honvédelmi rendeltetésű erdő - Egyéb, vízgazdálkodási rendeltetésű erdő - Rekreációs célú erdő (közjóléti erdő)	 Ev Eg Ev-Hon Ev-Vg Ek	 Ev-1 Ev-2 Ee-E Ee-Hon Ee-Vg Er
Különleges beépítésre nem szánt megújuló energiaforrások hasznosításának céljára szolgáló terület	Kb-En	Kb-Kf

A továbbiakban csoportosítva bemutatott változások jelentős része szintén nem jár érdemben környezeti hatással, mivel azok vagy a jogszabályi környezet változásából fakadó, metodikai jellegű módosítások, vagy a meglévő, valós területhasználathoz való igazodást szolgálják.

Érdemi környezeti hatással nem járó, ezért részletes értékelést nem igénylő változások

- Valós területhasználathoz való igazodás (292 db, összesen 1249,83 ha)
    - lakóterület általános használatok közötti átsorolások (pl. Ln->Lk)
    - új lakóterületek kijelölése már beépítésre szánt (jellemzően vegyes) területen - a meglévő területhasználat és a megváltozott jogszabályi körülmények miatt szükséges módosítás
    - a lakóterület helyett intézményi vegyes (Vi), vagy vegyesen alkalmazható, intézményi és lakó területhasználat (Vi/L) lehetőségének bevezetése
    - lakóterület helyett erdőterületbe történő átsorolás (Lke-2->Er)
    - különleges, komplex vízparti terület megszűnése és helyette hétvégiházas üdülőterület, és különleges rekreációs terület általános használatok alkalmazása (K-Kv->Üh, K-Kv->K-Rek)

- beépítésre szánt különleges területek átsorolása beépítésre nem szánt különleges általános használatokba (K-T->Kb-T, K-Rek-> Kb-Rek, Kb-Ez->Kb-Rek, K-Vke->Kb-Ez)
- különleges honvédelmi területeket érintő átsorolások (adatszolgáltatás alapján): K-Hon->K-Eü, K-Hon->K-Okt, Kb-Hon->K-Hon, Ek->Kb-Hon, Tk->Tk-Hon)
- különleges területeket érintő további átsorolások (K-Közl>K-Sp, K-Rek->K-Közl-É/K-Rek)
- meglévő közműlétesítmények besorolásának rendezése (Közm)
- meglévő (kialakult) zöldterületek településtervi rögzítése (jellemzően KÉSZ/DÉSZ szabályozást követve)
- az Országos Erdőállomány Adattár szerinti üzemtervezett erdőrészletek lekövetéséből adódó módosítások (új erdőterületek kijelölése korábban beépítésre szánt területen)
- az erdőterületek közötti átsorolások (pl. Ek->Ev-1, Ev-2)
- erdőterület helyett beépítésre nem szánt különleges terület kijelölése (Ek->Kb-Rek-1, Zugligeti úti egykori villamos végállomás)
- tájgazdálkodási mezőgazdasági terület (Mt) bevezetése az új jogszabályi felhatalmazásnak megfelelően (meglévő, értékes tájhasználat támogatása)
- kisvízfolyások és egyéb vízgazdálkodási területek lehatárolásának felülvizsgálata a vízgazdálkodási térség és a valós területhasználat figyelembevételével (Vá, Vf)
- új természetközeli terület kijelölése meglévő védendő értékek alapján zöldterület (Zkp) helyett (egy helyen)

- <u>Területi pontosítások (181 db, összesen 72,43 ha)</u>
  - beépítésre szánt terület korrekciója a valós területhasználat / ingatlanviszonyok alapján (ide tartozik, hogy néhány belvárosi téren zöldterületi (Zkp) besorolás helyett egyéb tervi elem („a zöldfelületi rendszer részét képező városi terek a belső zónában") kerül alkalmazásra beépítésre szánt területen (pl. Podmaniczky tér)
  - közlekedési nyomvonalak pontosítása, esetleg nyomvonalszakasz törlése (ez jellemzően nem jelenti a KÉSZ-ben való törlést is)
  - vízgazdálkodási területek (kisvízfolyások) pontosítása a valós területhasználat / ingatlanviszonyok alapján

1. ábra: Érdemi környezeti hatással nem járó, ezért részletes értékelést nem igénylő változások

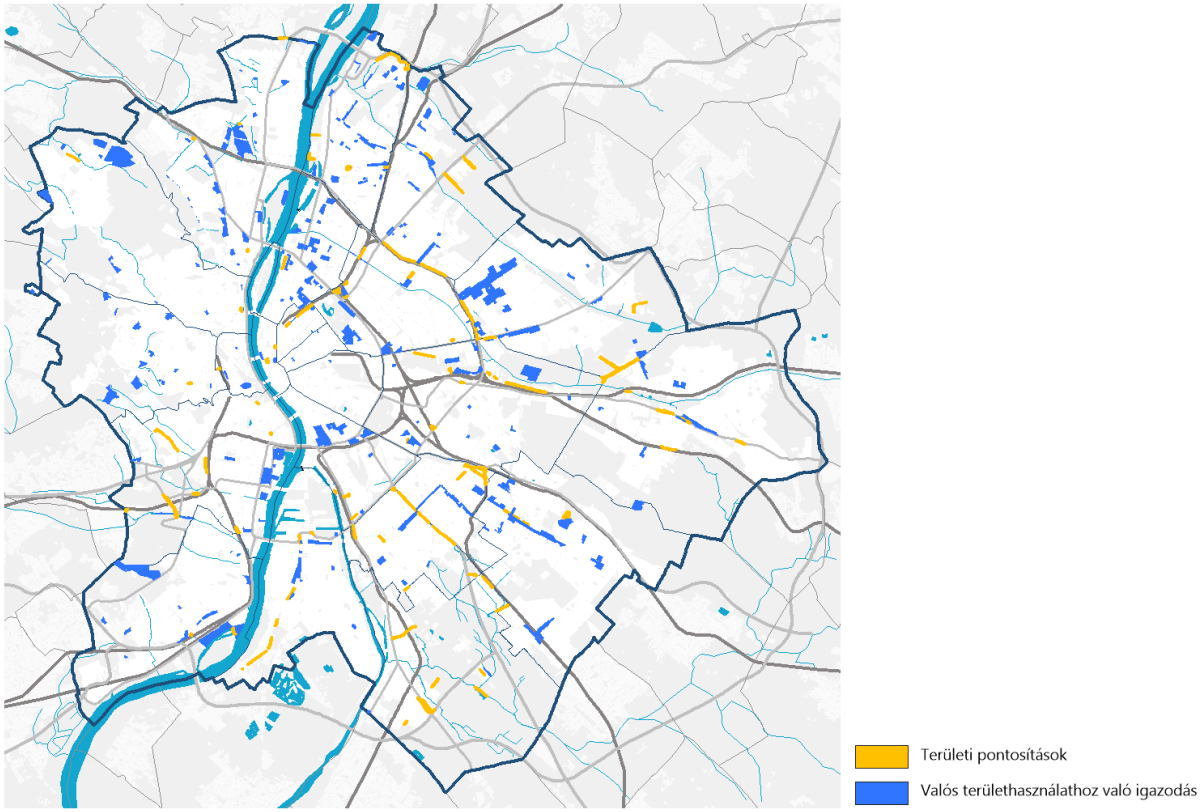

Érdemi, feltételezhetően negatív környezeti hatással járó, ezért részletesebb értékelést igénylő változások:

- Új fejlesztési területek vagy fejlesztési többletet eredményező módosítások (42 db, összesen 153,29 ha)
    - új beépítésre szánt területek - gazdasági területek (Gá, Gksz, Gip), vegyes területek (Vi, Vt), lakóterületek (Ln, Lk, Lke) és különleges területek (K-Rek)
    - már korábban beépítésre szánt területek átsorolása intenzitás növekedés lehetőségét eredményezve - új gazdasági területek, új vegyes területek - ide értve a kétszintű területhasználat alkalmazását is a Nyugati pu. területén
    - új településközponti területek (Vi->Vt) - ide nem számítva, ha már kialakult területről van szó
- Új infrastrukturális fejlesztések (119 db, összesen 52,17 ha)
    - újonnan kijelölésre kerülő közlekedési (vasúti és közúti) nyomvonalas létesítmények, illetve meglévő nyomvonalas létesítmények növelése, kapacitás-bővítése,
    - közműlétesítmények bővítése, új közműterületek kijelölése (jellemzően már beépítésre szánt területen).

2. ábra: Érdemi, feltételezhetően negatív környezeti hatással járó, ezért részletesebb értékelést igénylő változások

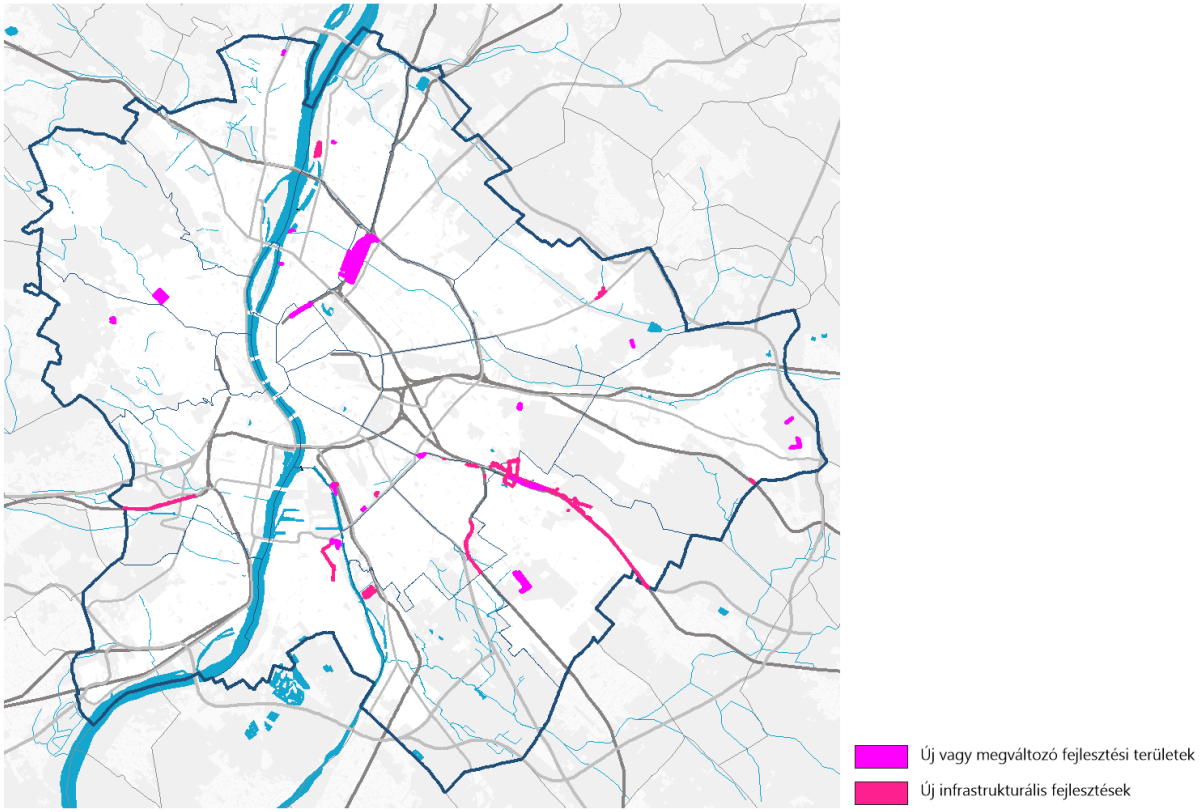

Érdemi, feltételezhetően pozitív környezeti hatással járó, ezért részletesebb értékelést igénylő változások:

- Fejlesztési területek visszaminősítése (12 db, összesen 269,62 ha)
    - TSZT-ben korábban kijelölt távlati fejlesztési területek („Infrastruktúra függvényében ütemezetten igénybe vehető, változással érintett területek" vagy „Jelentős változással érintett területek") visszaminősítése
- Egyéb új beépítésre nem szánt területek (35 db, összesen 68,31 ha)
    - új erdőterületek (nem üzemtervezett, hanem erdőtelepítésre kijelölt területek)
    - újonnan kijelölt zöldterületek
- Infrastrukturális fejlesztések törlése (3 db, összesen 22,17 ha)
    - kifejezetten településszerkezeti jelentőségű tervezett (fő)útvonal nyomvonalának törlése, áthelyezése

3. ábra: Érdemi, feltételezhetően pozitív környezeti hatással járó, ezért részletesebb értékelést igénylő változások

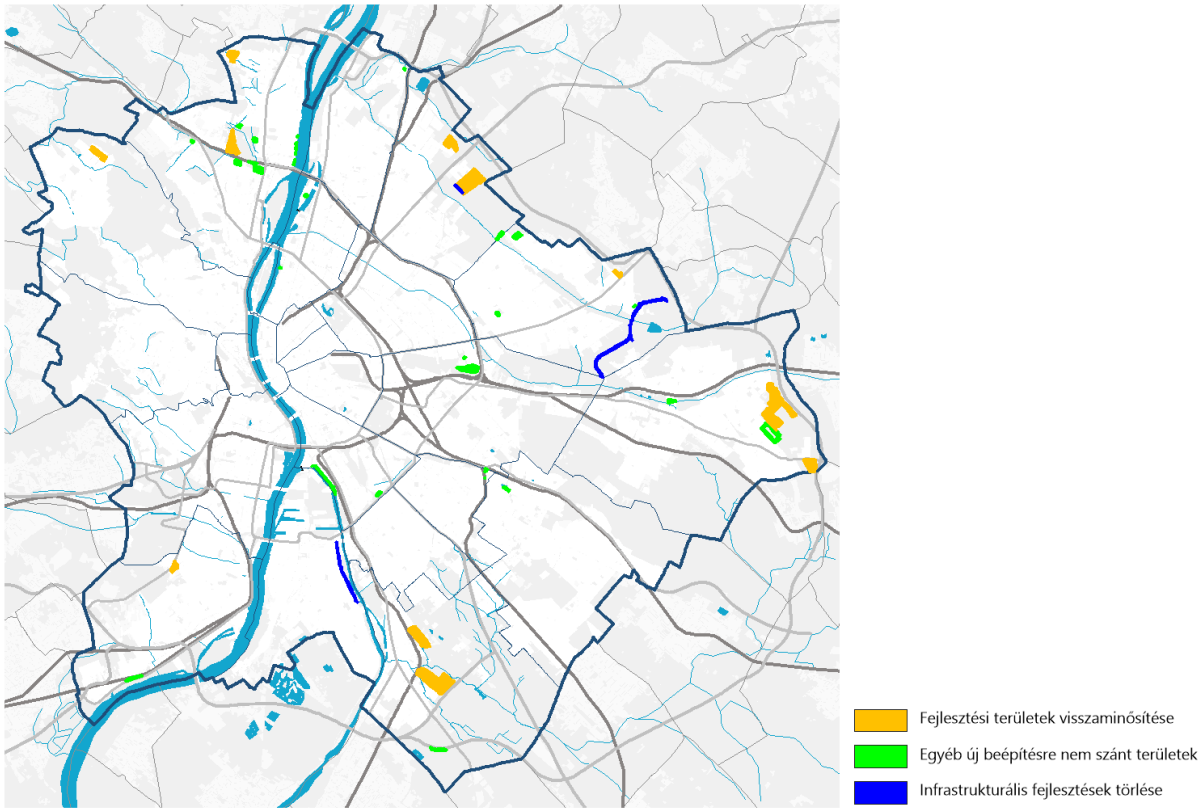

A Fejlesztési terv egyéb elemei érintő változások

- A Fejlesztési terv 1. Területfelhasználás c. tervlapján megjelenő „Egyéb elemeket" érintő főbb változások
    - „Vegyesen alkalmazható területhasználat" bevezetése (új elem)
    - Középtávú és hosszú távú akcióterületek lehatárolása a jogszabályi követelménynek megfelelően (új elem)
    - A „Jelentős változással érintett területek" és „Ütemezetten igénybevehető fejlesztési területek" lehatárolása aktualizálásra került a kialakult állapotok és az általános használatokat érintő módosításokkal összefüggésben
    - A „Tervezett erdő- és zöldterületek" jelölése pontosításra került a kialakult állapotok alapján.
    - Az „Átmeneti hasznosítás biztosítása" jelölések pontosításra kerültek az általános használatokat érintő módosításokkal összefüggésben.
    - „Helyi építési szabályzatban figyelembe veendő általános használatok aránya" pontosításra került az általános használatokat érintő módosításokkal összefüggésben.
    - „Terepszint alatti általános használat" meghatározása – új elem (csak a XXII. kerületben került alkalmazásra a kialakult állapotok alapján).
    - „Új lakórendeltetés kizárása környezeti terhelés alapján" felülvizsgálatra került a stratégia zajtérkép, a meglévő és tervezett általános használatok figyelembevételével. A módosítás alapján a korlátozott területek nagysága összességében ~20%-kal növekedett, ami környezeti szempontból kedvező.
    - „A zöldfelületi rendszer részét képező városi terek a belső zónában", a „Szerkezeti jelentőségű zöldfelületi kapcsolat", a „Jelentős kondicionáló közterületi zöldfelület", valamint a „Meghatározó zöldfelületi kapcsolat a Duna telkén" jelölés, lehatárolás felülvizsgálatra

került a meglévő állapotok, pontosított metodika alapján. A módosítás alapján a lehatárolt területek nagysága mindegyik esetében növekedett, ami környezeti szempontból kedvező.
    - A „Közlekedési infrastruktúra (közút/vasút) számára irányadó területbiztosítás" pontosításra került a megvalósult fejlesztések, illetve a folyamatban lévő részletes tervezések alapján.
    - A „Távlati közúti vagy kötöttpályás fejlesztések közelítő nyomvonalai, alternatív nyomvonalak", valamint „A közlekedés további infrastruktúra elemei" pontosításra kerültek a kialakult állapotok, aktuális tervek, valamint a „2. Közlekedési infrastruktúra" tervlapnál részletezett fejlesztési szándékok változásai alapján.

- A Fejlesztési tervlap „2. Közlekedési infrastruktúra" tervlapját érintő főbb változások:
    - a tervi elemeket érintően időbeli ütemezés jelenik meg: meglévő - középtáv – hosszú táv - távlat
    - településszerkezeti jelentőségű kerékpárutak hálózata a jóváhagyott kerékpárforgalmi főhálózati terv szerint változik
    - gyorsvasúti hálózat eddig tervezett vonalhosszabbításaiból elhagyásra kerül:
        - M4 Szilas-pataktól északra eső szakasz
        - M2 és a H8-H9 nem kerül direkt módon összekötésre
        - H8-9 HÉV Rákoskeresztúri szárnyvonal törlésre kerül
        - M4 metróvonal nyugati meghosszabbításának nyomvonala és megállókiosztása felülvizsgálatra szorul, így az csak távlati kötöttpálya elemként kerül feltüntetésre
    - területrendezési tervben szereplő közúti elemek nyomvonala a fővároson belüli közlekedés érdekében pontosításra kerül:
        - Körvasút menti körút (a XV. és XVI. kerületi szakaszokon a szükséges keresztmetszet csökkentésre került a részletesebb tervek alapján, a XI. és a XXII. kerületi szakaszon elhagyásra került a Rózsavölgyi alagút és annak Kővirág sori alternatív nyomvonala)
        - Külső keleti körút (XVI. kerületi szakaszon a Nagytarcsai út és a Keresztúri út közötti elkerülő nyomvonalváltozat helyett) a meglévő közúti elemek felhasználásával (Rákosligeti határsor, Cinkotai út és Simongát utcanyomvonalon) tervezett, a kiépült közútszakaszok szélesítése nélkül
    - A X. kerületi Felsőrákosi-réteket átszelő, a Jászberényi út és a Pesti határút között jelölt, távlati II. rendű főút nyomvonala törlésre kerül a terület ökológiai jelentősége miatt.
    - A II.-III. kerületeket összekötő II. rendű főút távlati (Hidegkúti út – 10. sz. főút között, nagyrészt felszín alatti vezetéssel kijelölt) nyomvonala törlésre került természetvédelmi és környezetvédelmi szempontok figyelembevételével.

- A Fejlesztési terv „3. Beépítési magasság" tervlapját érintő változások:
    - A „Magasház elhelyezésére kijelölt terület, ahol az épület legmagasabb pontja ...m" megnevezés helyett a „Magasház legmagasabb pontja ...m" megnevezés került alkalmazásra
    - A területi lehatárolások pontosítása az általános használatokkal összefüggésében történt.
    - Törlésre kerültek az alábbi kategóriák a megváltozott jogszabályi körülmények miatt (csak nagyvárosias és vegyes területek esetében van az FTFT-nek hatásköre a magasságokat szabályozni):
        - Hegyvidéki zónában elhelyezhető kisvárosias lakóterület (max. 9,0 m beépítési magasság)

        - Kertvárosias magassággal beépült kisvárosias lakóterület (max. 8,0 m beépítési magasság)
        - Lke-3 jelű, sziluettérzékeny, hegyvidéki kertvárosias lakóterület (max. 6,5 m beépítési magasság)
        - Szigetek magassági korlátozással érintett beépítésre szánt területei
    - A nagyvárosias és vegyes területek esetében nem történt változtatás a megengedett magasságokban

- A Fejlesztési tervlap „4. Örökségvédelem" tervlapját érintő változások:
    - A Lechner Tudásközpont adatszolgáltatása szerint aktualizálásra került a régészeti lelőhelyek megnevezése és lehatárolása

- A Fejlesztési tervlap „5. Zöldfelület-, táj- és természetvédelem" tervlapját érintő változások:
    - A Lechner Tudásközpont és a helyi jelentőségű védett természeti értékek tekintetében a Főpolgármesteri Hivatal adatszolgáltatása alapján aktualizálásra kerültek a más jogszabállyal érvényesülő elemek.
    - A helyi (fővárosi) jelentőségű védelemre érdemes területek lehatárolása pontosításra, jelentős mértékben kiegészítésre került az FPH Tájépítészeti Osztályának javaslata alapján.

- A Fejlesztési tervlap „6. Környezet- és katasztrófavédelem" tervlapját érintő változások:
    - A kapott adatszolgáltatások alapján aktualizálásra kerültek a tervlapon szereplő elemek.

- A Fejlesztési tervlap „7. Védelmi, korlátozási területek" tervlapját érintő változások:
    - A kapott adatszolgáltatások alapján aktualizálásra kerültek a tervlapon szereplő elemek.

2.4. Budapest főváros rendezési szabályzata (BFRSZ)

A fővárosi rendezési szabályzat a főváros településrendezési terve (fővárosi önkormányzati rendelet), amely a fővárosi fejlesztésitervben meghatározott településfejlesztési célok megvalósítása érdekében készül. Ezzel összhangban kell készíteni a kerületi építési szabályzatokat, a Duna-parti építési szabályzatot és a Városligeti építési szabályzatot. Az új rendelet keretszabályokat rögzít, építési jog keletkeztetése nélkül. Ez azt jelenti, hogy minden építésjogi követelmény a kerületi szabályozás szintjén kerül meghatározásra, a fővárosi településrendezési eszköz, a BFRSZ kereteinek betartásával.

A fővárosban a településrendezés és az építés összehangolt rendjének biztosítása érdekében **a BFRSZ állapítja meg:**

- a főváros teljes közigazgatási területére a beépítésre szánt és a **beépítésre nem szánt területek használatának általános jellegét,**
- az építési övezetekre és a különleges beépítésre nem szánt övezetekre vonatkozóan alkalmazható **szintterületi átlagértéket**,
- az általános használat szerinti nagyvárosias lakóterületre, a településközponti vegyes területre és az intézményi vegyes területre a kerületi építési szabályzatban alkalmazható **legnagyobb beépítési magasságot,** és
- a fővárosi **műszaki infrastruktúra elemek területbiztosítását**.

A BFRSZ tartalmát érintő főbb módosítások:

- I. Fejezet - Általános rendelkezések
    - Jogszabályi hivatkozások változásából fakadó módosítások
    - Értelmező rendelkezések: Magasabbrendű jogszabály változása miatt szükséges módosítások (új fogalmak, pontosított fogalmak, törölt fogalmak)
    - A fővárosi rendezési szabályzatban kerül megállapításra az egyes általános használatokhoz tartozó (beépítésre szánt és a különleges beépítésre nem szánt területek) szintterületi átlagérték (korábban beépítési sűrűség).
- II. Fejezet - Egyes területek legnagyobb beépítési magassága
    - Jogszabályi környezet változásából fakadóan a magasság szabályozása változott, a BFRSZ – ben a legnagyobb beépítési magasság esetén a párkánymagasság és az épület megengedett legmagasabb pontja került meghatározásra
    - A jogszabályi módosításokból fakadóan (hatáskör megszűnése) a kis- és kertvárosias lakóterületek esetében törlésre kerültek a legnagyobb beépítési magasságok
- III. Fejezet – A közlekedési és közmű infrastruktúrára vonatkozó rendelkezések – új elemek, új rendelkezések:
    - KÖu általános használatok átmeneti hasznosítása a közterületté alakításig
    - *A jelentős változással érintett területek* közterületi hálózatánál a maximális tömbméret általánossá tétele azzal, hogy az nem haladhatja meg a 250 m-t
    - *Ütemezetten igénybevehető fejlesztési területek* közterületi hálózatánál lakórendeltetés esetén a maximális tömbméret meghatározása gyalogosbarát kialakítása érdekében 150 m
    - Tervezett felszín alatti gyorsvasúti elemek védőtávolságán belüli talajszonda telepítés tiltott
    - Parkolásra vonatkozó keret jellegű szabályok a közösségi infrastruktúra figyelembe vehetőségére

-
    - Késleltetett csapadékvíz-elvezetés előírása, csapadékvíz helyben tartását korlátozó feltételek meghatározása
- IV. Fejezet – Záró rendelkezések
    - Hatálybalépésről rendelkezik
- Mellékleteket érintő változások:
    - 1. melléklet („Az általános használat szerinti területek szintterületi átlagértéke és a műszaki infrastruktúra elemek")
        - Az általános használat szerinti terület jele és az adott területre vonatkozó megengedett legnagyobb szintterületi átlagérték korrekcióra került az általános használatokat érintő módosításokkal összefüggésben,
        - A hatályos FRSZ-hez képest a különleges beépítésre nem szánt rekreációs (Kb-Rek) területek esetében is meghatározásra került szintterületi átlagérték, korlátozva azok beépíthetőségét. Ezt leszámítva a sűrűségeket tekintve további érdemi (különösen szintterület-növelést eredményező) módosítás nem történt.
        - Meglévő és tervezett közlekedésinfrastruktúra-elemek korrekcióra kerültek (lásd FTFT 2. tervlapját érintő változások)
        - Szerkezeti jelentőségű korzó, városias és természetközeli sétányok nyomvonala korrekcióra került.
    - 2. melléklet („Egyes területek legnagyobb megengedett beépítési magassága és magasépítmények számára kijelölt területek")
        - A területi lehatárolások pontosítása az általános használatokkal összefüggésében történt.
    - 3, melléklet („Budapest zónarendszere")
        - A zónák lehatárolása korrekcióra került.
    - 4. melléklet („Közúti vagy vasúti fejlesztések minimálisan megvalósítandó műszaki infrastruktúra elemeinek irányadó területbiztosítása az 1. mellékletben foglalt tervlapokon jelölt helyeken")
        - A melléklet elemei korrekcióra kerültek.
    - Új melléklet: 5. „Legalább 3 méter szélességű gyalogossáv biztosítása": a tervi elem a gyalogos közlekedést támogatja környezeti szempontból kedvező módon
    - 6. melléklet (A megengedett legnagyobb párkánymagasság megállapításához szükséges határértékek és egyes feltételek)
        - A határértékek és feltételek nem változnak.
    - 7. melléklet („Az 1. mellékletben foglalt tervlapok szerinti Ütemezetten igénybe vehető fejlesztési területekre vonatkozó részletes feltételek")
        - Felülvizsgálatra kerültek a területek a kialakult állapot és az általános használatok módosításaival összefüggésben
    - Új melléklet: 8. „Személygépjármű-elhelyezés közösségi közlekedés alapján történő differenciálása": a tervi elem a közösségi közlekedést támogatja az egyéni gépjármű közlekedéssel szemben, környezeti szempontból kedvező módon.

3. Környezeti szempontból meghatározó változással érintett területek

3.1. Jelentősebb változások azonosítása

A településtervben a **hatályos fővárosi fejlesztési dokumentumokhoz (VFK, ITS) és településrendezési eszközökhöz (TSZT/FRSZ) viszonyítva azonosított tervi változásokat** részletesen a *3.10.2.* fejezet tartalmazza. A fejezetben szereplő következtetések alapján a jelentősebb, azaz részletesebb elemzést, értékelést igénylő módosításoknak

- a Fejlesztési tervlapon új módszertan szerint lehatárolt **akcióterületek,**
- az **általános használat szerinti területek**, valamint
- a vonalas elemként feltüntetett tervezett (távlati) közúti és **kötöttpályás közlekedési infrastruktúra elemek nyomvonalai** tekintetében jelentkező változások tekinthetők.

4. ábra: Feltételezhetően jelentős környezeti hatással járó, ezért részletesebb értékelést igénylő változások

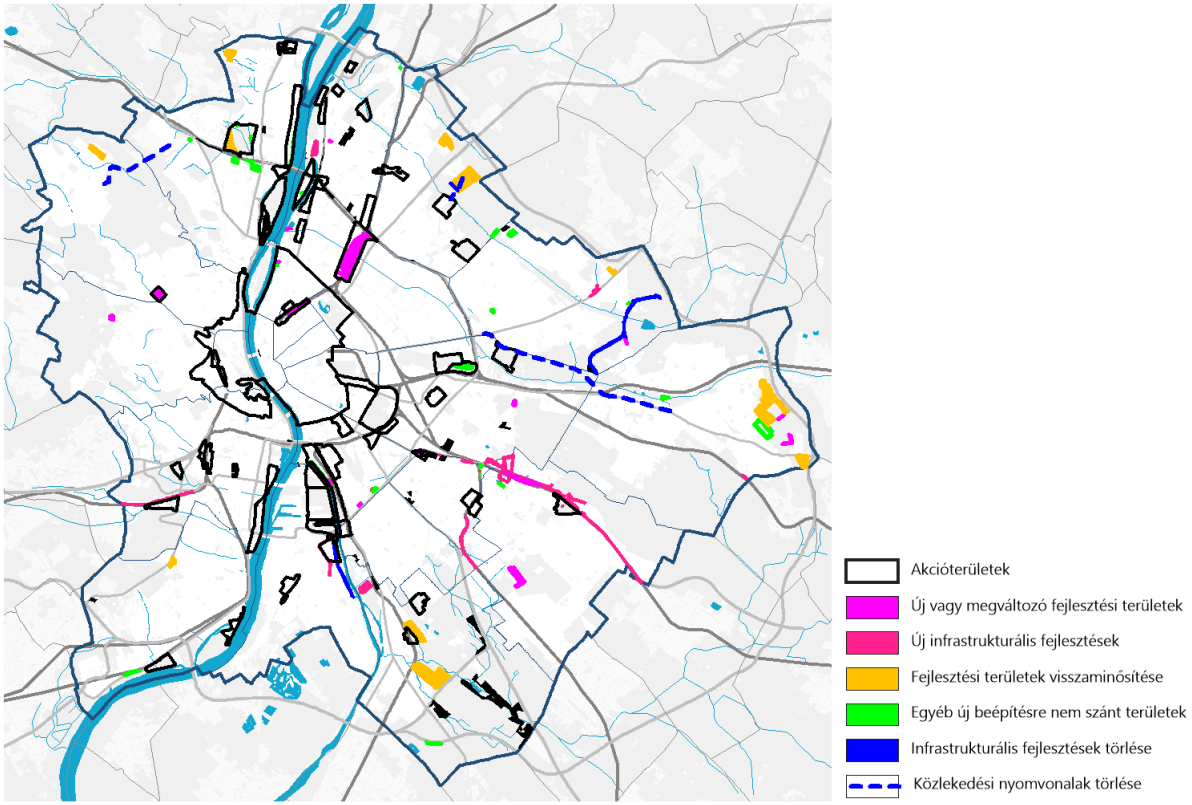

A környezeti értékelésben értékelt területi változásokat, a releváns védelmi-korlátozási elemekkel összefüggésben a Melléklet 1:35.000 léptékű Áttekintő tervlapjai mutatják be.

Összességében a tervi módosításokból adódóan **az alábbi hatótényezők** érvényesülnek a területen:

- a fenntartható fejlesztés érdekében beépítési céladatok meghatározása az akcióterületekre
- új lakóterületek, intézményi és településközponti vegyes területek kijelölése beépítésre nem szánt területen

- új beépítésre szánt kereskedelmi, szolgáltató, illetve általános gazdasági területek kijelölése beépítésre nem szánt területen
- beépítési intenzitás növekedése beépítésre szánt területen
- nagy kiterjedésű fejlesztési terület kijelölése (Rákosrendező)
- új közlekedési nyomvonalas létesítmények kijelölése
- tervezett Duna-hidak (és a hozzájuk kapcsolódó területek) elhelyezkedésének módosítása
- körirányú közúti elemek struktúrájának módosítása
- közműlétesítmények bővítése
- településszerkezeti jelentőségű kerékpárutak hálózatának módosítása
- fejlesztési területek visszaminősítése
- új beépítésre nem szánt területek kijelölése
- korábban kijelölt közlekedési (fő)útvonalak törlése
- gyorsvasúti hálózat tervezett vonalhosszabbításainak csökkentése

3.2. Változással érintett területek főbb környezeti állapotjellemzői és várható változásuk a terv nélkül

A környezeti értékelés *3.10.4.* fejezete részletesen tartalmazza az egyes változások jelenlegi környezeti állapotának főbb jellemzőit.

A lokális jelentőségű változások tekintetében (úgy mint: új lakóterületek, intézményi és településközponti vegyes területek kijelölése beépítésre nem szánt területen; új beépítésre szánt kereskedelmi, szolgáltató, illetve általános gazdasági területek kijelölése beépítésre nem szánt területen; beépítési intenzitás növekedése beépítésre szánt területen; közműlétesítmények bővítése; új beépítésre nem szánt területek kijelölése) a terv megvalósulása nélkül a jelenlegi környezeti állapotok további fennmaradása valószínűsíthető az adott területen. Az új beépítések nem valósulnak meg, kisebb beépítési intenzitások maradnak, illetve az új beépítésre nem szánt területek kijelölése nélkül kevesebb zöldfelületben gazdagabb terület jelenne meg Budapesten.

A településrész szintű változások esetében az új fejlesztési területek kijelölésének (Rákosrendező) elmaradása a jelenlegi kedvezőtlen környezeti állapotokat tartaná fent, ugyanakkor kiterjedtebb fás állomány maradna meg, mint a terv bekövetkezése során valószínűsíthető. A Duna-hidak elhelyezkedésének módosulása gyakorlatilag semleges környezeti változásokat idéz elő, így a terv meg nem valósulása esetén hasonló környezeti állapotokkal kell számolni. A fejlesztési területek visszaminősítése elmaradása esetén a területeken jelentős beépítések történnének, így a környezeti közegeket érintően jelentős kedvezőtlen környezeti hatások jelentkeznének.

A terv több olyan összvárosi jelentőségű változást is eszközöl, melyek jelentős kedvező környezeti hatásokat eredményeznek (a fenntartható fejlesztés érdekében beépítési céladatok meghatározása az akcióterületekre; új közlekedési nyomvonalas létesítmények kijelölése; körirányú közúti elemek struktúrájának módosítása; településszerkezeti jelentőségű kerékpárutak hálózatának módosítása; korábban kijelölt közlekedési (fő)útvonalak törlése). Elmaradásuk hozzájárulna a városi mobilitás elégtelen eszközrendszerének fennmaradásához, illetve nélkülük kevesebb zöldinfrastruktúra elem valósulna meg Budapesten. A forráshiány miatt indokolt gyorsvasúti hálózat tervezett vonalhosszabbításainak csökkentése nélkül a város kötöttpályás közösségi közlekedési lehetőségei javulnának, mely jelentősen hozzájárulna a település élhetőségéhez.

4. A településterv várható környezeti hatásainak, következményeinek feltárása

4.1. A főváros településterv összevetése a releváns környezet- és természetvédelmi célokkal

Az éghajlatváltozás hatásaival szemben reziliens Unió létrehozása – Az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodásra vonatkozó új uniós stratégia (2021)

Az európai zöld megállapodás, az EU fenntartható jövőt célzó növekedési stratégiája azon a felismerésen alapul, hogy a zöld átállás lehetőség, a cselekvés elmulasztása pedig hatalmas költségekkel jár. Megmutatja, hogy a klímasemlegesség melletti elkötelezettségének köszönhetően az EU vezető szerepet tölt be a legrosszabb megelőzése, az EU 2013. évi alkalmazkodási stratégiájára építő ambiciózusabb alkalmazkodási fellépés megcélzásával pedig a jobb felkészülés terén.

A hosszú távú elképzelés az, hogy 2050-ben az EU az éghajlatváltozás hatásaival szemben reziliens társadalom lesz, amely teljes mértékben alkalmazkodott az éghajlatváltozás elkerülhetetlen hatásaihoz. Ez azt jelenti, hogy 2050-re, amikorra az EU szeretné elérni a klímasemlegességet, a Párizsi Megállapodásnak és a javasolt európai klímarendeletnek megfelelően megerősítette alkalmazkodóképességét és minimálisra csökkentette az éghajlati hatásokkal szembeni kiszolgáltatottságát.

Fő célkitűzések	Kapcsolódás a tervi elemekkel
Intelligensebb alkalmazkodás: az ismeretek gazdagítása és a bizonytalanság kezelése	Az FTFT jövőképében új célként megfogalmazásra került a városlakók érdekében olyan élhető, klímatudatos város létrehozása, amely biztosítja a tudás megszerzésének lehetőségét. A középtávú célok lefektetik városkormányzás számára a közérthető, naprakész tájékoztatás megvalósítását.
Az alkalmazkodással kapcsolatos ismeretek határainak kitolása	
Több és jobb, az éghajlattal kapcsolatos kockázatokra és veszteségekre vonatkozó adat	Az ITS operatív céljai között szerepelt a (Nyitott Budapest: Kezdeményező városkormányzás, ahol kulcsszerepet kap az együttműködés és az innováció.) „Korszerű adatgazdálkodás és digitális átállás gyorsítása". Az FTFT az adatgazdálkodást külön nem nevesíti a céljai között, de a középtávú céljai között szerepel a (2. Egészség és gondoskodás) „Digitalizáció lehetőségeinek kihasználása és az együttműködés növelése a jobb ellátások és a váratlan helyzetek gyors és adekvát kezelése érdekében", valamint a (5. Fenntartható és inkluzív gazdaság) „A gazdasági szektorral való együttműködést, befektetésösztönzést, információ-szolgáltatást támogató szervezeti kapacitások és szolgáltatások megerősítése". Az FTFT-ben megfogalmazott távlati fejlesztési szándékok alján Budapest klímatudatos, a globális kihívásokra felkészült város: az adaptációban és a klímasemlegesség terén eredményes, erőforrásait hatékonyan használó, fejlődő város, amely képes a globális trendekre reagálni és a kihívásokat sikeresen kezelni. Ennek érdekében a főváros fejlesztésében érdekelt szereplők (együttműködnek és) mindent megtesznek annak érdekében, hogy megvalósuljon a társadalom és a gazdaság globális kihívásokhoz való alkalmazkodó-képességét javító „digitális" átmenet felgyorsítása.
A Climate-ADAPT platform mint az alkalmazkodás mértékadó európai platformja	-
Szisztematikusabb alkalmazkodás: A szakpolitika kialakításának támogatása minden szinten és ágazatban	FTFT-ben megfogalmazott jövőkép alapján a város elsősorban az itt élő embereket szolgálja, és az ő érdekükben Budapest élhető, klímatudatos város. A megfogalmazott távlati fejlesztési szándékok lefektetik, hogy

Fő célkitűzések	Kapcsolódás a tervi elemekkel
	Budapest klímatudatos, a globális kihívásokra felkészült város. A hosszútávú célok között szerepelnek az alábbiak: „5. Alkalmazkodás a klímaváltozás hatásaihoz 6. Energiahatékonyság és kibocsátás-csökkentés 7. Paradigmaváltás a közlekedésben 8. Hatékony, kiegyensúlyozott kompakt városszerkezet 9. A Dunával együtt élő város" A középtávú célok pedig nevesítik az alábbi célokat: „2. Egészség és gondoskodás 4. Értékőrző és értékteremtő minőségi városfejlesztés" A terv fejlesztési része átfogóan implementálja az éghajlatváltozással foglalkozó szakpolitikák főbb célkitűzéseit.
Az alkalmazkodási stratégiák és tervek fejlesztése	A megfogalmazott jövőkép szerint Budapest élhető, klímatudatos város, amely biztosítja az egészséges, klímaadaptív környezetet és színvonalas egészségügyi szolgáltatásokat. A távlati fejlesztési szándékok alapján Budapest klímatudatos, a globális kihívásokra felkészült város: az adaptációban és a klímasemlegesség terén eredményes, erőforrásait hatékonyan használó, fejlődő város, amely képes a globális trendekre reagálni és a kihívásokat sikeresen kezelni. A hosszútávú célokban megjelenik az „Alkalmazkodás a klímaváltozás hatásaihoz", míg a középtávú célokban a „Zöld átállás: alkalmazkodás a klímaváltozáshoz és kibocsátáscsökkentés" elnevezésű fő célkitűzés.
A helyi, egyéni és igazságos reziliencia előmozdítása	A jövőkép alapján az itt élő emberek érdekében Budapest élhető, klímatudatos város, amely biztosítja az élet minden területén az esélyegyenlőséget. Az FTFT-ben megfogalmazott távlati fejlesztési szándékok szerint Budapest egészségtudatos közösség: Budapest polgárainak biztosítja az egyéni boldogulás és az egészségben eltöltött életévek számának növeléséhez szükséges feltételeket, az emberi kapcsolatok gazdagítását és a mindennapokat támogató környezetet. A hosszútávú célok között szerepelnek az alábbiak: „13. Optimalizált humán szolgáltatások, csökkenő egyenlőtlenségek 14. Befogadó, támogató és aktív társadalom" A középtávú célok pedig nevesíti az alábbi cél: „2. Egészség és gondoskodás".
Az éghajlatváltozással szembeni reziliencia beépítése a nemzeti költségvetési keretekbe	-
A természetalapú alkalmazkodási megoldások támogatása	FTFT-ben megfogalmazott jövőkép szerint azért, hogy a jövő nemzedékének átadhassa örökségét, Budapest a páratlan természeti és épített környezetét féltve vigyázó város, környezet-, klíma- és közösségtudatos. Funkcionális és területileg kiegyensúlyozott városként Budapest zöldinfrastruktúrája változatos, és minden városrészben megfelelően biztosítja a klímavédelmet és egészséges környezetet. A távlati fejlesztési szándékok alapján cél a klímaadaptív csapadékvíz-gazdálkodás megteremtése a csapadékvíz visszatartása és annak hasznosítása érdekében, és a közterületi fejlesztéseknél a klímaváltozás hatásaira felkészülve a zöld-kék infrastruktúra minőségi és mennyiségi fejlesztése, a burkolt felületek kiterjedésének csökkentése, minőségének javítása. Ezenfelül cél a vonzó, tiszta, zöldterülettel ellátott lakókörnyezet megteremtése, és a páratlan természeti és épített környezeti értékeit figyelembe vevő, az egyedi identitással és karakterrel rendelkező városrészekkel harmonikusan együttműködő minőségi közterületi rendszer megteremtése a közlekedési, városüzemeltetési és zöldinfrastruktúra növelési célok összehangolásával. A hosszútávú célok nevesítik az alábbiakat: „5. Alkalmazkodás a klímaváltozás hatásaihoz 5.1. Zöld- és kékinfrastruktúra fejlesztése 5.2. Ökológiai kapcsolatok javítása, természeti értékek megőrzése". A középtávú célok pedig az alábbi célkitűzéseket teszik: . „Zöld átállás: alkalmazkodás a klímaváltozáshoz és kibocsátáscsökkentés

Fő célkitűzések	Kapcsolódás a tervi elemekkel
	Zöld- és kékinfrastruktúra hálózat fejlesztése a klímaváltozás hatásaihoz való alkalmazkodás jegyében . Természetközeli területek megőrzése, biodiverzitás növelése". A területhasználatokban eszközölt módosítások összességében javítják a város zöldinfrastruktúráját.
Gyorsabb alkalmazkodás: az alkalmazkodás felgyorsítása minden területen	Az FTFT-ben megfogalmazott távlati fejlesztési szándékok alján Budapest klímatudatos, a globális kihívásokra felkészült város: az adaptációban és a klímasemlegesség terén eredményes, erőforrásait hatékonyan használó, fejlődő város, amely képes a globális trendekre reagálni és a kihívásokat sikeresen kezelni. Ennek érdekében a főváros fejlesztésében érdekelt szereplők (együttműködnek és) mindent megtesznek annak érdekében, hogy megvalósuljon a társadalom és a gazdaság globális kihívásokhoz való alkalmazkodó-képességét javító „digitális" átmenet felgyorsítása.
Az alkalmazkodási megoldások bevezetésének felgyorsítása	-
Az éghajlatváltozással kapcsolatos kockázatok mérséklése	A megfogalmazott jövőkép szerint Budapest élhető, klímatudatos város, amely biztosítja az egészséges, klímaadaptív környezetet és színvonalas egészségügyi szolgáltatásokat. A távlati fejlesztési szándékok alapján Budapest klímatudatos, a globális kihívásokra felkészült város: az adaptációban és a klímasemlegesség terén eredményes, erőforrásait hatékonyan használó, fejlődő város, amely képes a globális trendekre reagálni és a kihívásokat sikeresen kezelni. A hosszútávú célokban megjelenik az „Alkalmazkodás a klímaváltozás hatásaihoz", míg a középtávú célokban a „Zöld átállás: alkalmazkodás a klímaváltozáshoz és kibocsátáscsökkentés" elnevezésű fő célkitűzés.
Az éghajlatváltozással szembeni védelmi rés megszüntetése	-
Az édesvíz elérhetőségének és fenntarthatóságának biztosítása	FTFT-ben megfogalmazott távlati fejlesztési szándékok alapján Budapest egészségtudatos közösség: Budapest polgárainak biztosítja az egyéni boldogulás és az egészségben eltöltött életévek számának növeléséhez szükséges feltételeket, az emberi kapcsolatok gazdagítását és a mindennapokat támogató környezetet. Ennek érdekében a főváros fejlesztésében érdekelt szereplők (együttműködnek és) mindent megtesznek annak érdekében, hogy megvalósuljon az ivóvízellátás biztonságának garantálása. A hosszútávú célok az alábbiakat nevesítik: „5. Alkalmazkodás a klímaváltozás hatásaihoz .5.4. Biztonságos víziközmű ellátórendszer kialakítása és adaptív csapadékvíz-gazdálkodás megteremtése". A középtávú célok pedig: „2. Egészség és gondoskodás 2.10. Az egészséges ivóvíz biztosítása minden budapesti háztartás számára."
Az éghajlatváltozással szembeni rezilienciát célzó nemzetközi fellépés fokozása	FTFT-ben megfogalmazott jövőkép szerint Budapest várostérségével együttműködve az európai metropolisztérségek hálózatában fontos csomópont, az országban és a kelet-közép-európai térségben kapu és közvetítő szerepet tölt be. A hosszútávú célok alapján hatékonyan együttműködő várostérség, valamint az ország méltó fővárosa és az európai városhálózat erős tagja. A középtávú célok szerint fontos a várostérségi szintű partnerségi kormányzás a fenntartható növekedés és a jobb életminőség érdekében.
Az éghajlatváltozással szembeni nemzetközi reziliencia és felkészültség fokozása	
A nemzetközi finanszírozás növelése az éghajlatváltozással szembeni reziliencia kiépítése érdekében	-
Az alkalmazkodással kapcsolatos globális elkötelezettség és információcsere megerősítése	A megfogalmazott jövőkép szerint Budapest élhető, klímatudatos város, amely biztosítja az egészséges, klímaadaptív környezetet és színvonalas egészségügyi szolgáltatásokat. A távlati fejlesztési szándékok alapján Budapest klímatudatos, a globális kihívásokra felkészült város: az adaptációban és a klímasemlegesség terén eredményes, erőforrásait hatékonyan használó, fejlődő város, amely képes a globális trendekre reagálni és a kihívásokat sikeresen kezelni.

EU 8. környezetvédelmi cselekvési program

Az unió környezetvédelmi politikáját az 1970-es évek közepe óta meghatározott időszak alatt elérendő és kiemelt célkitűzéseket meghatározó cselekvési programok irányítják. 2013 novemberében fogadta el az Európai Parlament és az Európai Unió Tanácsa a hetedik környezetvédelmi cselekvési programot (*Jólét, bolygónk felélése nélkül*), mely 2020-ig szólt.

A Tanács 2019. október 4-én jóváhagyta a leendő nyolcadik környezetvédelmi cselekvési programról szóló következtetéseket, amelyben felkérte a Bizottságot, hogy terjesszen elő egy nagyratörő és célzott programot a 2021–2030-as időszakra vonatkozóan. Az Európai Bizottság 2020. október 14-én benyújtotta a 2030-ig tartó időszakra szóló általános uniós környezetvédelmi cselekvési programról szóló európai parlamenti és tanácsi határozatra irányuló javaslatát, melyet 2022. március 29-én az Európai Tanács elfogadott.

A program iránymutatással szolgál az európai környezetvédelmi és éghajlat-politika alakításához és végrehajtásához a 2030-ig tartó időszakban. A javaslat támogatja az Európai Zöld Megállapodás környezetvédelmi és éghajlat-politikai célkitűzéseit. Lehetőséget nyújt az EU egészének, hogy megismételje elkötelezettségét a hetedik környezetvédelmi cselekvési program 2050-es jövőképe iránt: biztosítani akarjuk a jólétet mindenkinek, miközben a bolygó határain belül maradunk.

A nyolcadik cselekvési program célja, hogy felgyorsítsa az átmenetet egy klímasemleges, erőforrás-hatékony és regeneráló gazdaság felé annak alapján, hogy az emberi jólét kulcsa az egészséges ökoszisztémák működése.

Hat kiemelt célkitűzés	Kapcsolódás a tervi elemekkel
az üvegházhatású gázkibocsátás 2030-ra vonatkozó céljának és az éghajlat-semlegesség 2050-ig történő elérése	Az FTFT-ben megfogalmazott távlati fejlesztési szándékok alapján Budapest klímatudatos, a globális kihívásokra felkészült város: az adaptációban és a klímasemlegesség terén eredményes, erőforrásait hatékonyan használó, fejlődő város, amely képes a globális trendekre reagálni és a kihívásokat sikeresen kezelni. Ennek érdekében a főváros fejlesztésében érdekelt szereplők (együttműködnek és) mindent megtesznek annak érdekében, hogy megvalósuljon: az épületek, az ipari termelő és szolgáltató létesítmények energiahatékonyság-növelése, a megújuló energiatermelésben rejlő potenciál kihasználása, a rugalmas és okos energiarendszerek alkalmazása; valamint a közlekedési infrastruktúrák energiahatékonyságának javítása és a környezetbarát, aktív közlekedési módok támogatása, fejlesztése. A hosszútávú célok között szerepel: „6. Energiahatékonyság és kibocsátás-csökkentés 7. Paradigmaváltás a közlekedésben". A középtávú célok pedig az alábbi célt fektetik le: „3.4. Energiahatékony épületállomány, korszerű távhő- és közvilágítási hálózatok, nyílt információs rendszerek". A területhasználatok változása során a terv ÜHG kibocsátást növelő, és azt csökkentő változásokat is eszközöl.
az alkalmazkodóképesség növelése, az ellenállóképesség erősítése és az éghajlatváltozással szembeni sérülékenység csökkentése	A megfogalmazott jövőkép szerint Budapest élhető, klímatudatos város, amely biztosítja az egészséges, klímaadaptív környezetet és színvonalas egészségügyi szolgáltatásokat. A távlati fejlesztési szándékok alapján Budapest klímatudatos, a globális kihívásokra felkészült város: az adaptációban és a klímasemlegesség terén eredményes, erőforrásait hatékonyan használó, fejlődő város, amely képes a globális trendekre reagálni és a kihívásokat sikeresen kezelni. A hosszútávú célokban megjelenik az „Alkalmazkodás a klímaváltozás hatásaihoz", míg a középtávú célokban a „Zöld átállás: alkalmazkodás a klímaváltozáshoz és kibocsátáscsökkentés" elnevezésű fő célkitűzés. A területhasználatokban eszközölt módosítások összességében a város alkalmazkodóképességét javítják.
előrelépés a regeneratív növekedési modell felé, a gazdasági növekedés elválasztása az erőforrások	A FTFT-ben megfogalmazott távlati fejlesztési szándékok alapján Budapest klímatudatos, a globális kihívásokra felkészült város: az adaptációban és a klímasemlegesség terén eredményes, erőforrásait hatékonyan használó, fejlődő város, amely képes a globális trendekre reagálni és a kihívásokat sikeresen

Hat kiemelt célkitűzés	Kapcsolódás a tervi elemekkel
felhasználásától és a környezet pusztulásától, valamint a körforgásos gazdaságra való áttérés felgyorsítása	kezelni. Ennek érdekében a főváros fejlesztésében érdekelt szereplők (együttműködnek és) mindent megtesznek annak érdekében, hogy megvalósuljon a szektorok és szervezetek közötti összekapcsolás, a körforgásos gazdaság és az innováció szerepének erősítése a zöld átmenetben. A hosszútávú célok alapján kiemelten fontos a körforgásos gazdálkodás megteremtése, illetve a középtávú célok között is szerepel az alábbi: „3.6. Lépések a körforgásos gazdaság megteremtése érdekében".
a szennyezésmentességre való törekvés megvalósítása, ideértve a levegőt, a vizet és a talajt is, valamint az európaiak egészségének és jólétének védelme	Az FTFT-ben megfogalmazott jövőkép alapján azért, hogy a jövő nemzedékének átadhassa örökségét, Budapest környezet-, klíma- és közösségtudatos. A távlati fejlesztési szándékok szerint Budapest egészségtudatos közösség: Budapest polgárainak biztosítja az egyéni boldogulás és az egészségben eltöltött életévek számának növeléséhez szükséges feltételeket, az emberi kapcsolatok gazdagítását és a mindennapokat támogató környezetet. Ennek érdekében a főváros fejlesztésében érdekelt szereplők (együttműködnek és) mindent megtesznek annak érdekében, hogy megvalósuljon: az egészség megőrzésének feltételeit támogató, a fizikai aktivitás növelésére inspiráló városi környezet; az egészséges, fenntartható, megfizethető és regionális élelmiszerekhez való hozzáférhetőség; valamint az ivóvízellátás biztonságának garantálása. A hosszútávú célok alapján: „6.5. Légszennyezés csökkentése 6.6. Zaj- és rezgésterhelés csökkentése". A középtávú célok alapján: „2.7. Budapest levegőminőségének javítása, zajterhelés csökkentése. 2.8. Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér működtetésével kapcsolatos zajterhelés mérséklése. 2.10. Az egészséges ivóvíz biztosítása minden budapesti háztartás számára." Összességében a területhasználatokat érintő tervi módosítások a teljes várost érintően alapvetően kedvező környezeti hatásokat generálnak.
a biológiai sokféleség védelme, megőrzése és helyreállítása, valamint a természeti tőke (nevezetesen a levegő, a víz, a talaj és az erdő, az édesvíz, a vizes élőhelyek és a tengeri ökoszisztémák) fejlesztése	A FTFT-ben megfogalmazott jövőkép alapján azért, hogy a jövő nemzedékének átadhassa örökségét, Budapest a páratlan természeti és épített környezetét féltve vigyázó város, valamint környezet-, klíma- és közösségtudatos. A fejlesztési szándékok alapján az alábbi intézkedéseket nevesíti a terv: a természeti és táji értékek sérülékenységének csökkentése; a közterületi fejlesztéseknél a klímaváltozás hatásaira felkészülve a zöld-kék infrastruktúra minőségi és mennyiségi fejlesztése, a burkolt felületek kiterjedésének csökkentése, minőségének javítása; a páratlan természeti és épített környezeti értékeit figyelembe vevő, az egyedi identitással és karakterrel rendelkező városrészekkel harmonikusan együttműködő minőségi közterületi rendszer a közlekedési, városüzemeltetési és zöldinfrastruktúra növelési célok összehangolásával. A hosszútávú célok lefektetik: „5.1. Zöld- és kékinfrastruktúra fejlesztése 5.2. Ökológiai kapcsolatok javítása, természeti értékek megőrzése" A középtávú célok alapján: „3.1. Zöld- és kékinfrastruktúra hálózat fejlesztése a klímaváltozás hatásaihoz való alkalmazkodás jegyében 3.2. Természetközeli területek megőrzése, biodiverzitás növelése" A területhasználatokban eszközölt módosítások összességében javítják a város zöldinfrastruktúráját.
a termeléssel és a fogyasztással kapcsolatos környezeti és éghajlati nyomás csökkentése (különösen az energia, az ipari fejlesztés, az épületek és az infrastruktúra, a mobilitás és az élelmiszer-ellátás területén)	A FTFT-ben megfogalmazott távlati fejlesztési szándékok alapján cél az épületek, az ipari termelő és szolgáltató létesítmények energiahatékonyság-növelése, a megújuló energiatermelésben rejlő potenciál kihasználása, a rugalmas és okos energiarendszerek alkalmazása; valamint az egészséges, fenntartható, megfizethető és regionális élelmiszerekhez való hozzáférhetőség. A hosszútávú célok alapján fontos a: „6. Energiahatékonyság és kibocsátás-csökkentés (kiemelve a 6.8. Fenntartható városi élelmezéspolitika)". A középtávú célok pedig a zöld átállást nevesítik (alkalmazkodás a klímaváltozáshoz és kibocsátáscsökkentés). A terv beépítési intenzitást növelő, és azt csökkentő területhasználati változásokat is eszközöl.

A 2030-ig tartó időszakra szóló uniós biodiverzitási stratégia

A stratégia célja, hogy Európa biológiai sokfélesége 2030-ra a helyreállás útján járjon a természet, az emberek és az éghajlat érdekében. A stratégia egy átfogó kötelezettségvállalási és intézkedési keretrendszert hoz létre a biológiai sokféleség csökkenésének alábbi kiváltó okai elleni küzdelem érdekében:

a szárazföldi és a tengeri területhasználat változása;
a biológiai erőforrások túlzott kiaknázása;
az éghajlatváltozás;
a szennyezés; és
az idegenhonos inváziós fajok.

A stratégia támogatja az éghajlatváltozás mérséklése és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás iránt természetalapú megoldások révén tett erőfeszítéseket, amelyekkel a szenet egészséges ökoszisztémákban lehet kiválasztani és tárolni, és amelyek segítenek abban, hogy a természet és a társadalom alkalmazkodjon az éghajlatváltozás elkerülhetetlen hatásaihoz.

Fő célkitűzések	Kapcsolódás a tervi elemekkel
A védett területek koherens hálózata	A FTFT-ben megfogalmazott jövőkép alapján azért, hogy a jövő nemzedékének átadhassa örökségét, Budapest a páratlan természeti és épített környezetét féltve vigyázó város, valamint környezet-, klíma- és közösségtudatos. A fejlesztési szándékok alapján az alábbi intézkedéseket nevesíti a terv: a természeti és táji értékek sérülékenységének csökkentése; a közterületi fejlesztéseknél a klímaváltozás hatásaira felkészülve a zöld-kék infrastruktúra minőségi és mennyiségi fejlesztése, a burkolt felületek kiterjedésének csökkentése, minőségének javítása; a páratlan természeti és épített környezeti értékeit figyelembe vevő, az egyedi identitással és karakterrel rendelkező városrészekkel harmonikusan együttműködő minőségi közterületi rendszer a közlekedési, városüzemeltetési és zöldinfrastruktúra növelési célok összehangolásával. A hosszútávú célok lefektetik: „5.1. Zöld- és kékinfrastruktúra fejlesztése 5.2. Ökológiai kapcsolatok javítása, természeti értékek megőrzése” A középtávú célok alapján: „3.1. Zöld- és kékinfrastruktúra hálózat fejlesztése a klímaváltozás hatásaihoz való alkalmazkodás jegyében 3.2. Természetközeli területek megőrzése, biodiverzitás növelése” A területhasználatokban eszközölt módosítások összességében javítják a város zöldinfrastruktúráját. A védett természeti területeket lényegében nem érintik kedvezőtlenül a módosítások.
Az átalakító erejű változások előmozdítása	
A biológiai sokféleséggel kapcsolatos, nagyratörő globális menetrend	-

SEVESO III. irányelv

(A veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek veszélyének kezeléséről, valamint a 96/82/EK tanácsi irányelv módosításáról és későbbi hatályon kívül helyezéséről szóló 2012/18/EU irányelv)

Az irányelv célja a veszélyes anyagokkal, különösen a vegyi anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek veszélyeinek kezelése. Ez, az úgynevezett Seveso III-irányelv módosította a korábbi Seveso II-irányelvet (96/82/EK irányelv), amely a bhopali, a toulouse-i és az enschedei balesetekből levont tanulságok tükrében módosította az eredeti Seveso-irányelvet (82/501/EGK irányelv), azt követően, hogy az 1976-os, olaszországi Seveso városában történő katasztrofális baleset az ilyen balesetek megelőzésére és kezelésére vonatkozó jogszabály kidolgozását eredményezte.

A korábbi jogszabályt módosították, hogy megerősítsék a lakosság jogait. Az új rendelkezések javítják az emberek hozzáférését a környékbeli ipari létesítményekkel összefüggő kockázatokkal és a baleset esetén

követendő lépésekkel kapcsolatos információkhoz. Ezeket az információkat, amelyek tartalmazzák, hogy milyen riasztó hangjelzésekre lehet számítani, illetve mit kell tennie a lakosságnak, ezentúl elérhetővé kell tenni az interneten.

A terv kijelöl új beépítésre szánt kereskedelmi, szolgáltató, illetve általános gazdasági területeket is, melyek eredményezhetnek vegyipari, illetve veszélyes anyagokkal, veszélyes keverékekkel folytatott tevékenységek megtelepedését, így a konkrét beruházások ismeretében mindenképpen vizsgálni kell a kémiai biztonságra kifejtett potenciális hatásokat. A kijelölt gazdasági területek közelében nem találhatóak védendő területek, ami kedvező a havaria események szempontjából. A további módosítások nem eredményeznek vegyipari, illetve veszélyes anyagokkal, veszélyes keverékekkel folytatott tevékenységeket, így a kémiai biztonságot sem veszélyeztetik.

5. Nemzeti Környezetvédelmi Program és Természetvédelmi Alapterv (2026-ig)

Magyarország környezetpolitikai céljainak és intézkedéseinek átfogó keretét 1997 óta a Nemzeti Környezetvédelmi Programok jelentik. A 27/2015. (VI.17.) OGY határozattal elfogadott 4. Nemzeti Környezetvédelmi Program 2020-ban lezárult, emiatt szükségessé vált a 2021-2026 közötti időszakra szóló 5. Nemzeti Környezetvédelmi Program (NKP-5) kidolgozása.

Az NKP-5 feladata, hogy az ország környezeti állapotát, a társadalom fejlődési céljait, valamint a nemzetközi együttműködésből és az EU-tagságból adódó kötelezettségeket figyelembe véve meghatározza az ország környezeti céljait és az elérésükhöz szükséges feladatokat és eszközöket. Az NKP-5 szemléletében kiemelkedő hangsúlyt kap a környezetvédelem horizontális – valamennyi ágazatot érintő – jellege és fontos, hogy a környezeti szempontok a társadalmi-gazdasági folyamatok minden részében megfelelően érvényesüljenek.

Az NKP-5 összhangban van az Európai Unió 2030-ig tartó időszakra szóló nyolcadik környezetvédelmi cselekvési programjával és az Országgyűlés által elfogadott Nemzeti Fenntartható Fejlődési Keretstratégiával. Az NKP-5 egyúttal a 2021–2027 közötti időszakban rendelkezésre álló környezetügyi célú európai uniós fejlesztési források felhasználásának szakmai megalapozását is szolgálja.

Az Országgyűlés 2022. december 7-én fogadta el az NKP-5-öt.

A program a következő célkitűzéseket fekteti le:

Célkitűzések	Kapcsolódás a tervi elemekkel
Az emberi egészség és az életminőség környezeti feltételeinek javítása, a környezetterhelés hatásainak csökkentése.	Az FTFT-ben megfogalmazott jövőkép alapján azért, hogy a jövő nemzedékének átadhassa örökségét, Budapest környezet-, klíma- és közösségtudatos. A távlati fejlesztési szándékok szerint Budapest egészségtudatos közösség: Budapest polgárainak biztosítja az egyéni boldogulás és az egészségben eltöltött életévek számának növeléséhez szükséges feltételeket, az emberi kapcsolatok gazdagítását és a mindennapokat támogató környezetet. Ennek érdekében a főváros fejlesztésében érdekelt szereplők (együttműködnek és) mindent megtesznek annak érdekében, hogy megvalósuljon: az egészség megőrzésének feltételeit támogató, a fizikai aktivitás növelésére inspiráló városi környezet; az egészséges, fenntartható, megfizethető és regionális élelmiszerekhez való hozzáférhetőség; valamint az ivóvízellátás biztonságának garantálása. A hosszútávú célok alapján: „6.5. Légszennyezés csökkentése 6.6. Zaj- és rezgésterhelés csökkentése”. A középtávú célok alapján: „2.7. Budapest levegőminőségének javítása, zajterhelés csökkentése. 2.8. Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér működtetésével kapcsolatos zajterhelés mérséklése. 2.10. Az egészséges ivóvíz biztosítása minden budapesti háztartás számára.” Összességében a területhasználatokat érintő tervi módosítások a teljes várost érintően alapvetően kedvező környezeti hatásokat generálnak.

Célkitűzések	Kapcsolódás a tervi elemekkel
Természeti értékek és erőforrások védelme, helyreállítása, fenntartható használata.	A FTFT-ben megfogalmazott jövőkép alapján azért, hogy a jövő nemzedékének átadhassa örökségét, Budapest a páratlan természeti és épített környezetét féltve vigyázó város, valamint környezet-, klíma- és közösségtudatos. A fejlesztési szándékok alapján az alábbi intézkedéseket nevesíti a terv: a természeti és táji értékek sérülékenységének csökkentése; a közterületi fejlesztéseknél a klímaváltozás hatásaira felkészülve a zöld-kék infrastruktúra minőségi és mennyiségi fejlesztése, a burkolt felületek kiterjedésének csökkentése, minőségének javítása; a páratlan természeti és épített környezeti értékeit figyelembe vevő, az egyedi identitással és karakterrel rendelkező városrészekkel harmonikusan együttműködő minőségi közterületi rendszer a közlekedési, városüzemeltetési és zöldinfrastruktúra növelési célok összehangolásával. A hosszútávú célok lefektetik: „5.1. Zöld- és kékinfrastruktúra fejlesztése 5.2. Ökológiai kapcsolatok javítása, természeti értékek megőrzése” A középtávú célok alapján: „3.1. Zöld- és kékinfrastruktúra hálózat fejlesztése a klímaváltozás hatásaihoz való alkalmazkodás jegyében 3.2. Természetközeli területek megőrzése, biodiverzitás növelése” A területhasználatokban eszközölt módosítások összességében javítják a város zöldinfrastruktúráját. A védett természeti területeket lényegében nem érintik kedvezőtlenül a módosítások.
Az erőforrás-takarékosság és -hatékonyság javítása, a gazdaság zöldítése és körforgásos működésének erősítése.	Az FTFT-ben megfogalmazott jövőkép alapján a gazdaság szereplői számára Budapest inspiráló, vonzó és kiszámítható üzleti környezetet jelent fejlesztésre alkalmas barnamezős területekkel. A FTFT-ben megfogalmazott távlati fejlesztési szándékok alapján cél, hogy megvalósuljon a szektorok és szervezetek közötti összekapcsolás, a körforgásos gazdaság és az innováció szerepének erősítése a zöld átmenetben; valamint a megfizethető és jó minőségű lakásállomány biztosítása, a lakott területek rehabilitációjával, illetve az új ingatlanfejlesztések növelésével elsődlegesen a barnamezős, közösségi közlekedéssel jól ellátott területeken, vegyes összetétellel és a társadalmi igényekre reagálva. A hosszútávú célok alapján kiemelten fontos a körforgásos gazdálkodás megteremtése és a barnamezős területek fejlesztése, illetve a középtávú célok között is szerepel az alábbi: „3.6. Lépések a körforgásos gazdaság megteremtése érdekében 4.3. Barnamezős területek értékőrző és értékteremtő, funkcióváltó hasznosítása, illeszkedő és minőségi új városnegyedek”.
A környezetbiztonság javítása.	A tervi módosítások jellemzően nem eredményeznek vegyipari, illetve veszélyes anyagokkal, veszélyes keverékekkel folytatott tevékenységeket, így a kémiai biztonságot sem veszélyeztetik.

3. Nemzeti Biodiverzitás Stratégia (2030-ig)

A biológiai sokféleség megőrzésének 2030-ig szóló nemzeti stratégiája Magyarország biológiai sokféleségének megőrzésére és fenntartható hasznosítására vonatkozó átfogó stratégia, amelyet a nemzetközi és európai uniós kötelezettségekkel összhangban kell kidolgozni. A hazai stratégia megalkotásával párhuzamosan megtörtént a kunming-montreali világszintű biológiai sokféleség megőrzési keretstratégia kidolgozása, melyet a Biológiai Sokféleség Egyezmény részes feleinek 15. konferenciája fogadott el 2022. decemberben, Montrealban. Az Európai Unió már 2020-ban elfogadta a biodiverzitás stratégiáját. A 3. Nemzeti Biodiverzitás Stratégia reflektál az EU 2030-ig szóló biodiverzitás stratégiájában megfogalmazott uniós kötelezettségvállalásokra.

A 3. Nemzeti Biodiverzitás Stratégia kidolgozása során követendő szempont volt, hogy az a nemzeti sajátosságokat figyelembe véve igazodjon az Európai Unió 2030-ig szóló biodiverzitás stratégiájához. Emellett cél, hogy a stratégia kezelje a SWOT-elemzés során feltárt problémákat, továbbá kellő hangsúllyal érvényesüljenek benne hazánk főbb környezeti, társadalmi és gazdasági, valamint a biológiai sokféleség szempontjából legfontosabb ágazatok sajátosságai. A 3. Nemzeti Biodiverzitás Stratégia a biológiai sokféleség

állapotát és helyzetét is elemzi, és a 2030-ra vonatkozó nemzeti jövőképet szem előtt tartva 3 stratégiai területet jelöl ki, amelyeken belül 19 célkitűzés összpontosít a biológiai sokféleség védelmével kapcsolatos hazai problémák kezelésére.

A 3. Nemzeti Biodiverzitási Stratégiát a Kormány 2023. augusztus 8-án hagyta jóvá.

Stratégiai terület / célkitűzés	Kapcsolódás a tervi elemekkel
A biológiai sokféleséget fenyegető veszélyek csökkentése	
A védelemben részesülő területek koherens hálózatának kialakítása, a védett és Natura 2000 területek állapotának javítása és megfelelő természetvédelmi kezelés biztosítása.	A FTFT-ben megfogalmazott jövőkép alapján azért, hogy a jövő nemzedékének átadhassa örökségét, Budapest a páratlan természeti és épített környezetét féltve vigyázó város, valamint környezet-, klíma- és közösségtudatos. A fejlesztési szándékok alapján az alábbi intézkedéseket nevesíti a terv: a természeti és táji értékek sérülékenységének csökkentése; a közterületi fejlesztéseknél a klímaváltozás hatásaira felkészülve a zöld-kék infrastruktúra minőségi és mennyiségi fejlesztése, a burkolt felületek kiterjedésének csökkentése, minőségének javítása; a páratlan természeti és épített környezeti értékeit figyelembe vevő, az egyedi identitással és karakterrel rendelkező városrészekkel harmonikusan együttműködő minőségi közterületi rendszer a közlekedési, városüzemeltetési és zöldinfrastruktúra növelési célok összehangolásával. A hosszútávú célok lefektetik: „5.1. Zöld- és kékinfrastruktúra fejlesztése 5.2. Ökológiai kapcsolatok javítása, természeti értékek megőrzése” A középtávú célok alapján: „3.1. Zöld- és kékinfrastruktúra hálózat fejlesztése a klímaváltozás hatásaihoz való alkalmazkodás jegyében 3.2. Természetközeli területek megőrzése, biodiverzitás növelése” A területhasználatokban eszközölt módosítások összességében javítják a város zöldinfrastruktúráját. A védett természeti területeket lényegében nem érintik kedvezőtlenül a módosítások. A környezeti értékeléssel párhuzamosan a tervi módosításhoz Natura 2000 hatásbecslés is készült.
Leromlott ökoszisztémák helyreállítása, természeti értékeik és szolgáltatás-nyújtó képességük megőrzése és helyreállítása.	Az FTFT-ben megfogalmazott jövőkép alapján a gazdaság szereplői számára Budapest inspiráló, vonzó és kiszámítható üzleti környezetet jelent fejlesztésre alkalmas barnamezős területekkel. A FTFT-ben megfogalmazott távlati fejlesztési szándékok alapján cél a megfizethető és jó minőségű lakásállomány biztosítása, a lakott területek rehabilitációjával, illetve az új ingatlanfejlesztések növelésével elsődlegesen a barnamezős, közösségi közlekedéssel jól ellátott területeken, vegyes összetétellel és a társadalmi igényekre reagálva. A hosszútávú célok alapján kiemelten fontos a barnamezős területek fejlesztése, illetve a középtávú célok között is szerepel az alábbi: „4.3. Barnamezős területek értékőrző és értékteremtő, funkcióváltó hasznosítása, illeszkedő és minőségi új városnegyedek”. A barnamezős területek fejlesztése hozzájárul a rozsdaterületek ökológiai helyreállításához is.
A kedvezőtlen természetvédelmi helyzetben lévő fajok helyzetének javítása.	A FTFT-ben megfogalmazott jövőkép alapján azért, hogy a jövő nemzedékének átadhassa örökségét, Budapest a páratlan természeti és épített környezetét féltve vigyázó város, valamint környezet-, klíma- és közösségtudatos. A fejlesztési szándékok alapján az alábbi intézkedéseket nevesíti a terv: a természeti és táji értékek sérülékenységének csökkentése; a közterületi fejlesztéseknél a klímaváltozás hatásaira felkészülve a zöld-kék infrastruktúra minőségi és mennyiségi fejlesztése, a burkolt felületek kiterjedésének csökkentése, minőségének javítása; a páratlan természeti és épített környezeti értékeit figyelembe vevő, az egyedi identitással és karakterrel rendelkező városrészekkel harmonikusan együttműködő minőségi közterületi rendszer a közlekedési, városüzemeltetési és

Stratégiai terület / célkitűzés	Kapcsolódás a tervi elemekkel
	zöldinfrastruktúra növelési célok összehangolásával. A hosszútávú célok lefektetik: „5.1. Zöld- és kékinfrastruktúra fejlesztése 5.2. Ökológiai kapcsolatok javítása, természeti értékek megőrzése" A középtávú célok alapján: „3.1. Zöld- és kékinfrastruktúra hálózat fejlesztése a klímaváltozás hatásaihoz való alkalmazkodás jegyében 3.2. Természetközeli területek megőrzése, biodiverzitás növelése" A területhasználatokban eszközölt módosítások összességében javítják a város zöldinfrastruktúráját.
A természetes és természetközeli ökoszisztémákat károsító idegenhonos inváziós fajok állományainak visszaszorítása, továbbterjedésük, valamint a potenciális veszélyt jelentő inváziós fajok hazánkba történő bekerülésének és betelepülésének megakadályozása.	Az FTFT „5.2. Ökológiai kapcsolatok javítása, természeti értékek megőrzése" hosszútávú céljában rögzítésre kerül a természetvédelmi területek élőhelyvédelmi kezelésének fontossága (forrásbiztosítás, partnerség). A középtávú célok közül a „3. Zöld átállás: alkalmazkodás a klímaváltozáshoz és kibocsátáscsökkentés" tárgykörében szerepel „a biológiai sokféleség megóvása, a természetközeli élőhelyek védelme" és ehhez kapcsolódó feladatként „a már természetvédelmi oltalom alatt álló területek megfelelő természetvédelmi kezelésének biztosítása." Mindezek mellett a tervben támogatott barnamezős területek fejlesztése is közvetetten hozzájárul az idegenhonos inváziós fajok visszaszorításához.
A kereskedelmi célú hasznosítás által veszélyeztetett fajok védelme.	-
A biológiai sokféleséget veszélyeztető szennyezések csökkentése.	A FTFT-ben megfogalmazott jövőkép alapján azért, hogy a jövő nemzedékének átadhassa örökségét, Budapest a páratlan természeti és épített környezetét féltve vigyázó város, valamint környezet-, klíma- és közösségtudatos. A fejlesztési szándékok alapján az alábbi intézkedéseket nevesíti a terv: a természeti és táji értékek sérülékenységének csökkentése; a közterületi fejlesztéseknél a klímaváltozás hatásaira felkészülve a zöld-kék infrastruktúra minőségi és mennyiségi fejlesztése, a burkolt felületek kiterjedésének csökkentése, minőségének javítása; a páratlan természeti és épített környezeti értékeit figyelembe vevő, az egyedi identitással és karakterrel rendelkező városrészekkel harmonikusan együttműködő minőségi közterületi rendszer a közlekedési, városüzemeltetési és zöldinfrastruktúra növelési célok összehangolásával. A hosszútávú célok lefektetik: „5.1. Zöld- és kékinfrastruktúra fejlesztése 5.2. Ökológiai kapcsolatok javítása, természeti értékek megőrzése" A középtávú célok alapján: „3.1. Zöld- és kékinfrastruktúra hálózat fejlesztése a klímaváltozás hatásaihoz való alkalmazkodás jegyében 3.2. Természetközeli területek megőrzése, biodiverzitás növelése" A területhasználatokban eszközölt módosítások összességében javítják a város zöldinfrastruktúráját.
A géntechnológiával módosított szervezetek (GMO) környezetbe történő kibocsátása nem veszélyezteti a biológiai sokféleséget.	-
A beporzók helyzetének felmérése, állományuk hanyatlásának megállítása és a beporzás, mint ökoszisztéma-szolgáltatás fenntartása és helyreállítása.	Az FTFT „5.2. Ökológiai kapcsolatok javítása, természeti értékek megőrzése" hosszútávú célja tartalmazza az „ökologikus gazdálkodás elterjesztése érdekében a természetes folyamatokat követő erdőkezelés (pl. folyamatos erdőborítás), valamint a mezőgazdasági területeken a természetkímélő gazdálkodás", valamint a „3. Zöld átállás: alkalmazkodás a klímaváltozáshoz és kibocsátáscsökkentés" középtávú cél tárgykörében szerepel, hogy „a zöldfelület üzemeltetésénél is folytatni kell a biodiverz gazdálkodás kiterjesztését: természetkímélő technológiák, extenzív „vadvirágos" gyepgazdálkodás, virágos rétek létesítése, közterületi

Stratégiai terület / célkitűzés	Kapcsolódás a tervi elemekkel
	gyümölcsbokrok- és fák ültetése, madár és rovarbarát faállomány-kezelés, növényi hulladék komposztálása, aprítékolása, talajtakarás, szárazságtűrő növényzet telepítése, növényvédelmi vegyszerhasználat korlátozása".
A klímaváltozás és a biológiai sokféleség megőrzés közötti összefüggések fokozottabb megismerése, az ökoszisztémák klímaváltozással szembeni ellenálló képességének javítása, továbbá a biológiai sokféleség megőrzése a klímaváltozás hatásainak mérséklése és az alkalmazkodás elősegítése érdekében.	A FTFT-ben megfogalmazott jövőkép alapján azért, hogy a jövő nemzedékének átadhassa örökségét, Budapest a páratlan természeti és épített környezetét féltve vigyázó város, valamint környezet-, klíma- és közösségtudatos. A fejlesztési szándékok alapján az alábbi intézkedéseket nevesíti a terv: a természeti és táji értékek sérülékenységének csökkentése; a közterületi fejlesztéseknél a klímaváltozás hatásaira felkészülve a zöld-kék infrastruktúra minőségi és mennyiségi fejlesztése, a burkolt felületek kiterjedésének csökkentése, minőségének javítása; a páratlan természeti és épített környezeti értékeit figyelembe vevő, az egyedi identitással és karakterrel rendelkező városrészekkel harmonikusan együttműködő minőségi közterületi rendszer a közlekedési, városüzemeltetési és zöldinfrastruktúra növelési célok összehangolásával. A hosszútávú célok lefektetik: „5.1. Zöld- és kékinfrastruktúra fejlesztése 5.2. Ökológiai kapcsolatok javítása, természeti értékek megőrzése" A középtávú célok alapján: „3.1. Zöld- és kékinfrastruktúra hálózat fejlesztése a klímaváltozás hatásaihoz való alkalmazkodás jegyében 3.2. Természetközeli területek megőrzése, biodiverzitás növelése" A területhasználatokban eszközölt módosítások összességében javítják a város zöldinfrastruktúráját.
A biológiai sokféleség fenntartható használata és a hasznok megosztása	
A biológiai sokféleség megőrzését és a környezet- és tájvédelmi szempontokat szem előtt tartó fenntartható és mozaikos mezőgazdálkodás elterjesztése, valamint a biológia sokféleség megőrzés szempontjainak érvényesítése a Közös Agrárpolitikában.	-
A genetikai erőforrások megőrzése, valamint a genetikai erőforrásokhoz való hozzáférés és a használatukból származó hasznok igazságos és méltányos megosztásának biztosítása.	-
A meglévő természetes és öreg erdők megőrzése, a biológiai sokféleség szempontjából kiemelkedő értéket képviselő erdőállományok területének bővítése, továbbá a biológiai sokféleség megőrzése és fejlesztése szempontjából kedvező erdőszerkezet kialakítása.	A módosítások kis mértékben érintenek erdőterületeket, ahol beépítések tervezettek, ezáltal kedvezőtlen környezeti hatást eredményeznek. Ezzel párhuzamosan új erdőterületeket is kijelöl a terv, ami kedvező hatást generál. Összességében növekednek a város kijelölt erdőterületei. Az FTFT cselekvési programjában szerepelnek az alábbiak: „Erdőrekonstrukciós Program – I. Ütem Erdőrekonstrukciós Program – II. Ütem".
Fenntartható vad- és halgazdálkodás biztosítása, amely nem veszélyezteti a biológiai sokféleség megújulását.	-
Fenntartható vízgazdálkodás, vízvisszatartás és az ésszerű, takarékos vízhasználat elterjesztése a biológiai sokféleség megőrzése és az ökoszisztémaszolgáltatások fenntartása érdekében.	A FTFT-ben megfogalmazott távlati fejlesztési szándékok alapján Budapest klímatudatos, a globális kihívásokra felkészült város: az adaptációban és a klímasemlegesség terén eredményes, erőforrásait hatékonyan használó, fejlődő város, amely képes a globális trendekre reagálni és a kihívásokat sikeresen kezelni. Ennek érdekében a főváros fejlesztésében érdekelt szereplők (együttműködnek és) mindent megtesznek annak érdekében, hogy megvalósuljon: az árvízvédelmi rendszer fejlesztése az árvízi kitettség csökkentése érdekében; valamint klímaadaptív csapadékvíz-gazdálkodás a csapadékvíz

Stratégiai terület / célkitűzés	Kapcsolódás a tervi elemekkel
	visszatartása és annak hasznosítása érdekében. A hosszútávú célok között szerepel: „5.4. Biztonságos víziközmű ellátórendszer kialakítása és adaptív csapadékvíz-gazdálkodás megteremtése 5.5. Árvíz és villámárvíz elleni védelem fejlesztése". A középtávú célok között szerepel: „3.3. Intézkedések az integrált szemléletű, biztonságos és klímaadaptív vízgazdálkodás érdekében".
A zöldinfrastruktúra elemeinek összehangolt fejlesztése, fenntartása és javítása.	A FTFT-ben megfogalmazott jövőkép alapján azért, hogy a jövő nemzedékének átadhassa örökségét, Budapest a páratlan természeti és épített környezetét féltve vigyázó város, valamint környezet-, klíma- és közösségtudatos. A fejlesztési szándékok alapján az alábbi intézkedéseket nevesíti a terv: a természeti és táji értékek sérülékenységének csökkentése; a közterületi fejlesztéseknél a klímaváltozás hatásaira felkészülve a zöld-kék infrastruktúra minőségi és mennyiségi fejlesztése, a burkolt felületek kiterjedésének csökkentése, minőségének javítása; a páratlan természeti és épített környezeti értékeit figyelembe vevő, az egyedi identitással és karakterrel rendelkező városrészekkel harmonikusan együttműködő minőségi közterületi rendszer a közlekedési, városüzemeltetési és zöldinfrastruktúra növelési célok összehangolásával. A hosszútávú célok lefektetik: „5.1. Zöld- és kékinfrastruktúra fejlesztése 5.2. Ökológiai kapcsolatok javítása, természeti értékek megőrzése" A középtávú célok alapján: „3.1. Zöld- és kékinfrastruktúra hálózat fejlesztése a klímaváltozás hatásaihoz való alkalmazkodás jegyében 3.2. Természetközeli területek megőrzése, biodiverzitás növelése" A területhasználatokban eszközölt módosítások összességében javítják a város zöldinfrastruktúráját.
Az ökoszisztéma-szolgáltatások értékelése, valamint a megőrzésüket és helyreállításukat szolgáló szempontok integrálása az érintett ágazati szakpolitikák döntési folyamataiba az ökoszisztémák szolgáltatásnyújtó-képességének hatékonyabb megőrzése és helyreállítása érdekében.	
A végrehajtást támogató eszközök és megoldások	
A biológiai sokféleség megőrzésével és fenntartható használatával kapcsolatos ismeretek bővítése, a megőrzéssel kapcsolatos tevékenységek tudományos megalapozottságának biztosítása.	Az FTFT jövőképében új célként megfogalmazásra került a városlakók érdekében olyan élhető, klímatudatos város létrehozása, amely biztosítja a tudás megszerzésének lehetőségét. A középtávú célok lefektetik városkormányzás számára a közérthető, naprakész tájékoztatás megvalósítását.
A biológiai sokféleség jelentőségével, a hazai természeti értékek megőrzésével kapcsolatos szemlélet formálása, a tudatosság kialakítása és elterjesztése.	
Nemzetközi együttműködés erősítése a biológiai sokféleség megőrzése érdekében.	FTFT-ben megfogalmazott jövőkép szerint Budapest várostérségével együttműködve az európai metropolisztérségek hálózatában fontos csomópont, az országban és a kelet-közép-európai térségben kapu és közvetítő szerepet tölt be. A hosszútávú célok alapján hatékonyan együttműködő várostérség, valamint az ország méltó fővárosa és az európai városhálózat erős tagja. A középtávú célok szerint fontos a várostérségi szintű partnerségi kormányzás a fenntartható növekedés és a jobb életminőség érdekében.

Országos Natura 2000 Priorizált Intézkedési Terv a 2021-2027 közötti időszakra

A priorizált intézkedési terv többéves stratégiai tervezési eszköz, amely célja áttekintést adni azokról az intézkedésekről, amelyek az egész Unióra kiterjedő Natura 2000 hálózat és a kapcsolódó zöldinfrastruktúra kiépítéséhez szükségesek, valamint meghatározni az ezen intézkedésekkel összefüggő finanszírozási igényeket, és azokat a megfelelő uniós finanszírozási programokhoz kapcsolni. A 2021-2027 időszakra

vonatkozó Országos Natura 2000 Priorizált Intézkedési Terv a második – 2014-2020 időszakot követő – terv, melyet Magyarország 2021. április 15-én nyújtott be az Európai Bizottság részére, lefektetve ezzel a következő többéves pénzügyi időszakban megvalósítandó természetvédelmi fejlesztések főbb irányait.

Az Országos Natura 2000 Priorizált Intézkedési Terv a teljes hazai Natura 2000 hálózatra vonatkozik, az intézkedések sem az érintett Natura 2000 terület megjelölését, sem az intézkedések pontos beavatkozási helyszíneit nem tartalmazza, ezért nem megállapítható, hogy Budapest területére mely intézkedések vonatkoznak, így a főváros területét érintő Natura 2000 területeken található közösségi jelentőségű élőhelyek és fajok jelentették az összefüggések vizsgálatának alapját.

A településterv szempontjából releváns, 2021-2027 időszakra vonatkozó intézkedésekkel kapcsolatos főbb releváns összefüggéseket az alábbi táblázat foglalja össze.

Releváns intézkedés		Kapcsolódás a tervi elemekkel
E2. A területtel összefüggő fenntartási és helyreállító intézkedések a Natura 2000-en belül és azon kívül		A településtervhez készült Natura 2000 hatásbecslési dokumentáció (*M2. melléklet*) alapján megállapítható, hogy a fővárosi településterv sem a fejlesztési terv, sem a rendezési terv tekintetében nem jár várhatóan közösségi jelentőségű élőhelyek vagy fajok közvetlen veszélyeztetésével.
Budapest területét érintő Natura 2000 területek szempontjából releváns **közösségi jelentőségű élőhelyek**, melyek finanszírozási szempontból „**kiemelt prioritás**" vagy „**prioritás**" kategóriába soroltak.		
E.2.2. Fenyérek és cserjések	40A0 Kontinentális cserjések	
E.2.3. Lápok, átmeneti lápok, rétlápok és más vizes élőhelyek	7140 Tőzegmohás lápok és ingólápok 7210 Télisásosok 7230 Mészkedvelő üde láp- és sásrétek	
E.2.4. Gyepterületek	1530 Pannon szikesek 6190 Pannon sziklagyepek 6210 Szálkaperjés-rozsnokos xero-mezofil gyepek 6240 Pannon lejtősztyeppek és sziklafüves lejtők 6250 Síksági pannon löszsztyeppek 6260 Pannon homoki gyepek 6410 Kékperjés láprétek 6440 Ártéri mocsárrétek 6510 Sík- és dombvidéki kaszálórétek	
E.2.5. Más agrár-ökoszisztémák (ideértve a szántókat)	3130 Törpekákás iszapnövényzet	
E.2.6. Erdőségek, erdők	9130 Szubmontán és montán bükkösök 9150 Sziklai bükkösök és sziklai hárserdők/hársasberkenyés sziklaerdők 9180 Törmeléklejtő- és szurdokerdők 91E0 Fűz-, nyár-, éger-, és kőrisligetek/ligeterdők 91F0 Keményfás ligeterdők 91G0 Pannon gyertyános tölgyesek 91H0 Pannon molyhos tölgyesek 91I0 Euro-szibériai erdősztyepp-tölgyesek 91M0 Pannon cseres-tölgyesek	
E.2.7. Sziklás élőhelyek, dűnék és gyér növényzettel borított területek	6110 Fehér varjúhájas mészkedvelő sziklai pionír növényzet 8210 Mészkedvelő sziklanövényzet	
E.2.8. Édesvízi élőhelyek (folyók és tavak)	3150 Eutróf sekély tavak és holtmedrek hínárja 3160 Láptavak 3270 Ártéri ruderális magaskórós folyómeder-növényzet	
Budapest területét érintő Natura 2000 területek szempontjából releváns **kiemelt közösségi jelentőségű fajok**, melyek finanszírozási szempontból „**kiemelt prioritás**" kategóriába soroltak.		
E.2.4. Gyepterületek	Dianthus plumarius ssp. regis-stephani Linum dolomiticum	
E.2.6. Erdőségek, erdők	Rosalia alpina	

Releváns intézkedés	Kapcsolódás a tervi elemekkel
E3. Konkrét ökoszisztémákhoz vagy élőhelyekhez nem kapcsolódó további fajspecifikus intézkedések, melyek az FTT-vel összefüggésbe hozhatók	A településterv stratégiai munkarésze és cselekvési programja integrálja a természetvédelmi alapelveket, melyek összefüggésbe hozhatók az Országos Natura 2000 Priorizált Intézkedési Tervben szereplő intézkedésekkel is.
Közösségi jelentőségű, épületlakó denevérkolóniák megőrzését célzó intézkedések – díszkivilágítás szabályozása/átalakítása a szaporodási időszakban	
Közösségi jelentőségű fajok állományainak fennmaradását biztosító terület állami tulajdonba és természetvédelmi vagyonkezelésbe vétele (területvásárlás)	
Természetvédelmi vagyonkezelésben lévő létesítmények fényszennyezését csökkentő intézkedések	
Közösségi jelentőségű fajok illegális pusztításának (mérgezés, illegális vadászat), visszaszorításához szükséges kapacitások fejlesztése (kutyás felderítő egységek létrehozása, lefoglalt állatok tárolásához szükséges kapacitások kialakítása)	
Közösségi jelentőségű fajok illegális pusztításának (mérgezés, illegális vadászat), visszaszorítása (kutyás felderítő egységek alkalmazása)	

Nemzeti Tájstratégia (2017-2026) (NTS)

Az NTS a hazai tájak megőrzésével kapcsolatos célkitűzéseket fogalmazza meg a 2017-2026-os időszakra. Az NTS egyik alapfeladata a társadalom figyelmének és felelősségérzetének felkeltése annak érdekében, hogy a hazai, illetve a határon átnyúló tájak védelme, kezelése és tervezése céljából az érdekeltek helyi, országos és nemzetközi szinten is együttműködjenek. A stratégia az egyezmény szellemiségének megfelelően a védelemkezelés-tervezés hármas eszközrendszerét alkalmazva határozza meg a célokat és feladatokat.

- Táji adottságokon alapuló tájhasznosítás megalapozása
  - Táji adottságokon alapuló tájhasznosítás kereteinek meghatározása
  - A tájhasználat változásának nyomon követése
  - A táji adottságokon alapuló tájhasznosítás integrálása a döntési mechanizmusokba
  - Komplex tájszemlélet integrálása a kutatásokba
- Élhető táj – élhető település – bölcs tájhasznosítás
  - Kompakt, klímabarát, értékőrző települések
  - Tájba illesztett infrastruktúrák
  - Táji adottságokon alapuló termelési funkciók
  - Táji adottságokon alapuló rekreációs funkciók
  - Jobban működő szabályozási és védelmi funkciók
- A tájidentitás növelése
  - Fogékonyság, társadalmi felelősségvállalás növelése
  - A társadalmi részvétel növelése
  - A tájjal kapcsolatos képzés, oktatás fejlesztése

Célkitűzések	Kapcsolódás a tervi elemekkel
Táji adottságokon alapuló tájhasznosítás megalapozása	
Táji adottságokon alapuló tájhasznosítás kereteinek meghatározása	FTFT-ben megfogalmazott távlati fejlesztési szándékok alapján Budapest klímatudatos, a globális kihívásokra felkészült város: az adaptációban és a klímasemlegesség terén eredményes, erőforrásait hatékonyan használó, fejlődő város, amely képes a globális trendekre reagálni és a kihívásokat sikeresen kezelni. Ennek érdekében a főváros fejlesztésében érdekelt szereplők (együttműködnek és) mindent megtesznek annak érdekében, hogy megvalósuljon: a természeti és táji értékek sérülékenységének csökkentése. A hosszútávú célok között szerepel: „10.1. A történeti városi táj védelme”. A középtávú célok között szerepel: „4.1. A városi táj fokozott védelme”.

Célkitűzések	Kapcsolódás a tervi elemekkel
	A területhasználati változások jellemzően a táji adottságokon alapuló tájhasznosítást részesítették előnyben. Számos területen a korábbi elképzelésekhez képest visszalépés történt és beépítésre nem szánt területeket jelölt ki a terv. Az általános használat szerinti tájgazdálkodási mezőgazdasági területek kijelölése a hagyományos mezőgazdasági tájhasználatot támogatja.
A tájhasználat változásának nyomon követése	-
A táji adottságokon alapuló tájhasznosítás integrálása a döntési mechanizmusokba	-
Komplex tájszemlélet integrálása a kutatásokba	-
Élhető táj – élhető település – bölcs tájhasznosítás	
Kompakt, klímabarát, értékőrző települések	Az FTFT-ben megfogalmazott jövőkép alapján funkcionális és területileg kiegyensúlyozott városként Budapest lakásstruktúrája differenciált minden városrészben, nem eredményez szegregációt; sokszínű gazdasági területekkel rendelkezik városszerte, melyek a kompakt város elve mentén fejlődnek; zöldinfrastruktúrája változatos, és minden városrészben megfelelően biztosítja a klímavédelmet és egészséges környezetet; kompakt városként jól kialakított és működtetett városszerkezettel és megfelelően differenciált központrendszerrel rendelkezik. A megfogalmazott távlati fejlesztési szándékok alapján fontos célkitűzés a hatékony, kiegyensúlyozott kompakt városszerkezet.
Tájba illesztett infrastruktúrák	FTFT-ben megfogalmazott távlati fejlesztési szándékok alapján Budapest klímatudatos, a globális kihívásokra felkészült város: az adaptációban és a klímasemlegesség terén eredményes, erőforrásait hatékonyan használó, fejlődő város, amely képes a globális trendekre reagálni és a kihívásokat sikeresen kezelni. Ennek érdekében a főváros fejlesztésében érdekelt szereplők (együttműködnek és) mindent megtesznek annak érdekében, hogy megvalósuljon: a természeti és táji értékek sérülékenységének csökkentése. A hosszútávú célok között szerepel: „10.1. A történeti városi táj védelme”. A középtávú célok között szerepel: „4.1. A városi táj fokozott védelme”. A tervi területhasználati módosítások tájvédelmi szempontból kedvezőtlen, és kedvező változásokat is előidéznek. Összességében tájvédelmi szempontból kedvezőbb területhasználatok jönnek létre.
Táji adottságokon alapuló termelési funkciók	
Táji adottságokon alapuló rekreációs funkciók	
Jobban működő szabályozási és védelmi funkciók	
A tájidentitás növelése	
Fogékonyság, társadalmi felelősségvállalás növelése	Az FTFT jövőképében új célként megfogalmazásra került a városlakók érdekében olyan élhető, klímatudatos város létrehozása, amely biztosítja a tudás megszerzésének lehetőségét. A középtávú célok lefektetik városkormányzás számára a közérthető, naprakész tájékoztatás megvalósítását.
A társadalmi részvétel növelése	Az FTFT középtávú céljai között szerepel a „civil- és szakmai szervezetek erősödő szerepe a városfejlesztésben, aktív lakossági részvétel a közügyekben, várostervezésben”.
A tájjal kapcsolatos képzés, oktatás fejlesztése	Az FTFT jövőképében új célként megfogalmazásra került a városlakók érdekében olyan élhető, klímatudatos város létrehozása, amely biztosítja a tudás megszerzésének lehetőségét.

Második Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia (2018-2023)

A 2018-2030 közötti időszakra vonatkozó, 2050-ig tartó időszakra is kitekintést nyújtó második Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia kidolgozása során a közpolitikai cél egy olyan nemzeti éghajlatváltozási stratégia megalkotása volt, amely lefekteti azokat a célkitűzéseket, amelyek megvalósításával az éghajlatváltozás által előidézett hatások hosszútávon kezelhetők.

A dokumentum alapján a nemzetközi erőfeszítésekkel összhangban az országnak mérsékelnie kell az üvegházhatású gázok kibocsátását, továbbá – az ország érdekeit szem előtt tartva – növelni kell a szén-dioxid elnyelő kapacitásokat. Ezek a lépések hozzájárulnak a nemzetközi klímavédelmi együttműködéshez, amelynek sikeres megvalósítása esetén hosszútávon mérsékelhető az üvegházhatású gázok légköri koncentrációja, amely a globális légköri hőmérséklet további emelkedési ütemének csökkenéséhez vezet. A CO2 kibocsátás csökkentése és az elnyelő képesség növelése mellett a dokumentum szerint szükséges az ország területét érő hatások objektív értékelése is.

Specifikus célok	Kapcsolódás a tervi elemekkel
Dekarbonizáció (A fosszilis energiahordozók kiváltása; Energiahatékonyság növelése; Term. erőforrások igényeinek mérséklése; Zöldgazdaság-fejlesztés; Erdőtelepítés, CLT; Kutaás, fejlesztés, innováció)	Az FTFT-ben megfogalmazott távlati fejlesztési szándékok alapján Budapest klímatudatos, a globális kihívásokra felkészült város: az adaptációban és a klímasemlegesség terén eredményes, erőforrásait hatékonyan használó, fejlődő város, amely képes a globális trendekre reagálni és a kihívásokat sikeresen kezelni. Ennek érdekében a főváros fejlesztésében érdekelt szereplők (együttműködnek és) mindent megtesznek annak érdekében, hogy megvalósuljon: az épületek, az ipari termelő és szolgáltató létesítmények energiahatékonyság-növelése, a megújuló energiatermelésben rejlő potenciál kihasználása, a rugalmas és okos energiarendszerek alkalmazása; valamint a közlekedési infrastruktúrák energiahatékonyságának javítása és a környezetbarát, aktív közlekedési módok támogatása, fejlesztése. A hosszútávú célok között szerepel: „6. Energiahatékonyság és kibocsátás-csökkentés 7. Paradigmaváltás a közlekedésben". A középtávú célok pedig az alábbi célt fektetik le: „3.4. Energiahatékony épületállomány, korszerű távhő- és közvilágítási hálózatok, nyílt információs rendszerek". A területhasználatok változása során a terv ÜHG kibocsátást növelő, és azt csökkentő változásokat is eszközöl.
Sérülékenység vizsgálata (Horiz. integráció az államigazgatásban; Partnerség a médiával; Szemléletformálás az oktatásban; Társ. kampányok a klímatudatosságért; Hálózat-építés az érdekeltekkel)	A megfogalmazott jövőkép szerint Budapest élhető, klímatudatos város, amely biztosítja az egészséges, klímaadaptív környezetet és színvonalas egészségügyi szolgáltatásokat. A távlati fejlesztési szándékok alapján Budapest klímatudatos, a globális kihívásokra felkészült város: az adaptációban és a klímasemlegesség terén eredményes, erőforrásait hatékonyan használó, fejlődő város, amely képes a globális trendekre reagálni és a kihívásokat sikeresen kezelni. A hosszútávú célokban megjelenik az „Alkalmazkodás a klímaváltozás hatásaihoz", míg a középtávú célokban a „Zöld átállás: alkalmazkodás a klímaváltozáshoz és kibocsátáscsökkentés" elnevezésű fő célkitűzés.
Alkalmazkodás és felkészülés (Természeti erőforrások megóvása; Sérülékeny térségek alkalmazkodása; Sérülékeny ágazatok alkalmazkodása; Nemzetstratégiai területek alkalmazkodása; Társadalom alkalmazkodása; Kutatás, fejlesztés, innováció)	
Éghajlati partnerség (NATéR kidolgozása, fenntartása; Éghajlatvált. alap- és alkalmazott kutatások; Sérülékenység módszertan, mutatók)	-

Nemzeti Erdőstratégia 2016-2030

Magyarország területének mintegy egyötödét erdő borítja, melyek óriási szerepet játszanak a CO_2 megkötésben, így hozzájárulnak az ÜHG-kibocsátás csökkentéshez, de adaptációs funkciót is betöltenek mikro-, mezo- és makroklimatikus hatásaik révén. A Nemzeti Erdőstratégia az ország erdőterületeit érintően megfogalmazza az aktuális feladatokat, kihívásokat és azokra megoldási lehetőségeket vázol fel. Emellett a

gazdálkodás és az erdei ökoszisztémák dinamikus folyamatainak összehangolása, valamint az ökoszisztéma-szolgáltatások megvalósítása is a kiemelt feladatai közé tartozik.

Célok	Kapcsolódás a tervi elemekkel
Az erdők környezeti, gazdasági és szociális szolgáltatásainak hosszú távon való biztosítása többcélú, fenntartható erdőgazdálkodással, az erdők multifunkcionális szerepének egymás közötti megfelelő, területenként különböző arányának kialakítása mellett.	A módosítások kis mértékben érintenek erdőterületeket, ahol beépítések tervezettek, ezáltal kedvezőtlen környezeti hatást eredményeznek. Ezzel párhuzamosan új erdőterületeket is kijelöl a terv, ami kedvező hatást generál. Összességében növekednek a város kijelölt erdőterületei. Az FTFT cselekvési programjában szerepelnek az alábbiak: „Erdőrekonstrukciós Program – I. Ütem Erdőrekonstrukciós Program – II. Ütem”.
Energia- és erőforrás-hatékonyság növelése a megújuló energiahasznosítás, a klímaváltozási folyamatok hatásainak csökkentése, megelőzése érdekében. A biomassza alapú megújuló energiahasznosítás döntően térségi szintű szervezése és közösségi alapú fejlesztése.	A megfogalmazott jövőkép szerint Budapest élhető, klímatudatos város, amely biztosítja az egészséges, klímaadaptív környezetet és színvonalas egészségügyi szolgáltatásokat. A távlati fejlesztési szándékok alapján Budapest klímatudatos, a globális kihívásokra felkészült város: az adaptációban és a klímasemlegesség terén eredményes, erőforrásait hatékonyan használó, fejlődő város, amely képes a globális trendekre reagálni és a kihívásokat sikeresen kezelni. A hosszútávú célokban megjelenik az „Alkalmazkodás a klímaváltozás hatásaihoz”, míg a középtávú célokban a „Zöld átállás: alkalmazkodás a klímaváltozáshoz és kibocsátáscsökkentés” elnevezésű fő célkitűzés.
Az erdészeti feltáró hálózat fejlesztésének támogatása, az erdők jobb elérése érdekében, figyelemmel a folyamatos erdőborítás fenntartása melletti kíméletes erdőgazdálkodás, a piacra jutás, az erdők védelme és a lakosság kulturált rekreációjának egyidejű biztosítására.	-
Az erdőgazdálkodás biológiai alapjainak fenntartható módon történő biztosítása, az erdei biodiverzitás célzott védelme és fejlesztése, kiemelten a védett és magas természetességű erdőkben.	-

Budapest Környezetvédelmi Programja 2021-2026

Budapest Főváros 2021-2026 időszakra szóló Környezetvédelmi Programja egy olyan önálló települési környezetvédelmi program, amelyet a Fővárosi Önkormányzat kötelező önkormányzati feladataként Budapest környezetének védelme, állapotának javítása, valamint mindezzel összhangban a fővárosi fejlesztések környezeti szempontú megalapozottságának elősegítése érdekében dolgoz ki, a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvényben meghatározott követelményeknek megfelelően.

Célok	Kapcsolódás a tervi elemekkel
Egészséges, biztonságos környezet biztosítása	
Levegőminőség	Az FTFT-ben megfogalmazott jövőkép alapján azért, hogy a jövő nemzedékének átadhassa örökségét, Budapest környezet-, klíma- és közösségtudatos. A távlati fejlesztési szándékok szerint Budapest egészségtudatos közösség: Budapest polgárainak biztosítja az egyéni boldogulás és az egészségben eltöltött életévek számának növeléséhez szükséges feltételeket, az emberi kapcsolatok gazdagítását és a mindennapokat támogató környezetet. Ennek érdekében a főváros fejlesztésében érdekelt szereplők (együttműködnek és) mindent megtesznek annak érdekében, hogy megvalósuljon: az egészség megőrzésének feltételeit támogató, a fizikai aktivitás növelésére inspiráló városi környezet. A hosszútávú célok alapján: „6.5. Légszennyezés csökkentése

Célok	Kapcsolódás a tervi elemekkel
	A középtávú célok alapján: „2.7. Budapest levegőminőségének javítása, zajterhelés csökkentése.
Alkalmazkodás az éghajlatváltozás helyi hatásaihoz	A megfogalmazott jövőkép szerint Budapest élhető, klímatudatos város, amely biztosítja az egészséges, klímaadaptív környezetet és színvonalas egészségügyi szolgáltatásokat. A távlati fejlesztési szándékok alapján Budapest klímatudatos, a globális kihívásokra felkészült város: az adaptációban és a klímasemlegesség terén eredményes, erőforrásait hatékonyan használó, fejlődő város, amely képes a globális trendekre reagálni és a kihívásokat sikeresen kezelni. A hosszútávú célokban megjelenik az „Alkalmazkodás a klímaváltozás hatásaihoz", míg a középtávú célokban a „Zöld átállás: alkalmazkodás a klímaváltozáshoz és kibocsátáscsökkentés" elnevezésű fő célkitűzés. A területhasználatokban eszközölt módosítások összességében a város alkalmazkodóképességét javítják.
Zajterhelés	Az FTFT-ben megfogalmazott jövőkép alapján azért, hogy a jövő nemzedékének átadhassa örökségét, Budapest környezet-, klíma- és közösségtudatos. A távlati fejlesztési szándékok szerint Budapest egészségtudatos közösség: Budapest polgárainak biztosítja az egyéni boldogulás és az egészségben eltöltött életévek számának növeléséhez szükséges feltételeket, az emberi kapcsolatok gazdagítását és a mindennapokat támogató környezetet. Ennek érdekében a főváros fejlesztésében érdekelt szereplők (együttműködnek és) mindent megtesznek annak érdekében, hogy megvalósuljon: az egészség megőrzésének feltételeit támogató, a fizikai aktivitás növelésére inspiráló városi környezet. A hosszútávú célok alapján: 6.6. Zaj- és rezgésterhelés csökkentése". A középtávú célok alapján: „2.7. Budapest levegőminőségének javítása, zajterhelés csökkentése. 2.8. Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér működtetésével kapcsolatos zajterhelés mérséklése.
Talajok	Az FTFT-ben megfogalmazott jövőkép alapján azért, hogy a jövő nemzedékének átadhassa örökségét, Budapest a páratlan természeti és épített környezetét féltve vigyázó város; illetve környezet-, klíma- és közösségtudatos.
Ivóvíz, szennyvíz	FTFT-ben megfogalmazott távlati fejlesztési szándékok alapján Budapest egészségtudatos közösség: Budapest polgárainak biztosítja az egyéni boldogulás és az egészségben eltöltött életévek számának növeléséhez szükséges feltételeket, az emberi kapcsolatok gazdagítását és a mindennapokat támogató környezetet. Ennek érdekében a főváros fejlesztésében érdekelt szereplők (együttműködnek és) mindent megtesznek annak érdekében, hogy megvalósuljon az ivóvízellátás biztonságának garantálása. A hosszútávú célok az alábbiakat nevesítik: „5. Alkalmazkodás a klímaváltozás hatásaihoz .5.4. Biztonságos víziközmű ellátórendszer kialakítása és adaptív csapadékvíz-gazdálkodás megteremtése". A középtávú célok pedig: „2. Egészség és gondoskodás 2.10. Az egészséges ivóvíz biztosítása minden budapesti háztartás számára."
Árvízügy	A FTFT-ben megfogalmazott távlati fejlesztési szándékok alapján Budapest klímatudatos, a globális kihívásokra felkészült város: az adaptációban és a klímasemlegesség terén eredményes, erőforrásait hatékonyan használó, fejlődő város, amely képes a globális trendekre reagálni és a kihívásokat sikeresen kezelni. Ennek érdekében a főváros fejlesztésében érdekelt szereplők (együttműködnek és) mindent megtesznek annak érdekében, hogy megvalósuljon: az árvízvédelmi rendszer fejlesztése az árvízi kitettség csökkentése érdekében. A hosszútávú célok között szerepel: „5.5. Árvíz és villámárvíz elleni védelem fejlesztése". A középtávú célok között szerepel: „3.3. Intézkedések az integrált szemléletű, biztonságos és klímaadaptív vízgazdálkodás érdekében".
Iparbiztonság	A tervi módosítások jellemzően nem eredményeznek vegyipari, illetve veszélyes anyagokkal, veszélyes keverékekkel folytatott tevékenységeket, így a kémiai biztonságot sem veszélyeztetik.

Célok	Kapcsolódás a tervi elemekkel
Településtisztaság	Az FTFT-ben megfogalmazott távlati fejlesztési szándékok alapján Budapest sokszínűségével, minőségi városi környezetével és szolgáltatásaival, megfizethető lakhatással nyújt kedvező életkörülményeket polgárainak, megtartja és képes növelni lakosainak számát. Ennek érdekében a főváros fejlesztésében érdekelt szereplők (együttműködnek és) mindent megtesznek annak érdekében, hogy megvalósuljon: a vonzó, tiszta, zöldterülettel ellátott lakókörnyezet; valamint a páratlan természeti és épített környezeti értékeit figyelembe vevő, az egyedi identitással és karakterrel rendelkező városrészekkel harmonikusan együttműködő minőségi közterületi rendszer a közlekedési, városüzemeltetési és zöldinfrastruktúra növelési célok összehangolásával. A középtávú célok alapján fontos a „4.5. Tiszta, minőségi városi térhasználat, értékálló közterületek".
Természeti tőke védelme, növelése	
Természetvédelem	A FTFT-ben megfogalmazott jövőkép alapján azért, hogy a jövő nemzedékének átadhassa örökségét, Budapest a páratlan természeti és épített környezetét féltve vigyázó város, valamint környezet-, klíma- és közösségtudatos. A fejlesztési szándékok alapján az alábbi intézkedéseket nevesíti a terv: a természeti és táji értékek sérülékenységének csökkentése; a közterületi fejlesztéseknél a klímaváltozás hatásaira felkészülve a zöld-kék infrastruktúra minőségi és mennyiségi fejlesztése, a burkolt felületek kiterjedésének csökkentése, minőségének javítása; a páratlan természeti és épített környezeti értékeit figyelembe vevő, az egyedi identitással és karakterrel rendelkező városrészekkel harmonikusan együttműködő minőségi közterületi rendszer a közlekedési, városüzemeltetési és zöldinfrastruktúra növelési célok összehangolásával. A hosszútávú célok lefektetik: „5.1. Zöld- és kékinfrastruktúra fejlesztése 5.2. Ökológiai kapcsolatok javítása, természeti értékek megőrzése" A középtávú célok alapján: „3.1. Zöld- és kékinfrastruktúra hálózat fejlesztése a klímaváltozás hatásaihoz való alkalmazkodás jegyében 3.2. Természetközeli területek megőrzése, biodiverzitás növelése". A területhasználatokban eszközölt módosítások összességében javítják a város zöldinfrastruktúráját. A védett természeti területeket lényegében nem érintik kedvezőtlenül a módosítások.
Fenntartható erőforrás-gazdálkodás megteremtése	
Klímavédelem és energetika	Az FTFT-ben megfogalmazott távlati fejlesztési szándékok alapján Budapest klímatudatos, a globális kihívásokra felkészült város: az adaptációban és a klímasemlegesség terén eredményes, erőforrásait hatékonyan használó, fejlődő város, amely képes a globális trendekre reagálni és a kihívásokat sikeresen kezelni. Ennek érdekében a főváros fejlesztésében érdekelt szereplők (együttműködnek és) mindent megtesznek annak érdekében, hogy megvalósuljon: az épületek, az ipari termelő és szolgáltató létesítmények energiahatékonyság-növelése, a megújuló energiatermelésben rejlő potenciál kihasználása, a rugalmas és okos energiarendszerek alkalmazása; valamint a közlekedési infrastruktúrák energiahatékonyságának javítása és a környezetbarát, aktív közlekedési módok támogatása, fejlesztése. A hosszútávú célok között szerepel: „6. Energiahatékonyság és kibocsátás-csökkentés 7. Paradigmaváltás a közlekedésben". A középtávú célok pedig az alábbi célt fektetik le: „3.4. Energiahatékony épületállomány, korszerű távhő- és közvilágítási hálózatok, nyílt információs rendszerek". A területhasználatok változása során a terv ÜHG kibocsátást növelő, és azt csökkentő változásokat is eszközöl.
Hulladékgazdálkodás	A FTFT-ben megfogalmazott távlati fejlesztési szándékok alapján Budapest klímatudatos, a globális kihívásokra felkészült város: az adaptációban és a klímasemlegesség terén eredményes, erőforrásait hatékonyan használó, fejlődő város, amely képes a globális trendekre reagálni és a kihívásokat sikeresen kezelni. Ennek érdekében a főváros fejlesztésében érdekelt szereplők

Célok	Kapcsolódás a tervi elemekkel
	(együttműködnek és) mindent megtesznek annak érdekében, hogy megvalósuljon a szektorok és szervezetek közötti összekapcsolás, a körforgásos gazdaság és az innováció szerepének erősítése a zöld átmenetben. A hosszútávú célok alapján kiemelten fontos a körforgásos gazdálkodás megteremtése, illetve a középtávú célok között is szerepel az alábbi: „3.6. Lépések a körforgásos gazdaság megteremtése érdekében".
Csapadékvíz-gazdálkodás	A FTFT-ben megfogalmazott távlati fejlesztési szándékok alapján Budapest klímatudatos, a globális kihívásokra felkészült város: az adaptációban és a klímasemlegesség terén eredményes, erőforrásait hatékonyan használó, fejlődő város, amely képes a globális trendekre reagálni és a kihívásokat sikeresen kezelni. Ennek érdekében a főváros fejlesztésében érdekelt szereplők (együttműködnek és) mindent megtesznek annak érdekében, hogy megvalósuljon: klímaadaptív csapadékvíz-gazdálkodás a csapadékvíz visszatartása és annak hasznosítása érdekében. A hosszútávú célok között szerepel: „5.4. Biztonságos víziközmű ellátórendszer kialakítása és adaptív csapadékvíz-gazdálkodás megteremtése". A középtávú célok között szerepel: „3.3. Intézkedések az integrált szemléletű, biztonságos és klímaadaptív vízgazdálkodás érdekében".
Települési zöldinfrastruktúra	A FTFT-ben megfogalmazott jövőkép alapján azért, hogy a jövő nemzedékének átadhassa örökségét, Budapest a páratlan természeti és épített környezetét féltve vigyázó város, valamint környezet-, klíma- és közösségtudatos. A fejlesztési szándékok alapján az alábbi intézkedéseket nevesíti a terv: a természeti és táji értékek sérülékenységének csökkentése; a közterületi fejlesztéseknél a klímaváltozás hatásaira felkészülve a zöld-kék infrastruktúra minőségi és mennyiségi fejlesztése, a burkolt felületek kiterjedésének csökkentése, minőségének javítása; a páratlan természeti és épített környezeti értékeit figyelembe vevő, az egyedi identitással és karakterrel rendelkező városrészekkel harmonikusan együttműködő minőségi közterületi rendszer a közlekedési, városüzemeltetési és zöldinfrastruktúra növelési célok összehangolásával. A hosszútávú célok lefektetik: „5.1. Zöld- és kékinfrastruktúra fejlesztése 5.2. Ökológiai kapcsolatok javítása, természeti értékek megőrzése" A középtávú célok alapján: „3.1. Zöld- és kékinfrastruktúra hálózat fejlesztése a klímaváltozás hatásaihoz való alkalmazkodás jegyében 3.2. Természetközeli területek megőrzése, biodiverzitás növelése" A területhasználatokban eszközölt módosítások összességében javítják a város zöldinfrastruktúráját.
Környezetbarát városirányítás, városfejlesztés megvalósítása	
Környezetbarát tervezési módszerek	-
Barnamezős területek	Az FTFT-ben megfogalmazott jövőkép alapján a gazdaság szereplői számára Budapest inspiráló, vonzó és kiszámítható üzleti környezetet jelent fejlesztésre alkalmas barnamezős területekkel. A FTFT-ben megfogalmazott távlati fejlesztési szándékok alapján cél a megfizethető és jó minőségű lakásállomány biztosítása, a lakott területek rehabilitációjával, illetve az új ingatlanfejlesztések növelésével elsődlegesen a barnamezős, közösségi közlekedéssel jól ellátott területeken, vegyes összetétellel és a társadalmi igényekre reagálva. A hosszútávú célok alapján kiemelten fontos a barnamezős területek fejlesztése, illetve a középtávú célok között is szerepel az alábbi: „4.3. Barnamezős területek értékőrző és értékteremtő, funkcióváltó hasznosítása, illeszkedő és minőségi új városnegyedek".
Közlekedésügy	A távlati fejlesztési szándékok alapján az adaptációban és a klímasemlegesség terén eredményes, erőforrásait hatékonyan használó, fejlődő város, amely képes a globális trendekre reagálni és a kihívásokat sikeresen kezelni. Ennek érdekében a főváros fejlesztésében érdekelt szereplők (együttműködnek és) mindent megtesznek annak érdekében, hogy megvalósuljon: a közlekedési infrastruktúrák

Célok	Kapcsolódás a tervi elemekkel
	energiahatékonyságának javítása és a környezetbarát, aktív közlekedési módok támogatása, fejlesztése. A hosszútávú célok célkitűzései: '2.3. Várostérségi integrált szemléletű közlekedésfejlesztés 3.6. Országos és nemzetközi közlekedési hálózatokban betöltött szerep biztosítása 7. Paradigmaváltás a közlekedésben 8.1. A területhasználat és a közlekedési rendszer térbeli összehangolása a mobilitási igények csökkentésére törekedve". A középtávú célok célkitűzése: „3.7. Fenntartható városi közlekedés".
Környezettudatosság erősítése	
Környezeti állapotértékelés	-
Szemléletformálás	Az FTFT jövőképében új célként megfogalmazásra került a városlakók érdekében olyan élhető, klímatudatos város létrehozása, amely biztosítja a tudás megszerzésének lehetőségét. A középtávú célok lefektetik városkormányzás számára a közérthető, naprakész tájékoztatás megvalósítását.
Partnerség, kezdeményezések támogatása	FTFT-ben megfogalmazott jövőkép szerint Budapest várostérségével együttműködve az európai metropolisztérségek hálózatában fontos csomópont, az országban és a kelet-közép-európai térségben kapu és közvetítő szerepet tölt be. A hosszútávú célok alapján hatékonyan együttműködő várostérség, valamint az ország méltó fővárosa és az európai városhálózat erős tagja. A hosszútávú célok között szerepel még: „1.5. Partnerségi alapú városfejlesztés erősítése 2.1. Partnerség és intézményi háttér kiépítése 14.6. A közösségi együttműködés erősítése". A középtávú célok szerint fontos a várostérségi szintű partnerségi kormányzás a fenntartható növekedés és a jobb életminőség érdekében, valamint a civil- és szakmai szervezetek erősödő szerepe a városfejlesztésben, aktív lakossági részvétel a közügyekben, várostervezésben.

4.2. Meghatározó környezeti állapotjellemzők bemutatása

A főváros környezeti állapotjellemzőit évente részletesen bemutatja a Budapest Környezeti Állapotértékelése c. dokumentum sorozat[1], melynek legfrissebb verziója a Budapest Környezeti Állapotértékelése 2024. Emellett az FTFT Megalapozó munkarésze is részletezi a releváns környezetállapot jellemzőket, melyeket elsősorban a következő fejezetek tartalmaznak:

- Helyzetelemző munkarész:
  - 10. Épített környezet,
  - 11. Környezetvédelem,
  - 12. Táji és természeti adottságok vizsgálata,
  - 13. Közlekedés,
  - 14. Közművesítés, elektronikus hírközlés, csapadékvíz-gazdálkodás,
  - 15. Katasztrófavédelem (területfelhasználást, beépítést befolyásoló vagy korlátozó tényezők),
  - 16. Ásványi nyersanyag lelőhely,
  - 17. Városi klíma.
- Helyzetértékelő munkarész:
  - 1.10. Az épített környezet fejlesztése, az építészeti örökség védelme,
  - 1.11. Környezetiállapot-jellemzők,
  - 1.12. A táji és természeti adottságok és örökség, jellemző tájkarakter, zöldinfrastruktúra-hálózat,

[1]https://budapest.hu/zold-budapest/klima-es-kornyezetvedelem/budapest-kornyezetvedelmi-programja-es-kornyezeti-allapotertekelese

- 1.13. Közlekedés,
- 1.14. Közművesítés, elektronikus hírközlés, csapadékvíz-gazdálkodás,
- 1.15. Katasztrófavédelem; a területek használatát, építési tevékenységet befolyásoló vagy korlátozó tényezők,
- 2. A fejlesztést és rendezést befolyásoló értéket, problémát, védelmet, illetve korlátozást meghatározó elemek.

A fentiek részeletesen jelen KÉ készítése során nem kerülnek ismétlésre, azonban **néhány fontosabb környezeti konfliktus, állapotjellemző** kiemelésre kerül az alábbiakban:

- **Talajszennyezettség**: A feltételezett szennyezettségű területek budapesti összterülete közel 4000 ha-ra tehető, amely a főváros közigazgatási területének 7,5%-át teszi ki. A legjelentősebb, potenciálisan szennyezett területek Budapesten főként (korábbi) ipari tevékenységekből adódnak, illetve közlekedési eredetűek. A kármentesítési eljárások alá vont területek száma évről-évre növekszik, de a beavatkozások jellemzően a kevésbé jelentős kockázatot hordozó területek ingatlanfejlesztése keretében valósulnak meg. A nagy pénzügyi forrást igénylő, különösen jelentős környezet kockázatot hordozó területek nagy részének megtisztítása (pl.: volt Óbudai Gázgyár, Cséry-telep) még várat magára.
- **Légszennyezés:** A magas közúti forgalom, a fosszilis tüzelőanyagok használata és az ipari kibocsátások rontják a levegőminőséget. A probléma a „szálló por" (PM_{10}, $PM_{2,5}$), a nitrogén-oxidok és a talajközeli ózon időszakos (esetenként határértéket meghaladó) feldúsulásában jelentkezik. A levegőszennyezettség a főváros egyik legjelentősebb környezeti problémája, amely károsan befolyásolja a lakosság egészségi állapotát, a természeti környezet állapotát, továbbá hozzájárul a klímaváltozás erősödéséhez. Fontos megemlíteni, hogy a város mindenkori levegőtisztasági állapotát a regionális háttérszennyezés és a meteorológiai tényezők alakulása nagyban befolyásolja.
- **Átszellőzési sávok:** Jellegzetes morfológiai elemekben, völgyeletekben, illetve azok fölött húzódnak. Ide tartoznak a Duna és a patakok menti sávok, a térségi légmozgások „bevezető útjai", melyek biztosítják a belső városrészek levegőjének frissítését. Konfliktusforrás, hogy ezekben többnyire közutak-vasutak helyezkednek el, melyek környezetében kialakuló lokális klímaviszonyok a hőreflexió és hőemisszió folytán alapvetően változtatják meg (felszálló, száraz áramlatokkal és párologtató felületek hiányával) a térségi levegőkörnyezetet.
- **Magas zaj-és rezgésterhelés**: Budapest stratégiai zajtérképe alapján, – amit a reprezentatív közvélemény-kutatás is alátámaszt, – megállapítható, hogy a lakosság zaj- és rezgésterhelését domináns módon a közúti közlekedés okozta. Ezt a lakosság 46% a jelezte a legzavaróbbnak, amit a légiközlekedés (9%), majd a vasúti (6%) főként lokálisan érvényesülő terhelése követ.
- **Zöldfelületek csökkenése**: 1992-től 2020-ig jelentős változások mentek végbe a város életében. Legerőteljesebben az urbanizációs folyamatok fejtették ki hatásukat. A fokozatosan növekvő beépítések, infrastruktúra fejlesztések a zöldfelületek rovására történtek jellemzően.
- **Közhasználatú zöldfelületi ellátottság**: Budapesten egy lakosra átlagosan 33 m^2 erdőterület (amelyből 26 m^2 rekreációs célú parkerdő), továbbá 6 m^2 közpark, közkert jut. A város – nemzetközi normákhoz képest – alulteljesítő zöldterületi ellátottságát javítják a közcélú zöldfelületek egyik különleges típusa, a lakótelepi zöldfelületek, amelyek kedvező mennyiségükkel (2 m^2 jut egy lakótelepi lakosra) meghatározó szerepet játszanak a lakótelepen élők (Budapest lakosságának mintegy 29%-a) ellátásában. Az alacsony közpark-, közkert-ellátottság mellett a különböző közparkok térbeli eloszlása is egyenetlen: egyes belvárosi (pl. VI., VII.) kerületekben 1 m^2 közpark sem jut egy lakosra. Budapest zöldfelületi rendszere jelenleg nem mindenhol tölti be megfelelően rekreációs és kondicionáló szerepét, mert kevés és helyenként rossz állapotú zöldfelület áll rendelkezésre.
- **Természeti értékek veszélyeztetése**: A tájidegen, idegenhonos és invazív fajok jelenléte – és egyesesetekben terjedése – továbbra is az egyik legjelentősebb veszélyeztető tényező az őshonos élővilágra nézve. Emellett az illegális hulladékelhagyások, a bolygatottság mértéke (a túlhasználat, szomszédsági hatások, tiltott és engedély nélküli tevékenységek) és az elszaporodó vadállomány is veszélyeztetik a természeti értékeket.

Éghajlatváltozás: A fővárosra készített előrejelzések szerint a felmelegedés folytatódni fog, amely leginkább – a nyárnál is nagyobb mértékben – a téli hónapokban jelentkezik intenzíven. Az extrém meleg (35 ˚C feletti maximum-hőmérsékletű) napok száma növekedni fog. Budapesten egyre ritkábban, de egyre nagyobb intenzitású csapadékesemények jellemzőek, vagyis a csapadék változékonysága egyre inkább jellemző. Az időjárási szélsőségeket tekintve a nagy, 10 mm-t meghaladó csapadékhozamú órák száma azonban enyhén növekszik, a száraz időszakok hossza és a viharos széllökések gyakorisága pedig jelentősen megnövekedett Budapesten. Az éghajlatváltozás jövőbeni hatásai között az egyre gyakoribb és időben elnyúló hőhullámok, a szélsőséges csapadékeloszlás, és ebből fakadó áradások kezelése, valamint az ivóvízellátás biztosítása egyre nagyobb problémát jelenthet.

- Városi hősziget hatás: A sűrűn beépített területek hőmérséklete több fokkal magasabb a természetes értéknél és a jelentősebb zöldfelületekkel rendelkező külső területeken mérhető értéknél. Pl. Budapest felszínhőmérséklete egy harmadfokú hőségriasztási napon, 2022. június 29-én az erdős területeken (pl. Budai Tájvédelmi Körzet erdői, Kamaraerdő, rákoskeresztúri erdő) alacsonyabb volt a hőmérséklet (25-30 °C), mint a belvárosban (a jellemzően burkolt területeken 35-40 °C volt a mérvadó, de volt, ahol 40-45 °C fölé is emelkedett a felszínhőmérséklet). A beépített területek további növekedése súlyosbítja a városi hősziget hatást, ha nem növekednek a zöldfelületek. Ezt tovább súlyosbítja, hogy a fővárosban a szélcsendes időszakok aránya viszonylag magas (kb. 2%), ami kedvez a hősziget (és a szmog) kialakulásának.
- Közlekedés: A gépjárműhasználat már jelenleg sok konfliktussal jár elsősorban a közterületi helyfoglalásuk és környezetterhelésük miatt. Az autóforgalom csökkentése és a közösségi közlekedés, valamint a kerékpáros infrastruktúra fejlesztése prioritást élvez, de a megvalósítás sok esetben, érdekellentétek miatt ellenállásba ütközhet.
- Ivóvízvezeték-hálózat: A közel 50-100 éves hálózat rekonstrukcióra szorul. A koros (ezen belül a hálózat közel felét kitevő azbesztcement anyagú) vezetékszakaszok mellett az elzárószerelvények tömeges cseréjé szükséges, mivel feladatukat hiba nélkül már szinte képtelenek ellátni, ami csőtörés vagy szakaszolás esetén komoly problémákat eredményezhet.
- Csapadékvíz-gazdálkodás: A főváros területén egységes, központilag szabályozott vagy kezelt csapadékvíz-gazdálkodásról gyakorlatilag nem beszélhetünk. A külső – elválasztott rendszerben csatornázott – kerületekben rendkívüli fontosságú a hiányzó csapadékvíz-elvezető művek kiépítése. Emellett megoldást nyújthat a csapadékvizekkel való decentralizált gazdálkodás is, mely nem csak a vízelvezető rendszerben, hanem inkább a keletkezés helyén kellene, hogy megvalósuljon. Az elválasztott rendszerben csatornázott területek esetében a csapadékvizek helyben tartását szükséges szorgalmazni. A belső – sűrűn beépített, zsúfolt közműhelyzettel rendelkező – kerületek egyesített rendszerben csatornázottak. Ezen területek esetében a csapadékvíz késleltetett elvezetésére kell törekedni, egyrészt ingatlanon belül kell ezt biztosítani, másrészt, a közterületek esetében egyéb, természetes módokat indokolt alkalmazni (például szikkasztóárok, esőkert, ideiglenes elöntési területek).
- Árvízvédelem: Az elmúlt években a Duna árvízszintje több alkalommal is (2002, 2006, 2010, 2013, majd 2024-ben) megközelítette, illetve meghaladta az addig regisztrált legnagyobb jégmentes árvízszintet, ami a szélsőségek egyre gyakoribb előfordulását jelenti. A 2002 után levonult rendkívüli árhullámok idején szerzett tapasztalatok, és az arra vonatkozó felmérések szerint a védművek több szakaszon magasság-hiányosak, szerkezetük, keresztmetszetük sok helyen fejlesztésre szorul. Budapest környezeti problémái közül az egyik legjelentősebb a mértékadó árvízszint megváltoztatásából eredő helyzetre való felkészülés.
- Energiahatékonyság és megújuló energiák: A lakóépületek energetikai állapota a város energiafelhasználásának legmeghatározóbb tényezője. A fővárosi lakóépületek 29%-a több mint 70 éves, ami számos környezeti problémát (pl. elavult fűtési rendszerek légszennyezése, hiányos szigetelés energiapazarlása, vízhálózatban lévő ólomcsövek vízszennyezése stb.) okoz Az épületek energetikai korszerűsítése és a megújuló energiaforrások arányának növelése hosszú távú beruházásokat igényel.

- **Hulladékgazdálkodás:** A Budapesten keletkező tetemes mennyiségű hulladék megfelelő kezelése jelentős teherként jelentkezik a város működtetésében. A budapesti települési hulladékok kezelésének fő kihívásai a szelektív hulladékgyűjtés és újrahasznosítás arányának növelése.
- **Veszélyes ipari tevékenységek:** Budapest kerületeinek többsége a vonatkozó jogszabályok alapján a katasztrófavédelmi szempontból legveszélyeztetettebb I. osztályba került besorolásra. A besorolás egyik oka a veszélyes (vegyi) anyagokkal foglalkozó üzemek jelenléte. Budapesten összesen 60, a vonatkozó jogszabályok szerinti veszélyes anyagokkal foglalkozó (többek között gyógyszer-, vegyi-, gáz- és olajipari üzem, erőmű, raktár) telephely működik. A veszélyes üzemek zömében Pesten az átmeneti és a külső zónákban találhatók, a legtöbb a X., XXI., XXII. és XXIII. kerületekben.

A főváros főbb **természeti és kultúrtörténeti értékei** a következők:

- **Természetvédelmi oltalom**: A 2022. évi adatok szerint a főváros területének mintegy 7%-a (3.806 ha) országos vagy helyi jelentőségű védettség alá tartozik. Az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területek hálózatába tartozó Natura 2000 területek (kb. 3.313 ha, Budapest területének 6%-a) részben átfedésben vannak a már említett országos, vagy helyi jelentőségű védett területekkel.
- **Helyi védelemre érdemes természeti területek**: A fővárosban számos olyan terület található, amely nem áll természetvédelmi oltalom alatt, de ilyen szempontból értékes, illetve védelemre érdemes, ezek területi kiterjedése kb. 1100ha.
- **Zöldfelületi intenzitás**: A legfrissebb, 2020-ban közölt kutatási eredmény alapján Budapest területének átlagos zöldfelület-intenzitása 51%. Ez az érték egyszerre fejezi ki a növényzettel fedett területek kiterjedésének arányát és a borítottság minőségét, továbbá a növényzet biológiai aktivitását.
- **Zöldinfrastruktúra-hálózat**: A zöldfelületeken belül kiemelt szerepet töltenek be a közcélú zöldfelületek: az erdők, a közparkok, közkertek. Jelentősebb közparkok: Gellért-hegy, Vérmező, Városmajor, Városliget, Népliget, Margitsziget. Budapest erdősültsége kb. 11%-os (ami közel 6000 ha kiterjedésű erdőterület).
- **Örökségvédelem:** Budapesten a területi védelmek (világörökség, műemléki környezet, régészeti lelőhelyek) mellett számos épület és épületegyüttes rendelkezik országos vagy helyi szintű védelemmel, köztük mintegy 2500 műemléki védettség alatt álló elem, 13 történelmi emlékhely, 5 nemzeti emlékhely található a fővárosban, az Országház és környéke pedig kiemelt nemzeti emlékhely. Az építészeti örökség kiemelkedő értékű elemei közé tartozik az a kb. 2.000 építmény és az épületegyüttesek részeként további kb. 1.400 építmény, amelyek fővárosi helyi védelmet élveznek.

4.3. A településrendezési és szakági javaslatok főbb környezetvédelmi összefüggései

A településrendezési javaslatokat részletesen a 2. Településfejlesztési és -rendezési javaslat – javasolt településszerkezet, általános használat rendszere fejezet tartalmazza, míg a szakági javaslatokat a „3. Javaslat az épített környezet fejlesztésére és az építészeti örökség megőrzésére", „4. Tájrendezési, természetvédelmi és zöldinfrastruktúra-fejlesztési javaslat", csapadékvíz-gazdálkodás „5. Közlekedési javaslat", „6. Közművesítés, elektronikus hírközlési javaslat", valamint a „7. Védelmi és korlátozóelemek" fejezetek tartalmazzák.

Jelen fejezet a környezetvédelmi szempontból meghatározó tervi elemeket, tervi javaslatokat foglalja össze.

Általános megállapítások:

- Az FTFT számos olyan területi javaslattal él, amelyek a zöldinfrastruktúra fejlesztését, ökológiai hálózat megerősítését szolgálják. A zöldmezős fejlesztési területek felülvizsgálatával számos helyen – ahol annak még építési jogi alapja nem teremtődött meg –, összesen mintegy 250 hektáron visszalépett a

TSZT-hez képest, ezzel is növelve a városi beépített térségeket megszakító szabad területeket. Mindamellett az FTT nem tartalmaz jelentősebb, új beépítésre szánt területet sem.

- A területek általános használatát érintő változások között összességében a meglévő állapothoz igazodó így környezeti hatással érdemben nem járó, vagy az alacsonyabb beépítési intenzitást eredményező kifejezetten kedvező környezeti hatású módosítások vannak túlsúlyban.
- Az FTFT a vonatkozó területrendezési és egyéb magasabb rendű jogszabályokban meghatározott építésügyi követelményeknek megfelelően készült, ennek megfelelően biztosítja az erdő- és természetközeli területek, a zöldterületek nagyságának, valamint a települési szintű biológiai aktivitásérték szinten tartását is.
- Az FTFT a hatályos TSZT-val gyakorlatilag megegyező módon rögzíti a különböző (épített környezet, táj-, természet- és környezetvédelmi) szempontból védett és védendő, illetve korlátozást jelentő területeket, elemeket.
- Az FTFT a jogszabályok adta kereteken belül további tervi elemeket is alkalmaz a kompakt településszerkezet, a zöldinfrastruktúra fejlesztése, valamint a környezeti konfliktusok mérséklése, vagy megelőzése érdekében.
- A közlekedési infrastruktúra elemek, azon belül is különösen a távlati közúti közlekedési területek nyomvonala, ezáltal a tervezett területfoglalásuk a környezeti szempontokat is figyelembe véve került felülvizsgálatra (több esetben nyomvonal szakaszok törlése, keresztmetszet csökkentése).
- Az akcióterületek tekintetében meghatározott céladatok az új városrészek élhetőségének, fenntarthatóságának biztosítását szolgálják, különösen a zöldinfrastruktúra, élővilágvédelem, talajvédelem és zajvédelem tekintetében kerültek meghatározásra követelmények.

Javaslatok az egyes környezeti mutatókkal összefüggésben

Táj -és élővilágvédelem

- A táj- és természetvédelmi célok megvalósulása érdekében, a fejlesztési terv az alábbi eszközöket alkalmazza:
    - jogszabályok által védetté nyilvánított területek és emlékek, európai ökológiai hálózat (Natura 2000), valamint a tájképvédelmi terület övezetének feltüntetése a Fejlesztési tervlapon, illetve ezek figyelembevételével meghatározott településszerkezet;
    - helyi védelemre érdemes természeti értékek lehatárolása, területük bővítése;
    - a védett és egyéb értékes (nem erdei) élőhelyeknek természetközeli általános használat szerinti területbe való besorolásának megtartása, amennyiben ezt a magasabb rendű jogszabályok (területrendezési tervek) lehetővé teszik;
    - vízfolyás-revitalizáció előirányozása Budapest jelentősebb kisvízfolyásainak és a Ráckevei (Soroksári)–Duna-ág ökológiai állapotának helyreállítása érdekében.
- A tervezett módosítások táj- és természetvédelmi szempontból védett, vagy védelemre érdemes területet a hatályos TSZT-hez képest kedvezőtlen módon nem érintenek.
- Az új beépítésre szánt, vagy fejlesztési többletet eredményező átsorolások tekinthetők élővilágvédelmi szempontból kedvezőtlennek, de azok várhatóan nem okozzák védendő élőhely igénybevételét, továbbá az ellenkező irányú (beépítésre nem szánt területek arányát növelő) átsorolások vannak területi túlsúlyban.
- A Fővárosi Rendezési Szabályzatban a tájkép, a településkép védelme az egyes területek beépítési magasságának meghatározása révén jelenik meg.

Zöldinfrastruktúra

- A kiegyenlítettebb zöldterületi ellátást célozva a fejlesztési terv az alábbi eszközöket alkalmazza:
    - meglévő és tervezett zöld- és közjóléti erdőterületek, valamint különleges rekreációs célú, jelentős zöldfelületű területek kijelölése;
    - közhasználatú zöldfelületek létesítésének előirányozása a kerületi építési szabályzatokra vonatkozóan (szerkezeti jelentőségű zöldfelületi kapcsolat, a zöldfelületi rendszer részét képező városi terek a belső zónában), a lehatárolt területek nagysága a módosítások eredményeként növekedett;
    - fejlesztési területekre, akcióterületekre meghatározott minimális zöldterületi arány alkalmazása.
- A zöldfelületi intenzitás növelése érdekében a fejlesztési terv az alábbi eszközöket alkalmazza:
    - a jelentős zöldfelületi intenzitással bíró területeket a használatuknak megfelelő, általános használat szerinti beépítésre nem szánt területekbe sorolja,
    - továbbra is nagy területen (kb. 3300 ha) irányoz elő erdőterületi fejlesztéseket,
    - a helyi adottságoknak megfelelően, különböző legkisebb zöldfelületi átlagértéket határoz meg számos általános használat szerinti területre vonatkozóan (pl. lakóterületek, vegyes területek, különleges területek), amelyet a kerületi építési szabályzatokban differenciáltan lehet alkalmazni,
    - lakórendeltetést megengedő akcióterületeken a legkisebb zöldfelületi arány meghatározása.

Levegőminőség

- A tervi módosítások alapján nagy mértékben csökken a beépítésre szánt területek, az igénybevehető zöldmezős területek nagysága, ami a levegőminőség szempontjából (kibocsátó források csökkenése, átszellőzés, zöldinfrastruktúra megmaradása) egyértelműen kedvező.
- Az újonnan beépítésre szánt területek lokális emisszió-növekedést eredményeznek, de ezek területi kiterjedése összvárosi léptékben elenyésző.
- A terv nem jelöl ki újabb ipari területet, a gazdasági területeket érintő átsorolások esetében a környezetre kevésbé jelentős hatást gyakorló általános használatok (Gá, Gksz) kerültek alkalmazásra, ez által az üzemi kibocsátások növekedés nem várható.
- A vonalas légszennyező forrásként tekinthető tervezett közúti területek, távlati nyomvonalak felülvizsgálata alapján a közlekedési célú területek nagysága összességében mintegy 50 hektárral csökken, egyes nyomvonalszakaszok törlésre kerültek.
- A levegőminőség javítását szolgálják a zöldinfrastruktúra tárgykörében kifejtett javaslatok.

Zajterhelés

A város jelenlegi zajállapotának javítása elsődlegesen a közlekedési ágazatot érintő beavatkozásokkal, fejlesztésekkel lehetséges. A zajterelés szempontjából meghatározó tervi javaslatok az alábbiakban foglalhatók össze:

- A gyalogos, valamint a kerékpáros közlekedés támogatása, hálózatok fejlesztése:
    - a jóváhagyott kerékpárforgalmi főhálózati terv figyelembevételével a terv 300 km-rel növeli a kerékpárutak hosszát;
    - az FRSZ-ben újonnan rögzített gyalogos-zónák („Legalább 3 méter szélességű gyalogossáv biztosítása”);
    - A Közúthálózati terv alapján a mellékúthálózat vonatkozásában folytatni kell a lakó és üdülő területeken már évtizedek óta folyamatban lévő mellékúthálózati forgalomcsillapítást a lakó-

pihenő övezetek és a tempo 30-as zónák további kijelölésével, így biztosítva a gyalogosok és kerékpárosok kedvezőbb közlekedését.
    - a MOL Bubi rendszer kiterjesztése javasolt további gyűjtőállomások létesítésével és a járműállomány bővítésével, illetve egyéb szolgáltatók támogatása is javasolt.
- Budapesten belüli közlekedési igények kapcsán új városi gyorsforgalmi elem létesítése továbbra sem tervezett, csak a főúthálózat fejlesztése. A város történelmileg kialakult **sugaras-gyűrűs rendszerű főúthálózatának tovább építése** kizárólag a város belső érdekeit szolgálva a közúthálózat kapcsolati hiányainak megszüntetése, a belső, terhelt városrészek átmenőforgalmának csökkentése, nem pedig a közúti kapacitások bővítése miatt tervezett.
- A főváros sugaras-gyűrűs rendszerű főúthálózatának részeként a tervezett körirányú úthálózati elemek kiépítésével összhangban ún. **nagyhidak építése** is szükséges.
- A zajforrásként tekinthető tervezett közúti területek, távlati nyomvonalak felülvizsgálata alapján a **közlekedési célú területek nagysága** összességében mintegy 50 hektárral csökken, egyes nyomvonalszakaszok törlésre kerültek, ami a közlekedési terhelések lokális csökkenését vonja magával.
- Az egyéni gépjárműhasználattal szemben fajlagosan alacsonyabb zaj- (és egyéb kibocsátást) eredményező **közösségi közlekedést**, azon belül különösen a kötöttpályás (gyorsvasúti-, közúti vasúti (villamos)-, nagyvasúti-,) közlekedés rendszert és a térségi közösségi közlekedést mind teljesebb mértékben kell összekapcsolni a jövőben.
    - A közösségi közlekedés kötöttpályás ágazatai közül a metróhálózat vonalainak meghosszabbítása tervezett.
    - Az összefüggő gyorsvasúti rendszer érdekében a HÉV vonalak rekonstrukciója és meghosszabbítása tervezett – ugyanakkor zajvédelmi szempontból kedvezőtlen tervi elemként tekinthető, hogy a M2-H8-H9 nem kerül összekötésre, valamint a H8-9 HÉV Rákoskeresztúri szárnyvonala törlésre kerül.
    - A tervezett villamoshálózat – a jelenlegi vonalak hosszának mintegy 35%-os bővítésével – távlatban összességében megközelítheti a 200 km-es hosszt.
    - A vasúti közlekedés térségi szemlélettel történő fejlesztése képes módosítani a HÉV hálózattal együtt a főváros és az agglomerációs övezet települései közötti kedvezőtlen utazási mód megoszlást a jövőben. Ezért a Budapesti Agglomeráció Vasúti Stratégiájában foglaltak mind teljesebb végrehajtása szükséges, amelynek egyaránt meghatározó elemei a járműállomány, a vonali és az állomási fejlesztések, valamint az infrastruktúra segítségével nyújtott szolgáltatás.
- A Fejlesztési tervlapon továbbra is szerepelnek a jelentős változással érintett lakó- és intézményi vegyes területeken azon területsávok, ahol a jelenlegi vagy várható jelentős környezeti terhelés alapján a lakórendeltetés nem kívánatos. Az „**Új lakórendeltetés kizárása környezeti terhelés alapján**” tervi elem felülvizsgálata alapján a korlátozott területek nagysága összességében ~20%-kal növekedett.
- A terv nem jelöl ki újabb ipari területet, a gazdasági területeket érintő átsorolások esetében a környezetre kevésbé jelentős hatást gyakorló általános használatok (Gá, Gksz) kerültek alkalmazásra, ez által az üzemi zajkibocsátások növekedés nem várható.
- Az újonnan beépítésre szánt területek lokális zajnövekedést eredményeznek, de ezek területi kiterjedése összvárosi léptékben elenyésző.

Víz- és talajállapot

- A Fejlesztési terv a vízgazdálkodási célra kijelölt területek nagyságát összességében kb. 20 ha-ral növeli.
- Az éghajlat változásával és az időjárási viszonyok szélsőségessé válásával párhuzamosan a település-fejlesztés során a klímavédelmi és csapadékvíz-gazdálkodási szempontokat is érvényre kell juttatni. A „4.6.Csapadékvíz-gazdálkodási javaslatok" című fejezet részletesen tartalmazza a szükséges beavatkozásokat.
- A tervben továbbra is szerepel vízfolyás-revitalizáció előirányozása Budapest jelentősebb kisvízfolyásainak és a Ráckevei (Soroksári)–Duna-ág ökológiai állapotának helyreállítása érdekében.
- Az általános használatokat érintő módosítások eredményeként jelentősen csökken a zöldmezős, fejlesztési célra kijelölt területek, a Fejlesztési tervlapon jelölt akcióterületek nagy része barnamezős terület, amelyek együttesen a barnamezők irányába terelik az ingatlanfejlesztéseket, közvetett módon a talajszennyezettséggel érintett területek kármentesítését eredményezve (a barnamezős akcióterületek hasznosításának rögzített feltétele a részletes talajállapotfelmérés és a szükség szerinti kármentesítés elvégzése).

4.4. A fővárosi településterv várható környezeti hatásai és szükséges intézkedések

Jelen környezeti értékelés a tervi módosítások épített környezetre, épített örökségre gyakorolt hatását nem vizsgálja, ugyanis azt részletesen a módosításhoz elkészült örökségvédelmi hatástanulmány tartalmazza. A természetes gyógytényezőkre – ásványvizekre, gyógyvizekre – gyakorolt hatások a lehatárolt vízbázis védőövezetek érintettsége révén kerülnek értékelésre. (Az ásvány-és gyógyvizek kútjainak tételes listáját a fővárosi településterv Helyzetelemzés munkarészének *14. Közművesítés, elektronikus hírközlés, csapadékvíz-gazdálkodás* c. fejezete tartalmazza.)

4.4.1. Közvetlen és közvetett környezeti hatások értékelése

Jövőkép és hosszú távú célok változásának értékelése

A fejlesztési tervben lefektetett jövőkép, illetve a hosszú távú fejlesztési célok alapvetően a városfejlesztés, városműködés irányvonalát határozza meg. Kötelező érvényű szabályozást nem keletkeztet, de jól reprezentálja a város számára fontos célterületeket. Ebből a szempontból kijelenthető, hogy az FTFT jövőképében hangsúlyosabban jelenik meg a fenntarthatóság, a klímatudatosság, a digitalizáció, a szociális célok, valamint a barnamezős területekre való koncentrálás. A felsorolt elemek mind kedvezőbb környezeti állapotokat idéznek elő. Kedvezőtlen irány, hogy a város gyógy- és termálvizeinek fenntartható használata kevésbé jelenik meg, mely a főváros társadalmi rekreációjának fontos tényezője.

A távlati fejlesztések közül kedvezőbb irány, hogy nagyobb figyelmet fordítanak a megújuló energiaforrások használatára, az energiahatékonyság növelésére, valamint a kék- és zöldinfrastruktúra is hangsúlyosabb figyelmet kap. Kedvező társadalmi hatást eredményez a budapesti egészségügyi fejlesztésekre való törekvés.

A hosszú távú célok is fenntarthatóbb irányba mutatnak. A körforgásos gazdaság, a fenntartható élelmiszer, valamint a zöld közlekedés olyan területeket jelentenek, melyek a városi fenntarthatósághoz kedvezően járulnak hozzá. Különösen kedvező, hogy az új célok kisebb hangsúlyt helyeznek a városi hajóforgalomra, így

a Duna, a jövőben hatékonyabban tud a város rekreációjában szerepet vállalni. Kedvezőtlen, hogy az új hosszú távú célok kevésbé számolnak a város termálvizeiben rejlő rekreációs lehetőségekkel.

Középtávú célok, cselekvési program értékelése

A **középtávú célok** tekintetében megállapítható, hogy jelentős változás nem történt, ugyanis az ITS-ben szereplő operatív célok nagy része újra strukturálva és aktualizált módon az FTFT középtávú céljai között is megjelenik. Egy új cél jelenik meg, mely kedvező hatással bír, a fenntartható élelmiszerellátás.

A **cselekvési program** értékelése során csak a jelentős változások kerültek említésre. Több szempontból kedvezőbb környezeti irányba mutatnak a programban szereplő új programelemek. Ezeknek köszönhetően a város új cselekvési projekteket határoz meg a fenntartható élelmiszerellátás, a köz- és közlekedésbiztonság, a közösségi és kerékpáros infrastruktúra, valamint a fenntartható vízhasználat területén. Az új közterületi megújítások klíma- és környezettudatos szellemben kerültek megfogalmazásra. Külön kedvező, hogy a kétes környezeti állapotokat előidéző Gellérthegyi sikló nincs már külön nevesítve a fejlesztési célok között. Kedvezőtlen változás, hogy forráshiány miatt több fejlesztés is lekerült a napirendről. Ezek a fejlesztések a barnamezős területek felszámolását, a közösségi közlekedés fejlesztését, illetve a fővárosi KKV szektor támogatását szorgalmazták.

Akcióterületek értékelése

A fejlesztési akcióterület a 2023. évi C. törvény 16. § 43. pontja alapján a „**a település közigazgatási területén belül lehatárolt, a rövid, közép- és hosszú távú fejlesztési célok megvalósítását szolgáló területegység**”. A településfejlesztési tervben az önkormányzat rögzíti a fejlesztési akcióterületeket és javaslatot tesz az akcióterületek hasznosításának jellegére és módjára, a célrendszer megvalósítását célzó fejlesztési céladatokra.

A fejlesztési akcióterületek

- a nagykiterjedésű, a fővárosi településszerkezet fejlesztése szempontjából kulcsfontosságú, jelentős változással érintett területeket és
- az integrált beavatkozást igénylő, nagy méretű zöldterületeket jelölik.

Az FTFT Cselekvési programjában szereplő akcióterületek kijelölésével új eszköz nyílik meg a város számára, amelyen keresztül a települési környezet fenntarthatóságára tud hatást gyakorolni. Az FTFT a kitűzött városfejlesztési hosszú és középtávú városfejlesztési célok megvalósítása érdekében céladatokat rögzít az akcióterületekre vonatkozóan a településtervezési szabályzattal összhangban, melyek közül az alábbiak jelentősen érintik a környezeti elemek állapotát:

- hozzávetőleges lakásszám meghatározása,
- becsült szintterület meghatározása (m^2-ben),
- a zöldfelület elvárt méretének meghatározása (%-ban vagy hektárban kifejezve),
- teljes értékű (talajkapcsolatos) zöldfelületek alkalmazásának előírása,
- zöldtetők kialakításának követelménye lapostetős épületek esetén
- játszóterek létesítésének meghatározása,
- közlekedési infrastruktúrára vonatkozó követelmények meghatározása.

Az alábbiakban környezeti komponensenként vizsgáljuk az új szabályozási eszköz (akcióterületre vonatkozó céladatok rögzítése) összessített hatását.

Élővilág-védelem, biológiai sokféleség védelme

A zöldfelület mértékének meghatározása, valamint a teljes értékű zöldfelületek alkalmazásának előírása a település biológiai sokféleségére kedvező hatással bír. Az előírások kiterjedtebb biológiailag aktív felületeket

eredményeznek, a talajkapcsolatos zöldfelületek magasabb ökoszisztéma szolgáltatása pedig a zöldfelületek minőségére hat kedvezően.

Ráadásul egyes esetekben a TÉKA előírásánál magasabb arányban történt a zöldfelületi minimum meghatározása.

Levegőtisztaság-védelem

Budapest levegőtisztaságára jelentőst hatást gyakorol az épületek fűtéséből eredő légszennyező anyagok kibocsátása, valamint a közlekedésből származó káros anyagok emissziója. A lakásszámok, a szintterület, valamint a közlekedési infrastruktúrára vonatkozó szabályozások meghatározása kereteket szab a város beépíthetőségével kapcsolatban, így kedvezően hat a település levegőtisztaságára is.

Zaj- és rezgésvédelem

Budapest zajhelyzetére a közlekedésből származó zaj- és rezgésforrások gyakorolnak jelentős hatást. A lakásszámok, a szintterület, valamint a közlekedési infrastruktúrára vonatkozó szabályozások meghatározása kereteket szab a város beépíthetőségével kapcsolatban, így kedvezően hat a település zajhelyzetére is.

Földtani közeg, felszíni és felszín alatti vizek védelme

A zöldfelület mértékének meghatározásával, valamint a teljes értékű zöldfelületek alkalmazásának előírásával kiterjedtebb biológiailag aktív felületeket biztosít a terv, ezáltal a talajlezárás káros hatásai kevésbé érvényesülnek. A csapadékvíz talajba történő szivárogtatását is elősegítik a kiterjedtebb zöldfelületek, így a város könnyebben alkalmazkodik a klímaváltozás következtében várható villámárvizekkel szemben, illetve a talajvízszintre is kedvező hatást gyakorol. A talaj, illetve a csapadékvízgazdálkodás szempontjából ennélfogva kis mértékben kedvező hatás lép fel.

A termőföldek csökkenésére az akcióterületek nincsenek hatással, ugyanis azok célja a kitűzött városfejlesztési hosszú és középtávú célok megvalósítása érdekében céladatok rögzítése.

A felszín alatti vizeket az akcióterületek nem veszélyeztetik, ugyanis azok célja a fejlesztések fenntarthatóbbá tétele.

Klímavédelem

A város mitigációs céljaihoz hozzájárul a lakásszámok, a szintterület, valamint a közlekedési infrastruktúrára vonatkozó szabályozások meghatározása, ugyanis kereteket szabnak a város beépíthetőségével kapcsolatban.

Az adaptációs célokat a zöldfelületek mennyiségére és minőségére vonatkozó előírások (zöldfelületek mértékének meghatározása, valamint a teljes értékű zöldfelületek alkalmazásának előírása) segítik elő.

Tájvédelem

A zöldfelület mértékének meghatározása, a teljes értékű zöldfelületek alkalmazásának előírása, valamint a szintterület meghatározása a település tájhasználatára, illetve településképére kedvező hatással bír, ugyanis az előírások kiterjedtebb biológiailag aktív felületeket eredményeznek és a beépíthetőséget is korlátozzák. Ráadásul egyes esetekben a TÉKA előírásánál magasabb arányban történt a zöldfelületi minimum meghatározása. A zöldfelületek mennyiségi és minőségi fejlesztése a párologtatás, illetve az árnyékolás révén jótékony hatással bír a település hőháztartására, így a hőszigethatást is kis mértékben mérsékelni tudja.

Az akcióterületek számos barnamezős területet érintenek, melyekre kedvező hatással bírnak. A potenciális szennyezések felszámolásra kerülnek, a városképre pozitív hatást gyakorol, és csökkenti a zöldmezős beruházások iránti igényt.

Társadalmi hatások

A játszóterek létesítésének meghatározása kedvező társadalmi hatással bír, ugyanis növeli a város közhasználatú rekreációs lehetőségeit, ezáltal hozzájárul a lakosság rekreációs ellátottságához.

Kémiai biztonság tekintetében az akcióterületek kijelölése nem vezethet olyan havária eseményekhez, melyek a kémiai biztonságot veszélyeztetnék.

Összességében megállapítható, hogy az akcióterületekre vonatkozó követelmények kedvezően tudják szabályozni a főváros területén történő beépítéseket, melyek a környezeti állapotra hatást gyakorolnak. A felsorolt szabályozási lehetőségek alapvetően kedvező hatásokat gyakorolnak, ugyanis megfelelő kereteket tudnak biztosítani a fenntartható települési környezet eléréséhez.

Az alábbi táblázat bemutatja az egyes akcióterületekhez tartozó rövid környezeti szempontú értékeléseket, valamint a környezeti értékelés során felmerült kiegészítő javaslatokat.

Akcióterület	Környezeti szempontú értékelés	Kiegészítő javaslat
I/1 – Déli pályaudvar	A környezet rendezével, a legkisebb zöldfelületi arány meghatározásával, a talajszennyezettség feltárására és kármentesítésre vonatkozó feltételekkel, valamint a zajérzékeny rendeltetések megfelelő elhelyezésével kedvezőbb környezeti állapotokat idéz elő az akcióterület.	x
I-XI/1 – Gellért-hegy	A Gellért-hegyi közpark rekreációs és kulturális fejlesztésével és az ökologikus zöldfelület-fenntartás hangsúlyozásával kedvezőbb környezeti állapotokat idéz elő az akcióterület.	A Gellérthegy szinte teljesen kiépült városrész, ahol a meglévő lakó és intézményi területek és környezetük fejlesztése, korszerűsítése és védelme az elsődleges cél. Javasolt az elsődleges célok közé emelni a Gellért-hegyi közpark védelmét és fejlesztését.
II/1 – Akadémia Park	A konkrét beépítésekre, a zöldfelületekre, valamint a legkisebb zöldfelületi arányra vonatkozó előírások kedvezőbb környezeti állapotokat idéznek elő.	x
III/1 – Északi Városkapu	A konkrét beépítésekre, a közlekedésre, a talajszennyezettség kármentesítésére, a zajérzékeny rendeltetések megfelelő elhelyezésére, a zöldfelületekre, valamint a legkisebb zöldfelületi arányra vonatkozó előírások kedvezőbb környezeti állapotokat idéznek elő.	Javasolt a terület értékes faállományát, valamint a jelentősebb fasorokat megőrizni.
III/2 –Mocsárosdűlő	A természetvédelmi értékekre, az ökoturisztikai fejlesztésekre, a közhasználatú területek, valamint a műszaki létesítmények kialakítására vonatkozó előírások kedvezőbb környezeti állapotokat idéznek elő.	x
III/3 – Óbudai volt Gázgyár területe	A konkrét beépítésekre, a talajszennyezettség feltárására és kármentesítésére, a zajérzékeny rendeltetések megfelelő elhelyezésére, a Duna-part kialakítására és megközelíthetőségére, valamint a zöldfelületekre, vonatkozó előírások kedvezőbb környezeti állapotokat idéznek elő.	x
III/4 – Óbudai-sziget	A talajszennyezettség feltárására és kármentesítésére, a közlekedésre, a természetvédelmi értékekre, a zöldfelületekre, valamint a rekreációs lehetőségekre vonatkozó előírások kedvezőbb környezeti állapotokat idéznek elő.	x
III/5 – Római-part	A konkrét beépítésekre, a közlekedésre, a zajérzékeny rendeltetések megfelelő elhelyezésére, valamint a zöldfelületekre, természetvédelmi értékekre vonatkozó előírások kedvezőbb környezeti állapotokat idéznek elő.	x

Akcióterület	Környezeti szempontú értékelés	Kiegészítő javaslat
IV/2 – Egykori Petőfi laktanya	A talajszennyezettség feltárására és kármentesítésére, a közlekedésre, a konkrét beépítésekre, a zöldinfrastruktúrára, valamint a közhasználatú zöldfelületekre vonatkozó előírások kedvezőbb környezeti állapotokat idéznek elő.	x
IV/3 – Tungsram strand és üdülő	A talajszennyezettség feltárására és kármentesítésére, a közlekedésre, a konkrét beépítésekre, valamint a zöldinfrastruktúrára vonatkozó előírások kedvezőbb környezeti állapotokat idéznek elő.	Javasolt a terület értékes faállományát, valamint a jelentősebb fasorokat megőrizni.
IV/4 – Váci út menti vízmű fejlesztési terület	A konkrét beépítésekre, a közlekedésre, a zajérzékeny rendeltetések megfelelő elhelyezésére, valamint a zöldfelületekre, természetvédelmi értékekre vonatkozó előírások kedvezőbb környezeti állapotokat idéznek elő.	x
IV/5 – Szilas-patak menti vegyes fejlesztési terület	A konkrét beépítésekre, a talajszennyezettség feltárására és kármentesítésére, a közlekedésre, a természetvédelmi értékekre, a zöldfelületekre, valamint a rekreációs lehetőségekre vonatkozó előírások kedvezőbb környezeti állapotokat idéznek elő.	x
IV/6 – Istvántelek MÁV üzemi terület	A konkrét beépítésekre, a talajszennyezettség feltárására és kármentesítésére, a közlekedésre, a zajvédelemre, a zöldfelületekre, valamint a rekreációs lehetőségekre vonatkozó előírások kedvezőbb környezeti állapotokat idéznek elő.	Javasolt a terület értékes faállományát megőrizni.
IV-XIII/1 – Újpest-Városkapu	A konkrét beépítésekre, a közlekedésre, a zajérzékeny rendeltetések megfelelő elhelyezésére, valamint a zöldfelületekre vonatkozó előírások kedvezőbb környezeti állapotokat idéznek elő.	x
IV-XIII/2 - Népsziget	A konkrét beépítésekre, a talajszennyezettség feltárására és kármentesítésére, a közlekedésre, a zajvédelemre, a zöldinfrastruktúrára, valamint a rekreációs lehetőségekre vonatkozó előírások kedvezőbb környezeti állapotokat idéznek elő.	x
IV-XV/1 – Újpesti víztorony - Rákospalota városrészközpont	A konkrét beépítésekre, a közlekedésre, a zajvédelemre, valamint a zöldinfrastruktúrára vonatkozó előírások kedvezőbb környezeti állapotokat idéznek elő.	x
VI/1 – Nyugati pályaudvar	A konkrét beépítésekre, a talajszennyezettség feltárására és kármentesítésére, a közlekedésre, a zajvédelemre, a zöldinfrastruktúrára, valamint a rekreációs lehetőségekre vonatkozó előírások kedvezőbb környezeti állapotokat idéznek elő.	x
VIII/1 – Józsefvárosi Pályaudvar területe	A konkrét beépítésekre, a talajszennyezettség feltárására és kármentesítésére, a közlekedésre, a zajvédelemre, valamint a zöldinfrastruktúrára vonatkozó előírások kedvezőbb környezeti állapotokat idéznek elő.	Javasolt közhasználatú zöldfelületekre vonatkozó irányadó előírások megfogalmazása.
IX/1– Volt Nagyvásártelep	A konkrét beépítésekre, a talajszennyezettség feltárására és kármentesítésére, a közlekedésre, a zajvédelemre, a zöldinfrastruktúrára, a természetvédelmi értékekre, valamint a rekreációs lehetőségekre vonatkozó előírások kedvezőbb környezeti állapotokat idéznek elő.	x
IX/2– Soroksári út és Külső Mester utca közötti fejlesztési területek	A konkrét beépítésekre, a talajszennyezettség feltárására és kármentesítésére, a közlekedésre, a zajvédelemre, valamint a zöldinfrastruktúrára vonatkozó előírások kedvezőbb környezeti állapotokat idéznek elő.	Javasolt közhasználatú zöldfelületekre vonatkozó irányadó előírások megfogalmazása.
IX/3 – Dél-Pesti Centrumkórház	A konkrét beépítésekre, a zajérzékeny rendeltetések megfelelő elhelyezésére, valamint a zöldfelületekre vonatkozó előírások kedvezőbb környezeti állapotokat idéznek elő.	x
IX-X/1 Népliget vasútállomás	A konkrét beépítésekre, a zajérzékeny rendeltetések megfelelő elhelyezésére, valamint a zöldfelületekre vonatkozó előírások kedvezőbb környezeti állapotokat idéznek elő.	x

Akcióterület	Környezeti szempontú értékelés	Kiegészítő javaslat
IX-XX-XXI/1 – Gubacsidűlő mellékközpont	A konkrét beépítésekre, a talajszennyezettség feltárására és kármentesítésére, a közlekedésre, a zajvédelemre, a zöldinfrastruktúrára, a természetvédelmi értékekre, valamint a rekreációs lehetőségekre vonatkozó előírások kedvezőbb környezeti állapotokat idéznek elő.	x
X/1 – Népliget	A konkrét beépítésekre, a közlekedésre, a zajvédelemre, valamint a zöldinfrastruktúrára (Népligetre vonatkozó stratégiai terv alapján) vonatkozó előírások kedvezőbb környezeti állapotokat idéznek elő.	x
X/2 – Fehérdűlő és Terebesi-erdő	A konkrét beépítésekre, a talajszennyezettség feltárására és kármentesítésére, a közlekedésre, a zajvédelemre, a zöldinfrastruktúrára, valamint a rekreációs lehetőségekre vonatkozó előírások kedvezőbb környezeti állapotokat idéznek elő.	Javasolt a terület Országos Erdőállomány Adattáron felüli értékes faállományát is megőrizni.
X/3 –Egykori Sörgyár	A konkrét beépítésekre, a talajszennyezettség feltárására és kármentesítésére, a közlekedésre, a zöldinfrastruktúrára, valamint a rekreációs lehetőségekre vonatkozó előírások kedvezőbb környezeti állapotokat idéznek elő.	x
X/4– Sárga rózsa	A konkrét beépítésekre, a közlekedésre, a zöldinfrastruktúrára, valamint a rekreációs lehetőségekre vonatkozó előírások kedvezőbb környezeti állapotokat idéznek elő.	x
XI/1 – Kelenföldi pályaudvar	A konkrét beépítésekre, a talajszennyezettség feltárására és kármentesítésére, a közlekedésre, a zajvédelemre, a zöldinfrastruktúrára, valamint a rekreációs lehetőségekre vonatkozó előírások kedvezőbb környezeti állapotokat idéznek elő.	x
XI/2 – Kelenföldi Duna-part	A konkrét beépítésekre, a talajszennyezettség feltárására és kármentesítésére, a közlekedésre, a zajvédelemre, a zöldinfrastruktúrára, valamint a rekreációs lehetőségekre vonatkozó előírások kedvezőbb környezeti állapotokat idéznek elő.	x
XI/3 – Dél-budai Centrumkórház	A konkrét beépítésekre, a közlekedésre, a zajvédelemre, a zöldinfrastruktúrára, valamint a rekreációs lehetőségekre vonatkozó előírások kedvezőbb környezeti állapotokat idéznek elő.	Javasolt az M1-M7 bevezető szakasza felől telepítendő növényállomány szélességét min. 15 méterben rögzíteni. Javasolt még megkötni, hogy háromszintes növényállomány kialakítása szükséges. Javasolt továbbá a védőzöldsáv kiterjesztése a 7-es főút felőli oldalra is.
XI/4 – Tóváros	A konkrét beépítésekre, a közlekedésre, a zajvédelemre, a zöldinfrastruktúrára, valamint a természetvédelmi értékekre vonatkozó előírások kedvezőbb környezeti állapotokat idéznek elő.	x
XIII/1 – Marina Part északi területe	A konkrét beépítésekre, a talajszennyezettség feltárására és kármentesítésére, a közlekedésre, a zajvédelemre, a zöldinfrastruktúrára, valamint a rekreációs lehetőségekre vonatkozó előírások kedvezőbb környezeti állapotokat idéznek elő.	Javasolt a Duna-parti értékes faállományt megőrizni.
XIII/2 – Reno-udvar / Csavargyár és Láng gépgyár területe	A konkrét beépítésekre, a talajszennyezettség feltárására és kármentesítésére, a közlekedésre, a zajvédelemre, a zöldinfrastruktúrára, valamint a rekreációs lehetőségekre vonatkozó előírások kedvezőbb környezeti állapotokat idéznek elő.	Javasolt a terület értékes faállományát megőrizni.
XIV/1 – Rákosrendező	A konkrét beépítésekre, a talajszennyezettség feltárására és kármentesítésére, a közlekedésre, a zajvédelemre, a zöldinfrastruktúrára, valamint a rekreációs lehetőségekre vonatkozó előírások kedvezőbb környezeti állapotokat idéznek elő.	Javasolt a terület faállományának felmérése, és az eredmények alapján az értékes faegyedek megőrzése.
XV/1 – A Szentmihályi út melletti terület – metró megálló és környéke	A konkrét beépítésekre, a közlekedésre, a zajvédelemre, valamint a zöldinfrastruktúrára vonatkozó előírások kedvezőbb környezeti állapotokat idéznek elő.	x

Akcióterület	Környezeti szempontú értékelés	Kiegészítő javaslat
XV/3 – Újpalota parkváros	A konkrét beépítésekre, a közlekedésre, a zajvédelemre, a zöldinfrastruktúrára, valamint a rekreációs lehetőségekre vonatkozó előírások kedvezőbb környezeti állapotokat idéznek elő.	x
XVIII/1 – Szemeretelepi volt pakuratavak területe	A konkrét beépítésekre, a talajszennyezettség feltárására és kármentesítésére, a közlekedésre, valamint a zajvédelemre vonatkozó előírások kedvezőbb környezeti állapotokat idéznek elő.	A tervezett gazdasági tevékenységek, illetve a meglévő lakóterületek közé min. 15 méter széles háromszintes védőfásítás javasolt.
XVIII-XIX/1 – Kispest vasútállomás környezete	A konkrét beépítésekre, a talajszennyezettség feltárására és kármentesítésére, a közlekedésre, valamint a zajvédelemre vonatkozó előírások kedvezőbb környezeti állapotokat idéznek elő.	x
XIX/1 – Kispest Városkapu	A konkrét beépítésekre, a közlekedésre, a zajvédelemre, a zöldinfrastruktúrára, valamint a rekreációs lehetőségekre vonatkozó előírások kedvezőbb környezeti állapotokat idéznek elő.	x
XXI/1 – Észak-Csepel	A konkrét beépítésekre, a talajszennyezettség feltárására és kármentesítésére, a közlekedésre, a zajvédelemre, a zöldinfrastruktúrára, valamint a rekreációs lehetőségekre vonatkozó előírások kedvezőbb környezeti állapotokat idéznek elő.	Javasolt a terület faállományának felmérése, és az eredmények alapján az értékes faegyedek megőrzése.
XXI/2 – Papírgyár	A konkrét beépítésekre, a talajszennyezettség feltárására és kármentesítésére, a közlekedésre, a zöldinfrastruktúrára, valamint a rekreációs lehetőségekre vonatkozó előírások kedvezőbb környezeti állapotokat idéznek elő.	Javasolt a terület értékes faállományát megőrizni.
XXI/3 – H7 HÉV Erdősor utcai végállomása és környezete	A konkrét beépítésekre, a zajérzékeny rendeltetések megfelelő elhelyezésére, valamint a zöldfelületekre vonatkozó előírások kedvezőbb környezeti állapotokat idéznek elő.	x
XXII/1 – Volt Hunyadi János laktanya	A konkrét beépítésekre, a talajszennyezettség feltárására és kármentesítésére, a közlekedésre, a zajvédelemre, valamint a zöldinfrastruktúrára vonatkozó előírások kedvezőbb környezeti állapotokat idéznek elő.	Javasolt a terület értékes – különösen a Duna-part – faállományát megőrizni.
XXII/2– Duna Spirit	A konkrét beépítésekre, a talajszennyezettség feltárására és kármentesítésére, a közlekedésre, a zajvédelemre, a zöldinfrastruktúrára, valamint a rekreációs lehetőségekre vonatkozó előírások kedvezőbb környezeti állapotokat idéznek elő.	x
XXIII/1 – Soroksár helyi központ	A konkrét beépítésekre, a közlekedésre, a zöldinfrastruktúrára, valamint a rekreációs lehetőségekre vonatkozó előírások kedvezőbb környezeti állapotokat idéznek elő.	Javasolt a vasút közelsége miatt a zajérzékeny rendeltetések megfelelő elhelyezése. Javasolt a terület értékes faállományát megőrizni.
XXIII/2 – Soroksár Újtelep városrész bővítése	A konkrét beépítésekre, a közlekedésre, a zöldinfrastruktúrára, valamint a rekreációs lehetőségekre vonatkozó előírások kedvezőbb környezeti állapotokat idéznek elő.	Javasolt a terület értékes faállományát megőrizni.
Buda/Pest – Belváros	A terület parkolására vonatkozó előírások a belváros forgalomcsillapítását és a közösségi közlekedés előnyben részesítését célozzák, amelyek kedvezőbb környezeti állapotokat idéznek elő.	x

FTFT általános használatokat érintő módosítások- érdemi környezeti hatással nem járó, ezért részletes értékelést nem igénylő változások

Valós területhasználathoz való igazodás (292 db, összesen 1249,83 ha)

Az érintett területeken valós területhasználat változás nem következik be, ugyanis ezek csak a tényleges területhasználatot követik le. A módosítások következtében a természeti környezetben nem várható forgalomnövekedés, illetve a beépítési intenzitások sem növekednek számottevően, ennek okán nem lehet számolni jelentősen fellépő degradációs folyamatokkal.

A beépítésre szánt különleges területek átsorolása beépítésre nem szánt különleges általános használatokba (K-T->Kb-T, K-Rek-> Kb-Rek, Kb-Ez->Kb-Rek, K-Vke->Kb-Ez) kis mértékben kedvezően hat a települési fenntarthatóságra. A területeken kisebb beépítési intenzitás fog maradni nagyobb biológiailag aktív felületekkel, melyek a biológiai sokféleség számára kedvezőbb állapotokat idéznek elő mindegyik környezeti elem, illetve rendszer tekintetében.

A kategóriába sorolták azokat a módosításokat is, melyek a meglévő (kialakult) zöldterületeket rögzítik a településtervbe (jellemzően KÉSZ/DÉSZ szabályozást követve). Kis mértékben kedvező környezeti hatással bírnak, ugyanis ezáltal a közhasználatú zöldfelületek hosszú távú védelme biztosított, melyek a lakossági rekreációs fontos színterei. Sok esetben fejlesztési területeken történnek az átsorolások, így potenciálisan sokkal nagyobb arányú burkolt felület, magasabb beépítési intenzitás, illetve sokkal kevesebb zöldfelület valósult volna meg. A Gellért-hegyi közpark nemcsak a város egyik kiemelkedően fontos közhasználatú zöldfelülete, hanem komoly táj- és természetvédelmi jelentőséggel is bír, ennélfogva ezen a területen a zöldterületi átsorolás különösen kedvező.

Az Országos Erdőállomány Adattár szerinti üzemtervezett erdőrészletek lekövetéséből adódó módosítások (új erdőterületek kijelölése korábban beépítésre szánt területen) is ebbe a kategóriába soroltak. A módosítással érintett területeken már jelenleg is erdőterületek találhatóak, ennek megfelelően az FTFT-ben új beépítésre nem szánt erdőterületek kerültek kijelölésre. A változások a valós területhasználatokat követik le, ugyanakkor kis mértékben kedvező környezeti hatással bír, ugyanis ezáltal az erdős területek hosszú távú védelme biztosított. Fejlesztési területeken történnek az átsorolások, így potenciálisan sokkal nagyobb arányú burkolt felület, magasabb beépítési intenzitás, illetve sokkal kevesebb zöldfelület, különösképpen fás szárú növényzet valósult volna meg.

Kis mértékben kedvező változást okoz az általános használat szerint tájgazdálkodási mezőgazdasági terület (Mt) bevezetése, valamint az új természetközeli területek kijelölése meglévő védendő értékek alapján (zöldterület (Zkp) helyett) (pl.: nagy mértékben Mocsárosdűlő területén), ugyanis a meglévő táji- és természetvédelmi értékek védelme így hosszú távon biztosított.

Megállapítható, hogy egy-két módosítás kis mértékben kedvező változásokat okoz a táji, környezeti és természeti értékek védelme tekintetében, ugyanakkor azok sem okoznak valós területhasználati változásokat. Összességében a kategóriába sorolt módosítások jellemzően semleges hatással bírnak mindegyik környezeti elem (talaj, felszíni és felszín alatti víz, levegő, élővilág, épített környezet), környezeti rendszer, folyamat, szerkezet (tájvédelem, klímavédelem, biodiverzitás védelme, ökológiai rendszerek védelme), valamint az emberi egészség (zaj- és rezgésvédelem, levegőtisztaság-védelem, zöldinfrastruktúra védelme, fenntartható hulladékgazdálkodás) tekintetében.

Területi pontosítások (181 db, összesen 72,43 ha)

Kedvezőtlen irányú változás a korábban beépítésre nem szánt területek átsorolása beépítésre szánt területbe, különösen a József nádor tér közparkját érintően, illetve azokon a területeken, ahol a hatályos szabályozás ellenére történtek beépítések, ugyanakkor valós területhasználat változás nem következik be, mert a módosítások a tényleges területhasználatokat követik le. A már megépült / beépült területek visszabontása nem reális. A módosítások következtében a természeti környezetben nem várható változás, ennek okán nem lehet számolni fellépő degradációs folyamatokkal.

Ennélfogva a módosítások környezeti hatása semleges mindegyik környezeti elem (talaj, felszíni és felszín alatti víz, levegő, élővilág, épített környezet), környezeti rendszer, folyamat, szerkezet (tájvédelem, klímavédelem, biodiverzitás védelme, ökológiai rendszerek védelme), valamint az emberi egészség (zaj- és rezgésvédelem, levegőtisztaság-védelem, zöldinfrastruktúra védelme, fenntartható hulladékgazdálkodás) tekintetében.

Szerkesztési jellegű módosítások
A változás kizárólag tervi jelölési módosításokat jelent, ennek következtében környezeti hatásokról nem beszélhetünk.

Helyi védelemre érdemes természeti területek lehatárolása

700 ha-ról 1132 ha-ra növekedik a helyi védelemre érdemes természeti területek kiterjedése, amelyek szinte kivétel nélkül a hegyvidéki és az elővárosi zónában helyezkednek el. A lehatárolás ugyan nem jelent jogi védettséget, de a terv fejlesztési szándékát jól tükrözi. Élővilág-, táj- és klímavédelem szempontjából kedvező a változás, ugyanis hozzájárul a főváros biológiai sokféleségének megőrzéséhez. Kedvező még a földtani közeg, illetve a vízgazdálkodás szempontjából, ugyanis a természetközelibb vegetáció jellemzően kedvezően hat a talajok állapotára, és a csapadékvíz-gazdálkodásban is előnyös. Levegő-, és zajvédelem tekintetében semleges változást jelent.

4.5. A környezeti szempontból jelentősebb változással érintett területekre gyakorolt hatások

FTFT általános használatokat érintő módosítások- érdemi változások

Új fejlesztési területek vagy fejlesztési többletet eredményező módosítások (42 db, összesen 153,29 ha)
A terv kijelöl új beépítésre szánt területeket korábban beépítésre nem szánt területeken (jellemzően erdő- vagy zöldterületeket érintően). Új lakóterületek, intézményi és településközponti vegyes területek, valamint különleges beépítésre szánt területek jönnek létre az alábbi területeken:

- Új RSD híd menti területek (Közpark, közkert (Zkp) és Állóvizek medre és partja (Vá) -> Intézményi, jellemzően zártsorú beépítésű terület (Vi-1)), Nagyvárosias, jellemzően szabadonálló jellegű lakóterület (Ln-3))
- Nyugati pályaudvar területe (Kötöttpályás közlekedési területek (KÖk) -> Egyéb, kötöttpályás közlekedési terület (KÖe-K) / Vt-V: Városközpont terület, illetve Intézményi, jellemzően zártsorú beépítésű terület (Vi-1))
- Szentendrei HÉV menti háromszög terület (Közpark, közkert (Zkp) -> Intézményi, jellemzően zártsorú beépítésű terület (Vi-1))
- XIII. ker. FOKA öböl árvízvédelmi mű (Közpark, közkert (Zkp) -> Nagyvárosias lakóterület (Ln-3))
- XIII. ker. Népfürdő utcai sporttelep (Közpark, közkert (Zkp) -> Különleges rekreációs terület (K-Rek)

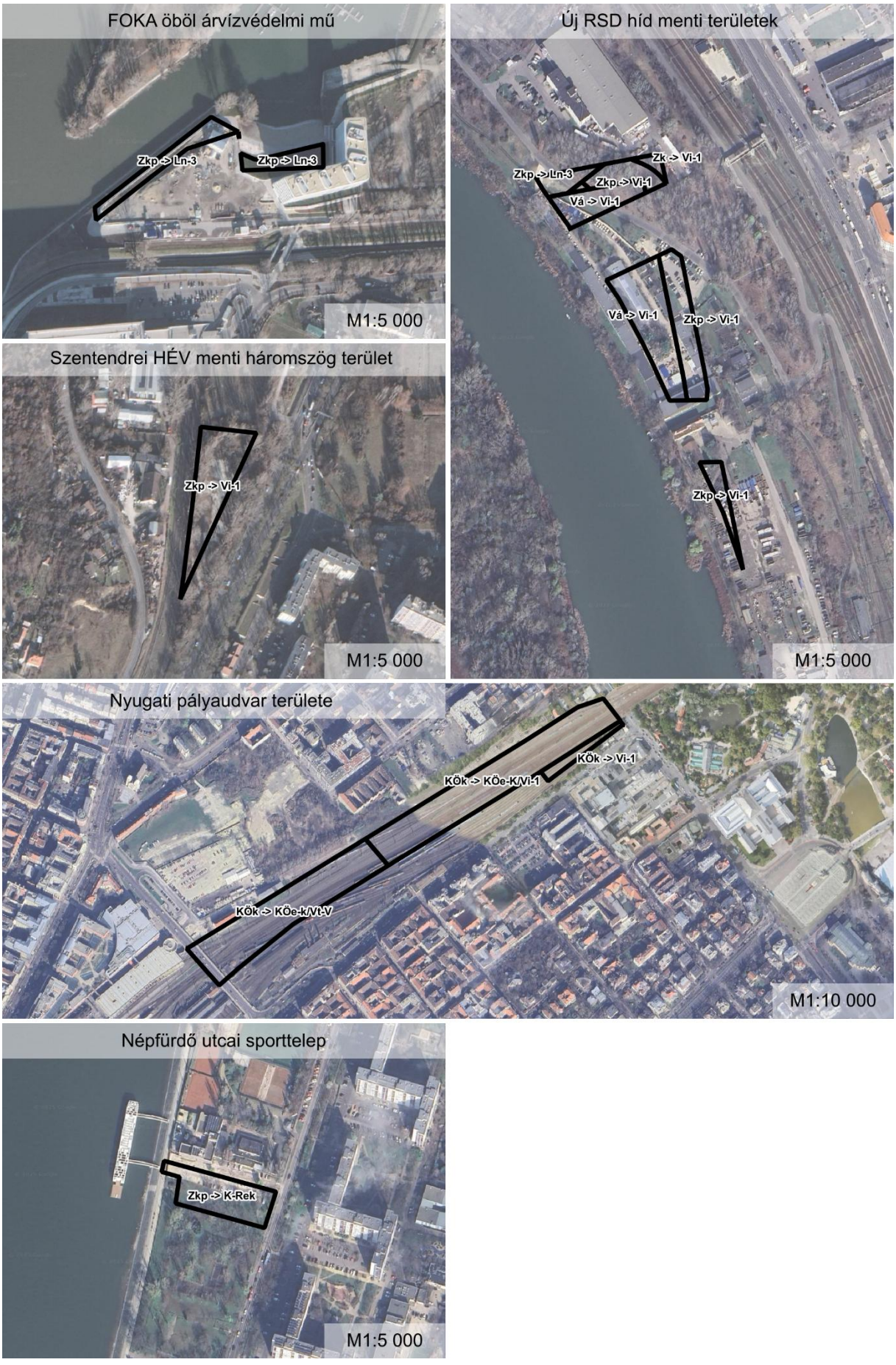
FOKA öböl árvízvédelmi mű
Zkp -> Ln-3
Zkp -> Ln-3
M1:5 000
Új RSD híd menti területek
Zkp -> Ln-3
Zk -> Vi-1
Zkp -> Vi-1
Vá -> Vi-1
Vá -> Vi-1
Zkp -> Vi-1
Zkp -> Vi-1
M1:5 000
Szentendrei HÉV menti háromszög terület
Zkp -> Vi-1
M1:5 000
Nyugati pályaudvar területe
KÖk -> Vi-1
KÖk -> KÖe-K/Vi-1
KÖk -> KÖe-k/Vt-V
M1:10 000
Népfürdő utcai sporttelep
Zkp -> K-Rek
M1:5 000

A Szentendrei HÉV menti háromszög terület érinti a „Római" hidrogeológiai „B" védőidomot. Az új RSD híd menti módosítások északi része, a Népfürdő utcai sporttelep, valamint a FOKA öböl árvízvédelmi mű a Tájképvédelmi terület övezetét érintik. A módosítások más táj-, természet-, illetve környezetvédelmi védettséget, értéket nem érintenek.

Az érintett területeken jellemzően beépítetlen, cserjés-fás állományok találhatóak (kivéve a Nyugati pályaudvart érintő módosítás területét).

Élővilág-védelem, biológiai sokféleség védelme
A módosítások következtében a biológiailag aktív felületek területe csökken, a beépítési intenzitás fokozódik és a talajlezárás káros hatásai jobban érvényesülnek, emiatt élővilág-védelmi oldalról kedvezőtlen hatást eredményeznek a módosítások. A területeken meglévő fás állományok kivágásra kerülnek, melyek fontos élőhelyeket jelentenek a városi környezetben, ami szintén kedvezőtlen hatással bír.

Levegőtisztaság-védelem
A beépítési intenzitás emelkedése kis mértékben nagyobb gépjármű-forgalmat generál, valamint az új épületek gépészetéből is kis mértékű levegőterhelésre kell számítani. Levegőtisztaság-védelem tekintetében kis mértékben kedvezőtlen a változás.

Zaj- és rezgésvédelem
Új zajterhelő rendeltetés nem kerül elhelyezésre, ugyanakkor a változás nagyobb gépjármű-forgalmat generál, ami zajvédelem tekintetében kis mértékben kedvezőtlen változást eredményez.

Földtani közeg, felszíni és felszín alatti vizek védelme
A földtani közeg, a talajvíz, illetve a település csapadékvízgazdálkodása szempontjából kis mértékben kedvezőtlen, hogy a módosítások területén nagyobb beépítési intenzitások valósulnak meg, ennélfogva a talajlezárás káros hatásai érvényesülnek. Az érintett hidrogeológiai „B" védőidom területére nincs hatással a módosítás. Termőföldeket nem érintenek a módosítások.

Klímavédelem
Klímavédelmi szempontból kedvezőtlen változás történik, ugyanis a módosítások területein a biológiailag aktív felületek területe csökken, a beépítési intenzitás fokozódik és fás állományok kerülnek kivágásra. A fás szárú növényzet fontos szerepet játszik az üvegházhatású gázok elnyelésében, illetve a város adaptációs képességeinek (párologtatás, árnyékolás stb.) erősítésében. A csökkenő zöldfelületek következtében a városi hőszigethatás kis mértékben fokozódik.

Tájvédelem
A módosítás következtében a biológiailag aktív felületek területe csökken és a beépítési intenzitás fokozódik, ami kedvezőtlen tájhasználati oldalról. A meglévő fás állományok kivágása kedvezőtlen hatást gyakorol a tájképre. A tájszerkezet tekintetében semleges hatásról beszélhetünk, ugyanis a meglévő beépített területek közé ékelődnek be az új beépítésre szánt területek, tehát települési tájon valósulnak meg a beruházások.

Tájszerkezet tekintetében kedvezőtlen, hogy a FOKA öböl árvízvédelmi mű menti módosítások során jó elhelyezkedésű zöldterületek szűnnek meg.

A Nyugati pályaudvart érintő módosítás, illetve az új RSD-híd menti területek barnamezős területeket érintenek. A fejlesztések a barnamezős területek felszámolását eredményezhetik, mely során a potenciális szennyezések felszámolásra kerülnek, a városképre pozitív hatást gyakorol, és csökkenti a zöldmezős beruházások iránti igényt.

Társadalmi hatások

A Szentendrei HÉV menti háromszög terület, illetve az új RSD-híd menti területek módosítása során tervezett közhasználatú zöldfelületek szűnnek meg. Ugyanakkor jelenleg nem találhatóak a területeken közparkok, így nem megvalósult közparkok beépítésére kerül sor. A területek elhelyezkedése sem ideális közparkok létrehozására (közlekedési területek közé ékelődik be, illetve tervezett Duna-híd hídfőjénél elhelyezkedő terület), így nem várható kedvezőtlen társadalmi hatás a közparki fejlesztés elmaradásából.

A FOKA öböl árvízvédelmi mű menti módosítások esetén kedvezőtlen, hogy a Duna vízparti sávja a továbbiakban nem közhasználatú zöldfelületként szabályozott, bár az FRSZ-ben kijelölt városias sétány megőrzésre kerül, a parti sáv zöldfelületi kialakítása kedvezőtlen, a partra történő lejutás korlátozottabb lesz. Ez kedvezőtlen társadalmi hatásokat generál.

A Népfürdő utcai sporttelep módosítása már meglévő közpark rovására történik, ami kedvezőtlen társadalmi oldalról. A módosítás során a szomszédos rekreációs terület bővül, már meglévő közpark hátrányára. Ugyan a terület egyik részén jelenleg parkolók találhatóak, másik része zöldfelületekben gazdag. Ezzel egyidőben a park déli oldalán intézményi vegyes terület (Vi-2) szűnik meg, és helyén közpark jön létre, így a módosítás kedvezőtlen hatása mérséklődik.

A módosítások nem eredményeznek vegyipari, illetve veszélyes anyagokkal, veszélyes keverékekkel folytatott tevékenységeket.

Az új beépítésre szánt területek tömegközlekedési ellátottsága megfelelő a Nyugati pályaudvar, az új RSD-híd, illetve a szentendrei HÉV közeli módosítások esetében is.

Javaslatok

FOKA öböl árvízvédelmi mű, valamint a Népfürdő utcai sporttelep menti módosítások nem javasoltak.

A terv kijelöl **új beépítésre szánt kereskedelmi, szolgáltató, illetve általános gazdasági területeket** (jellemzően erdőterületeket érintően) az alábbi területeken:

- Cséry-telep melletti terület (Hulladékkezelő, -lerakó területe (K-Hull) -> Kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület (Gksz))
- Mátyásföldi gazdasági fejlesztési terület (Védelmi erdőterület (Ev-Ve) -> Általános gazdasági terület (Gá))
- Rákoscsabai gazdasági fejlesztési terület (Védelmi erdőterület (Ev-Ve) -> Általános gazdasági terület (Gá))
- IX. kerület, Határ út menti terület (Védelmi erdőterület (Ev-Ve) -> Általános gazdasági terület (Gá))

Rákoscsabai gazdasági fejlesztési terület
Ev-Ve -> Gá
Ev-Ve -> Gá
Ev-Ve -> Gá
M1:10 000

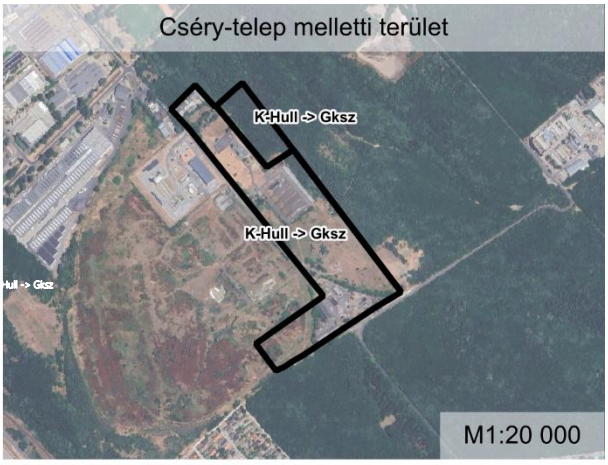
Cséry-telep melletti terület
K-Hull -> Gksz
K-Hull -> Gksz
M1:20 000

Mátyásföldi gazdasági fejlesztési terület
Ev-Ve -> Gá
M1:10 000

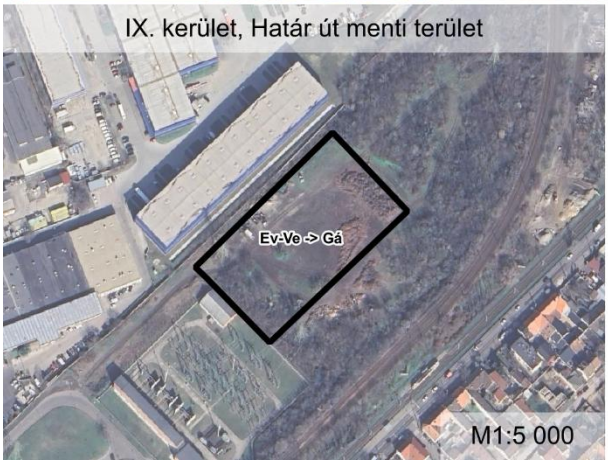
IX. kerület, Határ út menti terület
Ev-Ve -> Gá
M1:5 000

Cséry-telep melletti erdőterület (K-Hull -> Gksz)

Átlagosnál jobb minőségű termőföldek érintik a rákoscsabai gazdasági fejlesztési területeket. A Cséry-telep melletti természetbeni erdőterület fenyő elegyes-feketefenyves, illetve akácos üzemtervezett kultúrerdőket érint. A módosítások más táj-, természet-, illetve környezetvédelmi védettséget, értéket nem érintenek.

Az érintett területeken jellemzően beépített területek, vagy szántóterületek találhatóak. A Cséry-telep melletti egyik módosítás területén meglévő erdőterület található, míg a Határ út menti terület be nem épített, ellenben bolygatott terület.

Élővilág-védelem, biológiai sokféleség védelme

A módosítások következtében a biológiailag aktív felületek területe kis mértékben csökken, a beépítési intenzitás kis mértékben fokozódik és a talajlezárás káros hatásai jobban érvényesülnek, emiatt élővilág-védelmi oldalról kis mértékben kedvezőtlen hatást eredményeznek a módosítások. A Cséry-telep melletti területen található erdőterület kivágása kedvezőtlen élővilág-védelmi oldalról, hisz azok fontos élőhelyeket jelentenek a városi környezetben.

Levegőtisztaság-védelem

A beépítési intenzitás emelkedése kis mértékben nagyobb gépjármű-forgalmat generál, valamint az új épületek gépészetéből is kis mértékű levegőterhelésre kell számítani. Az új gazdasági területek új légszennyező pontforrások megjelenését eredményezhetik, ugyanakkor a lakott területek kellő távolságban helyezkednek el, így a konfliktusok elkerülhetőek. Levegőtisztaság-védelem tekintetében kis mértékben kedvezőtlen a változás.

Zaj- és rezgésvédelem

A változás nagyobb gépjármű-forgalmat generál, illetve új zajforrások is megjelennek, ugyanakkor a zajtól védendő területek kellő távolságra helyezkednek el a gazdasági területekről. Zajvédelem tekintetében kis mértékben kedvezőtlen változásra lehet számítani.

Földtani közeg, felszíni és felszín alatti vizek védelme

A földtani közeg, a talajvíz, illetve a település csapadékvízgazdálkodása szempontjából kis mértékben kedvezőtlen, hogy a módosítások területén nagyobb beépítési intenzitások valósulnak meg, ennélfogva a talajlezárás káros hatásai érvényesülnek. A módosítások átlagosnál jobb minőségű termőföldeket is érintenek, így azok eltűnése kedvezőtlen a termőföldek védelme szempontjából.

Klímavédelem

Klímavédelmi szempontból kis mértékben kedvezőtlen változás történik, ugyanis a módosítások területein a biológiailag aktív felületek területe csökken, a beépítési intenzitás fokozódik és fás állományok kerülhetnek kivágásra a Cséry-telep melletti területen. A fás szárú növényzet fontos szerepet játszik az üvegházhatású gázok elnyelésében, illetve a város adaptációs képességeinek (párologtatás, árnyékolás stb.) erősítésében. A csökkenő zöldfelületek következtében a városi hőszigethatás kis mértékben fokozódik.

Tájvédelem

A módosítás következtében a biológiailag aktív felületek területe csökken és a beépítési intenzitás fokozódik, ami kedvezőtlen tájhasználati oldalról. A Cséry-telep melletti meglévő erdőterület kivágása kedvezőtlen hatást gyakorol a tájképre és a tájhasználatra. A tájszerkezet tekintetében semleges hatásról beszélhetünk, ugyanis a meglévő beépített területek közé ékelődnek be az új beépítésre szánt területek, illetve már kijelölt gazdasági területekhez kapcsolódnak.

A Cséry-telep melletti területeket érintő módosítás barnamezős területet érint. A fejlesztések a barnamezős területek felszámolását eredményezhetik, mely során a potenciális szennyezések felszámolásra kerülnek és csökkenti a zöldmezős beruházások iránti igényt.

Társadalmi hatások

A módosítások eredményezhetnek vegyipari, illetve veszélyes anyagokkal, veszélyes keverékekkel folytatott tevékenységeket, így a konkrét beruházások ismeretében mindenképpen vizsgálni kell a kémiai biztonságra kifejtett potenciális hatásokat. A kijelölt gazdasági területek közelében nem találhatóak védendő területek (kivéve a Határ út menti területet), ami kedvező a havaria események szempontjából.

Javaslatok

A Cséry-telep melletti erdőterület tényleges igénybevétele nem javasolt.

A terv már korábban beépítésre szánt területeket sorol át más általános használat szerint beépítésre szánt terület típusba oly módon, hogy az intenzitás növekedés lehetőségét eredményezi az alábbi területeken:

- Zugligeti Általános Iskola (Nagykiterjedésű rekreációs és szabadidős terület (K-Rek) -> Intézményi, jellemzően szabadonálló jellegű terület (Vi-2))
- Akadémia Park (Intézményi, jellemzően szabadonálló jellegű terület (Vi-2) -> Kiemelt jelentőségű helyi központ terület (Vt-H))
- Labdarugó utcai terület (Kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület (Gksz) -> Intézményi, jellemzően szabadonálló jellegű terület (Vi-2))
- Kozma utcai terület (Kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület (Gksz) -> Intézményi, jellemzően szabadonálló jellegű terület (Vi-2))
- Határ úti módosítás (Közlekedéshez kapcsolódó épületek elhelyezésére szolgáló különleges terület (K-Közl) -> Kiemelt jelentőségű helyi központ terület (Vt-H)
- Gubacsi híd csepeli hídfőjénél lévő területek (Intézményi, jellemzően szabadonálló jellegű terület (Vi-2) -> Mellékközpont terület (Vt-M))
- Liszt Ferenc repülőtérre vezető út menti területek (Gazdasági, jellemzően raktározásra és termelésre szolgáló terület (Gksz-2) -> Intézményi, jellemzően szabadonálló jellegű terület (Vi-2))

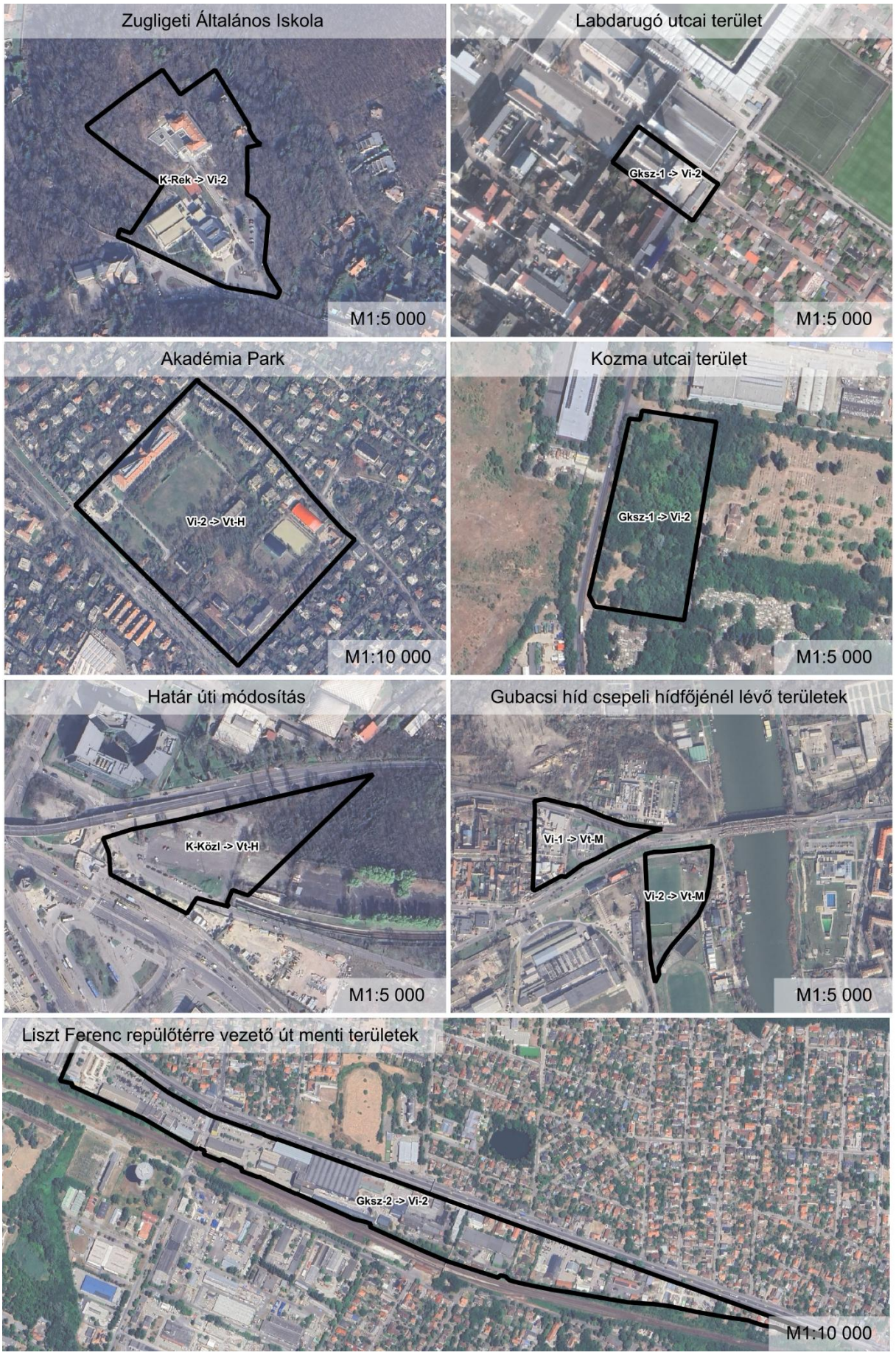
Zugligeti Általános Iskola
K-Rek -> Vi-2
M1:5 000
Labdarugó utcai terület
Gksz-1 -> Vi-2
M1:5 000
Akadémia Park
Vi-2 -> Vt-H
M1:10 000
Kozma utcai terület
Gksz-1 -> Vi-2
M1:5 000
Határ úti módosítás
K-Közl -> Vt-H
M1:5 000
Gubacsi híd csepeli hídfőjénél lévő területek
Vi-1 -> Vt-M
Vi-2 -> Vt-M
M1:5 000
Liszt Ferenc repülőtérre vezető út menti területek
Gksz-2 -> Vi-2
M1:10 000

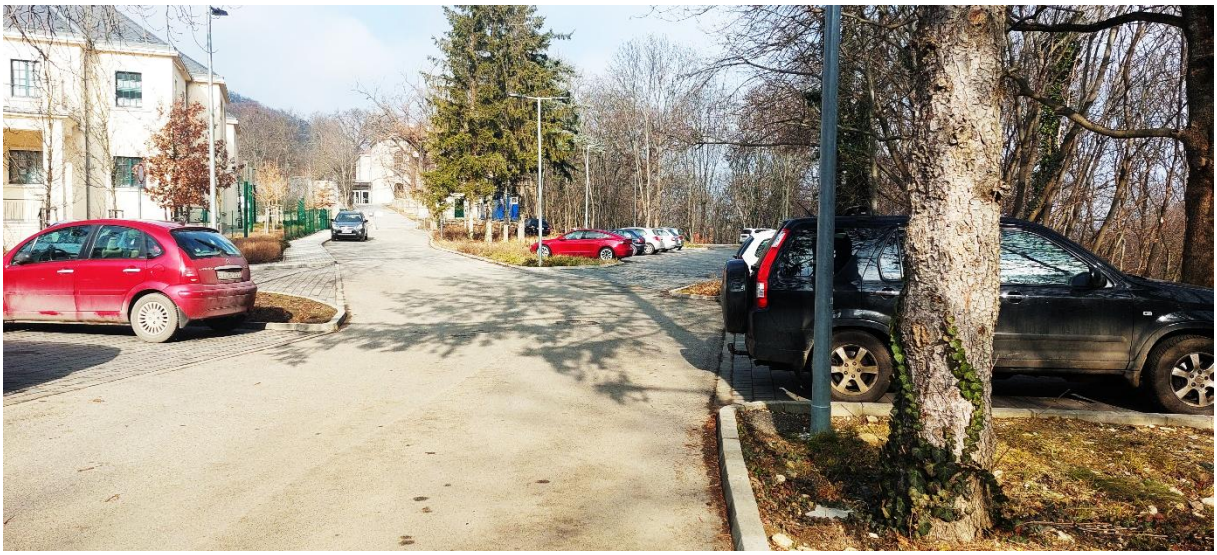

Zugligeti Általános Iskola területe

Kozma utcai terület

A csepeli módosítások a „Pesterzsébet" hidrogeológiai „B" védőidomot érintik. A Zugligeti Általános Iskola területe az országos ökológiai hálózat pufferterületének övezete. A módosítások más táj-, természet-, illetve környezetvédelmi védettséget, értéket nem érintenek.

Az érintett területeken jellemzően magas zöldfelületi aránnyal bíró beépített területek (kivéve a csepeli módosítások északi területét, illetve a labdarugó utcai, valamint a repülőtérre vezető út menti változást, ahol már szinte teljesen beépültek) találhatóak. A Zugligeti Általános Iskola, az Akadémia Park, illetve a Kozma utcai terület jelentős faállománnyal rendelkezik.

Élővilág-védelem, biológiai sokféleség védelme

A módosítások következtében a biológiailag aktív felületek területe kis mértékben csökken, a beépítési intenzitás kis mértékben fokozódik és a talajlezárás káros hatásai jobban érvényesülnek, emiatt élővilág-védelmi oldalról kis mértékben kedvezőtlen hatást eredményeznek a módosítások. A Zugligeti Általános Iskolát érintő fejlesztések különösen kedvezőtlenek, ugyanis a terület az országos ökológiai hálózat pufferterületéhez tartozik.

Levegőtisztaság-védelem
A beépítési intenzitás emelkedése kis mértékben nagyobb gépjármű-forgalmat generál, valamint az új épületek gépészetéből is kis mértékű levegőterhelésre kell számítani. Levegőtisztaság-védelem tekintetében kis mértékben kedvezőtlen a változás.

Zaj- és rezgésvédelem
A változás nagyobb gépjármű-forgalmat generál. Zajvédelem tekintetében kis mértékben kedvezőtlen változásra lehet számítani.

Földtani közeg, felszíni és felszín alatti vizek védelme
A földtani közeg, a talajvíz, illetve a település csapadékvízgazdálkodása szempontjából kis mértékben kedvezőtlen, hogy a módosítások területén nagyobb beépítési intenzitások valósulnak meg, ennélfogva a talajlezárás káros hatásai érvényesülnek. Az érintett hidrogeológiai „B" védőidom területére nincs hatással a módosítás. Termőföldet nem érintenek a módosítások.

Klímavédelem
Klímavédelmi szempontból kis mértékben kedvezőtlen változás történik, ugyanis a módosítások területein a biológiailag aktív felületek területe csökken, a beépítési intenzitás fokozódik és fás állományok kerülnek kivágásra. A fás szárú növényzet fontos szerepet játszik az üvegházhatású gázok elnyelésében, illetve a város adaptációs képességeinek (párologtatás, árnyékolás stb.) erősítésében. A csökkenő zöldfelületek következtében a városi hőszigethatás kis mértékben fokozódik.

Tájvédelem
A módosítás következtében a biológiailag aktív felületek területe csökken és a beépítési intenzitás fokozódik, ami kis mértékben kedvezőtlen tájhasználati oldalról. A városképre kis mértékben kedvezőtlenül hat a fás állományok eltűnése. A tájszerkezet tekintetében semleges hatásról beszélhetünk, ugyanis már eddig is beépítésre szánt területeken valósulnak meg a fejlesztések.

A csepeli módosítások, a Határ út menti módosítás, a Liszt Ferenc repülőtérre vezető út menti területek, valamint az Akadémia Park barnamezős területeket érintenek. A fejlesztések a barnamezős területek felszámolását eredményezhetik, mely során a potenciális szennyezések felszámolásra kerülnek és csökkentik a zöldmezős beruházások iránti igényt.

Társadalmi hatások
A módosítások nem eredményeznek vegyipari, illetve veszélyes anyagokkal, veszélyes keverékekkel folytatott tevékenységeket.

A beépítési intenzitással érintett területek tömegközlekedési ellátottsága viszonylag jónak értékelhető. Az Akadémia Park, a Kozma utcai (X. kerület) terület, a Határ úti módosítás, a Liszt Ferenc repülőtérre vezető út menti területek, valamint a Gubacsi híd csepeli hídfőjénél lévő területek ellátottsága megfelelő. Ugyanakkor a Zugligeti Általános Iskola és a Labdarugó utcai (IV. kerület) terület tömegközlekedési lehetőségei közepesen kedvezőek.

Fejlesztési területek kerültek kijelölése Rákosrendező területét érintően. Jellemzően közlekedési (KÖk) és Gazdasági, jellemzően kereskedelmi, szolgáltató terület (Gksz-1) kerül át Intézményi, jellemzően szabadonálló jellegű területbe (Vi-2), illetve Nagyvárosias, jellemzően szabadonálló jellegű lakóterületbe (Ln-3).

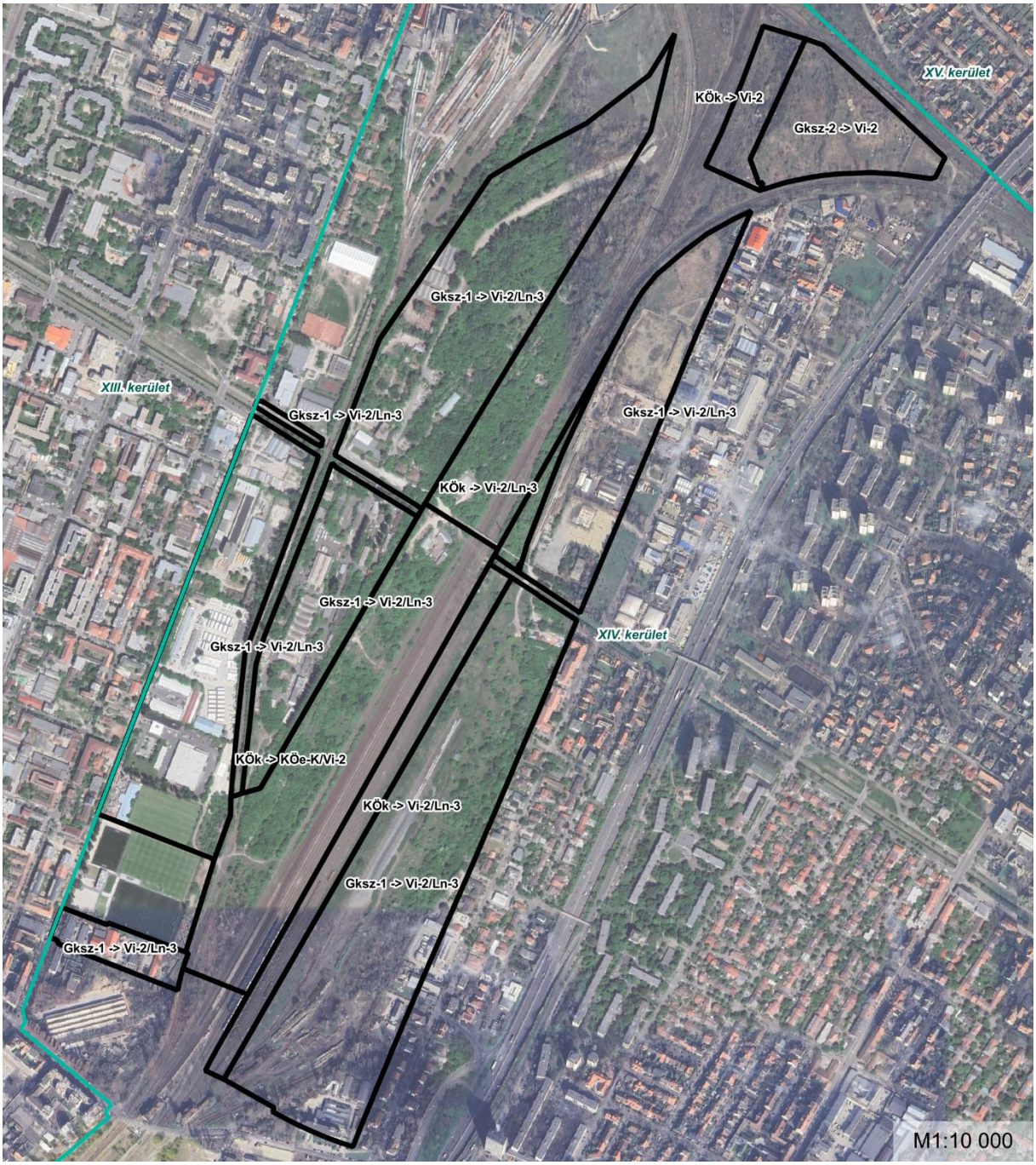

Rákosrendező területe

A területen nagy kiterjedésű zöldfelületek találhatóak, ugyanakkor jellemzőek az invazív fajok jelenléte. A terület semmilyen táj-, környezet-, illetve természetvédelmi védettséget/értéket nem érint.

Élővilág-védelem, biológiai sokféleség védelme

A módosítások következtében a biológiailag aktív felületek területe csökken, a beépítési intenzitás fokozódik, új épületek jelennek meg és a talajlezárás káros hatásai jobban érvényesülnek, emiatt élővilág-védelmi oldalról kis mértékben kedvezőtlen hatást eredményeznek a módosítások. A területeken meglévő fás állományok kivágásra kerülnek, melyek élőhelyeket jelentenek a városi környezetben, ami szintén kis mértékben kedvezőtlen hatással bír.

Levegőtisztaság-védelem

A beépítési intenzitás emelkedése nagyobb gépjármű-forgalmat generál, valamint az új épületek gépészetéből is kis mértékű levegőterhelésre kell számítani. Levegőtisztaság-védelem tekintetében kedvezőtlen a változás.

Zaj- és rezgésvédelem

Új zajterhelő rendeltetés nem kerül elhelyezésre, ugyanakkor a változás nagyobb gépjármű-forgalmat generál, ami zajvédelem tekintetében kedvezőtlen változást eredményez.

Földtani közeg, felszíni és felszín alatti vizek védelme

A földtani közeg, a talajvíz, illetve a település csapadékvízgazdálkodása szempontjából kis mértékben kedvezőtlen, hogy a módosítások területén nagyobb beépítési intenzitások valósulnak meg, ennélfogva a talajlezárás káros hatásai érvényesülnek. Termőföldeket nem érintenek a módosítások.

Klímavédelem

Klímavédelmi szempontból kedvezőtlen változás történik, ugyanis a módosítások területein a biológiailag aktív felületek területe csökken, a beépítési intenzitás fokozódik és fás állományok kerülnek kivágásra. A fás szárú növényzet fontos szerepet játszik az üvegházhatású gázok elnyelésében, illetve a város adaptációs képességeinek (párologtatás, árnyékolás stb.) erősítésében. A csökkenő zöldfelületek következtében a városi hőszigethatás kis mértékben fokozódik.

Tájvédelem

A módosítás következtében a biológiailag aktív felületek területe csökken és a beépítési intenzitás fokozódik, ugyanakkor a módosítás a város szívében lévő területeken rendezettebb, igényesebb állapotokat eredményez, mely kedvezően hat a tájhasználatra. A meglévő fás állományok kivágása kedvezőtlen hatást gyakorol a tájképre, ugyanakkor várhatóan a fejlesztés során sok fa elültetésére kerül sor, mely kedvezően hat a városképre. A tájszerkezet tekintetében semleges hatásról beszélhetünk, ugyanis a meglévő beépített területek közé ékelődnek be az új beépítésre szánt területek, tehát települési tájon valósulnak meg a beruházások.

A beruházás barnamezős területen valósul meg, mely során a potenciális szennyezések felszámolásra kerülnek, a városképre pozitív hatást gyakorol, és csökkenti a zöldmezős beruházások iránti igényt.

Társadalmi hatások

Az érintett terület az FTFT-ben akcióterületként is szabályozásra került, ahol az alábbi megkötéseket fektették le:

- a helyi adottságok figyelembevételével intézményi vegyes (Vi-2/Ln-3) területen lakó rendeltetés elhelyezése esetén 30% legkisebb zöldfelületi arány biztosítandó
- a Rákos-patak érintett szakaszának revitalizációja, az abból duzzasztott tó, valamint egy új városi park létesítése (30-40 ha), mintegy 10 km hosszú zöldsétány kialakítása Nyugati pályaudvar – Istvántelek között.

A fenti megkötések kellő mértékben biztosítják a terület zöldinfrastrukturális ellátottságát, illetve a terület rekreációs lehetőségeit, mely kedvezőek társadalmi oldalról.

A terület tömegközlekedési lehetőségi jók.

A módosítások nem eredményeznek vegyipari, illetve veszélyes anyagokkal, veszélyes keverékekkel folytatott tevékenységeket.

Új infrastrukturális fejlesztések (119 db, összesen 52,17 ha)

Négy típusú infrastrukturális fejlesztés valósul meg:

- újonnan kijelölésre kerülő közlekedési (vasúti és közúti) nyomvonalas létesítmények, illetve meglévő nyomvonalas létesítmények fejlesztése,
- területrendezési tervben szereplő közúti elemek nyomvonala a fővároson belüli közlekedés érdekében pontosításra kerül (Duna-hidak, Körvasút menti körút, Külső keleti körút)
- közműlétesítmények bővítése, új közműterületek kijelölése (jellemzően már beépítésre szánt területen).
- településszerkezeti jelentőségű kerékpárutak hálózata a jóváhagyott kerékpárforgalmi főhálózati terv szerint változik

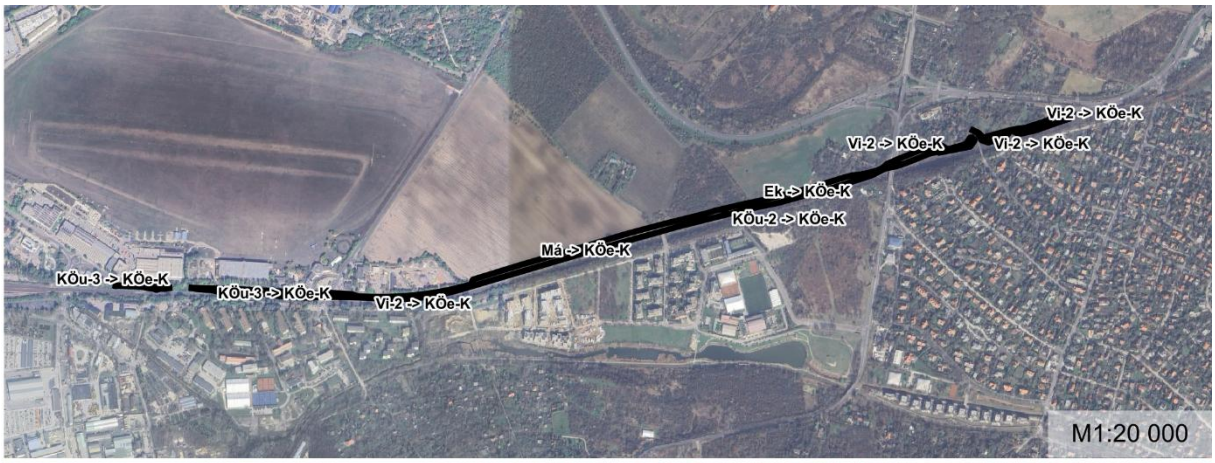
Vi-2 -> KÖe-K
Vi-2 -> KÖe-K
Vi-2 -> KÖe-K
Ek -> KÖe-K
KÖu-2 -> KÖe-K
Má -> KÖe-K
KÖu-3 -> KÖe-K
KÖu-3 -> KÖe-K
Vi-2 -> KÖe-K
M1:20 000

Ln-T -> KÖu-4
Vi-2 -> KÖu-4
Lke-1 -> KÖu-4
Vi-2 -> KÖu-4
Lke-1 -> KÖu-4
Vi-2 -> KÖu-4
Lke-1 -> KÖu-4
M1:20 000

K-Sp -> KÖe-K
K-T -> KÖe-K
Lke-1 -> KÖe-K
Lke-1 -> KÖe-K
K-Rek -> KÖe-K
K-Rek -> KÖe-K
Ev-Ve -> KÖe-K
Vf -> KÖe-K
Gksz-1 -> KÖe-K
Ev-Ve -> KÖe-K
Vf -> KÖe-K
Ev-Ve -> KÖe-K
Vf -> KÖe-K
Ev-Ve -> KÖe-K
K-Közl -> KÖe-K
KÖu-3 -> KÖe-K
M1:20 000

K-Közl/V -> KÖu-2
Vi-2 -> KÖu-2
KÖu-2 -> KÖu-2
Gksz-1 -> KÖu-2
KÖk -> KÖu-2
KÖu-2 -> Gá
Ev-Ve -> KÖu-2
Gksz-2 -> KÖu-2
M1:20 000
Lke-1 -> KÖe-K

Ek -> KÖu-3
K-Rek -> KÖu-3
Lke-1 -> KÖu-3
Gksz-2 -> KÖu-3
Gksz-1 -> KÖu-2
KÖu-2 -> Gá
Kb-Ez -> KÖu-2
Kb-Ez -> KÖu-3
KÖu-2 -> Kb-Ez
Zkp -> KÖu-3
KÖu-3 -> Lke-1
Gksz-2 -> KÖu-3
Gksz-2 -> KÖu-2
Lke-1 -> KÖu-2
Gksz-2 -> KÖu-2
Lke-1 -> KÖu-2
Gip-E -> KÖu-3
Vi-2 -> KÖu-2
Gksz-2 -> KÖu-3
KÖu-3 -> Közm
Gksz-2 -> KÖu-2
Gksz-2 -> KÖu-2
KÖu-3 -> Gksz
Gksz-2 -> KÖu-3
Lke-1 -> KÖu-2
Gksz-2 -> KÖu-2
Gksz-2 -> KÖu-2
Ek -> KÖu-3
KÖk -> KÖu-2
KÖu-3 -> KÖu-2
KÖk -> KÖu-2
KÖu-2 -> Ev-1
KÖu-3 -> Ev-1
Ek -> KÖu-2
Zkp -> KÖu-2
KÖk -> KÖu-2
KÖu-2 -> Gksz
Gksz-2 -> KÖu-2
KÖu-2 -> KÖe-K
Gksz-2 -> KÖu-3
M1:20 000

Gksz-2 -> KÖu-2
Gksz-2 -> KÖu-2
Ek -> KÖu-3
KÖk -> KÖu-2
KÖk -> KÖu-2
KÖu-2 -> Ev-1
KÖu-3 -> KÖu-2
Ek -> KÖu-2
Zkp -> KÖu-2
KÖk -> KÖu-2
Vi-2 -> KÖu-3
Gksz-2 -> KÖu-2
Gksz-2 -> KÖu-3
KÖk -> KÖu-2
Lke-1 -> KÖu-2
KÖk -> KÖu-2
KÖk -> KÖu-2
KÖu-2 -> KÖe-K
KÖk -> KÖu-2
Gksz-1 -> KÖu-2
KÖk -> KÖu-2
M1:20 000

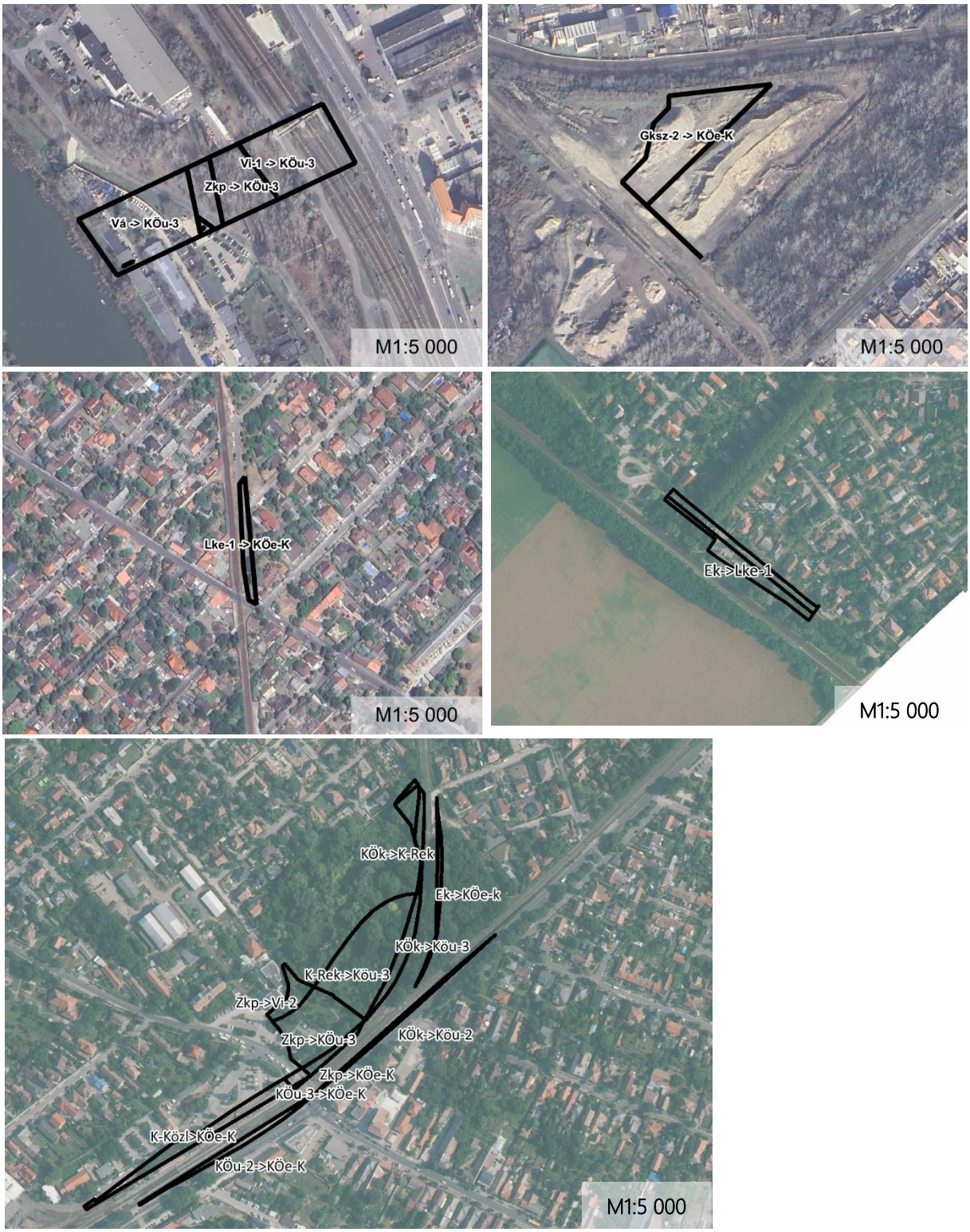

A tervezett **közúti közlekedési nyomvonalak** jellemzően nem a kapacitás-bővítését szolgálják, hanem a hálózat meglévő hiányosságainak megszüntetésével a rövidebb eljutási időket, a kerülőutak miatt túlterhelt meglévő elemek tehermentesítését és a fejlesztési területek működőképességének a biztosítását célozzák. Érintenek barnamezős területeket (Autópiac, Határ út menti terület, Nagyvásártelep, Auchan terület, volt Lőrinci fonó, Gumigyár u. - Serpenyő u., Újhegyi út - Bányató u. - Gyömrői út, Vak Bottyán u. mente, Városkapu) és hidrogeológiai „B" védőövezetet („Dél-Budai keserűvíztelepek"), valamint „B" védőidomot (Pesterzsébet).

A **kötöttpályás közlekedési elemek** (vasút, HÉV) fejlesztése kapacitás-bővítést célzó vágány szám emelést jelent, illetve kapcsolódó infrastruktúra (állomás, P+R és B+R parkolók, közúti átjárók) fejlesztését célozzák, így már meglévő infrastrukturális nyomvonalak mentén történnek a fejlesztések. A módosítás hatása kedvezőtlenül

érinti a meglévő fás-cserjés zöldfelületi állományokat, ugyanis azok kivágásra kerülnek. Ez mind élővilág-védelmi, mind tájvédelmi, mind klímavédelmi szempontból kis mértékben kedvezőtlen hatás gyakorol. Ugyanakkor a kötöttpályás fejlesztések túlmutatva a főváros közlekedésén, az agglomerációs övezet települései és a város személygépjármű forgalmát is tudják csökkenteni, mely kedvezően hat a település levegőtisztaság- és zajvédelmi helyzetére, így kedvező társadalmi hatásokat ér el. A földtani közeg, felszíni és felszín alatti vizek védelme szempontjából a módosítás hatása semleges. A változások barnamezős területeket is érintenek, melyekre kedvező hatással bírnak, a rozsdaterületek fejlesztésének katalizálásához járulnak hozzá.

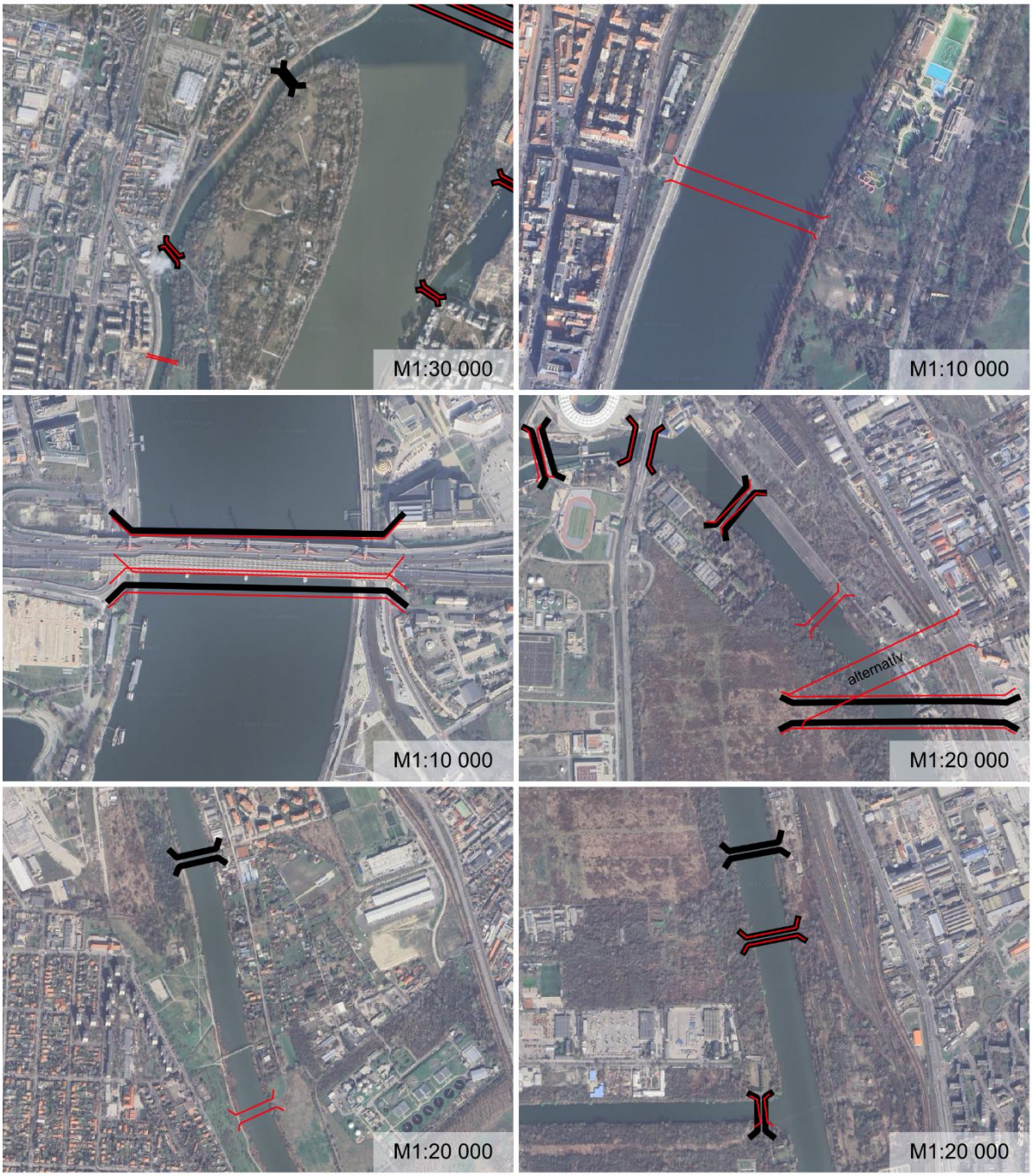

A módosítások során a tervezett gyalogos-kerékpáros **Duna-hidak és a hozzájuk kapcsolódó területek besorolása** is változik. Az RSD-n 2 db új kisebb forgalmú (gyalogos) híd jelenik meg (valamint egy alternatív RSD híd). Az érintett területek élővilág-védelmi és tájvédelmi helyzete gyakorlatilag megegyezik, így ebből a szempontból semleges hatás várható. A hidak arrébb helyezése a terület levegőtisztaság- és zajvédelmi helyzetére is semleges hatással bír, csakúgy, mint a földtani közeg, felszíni és felszín alatti vizek védelme szempontjából is. A Rákóczi hídon jelölésre került a már megépült vasúti vágánybővítés területe, mely szintén semleges környezeti hatással bír. Az Óbudai-szigeten egy új gyalogos hidat jelöl a terv a déli részén, mely érinti az értékes galériaerdőt. A terület nem élvez természetvédelmi védettséget, ugyanakkor a galériaerdő kivágása kedvezőtlen hatásokat gyakorol mind élővilág-, mind tájvédelmi oldalról. Kedvező a sziget északi részén kijelölt gyalogos híd elvetése, ugyanis az helyi jelentőségű természetvédelmi területet érintett. A Margitsziget Dráva utcai gyalogos hidja mellett a budai folyóág hidja is megjelenítésre kerül a Szépvölgyi út (Kolosy tér) vonalában, ezzel távlatban a sziget mindkét városrésszel való gyalogos kapcsolata megteremtődhet. Az új margitszigeti híd táji- természeti értéket nem érint, megvalósítása a szelíd közlekedési módok, valamint a zöldterületekhez való hozzáférés javítása szempontjából kedvező. A Molnár-sziget déli tervezett közúti hídjának forgalmi viszonyában történik kedvező változás, ugyanis gyalogos-kerékpáros hídként szerepel a továbbiakban.

Korábban tervezett struktúra

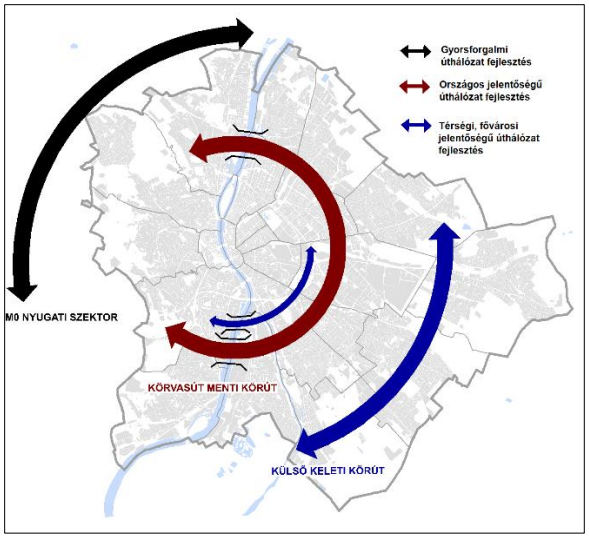

Javasolt struktúra

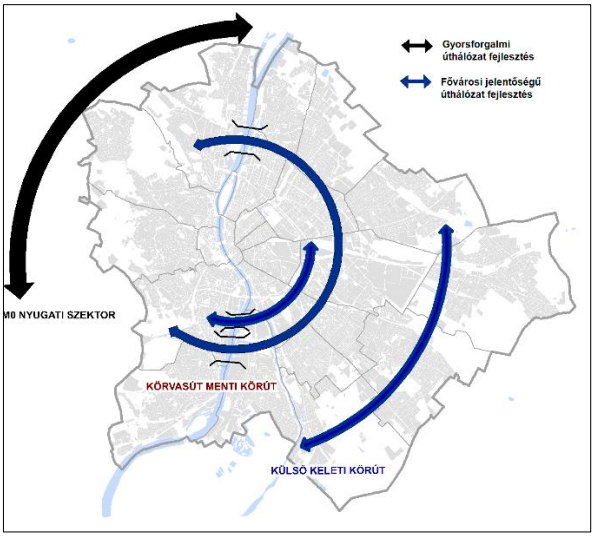

A **körirányú közúti elemek esetében a korábban meghatározott struktúra módosítása** történik, oly módon, hogy a külső kapcsolatrendszer javítása nélkül, kizárólag a város belső érdekeit szolgálja az. Ezáltal a város élhetősége, környezet állapota javul. A kisebb forgalmat generáló fejlesztés eredménye a jobb levegőtisztaság- és zajhelyzet, valamint az ÜHG gázok kibocsátásának megelőzése.

A **közműlétesítmények bővítése** (szennyvízkezelési területek kijelölése) beépítésre szánt területeken valósul meg, de a valóságban beépítetlen, zöldfelületben és fás szárú növényekben gazdag területeken. Táj-, természet-, illetve környezetvédelmi elemeket nem érintenek a területek, egyedül az RSD déli részén kijelölt szennyvízkezelés területe érint átlagosnál jobb minőségű termőföldeket. Barnamezős területeket nem érint a módosítás.

A módosítás hatására nem várható intenzívebb beépítés, mint amire a hatályos terv kereteket ad. Ennélfogva a módosítások környezeti hatása alapvetően semleges mindegyik környezeti elem (talaj, felszíni és felszín alatti víz, levegő, élővilág, épített környezet), környezeti rendszer, folyamat, szerkezet (tájvédelem, klímavédelem, biodiverzitás védelme, ökológiai rendszerek védelme), valamint az emberi egészség (zaj- és rezgésvédelem, levegőtisztaság-védelem, zöldinfrastruktúra védelme, fenntartható hulladékgazdálkodás) tekintetében.

5. ábra: Tervezett kerékpárforgalmi főhálózat

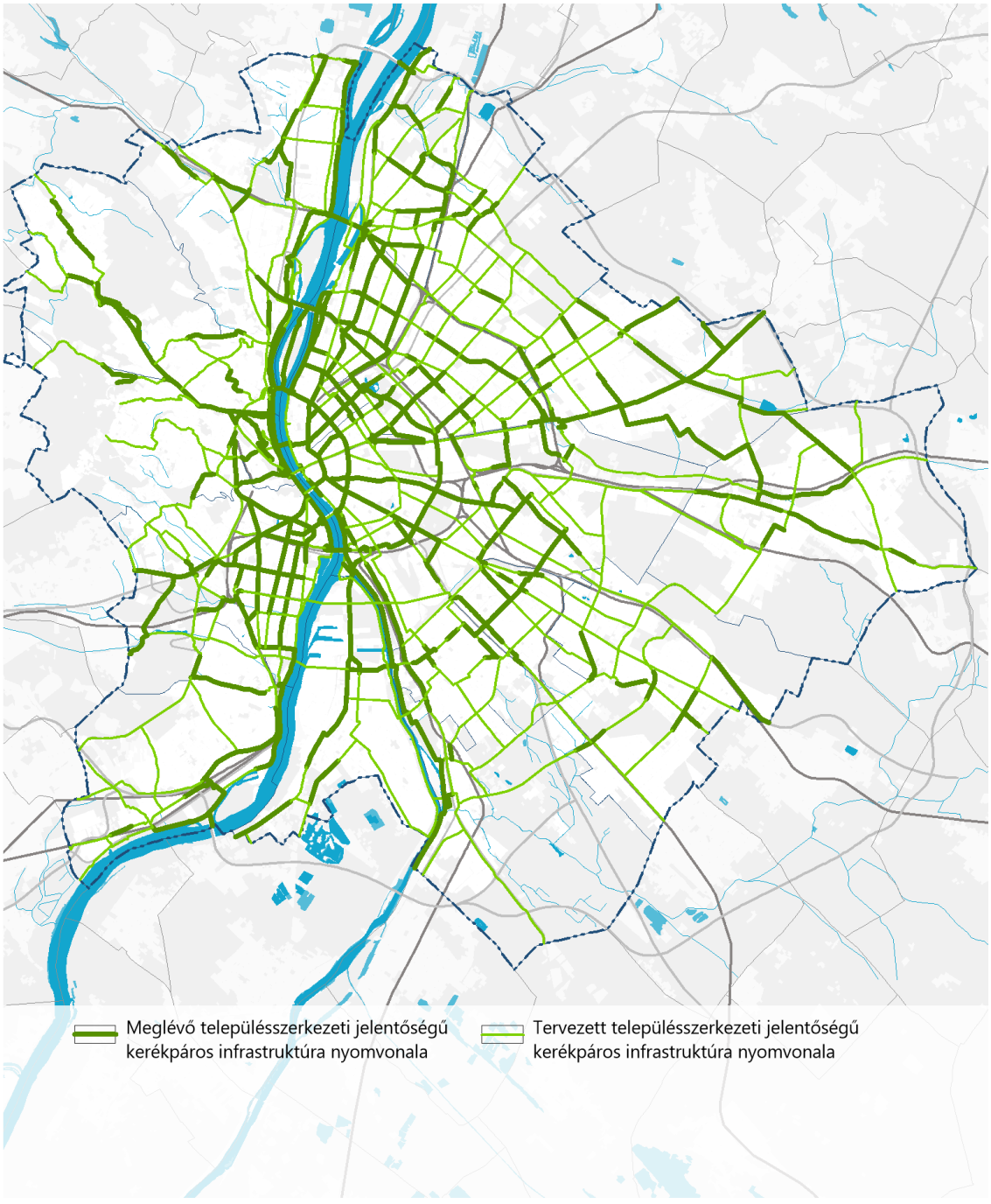

Változik a **településszerkezeti jelentőségű kerékpárutak hálózat**a a jóváhagyott kerékpárforgalmi főhálózati terv szerint. A Kerékpárforgalmi főhálózati terv differenciált hálózatának legfontosabb részét az ún. kiemelt

jelentőségű fővárosi főhálózatot az országos és térségi kapcsolatokat is biztosító vonalak alkotják mintegy 270 km hosszban. Az FTFT-ben ezt a hálózatot egészíti ki az ún. fővárosi főhálózat, amelynek tervezett hossza további 540 km, amely a kiemelt jelentőségű fővárosi főúthálózattal együttesen lényegében lefedi a főutakat, összesen 810 km hosszan. A TSZT ezzel szemben csak 510 km hosszú hálózatot jelölt ki, így az új terv 300 km-rel nagyobb környezetbarát közlekedési hálózatot eredményez! A város kerékpáros közlekedésének fejlesztése jelentősen csökkenti a város levegő- és zajterhelését, és a klímavédelem szempontjából is előnyökkel jár az ÜHG gázok kibocsátásának csökkentése miatt. Mind élővilág-, mind tájvédelmi szempontból közvetetten a zöldfelületek fejlesztéséhez is hozzá járul, ugyanis a kerékpáros közlekedés kisebb infrastruktúra helyigénnyel jár, így a gépjárművek által elfoglalt vagy igényelt területek részben „felszabadulnak" a zöldfelületek számára.

Fejlesztési területek visszaminősítése (12 db, összesen 269,62 ha)

A jelenleg hatályos TSZT „Infrastruktúra függvényében ütemezetten igénybe vehető, változással érintett területeket" jelöl ki. A jelentős változással érintett területek egy részén – döntően a jelenlegi külterületen – a megfelelő ütemezés érdekében a terv meghatározza a terület igénybevételéhez szükséges külső infrastruktúrát. Ezen területek gyakorlatilag a település távlati fejlesztési területei.

Az érintett területek jelenlegi területhasználata vegyes.

Jelenleg jellemzően kertes mezőgazdasági területek, ún. „zártkertes" területek:

- Szabadkai utca – Balatoni út melletti terület (Kertvárosias, sziluettérzékeny, hegyvidéki lakóterület (Lke-3) -> Kertes mezőgazdasági terület (Mk))
- Kőbánya utcai terület (Kertvárosias, laza beépítésű lakóterület (Lke-2) -> Kertes mezőgazdasági terület (Mk))
- Begónia utca környéke (Kertvárosias, intenzív beépítésű lakóterület (Lke-1) -> Kertes mezőgazdasági terület (Mk))
- Szentlőrinci út melletti terület (Kertvárosias, intenzív beépítésű lakóterület (Lke-1) -> Kertes mezőgazdasági terület (Mk))

Jelenleg jellemzően szántóföldi termesztéssel érintett területek:

- Régi Fóti út közeli terület (Gazdasági, jellemzően raktározásra és termelésre szolgáló terület (Gksz-2) -> Általános mezőgazdasági terület (Má))
- Városkapu utca, M3 közeli terület (Intézményi, jellemzően szabadonálló jellegű terület (Vi-2) -> Általános mezőgazdasági terület (Má))
- Szárazhegy - Észak (Péceli út - MO autópálya menti terület) (Gazdasági, jellemzően raktározásra és termelésre szolgáló terület (Gksz-2) -> Általános mezőgazdasági terület (Má))
- Szárazhegy - Dél (Pesti út - MO autópálya menti terület) (Gazdasági, jellemzően raktározásra és termelésre szolgáló terület (Gksz-2) -> Általános mezőgazdasági terület (Má))
- Pesti út közeli terület (Gazdasági, jellemzően raktározásra és termelésre szolgáló terület (Gksz-2) -> Általános mezőgazdasági terület (Má))
- M51-es közút közeli terület (Gazdasági, jellemzően raktározásra és termelésre szolgáló terület (Gksz-2) -> Általános mezőgazdasági terület (Má))

Jelenleg jellemzően gazdasági területek:

- Rozmaring „üvegházas" terület (Kertvárosias, sziluettérzékeny, hegyvidéki lakóterület (Lke-3) -> Általános mezőgazdasági terület (Má))

Jelenleg természetközeli állapotú területek:

- Mocsáros dűlő déli, Aranyhegyi út, Aranyvölgy utca és a távhővezeték által határolt területe (Intézményi, jellemzően zártsorú beépítésű terület (Vi-1) és Kisvárosias, jellemzően szabadonálló jellegű lakóterület (Lk-2) -> Természetközeli terület (Tk))

Jelenleg bolygatott terület:

- Határ út menti terület (Gazdasági, jellemzően raktározásra és termelésre szolgáló terület (Gksz-2) -> Védőerdő (Ev-1))

Begónia utca környéke
Lke-1 -> Mk
M1:10 000
Pesti út közeli terület
Gksz-2 -> Má
M1:20 000
Városkapu utca, M3 közeli terület
Vi-2 -> Má
M1:20 000
Határ út menti terület
Gksz-2 -> Ev-1
M1:5 000
Régi Fóti út közeli terület
Gksz-2 -> Má
M1:10 000
Szabadkai utca – Balatoni út melletti terület
Lke-3 -> Mk
M1:10 000
Rozmaring „üvegházas” terület
Lke-3 -> Má
M1:10 000
Kőbánya utcai terület
Lke-2 -> Mk
M1:10 000

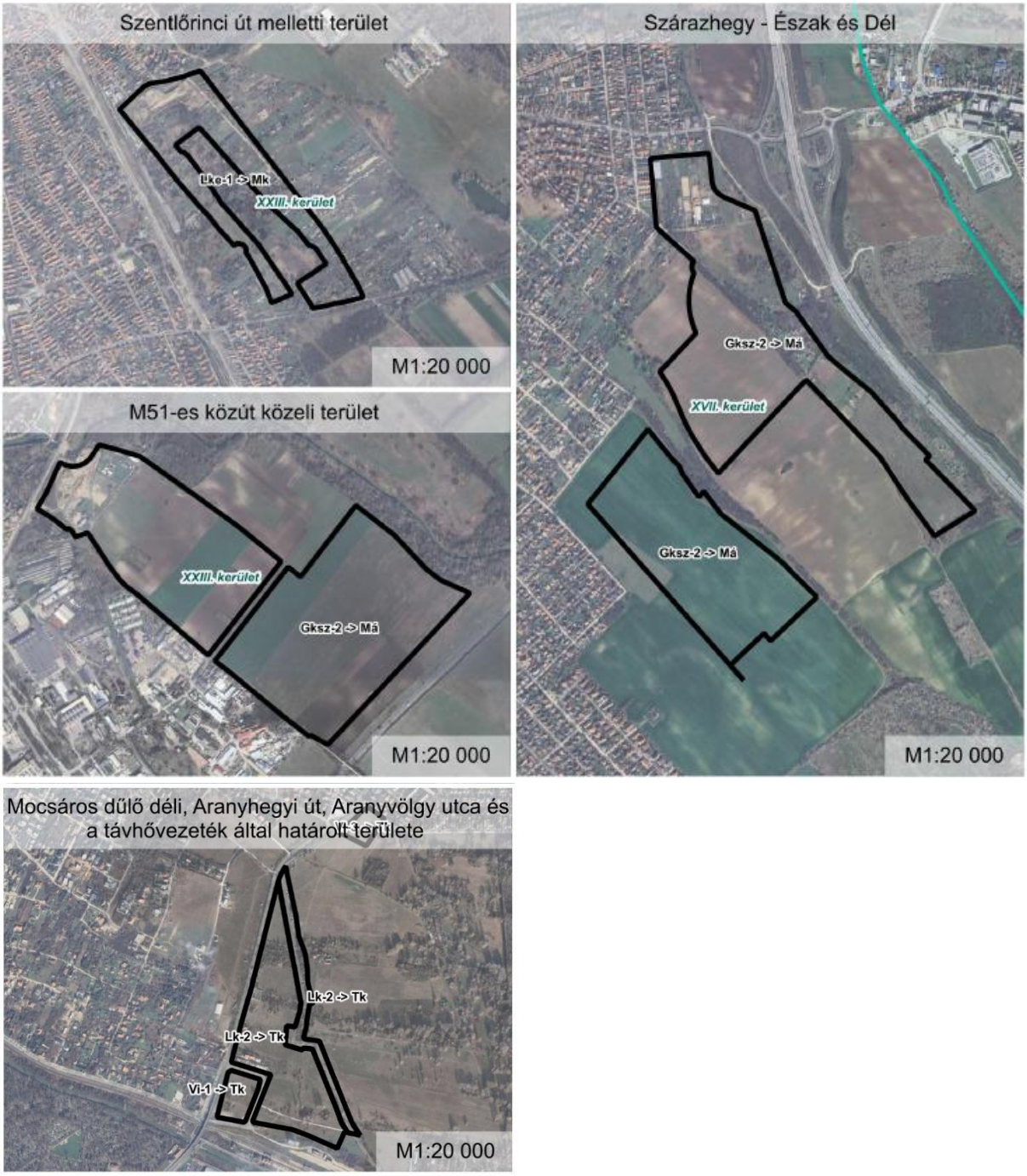

Az alábbi táj-, természet- és környezetvédelmi védettségek/értékek érintik az egyes módosításokat:

- átlagosnál jobb minőségű termőföld: mindegyik terület érintett kivéve: Szabadkai utca – Balatoni út melletti terület, Rozmaring „üvegházas" terület
- a Rozmaring „üvegházas" terület és a Kőbánya utcai terület része a Tájképvédelmi terület övezetének
- a Szentlőrinci út melletti területe ex lege védett láp, illetve az országos ökológiai hálózat magterülete is érinti
- a Mocsáros dűlő déli területe fokozottan védett faj élőhelyével érintett
- a Balatoni út – Szakiskola utca melletti terület és a Szabadkai utca – Balatoni út melletti terület karsztos terület
- Balatoni út – Szakiskola utca melletti terület érinti a „Diósd Községi Vízmű" hidrogeológiai „B" védőövezetet.

- Kőbánya utcai terület érinti a „Római" hidrogeológiai „B" védőidomot.

A módosítások során a távlati fejlesztési elképzelések kerülnek visszavonásra és jellemzően a valós területhasználatokhoz igazodnak.
A jelenleg beépített, meglévő gazdasági rendeltetéssel rendelkező területeken Általános mezőgazdasági területbe történő átsorolás kedvezőtlen hatással bír, ugyanis valószínűsíthetően ezen a területen a valóságban nem fog mezőgazdasági terület kialakulni, így a kijelölt általános használat típus csak „papíron" fog létezni.

Élővilág-védelem, biológiai sokféleség védelme
Élővilágvédelmi szempontból kedvező változás történik, ugyanis a területeken kisebb beépítési intenzitás fog maradni nagyobb biológiailag aktív felületekkel, melyek a biológiai sokféleség számára kedvezőbb állapotokat idéznek elő. A Szentlőrinci út melletti terület ex lege védett láp, így különösen értékes természetvédelmi szempontból, így kifejezetten kedvező a területet érintő átminősítés. A Mocsárosdűlő mélyfekvésű zöldfelülete a főváros budai oldalának egyik utolsó megmaradt vizes élőhelye, ennélfogva ezen a területen a természetközeli átsorolás különösen kedvező, ráadásul a terület fokozottan védett faj élőhelyével, a magyar tarsza (*Isophya costata*) élőhelyével érintett, amelyre a természetvédelmi hatóság PE/KTHF/38883-3/2024. ügyiratszámú határozatában a fokozottan védett állat jelenléte miatt területhasználati korlátozást rendelt el.

Levegőtisztaság- és zajvédelem
Kedvező, hogy a módosítások területein kisebb beépítési intenzitások maradnak, ennélfogva a terület nem vonz nagyobb gépjármű-forgalmat, valamint új gépészeti kibocsátók sem jelennek meg.

Földtani közeg, felszíni és felszín alatti vizek védelme
A földtani közeg, a talajvíz, illetve a település csapadékvízgazdálkodása szempontjából kedvező, hogy a módosítások területén kisebb beépítési intenzitások maradnak, ennélfogva a talajlezárás káros hatásaival sem kell számolni.

A mezőgazdasági területek növekednek, így a termőföldek tekintetében is kedvező a változás (ténylegesen nem nőnek a termőföldek, ugyanis azok jelenleg is mezőgazdasági hasznosítás alatt állnak).

Hidrogeológiai „B" védőövezetet, illetve védőidomot is érintenek a módosítások. Kedvező, hogy a változások kisebb beépítési intenzitásokat eredményeznek, ugyanakkor a megvalósuló fejlesztések a terület csatornázottságát is megoldanák, ami potenciálisan káros hatásoktól előzi meg a védőterületeket.

Klímavédelem
Klímavédelmi szempontból kis mértékben kedvező változás történik, ugyanis a módosítások területein kisebb beépítési intenzitások maradnak kiterjedtebb zöldfelülettel. A változás csak kis mértékben kedvező, ugyanis a szántóföldi növények az üvegházhatású gázok elnyelésében nem játszanak döntő szerepet, illetve a város adaptációs képességeinek (párologtatás, árnyékolás stb.) erősítésében sem. A megmaradó zöldfelületek a hőszigethatást is kis mértékben mérsékelni tudják.

Tájvédelem
Tájvédelmi szempontból kedvező változás történik, ugyanis a módosítások területein kisebb beépítési intenzitások maradnak, nagyobb biológiailag aktív felületek maradnak meg, melyek kedvezőbb tájhasználati és tájképi állapotokat tartanak meg.

Barnamezős területet a Határ út menti módosítás érint.

Egyéb új beépítésre nem szánt területek (35 db, összesen 68,31 ha)

A módosítások során jellemzően korábban beépítésre szánt területek – illetve közlekedési területek – kerülnek át beépítésre nem szánt erdőterületekbe (vagy zöldterületekbe). Az alábbi területek érintettek:

- Nagytétényi közlekedési területek közé ékelődő zöldfelület (vasút és 6-os főút) (Közúti közlekedési terület (KÖu) -> Védőerdő (Ev-1))
- Kocsis Sándor utcai zöldfelület (Közúti közlekedési terület (KÖu) -> Védőerdő (Ev-1))
- Kunigunda útja melletti terület (Kondicionáló célú, jelentős zöldfelületű terület (Kb-Ez) -> Védőerdő (Ev-1))
- Mocsárosdűlő szélén lévő zöldfelület (Kisvárosias, jellemzően szabadonálló jellegű lakóterület (Lk-2) -> Rekreációs célú erdőterület (Er))
- Mocsárosdűlő északi részén lévő zöldfelület (Intézményi, helyi lakosság alapellátását biztosító terület (Vi-3) -> Természetközeli terület (Tk)
- Római-parti területek (Nagykiterjedésű rekreációs és szabadidős terület (K-Rek) -> Közpark Közkert (Zk))
- Aquincumi zöldterületek kijelölése (Rekreációs célú, jelentős zöldfelületű terület (Kb-Rek-1) -> Közpark Közkert (Zk) és Régészeti bemutató terület (Kb-Rég) -> Közpark Közkert (Zk))
- Homoktövis utca és Csömöri-patak találkozásánál lévő zöldfelület (Intézményi, jellemzően szabadonálló jellegű terület (Vi-2) -> Védőerdő (Ev-1))
- Népszigeti módosítás területe (Nagykiterjedésű rekreációs és szabadidős terület (K-Rek) -> Közpark Közkert (Zk))
- Népfürdő utca menti zöldterület lokális növelése (Intézményi vegyes terület (Vi-2) -> Közpark Közkert (Zk))
- Rákospalotai határút menti zöldfelületek (Közúti közlekedési terület (KÖu), illetve Temető területe (Kb-T) -> Rekreációs célú erdőterület (Er))
- Nagytarcsai út és Simongát utca találkozásánál lévő terület (Gazdasági, jellemzően raktározásra és termelésre szolgáló terület (Gksz-2) -> Védőerdő (Ev-1))
- Terebesi erdő melletti gyepes, fás zöldfelület (Tematikus intézménypark (K-Tp) -> Közpark Közkert (Zk))
- Orbán István utcai terület (Intézményi, jellemzően szabadonálló jellegű terület (Vi-2) -> Védőerdő (Ev-1))
- Rétsár utcai terület (Közpark Közkert (Zkp) -> Rekreációs célú erdőterület (Er))
- Rákoscsaba menti mezőgazdasági területek mellett lévő erdőterület (Gazdasági, jellemzően raktározásra és termelésre szolgáló terület (Gksz-2) -> Védőerdő (Ev-1))
- Rákoscsabai mezőgazdasági területek (Általános mezőgazdasági terület (Má) -> Védőerdő (Ev-1) és Védelmi erdő (Ev-Ve) -> Általános mezőgazdasági terület (Má))
- Alsó erdősor menti terület (Gazdasági, jellemzően kereskedelmi, szolgáltató terület (Gksz-1) -> Védőerdő (Ev-1))
- Brenner János parki zöldfelület (Gazdasági, jellemzően raktározásra és termelésre szolgáló terület (Gksz-2) -> Kondicionáló célú, jelentős zöldfelületű terület (Kb-Ez)
- RSD menti területek (Nagyvárosias, jellemzően szabadonálló jellegű lakóterület (Ln-3), Intézményi, jellemzően zártsorú beépítésű terület (Vi-1), Állóvizek medre és partja (Vá) -> Közpark Közkert (Zk))
- M0 melletti terület (Gazdasági, jellemzően raktározásra és termelésre szolgáló terület (Gksz-2) -> Védőerdő (Ev-1))
- XVI. kerület, Kertvárosi Olimpikonok Parkja bővítése (Vízkezelési területek (K-Vke) -> Közpark Közkert (Zk))

Nagytétényi közlekedési területek közé ékelődő zöldfelület
KÖu-2 -> Ev-1
M1:10 000

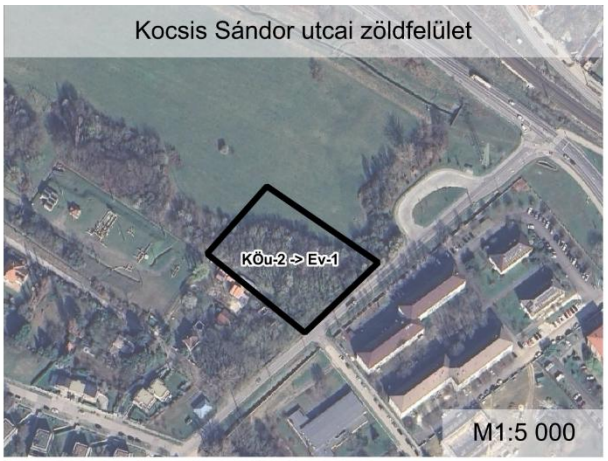
Kocsis Sándor utcai zöldfelület
KÖu-2 -> Ev-1
M1:5 000

Mocsárosdűlő északi részén lévő zöldfelület
Vi-3 -> Tk
M1:5 000

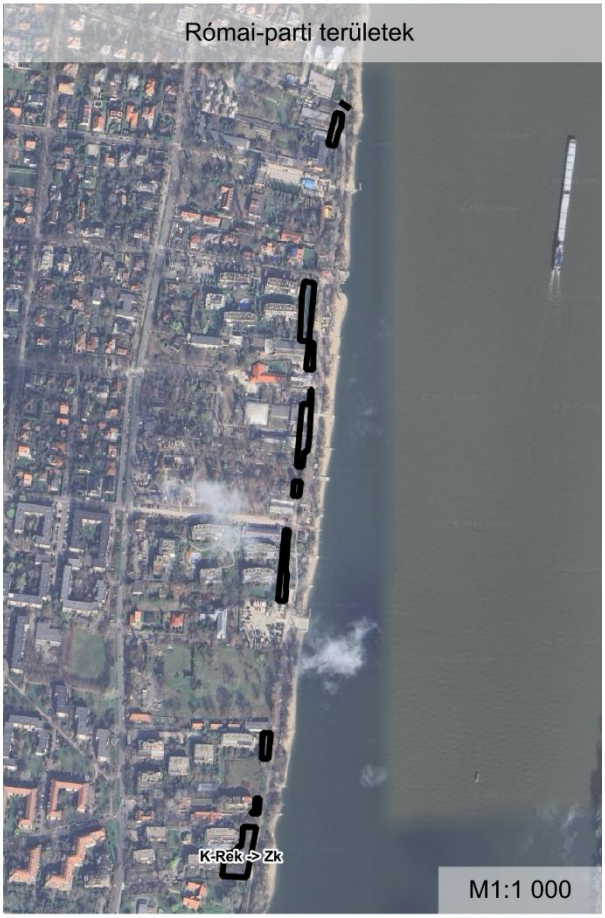
Római-parti területek
K-Rek -> Zk
M1:1 000

Mocsárosdűlő szélén lévő zöldfelület
Lk-2 -> Er
M1:5 000

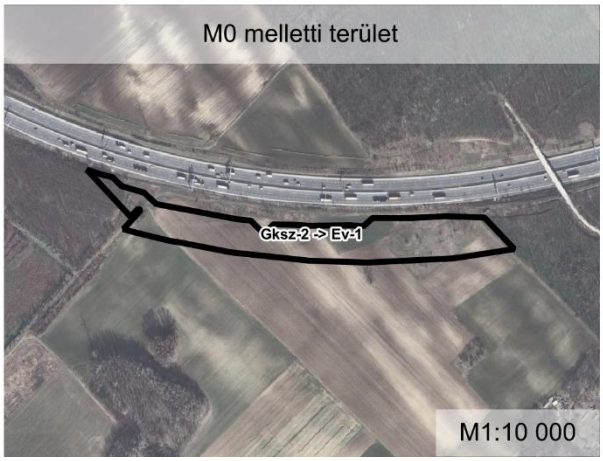
M0 melletti terület
Gksz-2 -> Ev-1
M1:10 000

Kertvárosi Olimpikonok Parkja
K-Vke -> Zk
K-Vke -> Zk
M1:5 000

Kunigunda útja melletti terület, aquincumi zöldterületek
Vi-1 -> Lk
Lk-2 -> Tk
Kb-Ez -> Ev-1
Kb-Rek-1 -> Zk
Kb-Rég -> Zk
M1:20 000

Homoktövis utca és Csömöri-patak találkozásánál lévő zöldfelület
Vi-2 -> Ev-1
M1:5 000

Népszigeti módosítás területe
K-Rek -> Zk
M1:5 000

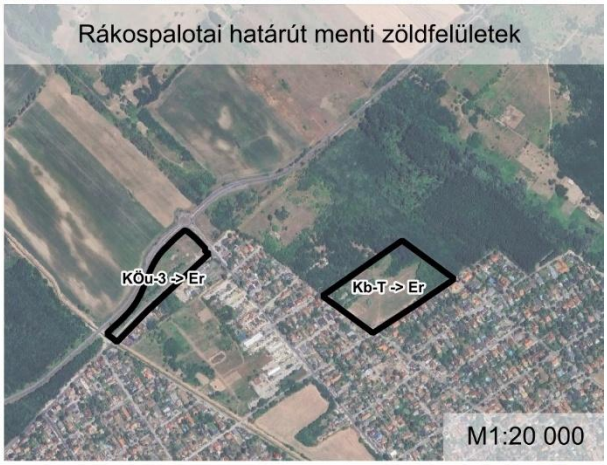
Rákospalotai határút menti zöldfelületek
KÖu-3 -> Er
Kb-T -> Er
M1:20 000

Nagytarcsai út és Simongát utca találkozásánál lévő terület
Gksz-2 -> Ev-1
M1:5 000

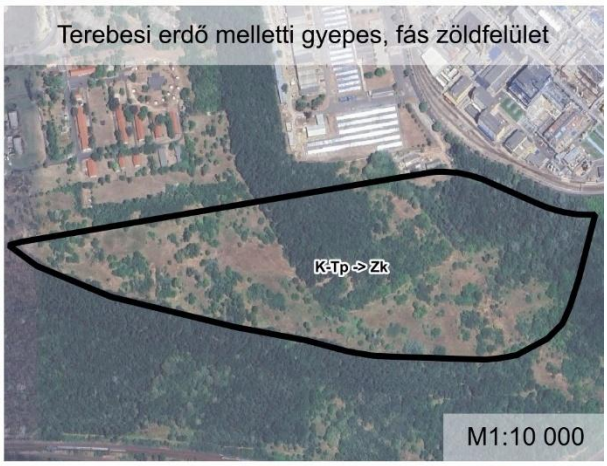
Terebesi erdő melletti gyepes, fás zöldfelület
K-Tp -> Zk
M1:10 000

Orbán István utcai terület
Vi-2 -> Ev-1
M1:10 000

Népf ürdő utca menti zöldterület
Vi-2 -> Zk
M1:5 000

Rétsár utcai terület
Zkp -> Er
M1:10 000

Rákoscsaba menti mezőgazdasági területek mellett lévő erdőterület
Gksz-2 -> Ev-1
M1:5 000

Rákoscsabai mezőgazdasági területek
Ev-Ve -> Má
Má -> Ev-1
M1:20 000

Alsó erdősor menti terület
Gksz-1 -> Ev-1
M1:5 000

Brenner János parki zöldfelület
Gksz-2 -> Kb-Ez
M1:5 000

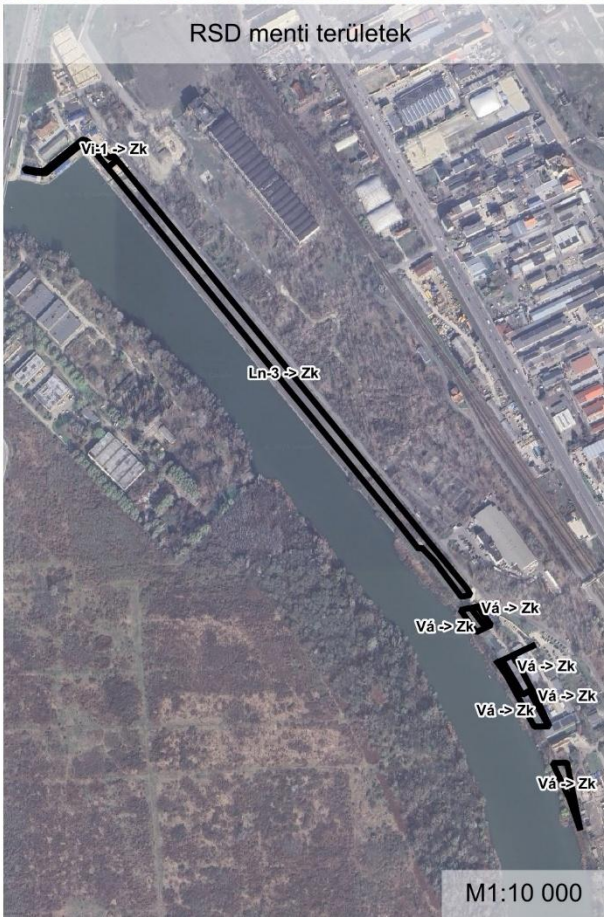
RSD menti területek
Vi-1 -> Zk
Ln-3 -> Zk
Vá -> Zk
Vá -> Zk
Vá -> Zk
Vá -> Zk
Vá -> Zk
Vá -> Zk
M1:10 000

A módosítások nem érintik az üzemtervezett erdőterületeket, kivéve a Terebesi erdőt, a népszigeti módosítást, illetve az Orbán István utcát érintő módosítást.

A módosítással érintett területeken jellemzően már jelenleg is erdőterületek találhatóak, ennek megfelelően az FTFT-ben új beépítésre nem szánt erdőterületek (és zöldterületek) kerültek kijelölésre. A változások jellemzően a valós területhasználatokat követik le, ugyanakkor kis mértékben kedvező környezeti hatással bír, ugyanis ezáltal az erdős területek, illetve a közhasználatú zöldterületek hosszú távú védelme biztosított. Ahol jelenleg nem találhatóak erdőterületek ott kedvező, hogy távlatban erdősítés fog történni. Különösen kedvező a korábbi fejlesztési területeken történő átsorolások, ahol potenciálisan sokkal nagyobb arányú burkolt felület, magasabb beépítési intenzitás, illetve sokkal kevesebb zöldfelület, különösképpen fás szárú növényzet valósult volna meg.

A módosítással érintett területek érintik az országos ökológiai hálózat ökológiai folyosóját (Kocsis Sándor utcai zöldfelület, Rákos-patak menti terület), pufferterületét (Mocsárosdűlő déli részén lévő terület), helyi jelentőségű természetvédelmi területet (Mocsárosdűlő szélén lévő zöldfelület), tájképvédelmi terület övezetét (Római parti módosítások, népszigeti módosítás, RSD menti területek, Népfürdő utcai módosítás), karsztos területet (Orbán István utcát érintő módosítás, Terebesi erdő) valamint átlagosnál jobb minőségű termőföldeket (Kocsis Sándor utcai zöldfelület, Rákospalotai határút menti zöldfelület, rákoscsabai mezőgazdasági területek).

A Mocsárosdűlő szélén lévő zöldfelület hidrogeológiai „B" és „A" védőidomot érint („Római"). A Homoktövis utca és Csömöri-patak találkozásánál lévő zöldfelület hidrogeológiai „B" védőidomot („Aquaworld"), illetve a „Balpart I Vízmű" hidrogeológiai „A" védőövezetet érinti.

Élővilág-védelem, biológiai sokféleség védelme

Élővilágvédelmi szempontból kedvező változás történik, ugyanis a területek beépítetlenek maradnak, nagyobb biológiailag aktív felületek maradnak meg – különösen a fás szárú növények –, melyek a biológiai sokféleség számára kedvezőbb állapotokat idéznek elő. A Mocsárosdűlő mélyfekvésű zöldfelülete a főváros budai oldalának egyik utolsó megmaradt vizes élőhelye, ennélfogva ezen a területen az erdő- és zöldterületi átsorolás különösen kedvező, ráadásul a terület fokozottan védett faj élőhelyével, a magyar tarsza (*Isophya costata*) élőhelyével érintett, amelyre a természetvédelmi hatóság PE/KTHF/38883-3/2024. ügyiratszámú határozatában a fokozottan védett állat jelenléte miatt területhasználati korlátozást rendelt el.

Levegőtisztaság- és zajvédelem

Kis mértékben kedvező, hogy a módosítással érintett területek beépítetlenek maradnak, ennélfogva a terület nem vonz nagyobb gépjármű-forgalmat, valamint új gépészeti kibocsátók sem jelennek meg (a korábbi fejlesztési területeket érintően).

Földtani közeg, felszíni és felszín alatti vizek védelme

A földtani közeg, a talajvíz, illetve a település csapadékvízgazdálkodása szempontjából kedvező, hogy a területeken nem történnek beépítések, ennélfogva a talajlezárás káros hatásaival sem kell számolni.

A mezőgazdasági területek növekednek, így a termőföldek tekintetében is kedvező a változás (ténylegesen nem nőnek a termőföldek, ugyanis azok jelenleg is mezőgazdasági hasznosítás alatt állnak).

A hidrogeológiai védőterületeket érintően kedvező módosítások történnek, ugyanis kisebb beépítési intenzitásokkal lehet számolni.

Klímavédelem

Klímavédelmi szempontból kedvező változás történik, ugyanis a területek beépítetlenek maradnak, megmaradnak a fás szárú növények, melyek fontos szerepet játszanak az üvegházhatású gázok elnyelésében,

illetve a város adaptációs képességeinek (párologtatás, árnyékolás stb.) erősítésében. A megmaradó zöldfelületek a hőszigethatást is kis mértékben mérsékelni tudják.

Tájvédelem

Tájvédelmi szempontból kedvező változás történik, ugyanis a területek beépítetlenek maradnak, nagyobb biológiailag aktív felületek maradnak meg – különösen a fás szárú növények –, melyek kedvezőbb tájhasználati és tájképi állapotokat tartanak meg. Különösen kedvező a Kertvárosi Olimpikonok Parkjának bővítése a vízközmű területek terhére, ugyanis a fejlesztés a lakossági rekreációs lehetőségeket bővíti.

A módosítással érintett területek az alábbi barnamezős területeket érintik: az RSD menti módosítások a „Gubacsi dűlő" és a „Nagyvásártelep", a Nagytarcsai út és Simongát utca találkozásánál lévő terület a „Nagytarcsai út menti területek", míg a népszigeti módosítás a „Népsziget - egykori Ganz gyár" elnevezésű barnamezős területet. A zöldfelületi fejlesztések a barnamezős területekre kedvező hatással bírnak. A potenciális szennyezések felszámolásra kerülnek, a városképre pozitív hatást gyakorol, és a kijelölt új zöldinfrastruktúra elemek növelik az eddigi rozsdaterület zöldfelületi arányát.

Javaslat

A Brenner János parkot javasolt Közpark, közkert (Zk) övezetbe sorolni a meglévő rendeltetésének megfelelően.

Infrastrukturális fejlesztések törlése (3 db, összesen 22,17 ha)

A változások indoka: településszerkezeti jelentőségű tervezett (fő)útvonal nyomvonalának törlése, áthelyezése. Az útfejlesztések elmaradását megváltozott közlekedés-fejlesztési koncepciók, illetve elmaradó fejlesztések generálták. Emellett az új terv során a gyorsvasúti hálózat eddig tervezett vonalhosszabbításaiból elhagyásra kerül:

- M4 Szilas-pataktól északra eső szakasz
- M2-H8-H9 nem kerül összekötésre
- H8-9 HÉV Rákoskeresztúri szárnyvonal törlésre kerül.

Továbbá a távlati közúti nyomvonalak közül törlésre kerül:

- A II.-III. kerületeket összekötő II. rendű főút távlati (Hidegkúti út – 10. sz. főút között.

Korábban kijelölt közlekedési (fő)útvonalakat töröl a terv, így valós területhasználat változás nem következik be egyik módosítást érintően sem, mert a módosítások a tényleges területhasználatokat követik le. A környező általános területhasználatok besorolását kapják meg az egyes területrészek.

A levegőtisztaság- és zajvédelem tekintetében lokálisan kedvező változásokat eredményeznek, ugyanis a fejlesztés megelőzi a térség forgalomnövekedését. Élővilág- és tájvédelmi oldalról szintén kedvező, ugyanis a beépítések elmaradásával nagyobb hely marad a zöldinfrastruktúrának. A fejlesztések elmaradása a klímavédelem tekintetében is kedvező, ugyanis kevesebb ÜHG kibocsátással kell számolni.

A módosítások az alábbi barnamezős területet érintik: Nagytarcsai út menti területek. A barnamezős területek fejlesztését kis mértékben hátráltatják az elmaradó infrastruktúra fejlesztések, egyúttal lehetőséget teremtenek egy gazdagabb zöldfelülettel bíró fejlesztés megvalósítására.

A gyorsvasúti hálózat eddig tervezett vonalhosszabbításaiból több elem is elhagyásra kerül. A módosítások kedvezőtlen környezeti hatással járnak. A megfelelő tömegközlekedés az élhető városok alappilére, így kedvezőtlen, hogy a tervezett fejlesztések elmaradnak. A változás hozzájárul az intenzívebb gépjármű-forgalomhoz, mely károsan hat a város levegőtisztaság- és zajhelyzetére, valamint a klímavédelem tekintetében is kedvezőtlen az ÜHG gázok kibocsátása miatt. A beruházások eltörlése az érintett szakaszokon kis mértékben kedvezően hatnak a zöldinfrastruktúrára.

5. Következtetések

5.1. Jelentős hatással érintett környezeti jellemzők, rendszerek

Az alábbi táblázat összefoglalóan értékeli a tervi módosításokat környezeti elemenként, rendszerenként.

Hatótényező	Hatásviselő		Környezeti elemek, rendszerek					
		Élővilág	Levegő	Zaj	Víz, talaj	Klíma	Táj	Társadalom
a fenntartható fejlesztés érdekében beépítési céladatok meghatározása az akcióterületekre	összvárosi jelentőség	++	++	++	+	+	++	++
új lakóterületek, intézményi és településközponti vegyes területek kijelölése beépítésre nem szánt területen	módosítással érintett ingatlanok és környezetük	--	-	-	-	--	--/+	--
új beépítésre szánt kereskedelmi, szolgáltató, illetve általános gazdasági területek kijelölése beépítésre nem szánt területen	módosítással érintett ingatlanok és környezetük	-	-	-	-	-	--/+	0
beépítési intenzitás növekedése beépítésre szánt területen	módosítással érintett ingatlanok és környezetük	-	-	-	-	-	-/+	0
nagy kiterjedésű fejlesztési terület kijelölése (Rákosrendező)	módosítással érintett ingatlanok és a környező településrészek	-	-	--	-	--	++	++
új közlekedési nyomvonalas létesítmények kijelölése	összvárosi jelentőség	-	++	++	0	-	-	++
tervezett Duna-hidak (és a hozzájuk kapcsolódó területek) elhelyezkedésének módosítása	környező településrészek	0	0	0	0	0	0	+
körirányú közúti elemek struktúrájának módosítása	összvárosi jelentőség	0	++	++	0	++	0	++
közműlétesítmények bővítése	módosítással érintett ingatlanok és környezetük	0	0	0	0	0	0	0
településszerkezeti jelentőségű kerékpárutak hálózatának módosítása	összvárosi jelentőség	++	++	++	+	++	++	++
fejlesztési területek visszaminősítése	módosítással érintett ingatlanok és a környező településrészek	++	++	++	++	+	++	++
új beépítésre nem szánt területek kijelölése	módosítással érintett ingatlanok és környezetük	++	+	+	++	++	++	++
korábban kijelölt közlekedési (fő)útvonalak törlése	összvárosi jelentőség	++	++	++	0	++	++	++
gyorsvasúti hálózat tervezett vonalhosszabbításainak csökkentése	összvárosi jelentőség	+	--	--	0	--	+	--

++ kedvező hatást gyakorol a környezeti komponensre

+ kis mértékben kedvező hatást gyakorol a környezeti komponensre

0 bizonytalan megítélésű vagy nem létező kapcsolat

- kis mértékben negatív hatást gyakorol a környezeti komponensre

-- negatív hatást gyakorol a környezeti komponensre

Egyedül az új közlekedési nyomvonalas létesítmények kijelölése, illetve a gyorsvasúti hálózat tervezett vonalhosszabbításainak csökkentése gyakorol kedvezőtlen összvárosi hatásokat egyes környezeti komponensek jövőbeni alakulására való tekintettel (tehát nem állapotromlás), de a tervi módosítások a teljes várost érintően alapvetően kedvező környezeti hatásokat generálnak. Kijelenthető, hogy a tervi módosítás kedvező jelentős hatásokat eredményez.

Településrészekre kiterjedő kedvezőtlen hatásokat generál az új fejlesztési területek kijelölése, ugyanakkor ezzel párhuzamosan egyes környezeti közegek tekintetében kedvező hatásokat is generál. Emellett egyes fejlesztési területek visszaminősítése településrész szintű kedvező környezeti hatásokat eredményez.

Lokális szinten az új beépítésre szánt területek kijelölése, illetve a beépítési intenzitások fokozása eredményeznek kedvezőtlen környezeti hatásokat, ugyanakkor a terv új beépítésre nem szánt területeket is kijelöl, melyek ezzel ellentétesen, helyi szinten kedvező környezeti hatásokat generálnak.

A tervi változások környezeti szempontú vizsgálata és értékelése, valamint az egyes környezeti közegeket érő változások elemzése alapján megállapítható, hogy a módosítások összvárosi szinten összességében kedvező jelentős hatásokat eredményeznek, míg településrész szinten, illetve lokális szinten kedvező és kedvezőtlen hatásokat is generálnak. A megfogalmazott javaslatok csökkentik a kedvezőtlen környezeti hatásokat.

5.2. Kedvezőtlen környezeti hatású tervi elemek

Összességében a tervi módosításokból adódóan az alábbi kedvezőtlen hatásokat eredményező hatótényező érvényesül a területen:

- új lakóterületek, intézményi és településközponti vegyes területek kijelölése beépítésre nem szánt területen
- új beépítésre szánt kereskedelmi, szolgáltató, illetve általános gazdasági területek kijelölése beépítésre nem szánt területen
- beépítési intenzitás növekedése beépítésre szánt területen
- nagy kiterjedésű fejlesztési terület kijelölése (Rákosrendező)
- új közlekedési nyomvonalas létesítmények kijelölése
- gyorsvasúti hálózat tervezett vonalhosszabbításainak csökkentése

A fenti vizsgálatok rámutatnak, hogy a negatív hatást eredményező hatások jellemzően lokálisan vagy településrész szinten hatnak. Egyedül az új közlekedési nyomvonalas létesítmények kijelölése, illetve a gyorsvasúti hálózat tervezett vonalhosszabbításainak csökkentése gyakorol kedvezőtlen összvárosi hatásokat egyes környezeti komponensek jövőbeni alakulására való tekintettel, de ezek a hatások sem eredményeznek tényleges állapotromlásokat.

A településrendezési terv jelen módosítása környezetvédelmi szempontból megfelelő keretet szab ahhoz, hogy a létesítmények építési engedélyeinek készítésekor elegendő mozgástér és egyben szükséges kötöttség legyen a környezetvédelmi előírások teljesíthetőségéhez.

6. Jelentős kedvezőtlen környezeti hatások megelőzésére, elkerülésére, csökkentésére irányuló településtervi intézkedések és várható hatékonyságuk

A terv a vonatkozó jogszabályi előírások, a környezetvédelmi szempontú megalapozó vizsgálatok és tanulmányok, valamint az egyeztetésekbe bevont államigazgatási szervek releváns véleményeinek figyelembevételével készült.

A terv megvalósítása, az építésengedélyezés során a jelentős környezeti hatások elkerülését, csökkentését szolgáló szabályozási elemek érvényesítése lehetővé teszi a fejlesztés megvalósításakor a környezetvédelmi követelmények teljesítését. Ez azonban nagyban függ az építmények engedélyezési terveitől és a kivitelezés sajátosságaitól.

A területen a környezethasználatot úgy kell megszervezni és végezni, hogy:

- a legkisebb mértékű környezetterhelést és igénybevételt idézzen elő,
- illeszkedjen a helyi környezeti sajátosságokhoz,
- megelőzze a környezetszennyezést,
- kizárja a környezetkárosítást,
- megszüntesse, de legalább enyhítse a meglevő ártalmakat és szennyezéseket.

Az új lakóterületek, intézményi és településközponti vegyes területek kijelölése korábban beépítésre nem szánt területen történik így nagyobb beépítési intenzitást vonz maga után. Kedvezőtlen környezeti hatásokkal kell számolni, de a terv módosítása csak kevés területen eszközöl ilyen típusú változásokat. Ezzel párhuzamosan új beépítésre nem szánt területeket is kijelöl, így a biológiai aktivitás értékre vonatkozó jogszabályi előírásoknak megfelel a terv. A beépítésre szánt területek beépíthetőségének növelése szintén kevés területen kerül csak kijelölésre.

Az új beépítésre szánt kereskedelmi, szolgáltató, illetve általános gazdasági területek akkor jelentenek jelentőst konfliktust, ha a védendő területek (pl.: lakóterületek, egészségügyi intézmény) közel helyezkednek el a gazdasági területekhez, ahol jellemzően komolyabb levegő- és zajterheléssel járó rendeltetések kerülnek kialakításra. A tervi módosítás az új gazdasági területeket a védendő területekről kellő távolságban jelöl ki.

Az új, nagy kiterjedésű fejlesztési terület kijelölése alapvetően kedvező környezeti hatással jár, ugyanis a tervben lefektetett akcióterületekre vonatkozó céladatok meghatározása megfelelő kereteket ad az érintett fejlesztési terület (Rákosrendező) fenntartható fejlesztéséhez.

Új közlekedési nyomvonalas létesítmények kijelölése során jellemzően vágány bővítések történnek, így már meglévő infrastrukturális nyomvonalak mentén történnek a fejlesztések. A tervi módosítás így próbálja elkerülni az új nyomvonalas infrastrukturális fejlesztéseket, melyek kedvezőtlenül érintenék a város környezetét.

A gyorsvasúti hálózat tervezett vonalhosszabbításainak csökkentése ugyan kedvezőtlen környezeti hatásokat eredményez, de tényleges állapotromlás nem következik be, ugyanis tervi elemek megszüntetéséről van szó. A beruházások törlésére forráshiány miatt kerül sor, így a tervbe nem kerülhettek be kedvezőtlen környezeti hatások megelőzésére, elkerülésére, csökkentésére irányuló településtervi intézkedések.

A terv számos olyan intézkedést vezet be, melyek jelentősen kedvező környezeti állapotokat idéznek elő a város környezeti közegében, így a fent felsorolt kedvezőtlen hatások ellensúlyozásra kerülnek:

- a fenntartható fejlesztés érdekében beépítési céladatok meghatározása az akcióterületekre,
- körirányú közúti elemek struktúrájának módosítása,
- településszerkezeti jelentőségű kerékpárutak hálózatának módosítása,
- fejlesztési területek visszaminősítése,
- új beépítésre nem szánt területek kijelölése,
- korábban kijelölt közlekedési (fő)útvonalak törlése.

A településrendezési terv keretet szab a tervezett fejlesztések megvalósíthatóságához. Az egyes fejlesztések, létesítések környezetvédelmi megfelelőségének igazolásához a településrendezési terv szintjén nem állt rendelkezésre elég részletes információ. A megfelelően elkészített településrendezési tervnek ezek hiányában is keretet kell biztosítani a tervezett fejlesztések számára, hogy a magasabb szintű jogszabályok által előírt környezetvédelmi szempontok érvényesülhessenek.

Az építkezések idején a munkálatokat úgy kell megszervezni, hogy a környezeti zaj és rezgés elleni védelem egyes szabályairól szóló 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet előírásait, valamint a zaj és rezgésterhelési határértékek megállapításáról szóló 27/2008 (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendelet határértékei betarthatók legyenek.

A beruházások során a földmunkákkal érintett területekről a humuszos réteget le kell menteni a területekre készített végleges más célú hasznosításhoz benyújtott, a talaj humuszos termőrétegének mentését megalapozó talajvédelmi tervben meghatározottak szerint. A beruházások során felmerülő földmunkák esetében a felső, színében elkülönülő humuszos talajréteget le kell termelni és egyéb talajféleségtől elkülönítetten deponálni, majd a humuszgazdálkodási terv alapján kell felhasználni. A területek megközelítését úgy kell megvalósítani, hogy a tevékenység a környező termőföldek minőségében kárt ne okozzon. A földmunkák során a környező mezőgazdasági területeket – a kitermelésre kerülő terméketlen altalaj vagy egyéb anyagok tárolására – igénybe venni szigorúan tilos. A beruházások kialakítása során, mezőgazdasági területen szennyező- vagy egyéb talajidegen anyag, illetve terméketlen földanyag nem maradhat.

A felszín alatti vizek érintettsége esetén fontos figyelmet fordítani a csapadékvíz-elvezetés hálózatának biztonságos kialakítására, az ártalmatlanítás technológiai hátterének kiépítésére és folyamatos karbantartására, valamint az egyes fejlesztések során az elérhető legjobb építési technológia alkalmazására.

7. Monitoring javaslatok

A Fővárosi Önkormányzat minden évben elkészíti Budapest környezeti állapotértékelését, melyből az évre-évre kirajzolódó változási irányok, tendenciák nem csak a lakosság szakmailag ellenőrzött tájékoztatását szolgálják, de alapot képeznek Budapest következő időszakra szóló környezeti programhoz, egyéb környezeti stratégiák és intézkedések kidolgozásához.

A Fejlesztési tervben meghatározott környezeti szempontból releváns mutatók, amelyek nyomonkövetése tervezett:

- A településtervben meghatározott beépítésre szánt terület nagysága (ne növekedjen)
- Védett természeti területek nagysága (növekedjen)
- A védett területek természetessége (javuljon)
- A rehabilitált kisvízfolyás szakaszok hossza (növekedjen)
- Budapest zöldfelületi intenzitás értéke (növekedjen)
- Fásítottság mértéke (növekedjen)
- Újonnan betelepített erdőterületek nagysága v
- Az egy főre jutó zöldterületi ellátottság (növekedjen)
- Városi hőszigethatás (csökkenjen)
- MÁSZ 1,3 m biztonsági szintnek megfelelő árvízvédelmi védvonal hossza (növekedjen)
- Budapest energia végfelhasználáshoz köthető CO2-kibocsátása (csökkenjen)
- Fosszilis energiahordozój felhasználása (csökkenjen)
- Budapesten belüli utazások hosszának, valamint az egyes utazási módokat használók számának figyelembevételével a közösségi közlekedés, gyalogos és kerékpáros közlekedés részaránya növekedjen, a személygépjármű-közlekedés részaránya (csökkenjen)
- Kedvezőbb környezetvédelmi besorolású (benzin EURO V-VI és a hibrid/elektromos) gépjárművek aránya (növekedjen)
- Újrahasználatra előkészített és újrafeldolgott települési hulladék mennyisége (növekedjen)
- Lakossági hulladékudvarok száma (növekedjen)
- Lerakóban ártalmatlanított hulladékok aránya (csökkenjen)
- Élelmiszerpazarlás mértéke (csökkenjen)
- A súlyos sérüléses kimenetelű közúti balesetek, illetve a halálos kimenetelű közúti balesetek száma (csökkenjen)
- Egészséges élettel kapcsolatos mutatók (születéskor várható átlagos élettartam, 65 éves korban várható átlagos élettartam, daganatos megbetegedés okozta halálesetek aránya)

A tervi módosítás kapcsán nem szükséges külön monitoring vizsgálat előírása, ugyanis az állapotértékelés, során minden környezeti közegre, rendszerre és folyamatra részletes elemzést tesznek közzé, melyek jól monitoringozzák az egyes környezeti közegeket érő változásokat.

8. Közérthető összefoglaló

A Fővárosi Közgyűlés a 341/2023. (IV.26.) Főv. Kgy. határozatával döntött, a településtervek tartalmáról, elkészítésének és elfogadásának rendjéről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 419/2021. (VII. 15.) Korm. rendelet szerinti új fővárosi településterv készítésének megkezdéséről, továbbá a 342/2023. (IV.26.) Főv. Kgy. határozatával jóváhagyta a 419/2021. (VII. 15.) Korm. rendelet 7. § (7) bekezdés szerinti feljegyzést a terv részletes tartalmáról.

A környezeti értékelés célja a terv, illetve program, valamint ezek céljait és földrajzi kiterjedését figyelembe vevő ésszerű változatai megvalósításának várható jelentős környezeti hatásainak azonosítása, leírása és értékelése.

Összességében a tervi módosításokból adódóan az alábbi hatótényezők érvényesülnek a területen:

- a fenntartható fejlesztés érdekében beépítési céladatok meghatározása az akcióterületekre
- új lakóterületek, intézményi és településközponti vegyes területek kijelölése beépítésre nem szánt területen
- új beépítésre szánt kereskedelmi, szolgáltató, illetve általános gazdasági területek kijelölése beépítésre nem szánt területen
- beépítési intenzitás növekedése beépítésre szánt területen
- nagy kiterjedésű fejlesztési terület kijelölése (Rákosrendező)
- új közlekedési nyomvonalas létesítmények kijelölése
- tervezett gyalogos-kerékpáros Duna-hidak (és a hozzájuk kapcsolódó területek) elhelyezkedésének módosítása
- körirányú közúti elemek struktúrájának módosítása
- közműlétesítmények bővítése
- településszerkezeti jelentőségű kerékpárutak hálózatának módosítása
- fejlesztési területek visszaminősítése
- új beépítésre nem szánt területek kijelölése
- korábban kijelölt közlekedési (fő)útvonalak törlése
- gyorsvasúti hálózat tervezett vonalhosszabbításainak csökkentése

Egyedül az új közlekedési nyomvonalas létesítmények kijelölése, illetve a gyorsvasúti hálózat tervezett vonalhosszabbításainak csökkentése gyakorol kedvezőtlen összvárosi hatásokat egyes környezeti komponensek jövőbeni alakulására való tekintettel (tehát nem állapotromlás), de a tervi módosítások a teljes várost érintően alapvetően kedvező környezeti hatásokat generálnak. Kijelenthető, hogy a tervi módosítás kedvező jelentős hatásokat eredményez.

Településrészekre kiterjedő kedvezőtlen hatásokat generál az új fejlesztési területek kijelölése, ugyanakkor ezzel párhuzamosan egyes környezeti közegek tekintetében kedvező hatásokat is generál. Emellett egyes fejlesztési területek visszaminősítése településrész szintű kedvező környezeti hatásokat eredményez.

Lokális szinten az új beépítésre szánt területek kijelölése, illetve a beépítési intenzitások fokozása eredményeznek kedvezőtlen környezeti hatásokat, ugyanakkor a terv új beépítésre nem szánt területeket is kijelöl, melyek ezzel ellentétesen, helyi szinten kedvező környezeti hatásokat generálnak.

A tervi változások környezeti szempontú vizsgálata és értékelése, valamint az egyes környezeti közegeket érő változások elemzése alapján megállapítható, hogy a módosítások összvárosi szinten összességében kedvező jelentős hatásokat eredményeznek, míg településrész szinten, illetve lokális szinten kedvező és kedvezőtlen hatásokat is generálnak. A megfogalmazott javaslatok csökkentik a kedvezőtlen környezeti hatásokat.

MELLÉKLETEK

M1. melléklet: Áttekintő, 1:35.000 léptékű tervlapok (2 db) az értékelt településtervi változásokról

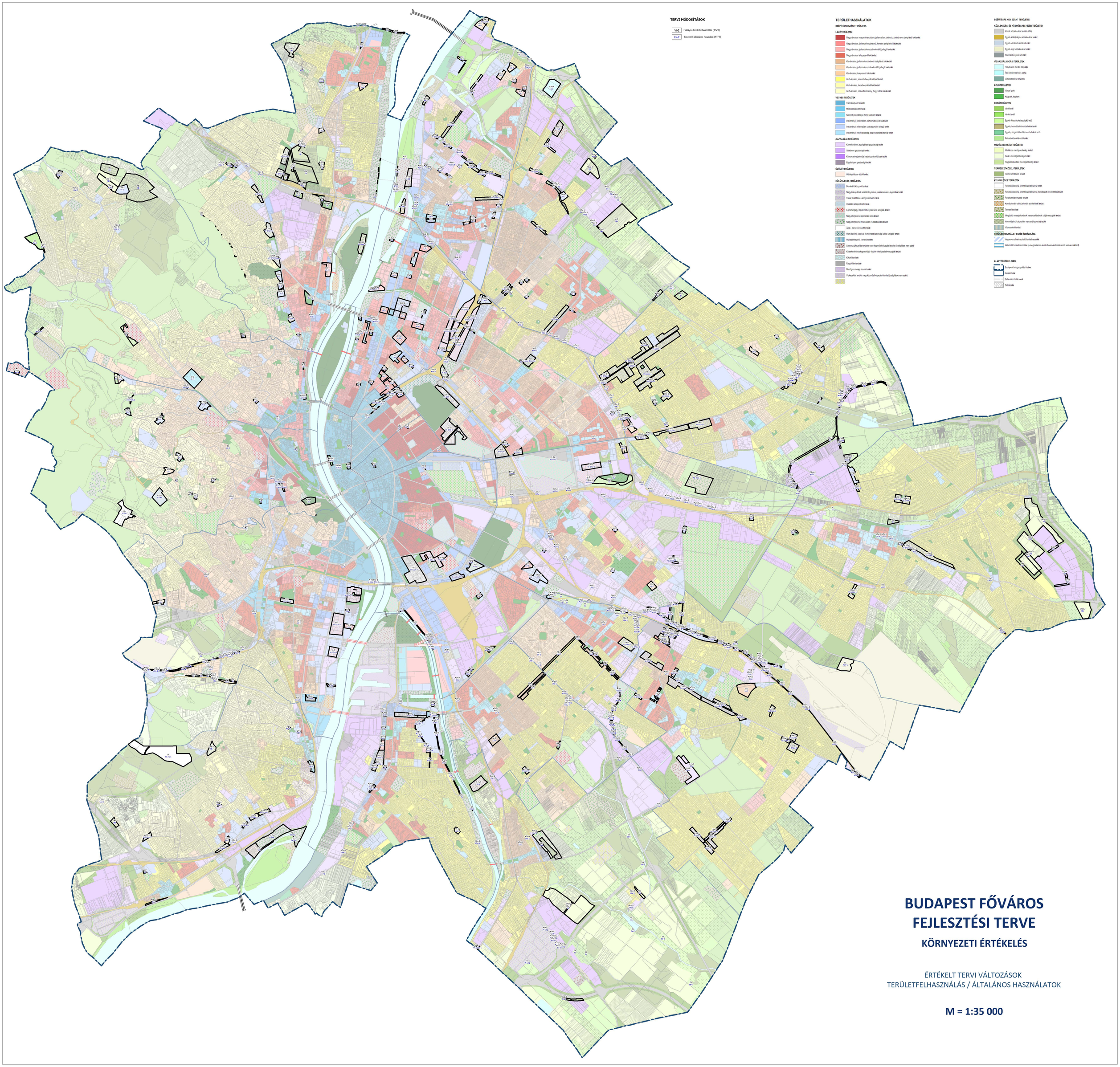

BUDAPEST FŐVÁROS FEJLESZTÉSI TERVE

KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS

ÉRTÉKELT TERVI VÁLTOZÁSOK
TERÜLETFELHASZNÁLÁS / ÁLTALÁNOS HASZNÁLATOK

M = 1:35 000

ALAPTÉRKÉPI ELEMEK

- Budapest közigazgatási határa
- Kerülethatár
- Telekhatár
- Meglévő és tervezett hidak

TELEPÜLÉSTERVI VÁLTOZÁSOK

- Új fejlesztési területek vagy fejlesztési többletet eredményező módosítások
- Új infrastrukturális fejlesztések
- Fejlesztési területek visszaminősítése
- Egyéb, új beépítésre nem szánt területek
- Infrastrukturális fejlesztések törlése
- Valós területhasználathoz való igazodások

MÁS JOGSZABÁLLYAL ÉRVÉNYESÜLŐ ELEMEK

- Ökológiai hálózat
- Natura 2000 terület
- Tájképvédelmi terület övezete
- Országos jelentőségű védett természeti érték (ex lege forrás, ex lege védett barlang, ex lege földvár)
- Barlang védőövezete
- Országos jelentőségű védett természeti terület
- Helyi jelentőségű védett természeti terület (25/2013. (IV.18.) Főv. Kgy. rend)
- Helyi jelentőségű védett természeti emlék és területe (25/2013. (IV.18.) Főv. Kgy. rend)
- Átlagosnál jobb minőségű termőföld (Budapest Főváros Kormányhivatala Földhivatali Főosztály adatszolgáltatása)
- Országos Erdőállomány Adattár szerinti erdőterület
- Karsztos terület (Magyar Geológiai Szolgálat, Magyar Állami Földtani Intézet adatszolgáltatása
- Vízbázis védelmi terület
- Fővárosi barnamezős területek katasztere 2024

BUDAPEST FŐVÁROS FEJLESZTÉSI TERVE

KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS

ÉRTÉKELT TERVI VÁLTOZÁSOK
A VÉDELMI KORLÁTOZÁSI ELEMEKKEL ÖSSZEFÜGGÉSBEN

M = 1:35 000

M2. melléklet: Natura 2000 hatásbecslési dokumentáció a Fővárosi Településterv környezeti értékeléséhez

Tartalomjegyzék

Bevezetés 126
1. Azonosító adatok 126
1.1. A terv készítője 126
1.2. Az adatlap kitöltésében részt vevő személyek, szervezetek 126
2. Az érintett Natura 2000 területek 127
2.1. A Natura 2000 terület neve és kódja, melyre a terv várhatóan hatással van 127
2.2. Közösségi jelentőségű fajok és élőhelyek, melyekre a terv várhatóan hatással lehet 128
2.2.1. Budai-hegység kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület 129
2.2.2. Budaörsi kopárok kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület 131
2.2.3. Érd-tétényi plató kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület 133
2.2.4. Duna és ártere kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület 134
2.2.5. Ráckevei Duna-ág kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület 136
3. A Fővárosi Településterv bemutatása 137
3.1. A terv célja, tartalma 137
3.2. A terv jelentősége, tervezett időtartama 139
3.3. A terv térbeli kiterjedése, az általa igénybe vett terület és az okozott hatás nagysága, kiterjedése 140
3.4. A terv hatásterületén lévő természeti állapot és megőrzési célok ismertetése 143
3.4.1. Budai-hegység kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület 145
3.4.2. Budaörsi kopárok kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület 146
3.4.3. Érd-tétényi plató kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület 147
3.4.4. Duna és ártere kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület 147
3.4.5. Ráckevei Duna-ág kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület 149
3.5. A terv társadalmi, gazdasági következményei 151
4. A terv kedvezőtlen hatásai 152
4.1. A várható természeti állapotváltozások jellege 152
4.2. A Natura 2000 területen található közösségi jelentőségű élőhelyekre és fajokra gyakorolt hatások 154
4.2.1. Budai-hegység kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület 154
4.2.2. Budaörsi kopárok kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület 163
4.2.3. Érd-tétényi plató kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület 163
4.2.4. Duna és ártere kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület 165
4.2.5. Ráckevei Duna-ág kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület 179
5. Alternatív megoldások 189
6. A megvalósítás indokai 189
6.1. A terv megvalósítása szükségszerűségének ismertetése 189
6.2. A terv megvalósításának szükségszerűségét alátámasztó indokok 189
7. Javaslatok 190
7.1. A kedvezőtlen hatások mérséklését szolgáló javaslatok 190
7.2. További javasolt intézkedések 191
8. Kiegyenlítő intézkedések 191

Bevezetés

Az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet 10. § (1) és (2) bekezdése alapján „olyan terv (...) elfogadása, illetőleg engedélyezése előtt, amely nem szolgálja közvetlenül valamely Natura 2000 terület természetvédelmi kezelését (...) azonban valamely Natura 2000 területre" jelentős hatással lehet, hatásbecslést kell készíteni. A 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet 10. § (5) a) pontja szerint a hatásbecslést a környezeti vizsgálati eljárásban kell lefolytatni, ha a terv az egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról szóló jogszabály hatálya alá tartozik. Az egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról szóló 2/2005. (I. 11.) Korm. rendelet 1. § (2) a) pontja (és az 1. sz. melléklet 2. pontja) értelmében a környezeti vizsgálat lefolytatása mindig kötelező „a település egészére készülő településterv" esetén.

A 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet 10. § (6) alapján a Natura 2000 hatásbecslési dokumentációt a környezeti értékelés önálló részeként kell elkészíteni, a 14. sz. mellékletben megfogalmazott tartalommal.

1. Azonosító adatok

1.1. A terv készítője

A Fővárosi Településtervet Budapest Főváros Önkormányzata megbízásából a Budapest Főváros Városépítési Tervező Kft. készíti:

Budapest Főváros Városépítési Tervező Kft.

Székhely: 1052 Budapest, Városház u. 9-11.

Telephely, iroda

1061 Budapest, Andrássy út 10.

Tel.: +36 1 317 5318 Fax.: +36 1 317 3296

Email: bfvt@bfvt.hu

1.2. Az adatlap kitöltésében részt vevő személyek, szervezetek

A Natura 2000 hatásbecslés készítői a Budapest Főváros Városépítési Tervező Kft. és Szőke Balázs egyéni vállalkozó. A hatásvizsgálatban részvető szakértők jogosultságát az ***1. táblázat*** mutatja. A jogosultságok a https://ttsz.am.gov.hu/szakertok/szemelyek oldalon ellenőrizhetők.

1. táblázat: A Natura 2000 hatásbecslésben résztvevő szakértők és jogosultságaik

Név	Jogosultságot igazoló engedély száma
Mészáros Szilvia	Élővilág: SZ-006/2018., Tájvédelem: SZ-006/2018.
Szőke Balázs	Tájvédelem: SZ-010/2021.

A szakértők legfontosabb releváns referenciái az alábbiak:

- Szászbereki 48 MW teljesítményű naperőműpark 132 kV-os távvezetékének létesítése - Natura 2000 hatásbecslés. 2020, Vibrocomp Kft. (Megrendelő: STS Engineering & Construction Kft.)
- Somogy megye területrendezési tervének (stratégiai) környezeti vizsgálata – Natura 2000 hatásbecslési dokumentáció. 2019, ÖKO Zrt. (Megbízó: Megbízó: Lechner Tudásközpont Területi, Építészeti és Informatikai Nonprofit Kft.)
- Fejér megye területrendezési tervének (stratégiai) környezeti vizsgálata – Natura 2000 hatásbecslési dokumentáció. 2019, ÖKO Zrt. (Megbízó: Megbízó: Lechner Tudásközpont Területi, Építészeti és Informatikai Nonprofit Kft.)
- Környezeti hatástanulmány a Balaton vízszintszabályozásának módosítására – Natura 2000 hatásbecslési dokumentáció. 2018, ÖKO Zrt. (Megbízó: Országos Vízügyi Főigazgatóság.)
- Albertirsa-Kecskemét 400 kV-os távvezeték környezeti hatástanulmánya – Natura 2000 hatásbecslési dokumentáció. 2017, ÖKO Zrt. (Megbízó: PÖYRY ERŐTERV Zrt.)

2. Az érintett Natura 2000 területek

2.1. A Natura 2000 terület neve és kódja, melyre a terv várhatóan hatással van

Az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett földrészletekről szóló 14/2010. (V. 11.) KvVM rendelet alapján Budapest közigazgatási területét közvetlenül érintő, illetve a közigazgatási határral szomszédos Natura 2000 területeket és alapadataikat a ***2. táblázat*** foglalja össze, elhelyezkedésüket az ***1. ábra*** mutatja. Az az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet 2. §-ban meghatározott Natura 2000 terület típusok közül **Budapest közigazgatási területét** közvetlenül vagy közvetve **kiemelt jelentőségű természetmegőrzési területek érintik**.

2. táblázat: Budapest közigazgatási területét érintő Natura 2000 területek

Név	Területkód	Teljes területe (ha)	Kiterjedése Budapesten belül (ha)	Érintettség jellege	Érintettség (%)	Érintett területek
Budai-hegység kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület	HUDI20009	9522,14	2235,02	átfedés	23%	II, III, XI, XII
Budaörsi kopárok kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület	HUDI20010	574,68	0	közigaz-gatási határ mentén	0	(XII. kerülettel határos)
Érd-tétényi plató kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület	HUDI20017	1164,85	153,04	átfedés	13%	XXII
Duna és ártere kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület	HUDI20034	16573,52	766,03	átfedés	4,6%	IX, XI, XXI, XXII
Ráckevei Duna-ág kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület	HUDI20042	3190,51	159,51	átfedés	5%	IX, XX, XXI, XXIII

1. ábra: Budapestet érintő Natura 2000 területek elhelyezkedése

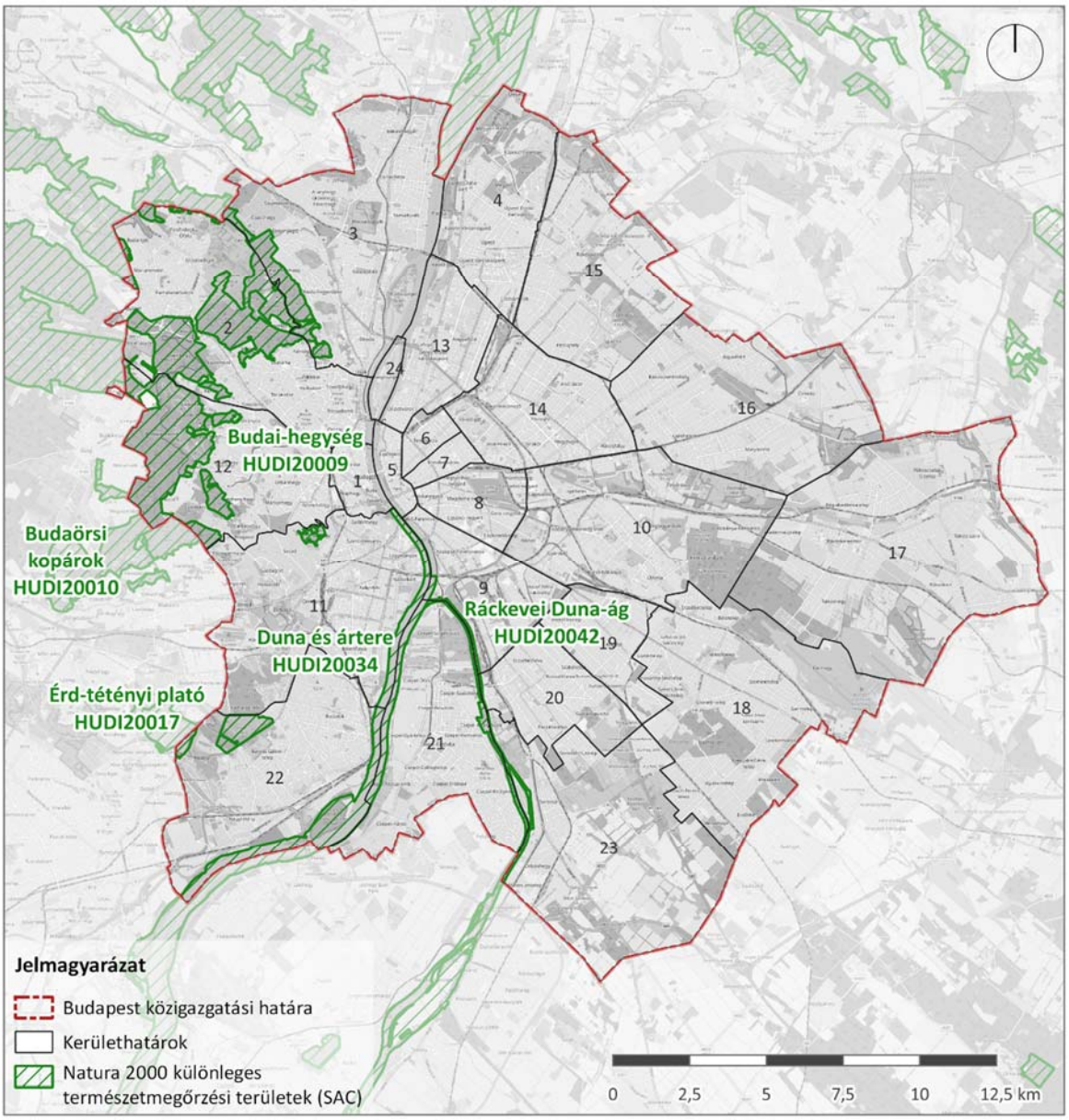

2.2. Közösségi jelentőségű fajok és élőhelyek, melyekre a terv várhatóan hatással lehet

Az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területek hálózatába tartozó Natura 2000 területeken előforduló közösségi jelentőségű, valamint kiemelt közösségi jelentőségű élőhelytípusok és fajok listáját, illetve megőrzésükhöz szükséges előírásokat az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet állapítja meg. Budapestet érintő Natura 2000 területeken található közösségi jelentőségű fajok, élőhelyek és főbb alapadataik a következőkben Natura 2000 területenként kerülnek bemutatásra, a *https://natura2000.eea.europa.eu/* honlapon szereplő aktuális adatok (Standard Data Form – egységes adatlap) alapján. Emellett a vizsgált Natura 2000 területek kijelölésének általános és specifikus természetvédelmi célkitűzései is ismertetésre kerülnek.

A természetmegőrzési területek kijelölésének elsődleges célja, hogy az adott területre jellemző közösség1i jelentőségű jelölő élőhelytípusok foltjainak kiterjedését és ökológiai állapotát (élőlényegyütteseik diverzitását, jellemző fajösszetételét, dominancia-viszonyait) hosszabb távon megőrizzék, és lehetőség szerint javítsák. További cél az adott területre jellemző közösségi jelentőségű jelölő fajok populációi számára megfelelő élőhely biztosítása. Egy Natura 2000 természetmegőrzési területen több közösségi jelentőségű élőhelytípus is előfordulhat, azonban ezek közül nem feltétlenül mindegyik „jelölő" élőhelytípus. Lehet olyan közösségi jelentőségű élőhelytípus, melynek az adott területen nem típusos és nem számottevő kiterjedésű foltjai fordulnak elő. Az adott élőhelytípust ezért nem azon a területen kell elsősorban megvédeni, hanem ott, ahol jelentős kiterjedésű, jó ökológiai állapotú, gyakorlati szempontból is megvédhető foltjai vannak. Így az élőhelytípusoknál a reprezentativitás kulcsfontosságú[1], mely feltűntetésre kerül a következőkben:

- A: kiváló reprezentativitás,
- B: jó reprezentativitás,
- C: jelentős reprezentativitás,
- D: nem szignifikáns jelenlét.

Hasonló a helyzet a növény- és állatfajok esetében is. A fajokat relatív borításuk és relatív populációméretük alapján szintén négy kategóriába (A, B, C, D) sorolják[2]:

- A: országos állományának, több mint 15%-a az adott Natura 2000 élőhelyhez kötődik,
- B: országos állományának 2-15%-a az adott Natura 2000 élőhelyhez kötődik,
- C: országos állományának kevesebb mint 2%-a kötődik az adott Natura 2000 élőhelyhez,
- D: országos állományhoz viszonyítva 2% alatti arányban fordulnak elő.

Az "A", "B" és "C" kategóriába sorolt közösségi jelentőségű fajok az adott Natura 2000 terület jelölő fajai, amelyek populációinak megőrzése elsődleges célja az adott Natura 2000 terület kijelölésének.

Fentiekből következően egy adott Natura 2000 területre vonatkozó hatásbecslésnek nem kell foglalkoznia a "D" kategóriába sorolt élőhelyekkel és fajokkal, ugyanis a "D" fajok állományváltozása nem veszélyezteti az faj állományát, természetvédelmi helyzetét, ahogy a „D" reprezentativitású élőhelytípusok sem típusosak adott Natura 2000 területen, így védelmük elsősorban ott indokolt, ahol nagyobb kiterjedésben vannak jelen.

2.2.1. Budai-hegység kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület[3]

A Natura 2000 terület közösségi jelentőségű és kiemelt közösségi jelentőségű élőhelytípusait a ***3. táblázat***, a területen előforduló közösségi jelentőségű és kiemelt közösségi jelentőségű fajokat pedig a ***4.*** és ***5. táblázatok*** foglalják össze.

3. táblázat: Közösségi jelentőségű és kiemelt közösségi jelentőségű élőhelytípusok a Budai-hegység Natura 2000 területen

Kód	Élőhely neve	Kiterjedése (ha)	Reprezentativitás
40A0*	Szubkontinentális peripannon cserjések*	95,22	B
6190	Pannon sziklagyepek (*Stipo-Festucetalia pallentis*)	190,44	A
6210	Meszes alapkőzetű féltermészetes száraz gyepek és cserjésedett változataik (*Festuco-Brometalia*)	95,22	C
6240*	Szubpannon sztyeppék*	952,21	A
8210	Mészkősziklás lejtők sziklanövényzettel	95,22	B

[1] https://rm.coe.int/guidelines-for-filling-the-standard-data-form/16808d2a6b
[2] https://rm.coe.int/guidelines-for-filling-the-standard-data-form/16808d2a6b
[3] https://natura2000.eea.europa.eu/Natura2000/SDF.aspx?site=HUDI20009

Kód	Élőhely neve	Kiterjedése (ha)	Reprezentativitás
8310	Nagyközönség számára meg nem nyitott barlangok	0	C
9130	Szubmontán és montán bükkösök (*Asperulo-Fagetum*)	17,7	C
9150	A Cephalanthero-Fagion közép-európai sziklai bükkösei mészkövön	136,8	C
9180*	Lejtők és sziklatörmelékek *Tilio-Acerion*-erdői*	95,22	C
91G0*	Pannon gyertyános-tölgyesek *Quercus petraeával* és *Carpinus betulusszal**	1904,43	A
91H0*	Pannon molyhos tölgyesek *Quercus pubescens*szel*	2856,64	A
91M0	Pannon cseres-tölgyesek	952,21	A

A *-gal jelöltek a kiemelt jelentőségű közösségi élőhelytípusok.

4. táblázat: Közösségi jelentőségű és kiemelt közösségi jelentőségű növényfajok a Budai-hegység Natura 2000 területen

Faj megnevezése		Populáció reprezentativitása
tudományos név	magyar név	
*Dianthus plumarius subsp. regis-stephani**	Szent István-szegfű*	B
Echium maculatum	piros kígyószisz	C
Himantoglossum caprinum	bíboros sallangvirág	C
Iris humilis subsp. arenaria	homoki nőszirom	C
*Linum dolomiticum**	pilisi len*	A
Pulsatilla grandis	leánykökörcsin	B
Seseli leucospermum	magyar gurgolya	B
Thlaspi jankae	Janka-tarsóka	C
Vincetoxicum pannonicum	magyar méreggyilok	C

A *-gal jelöltek a kiemelt jelentőségű közösségi fajok.

5. táblázat: Közösségi jelentőségű és kiemelt közösségi jelentőségű állatfajok a Budai-hegység Natura 2000 területen

Faj megnevezése		Populáció reprezentativitása
tudományos név	magyar név	
Barbastella barbastellus	nyugati piszedenevér	C
Myotis bechsteinii	nagyfülű denevér	C
Myotis blythii	hegyesorrú denevér	C
Myotis emarginatus	csonkafülű denevér	C
Myotis myotis	közönséges denevér	C
Rhinolophus ferrumequinum	nagy patkósdenevér	C
Rhinolophus hipposideros	kis patkósdenevér	C
Spermophilus citellus	közönséges ürge	C
Cerambyx cerdo	nagy hőscincér	C
Cucujus cinnaberinus	skarlátbogár	C
Dioszeghyana schmidtii	magyar tavaszi-fésűsbagoly	C
Erannis ankeraria	Anker-araszoló	C
*Euplagia quadripunctaria**	csíkos medvelepke*	C
Glyphipterix loricatella	budai szakállasmoly	A
Hypodryas maturna	díszes tarkalepke	C
Isophya costata	magyar tarsza	C
Lignyoptera fumidaria	füstös ősziaraszoló	B
Limoniscus violaceus	kék pattanó	C
Lucanus cervus	nagy szarvasbogár	C

Faj megnevezése		Populáció reprezentativitása
tudományos név	magyar név	
Lycaena dispar	nagy tűzlepke	C
Morimus funereus	gyászcincér	B
*Rosalia alpina**	havasi cincér*	B
Stenobothrus eurasius	eurázsiai rétisáska	C

A *-gal jelöltek a kiemelt jelentőségű közösségi fajok.

Kiemelt fontosságú cél a következő fajok/élőhelytípusok kedvező természetvédelmi helyzetének fenntartása, helyreállítása:

- Közösségi jelentőségű élőhelytípusok: 6190 Pannon sziklagyepek (*Stipo-Festucetalia pallentis*), 8310 Nagyközönség számára meg nem nyitott barlangok.
- Kiemelt közösségi jelentőségű élőhelytípusok: 40A0 Szubkontinentális peripannon cserjések, 6240 Szubpannon sztyeppék, 91G0 Pannon gyertyános-tölgyesek *Quercus petraeával* és *Carpinus betulusszal*, 91H0 Pannon molyhos tölgyesek *Quercus pubescensszel*.
- Közösségi jelentőségű állatfajok: budai szakállasmoly (*Glyphipterix loricatella*), magyar tarsza (*Isophya costata*), gyászcincér (*Morimus fureneus*), nagy hőscincér (*Cerambyx cerdo*), szarvasbogár (*Lucanus cervus*), kék pattanóbogár (*Limoniscus violaceus*), nagy tűzlepke (*Lycaena dispar*).
- Kiemelt közösségi jelentőségű állatfajok: Havasi cincér (*Rosalia alpia*).
- Közösségi jelentőségű növényfajok: magyar méreggyilok (*Vincetoxicum pannonicum*), Szent István-szegfű (*Dianthus plumarius subsp. regis stephani*), homoki nőszirom (*Iris humilis subsp. arenaria*), leánykökörcsin (*Pulsatilla grandis*), magyar gurgolya (*Seseli leucospermum*), bíboros sallangvirág (*Himantoglossum caprinum*), piros kígyószisz (*Echium russicum*).
- Kiemelt közösségi jelentőségű növényfajok: pilisi len (*Linum dolomiticum*).

2.2.2. Budaörsi kopárok kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület[4]

A Natura 2000 terület közösségi jelentőségű és kiemelt közösségi jelentőségű élőhelytípusait a ***6. táblázat***, a területen előforduló közösségi jelentőségű és kiemelt közösségi jelentőségű fajokat pedig a ***7.*** és ***8. táblázatok*** foglalják össze.

6. táblázat: Közösségi jelentőségű és kiemelt közösségi jelentőségű élőhelytípusok a Budaörsi kopárok Natura 2000 területen

Kód	Élőhely neve	Kiterjedése (ha)	Reprezentativitás
40A0*	Kontinentális cserjések*	0,5	C
6190	Pannon sziklagyepek (*Stipo-Festucetalia pallentis*)	57,47	B
6210	Meszes alapkőzetű féltermészetes száraz gyepek és cserjésedett változataik *(Festuco-Brometalia)*	86,2	B
6240*	Szubpannon sztyeppék*	143,67	B
9180*	Lejtők és sziklatörmelékek *Tilio – Acerion* erdői*	20	C
91G0*	Pannon gyertyános-tölgyesek *Quercus petraeával* és *Carpinus betulusszal**	28,73	B
91H0*	Pannon molyhos tölgyesek *Quercus pubescens*szel*	114,94	C
91M0	Pannon cseres-tölgyesek	159	C

A *-gal jelöltek a kiemelt jelentőségű közösségi élőhelytípusok.

[4] https://natura2000.eea.europa.eu/natura2000/SDF.aspx?site=HUDI20010

7. táblázat: Közösségi jelentőségű és kiemelt közösségi jelentőségű növényfajok a Budaörsi kopárok Natura 2000 területen

Faj megnevezése		Populáció reprezentativitása
tudományos név	magyar név	
Dianthus plumarius subsp. regis-stephani	Szent István-szegfű	B
Echium maculatum	piros kígyószisz	C
Pulsatilla grandis	leánykökörcsin	C
Seseli leucospermum	magyar gurgolya	C
Vincetoxicum pannonicum	magyar méreggyilok	A

8. táblázat: Közösségi jelentőségű és kiemelt közösségi jelentőségű állatfajok a Budaörsi kopárok Natura 2000 területen

Faj megnevezése		Populáció reprezentativitása
tudományos név	magyar név	
Barbastella barbastellus	nyugati piszedenevér	C
Myotis bechsteinii	nagyfülű denevér	C
Myotis blythii	hegyesorrú denevér	C
Myotis emarginatus	csonkafülű denevér	C
Myotis myotis	közönséges denevér	C
Rhinolophus hipposideros	kis patkósdenevér	C
Carabus hungaricus	magyar futrinka	C
Cerambyx cerdo	nagy hőscincér	C
Cucujus cinnaberinus	skarlátbogár	C
Dioszeghyana schmidtii	magyar tavaszi-fésűsbagoly	C
Eriogaster catax	sárga gyapjasszövő	C
Euplagia quadripunctaria	csíkos medvelepke	C
Isophya costata	magyar tarsza	C
Lignyoptera fumidaria	füstös ősziaraszoló	C
Lucanus cervus	nagy szarvasbogár	C
Stenobothrus eurasius	eurázsiai rétisáska	C

Kiemelt fontosságú cél a következő fajok/élőhelytípusok kedvező természetvédelmi helyzetének fenntartása, helyreállítása:

- Közösségi jelentőségű élőhelytípusok: 6190 Pannon sziklagyepek (*Stipo-Festucetalia pallentis*), 6210 Meszes alapkőzetű féltermészetes száraz gyepek és cserjésedett változataik (*Festuco-Brometalia*)
- Kiemelt közösségi jelentőségű élőhelytípusok: 6240 Szubpannon sztyeppék, 91G0 Pannon gyertyános-tölgyesek *Quercus petraeával* és *Carpinus betulusszal*, 91H0 Pannon molyhos tölgyesek *Quercus pubescensszel*
- Közösségi jelentőségű állatfajok: Magyar tarsza (*Isophya costata*)
- Közösségi jelentőségű növényfajok: magyar méreggyilok (*Vincetoxicum pannonicum*), Szent István-szegfű (*Dianthus plumarius subsp. regis stephani*), magyar gurgolya (*Seseli leucospermum*)

2.2.3. Érd-tétényi plató kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület[5]

A Natura 2000 terület közösségi jelentőségű és kiemelt közösségi jelentőségű élőhelytípusait a ***9. táblázat***, a területen előforduló közösségi jelentőségű és kiemelt közösségi jelentőségű fajokat pedig a ***10.*** és ***11. táblázatok*** foglalják össze.

9. táblázat: Közösségi jelentőségű és kiemelt közösségi jelentőségű élőhelytípusok az Érd-tétényi plató Natura 2000 területen

Kód	Élőhely neve	Kiterjedése (ha)	Reprezentativitás
6110*	Mészkedvelő vagy bazofil varjúhájas gyepek (*Alysso-Sedion albi*)*	0,12	B
6190*	Pannon sziklagyepek (*Stipo-Festucetalia pallentis*)*	116,49	C
6210	Meszes alapkőzetű féltermészetes száraz gyepek és cserjésedett változataik *(Festuco-Brometalia)*	2,22	C
6240*	Szubpannon sztyeppék*	465,94	A
91H0*	Pannon molyhos tölgyesek *Quercus pubescens*szel*	232,97	C
91M0	Pannon cseres-tölgyesek	232,97	B

A *-gal jelöltek a kiemelt jelentőségű közösségi élőhelytípusok.

10. táblázat: Közösségi jelentőségű és kiemelt közösségi jelentőségű növényfajok az Érd-tétényi plató Natura 2000 területen

Faj megnevezése		Populáció reprezentativitása
tudományos név	magyar név	
Colchicum arenarium	homoki kikerics	C
Echium russicum	piros kígyószisz	D
Iris humilis subsp. arenaria	homoki nőszirom	D
Pulsatilla grandis	leánykökörcsin	D
Seseli leucospermum	magyar gurgolya	C

11. táblázat: Közösségi jelentőségű és kiemelt közösségi jelentőségű állatfajok az Érd-tétényi plató Natura 2000 területen

Faj megnevezése		Populáció reprezentativitása
tudományos név	magyar név	
Bolbelasmus unicornis	szarvas álganéjtúró	D
Carabus hungaricus	magyar futrinka	C
Cerambyx cerdo	nagy hőscincér	C
Chondrosoma fiduciarium	magyar ősziaraszoló	A
Glyphipterix loricatella	budai szakállasmoly	D
Isophya costata	magyar tarsza	C
Lignyoptera fumidaria	füstös ősziaraszoló	C
Lucanus cervus	nagy szarvasbogár	C
Morimus funereus	gyászcincér	C
Stenobothrus eurasius	eurázsiai rétisáska	C

Kiemelt fontosságú cél a következő fajok/élőhelytípusok kedvező természetvédelmi helyzetének fenntartása, helyreállítása:

- Közösségi jelentőségű élőhelytípusok: 6190 Pannon sziklagyepek (*Stipo-Festucetalia pallentis*)
- Kiemelt közösségi jelentőségű élőhelytípusok: 6240 Szubpannon sztyeppék, 91H0 Pannon molyhos tölgyesek *Quercus pubescensszel*, 91M0 Pannon cseres-tölgyesek

[5] https://natura2000.eea.europa.eu/natura2000/SDF.aspx?site=HUDI20017

- Közösségi jelentőségű állatfajok: magyar ősziaraszoló (*Chondrosoma fiduciarium*), gyászcincér (*Morimus fureneus*), nagy hőscincér (*Cerambyx cerdo*), szarvasbogár (*Lucanus cervus*)

2.2.4. Duna és ártere kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület[6]

A Natura 2000 terület közösségi jelentőségű és kiemelt közösségi jelentőségű élőhelytípusait a **12. *táblázat***, a területen előforduló közösségi jelentőségű és kiemelt közösségi jelentőségű fajokat pedig a ***13.*** és ***14. táblázatok*** foglalják össze.

12. táblázat: Közösségi jelentőségű és kiemelt közösségi jelentőségű élőhelytípusok a Duna és ártere Natura 2000 területen

Kód	Élőhely neve	Kiterjedése (ha)	Reprezentativitás
1530	Pannon szikes sztyeppek és mocsarak	0,18	D
3130	Oligo-mezotróf állóvizek *Littorelletea uniflorae* és/vagy *Isoeto-Nanojuncetea* vegetációval	10,47	C
3150	Természetes eutróf tavak *Magnopotamion* vagy *Hydrocharition* növényzettel	3,32	C
3160	Természetes disztróf tavak és tavacskák	0,87	D
3270	Iszapos partú folyók részben *Chenopodion rubri*, és részben *Bidention* növényzettel	259,43	C
6210	Meszes alapkőzetű féltermészetes száraz gyepek és cserjésedett változataik	0,02	D
6240*	Szubpannon sztyeppék*	1,89	C
6250*	Síksági pannon löszgyepek*	70,6	C
6260*	Pannon homoki gyepek*	52,61	C
6410	Kékperjés láprétek meszes, tőzeges vagy agyagbemosódásos talajokon (*Molinion caeruleae*)	11,25	B
6430	Síkságok és a hegyvidéktől a magashegységig tartó szintek hidrofil magaskórós szegélytársulásai	32,24	B
6440	*Cnidion dubii* folyóvölgyeinek mocsárrétjei	343,86	B
6510	Sík- és dombvidéki kaszálórétek (*Alopecurus pratensis, Sanguisorba officinalis*)	48,6	C
7140	Tőzegmohás lápok és ingólápok	0,04	D
7210*	Meszes lápok télisással *(Cladium mariscus*) és a *Caricion davallianae* fajaival*	62,74	B
7230	Mészkedvelő üde láp- és sásrétek	33,3	B
9180	Lejtők és sziklatörmelékek Tilio-Acerion erdői	0,45	D
91E0*	Enyves éger (*Alnus glutinosa*) és magas kőris (*Fraxinus excelsior*) alkotta ligeterdők (*Alno-Padion, Alnion incanae, Salicion albae*)*	2081,79	B
91F0	Keményfás ligeterdők nagy folyók mentén *Quercus robur*, *Ulmus laevis* és *Ulmus minor*, *Fraxinus excelsior* vagy *Fraxinus angustifolia* fajokkal (*Ulmenion minoris*)	339,28	B
91I0	Kontinentális erdősztyepp-tölgyesek	0,01	D

A *-gal jelöltek a kiemelt jelentőségű közösségi élőhelytípusok.

13. táblázat: Közösségi jelentőségű és kiemelt közösségi jelentőségű növényfajok a Duna és ártere Natura 2000 területen

Faj megnevezése		Populáció reprezentativitása
tudományos név	magyar név	
Colchicum arenarium	homoki kikerics	C
Iris humilis subsp. arenaria	homoki nőszirom	C

[6] https://natura2000.eea.europa.eu/Natura2000/SDF.aspx?site=HUDI20034

14. táblázat: Közösségi jelentőségű és kiemelt közösségi jelentőségű állatfajok a Duna és ártere Natura 2000 területen

Faj megnevezése		Populáció reprezentativitása
tudományos név	magyar név	
Emys orbicularis	mocsári teknős	C
Barbastella barbastellus	nyugati piszedenevér	C
Castor fiber	hód	C
Lutra lutra	vidra	C
Myotis bechsteinii	nagyfülű denevér	C
Mytos dasycneme	tavi denevér	D
Myotis myotis	közönséges denevér	D
Spermophilus citellus	közönséges ürge	C
Bolbelasmus unicornis	szarvas álganéjtúró	D
Coenagrion ornatum	díszes légivadász	C
Cucujus cinnaberinus	skarlátbogár	C
Euplagia quadripunctaria	csíkos medvelepke	C
Leucorrhinia pectoralis	lápi szitakötő	C
Lucanus cervus	szarvasbogár	C
Lycaena dispar	nagy tűzlepke	C
Maculinea teleius	vérfű-hangyaboglárka	C
Ophiogomphus cecilia	erdei szitakötő	D
Unio crassus	tompa folyamkagyló	C
Aspius aspius	balin	B
Cobitis taenia	vágó csík	C
Eudontomyzon spp.	ingola fajok	B
Gobio albipinnatus	halványfoltú küllő	C
Gymnocephalus baloni	széles durbincs	C
Gymnocephalus schraetzer	selymes durbincs	B
Misgurnus fossilis	réti csík	C
Pelecus cultratus	garda	C
Rhodeus sericeus amarus	szivárványos ökle	C
Rutilus pigus	leánykoncér	B
Sabanejewia aurata	kőfúró csík	D
Umbra krameri	lápi póc	D
Zingel streber	német bucó	C
Zingel zingel	magyar bucó	B
Bombina bombina	vöröshasú unka	C
Triturus dobrogicus	dunai tarajosgőte	C

Kiemelt fontosságú cél a következő fajok/élőhelytípusok kedvező természetvédelmi helyzetének fenntartása, helyreállítása:

- Közösségi jelentőségű élőhelytípusok: 3270 iszapos partú folyók részben *Chenopodion rubri*, és részben *Bidention* növényzettel, 6440 *Cnidion dubii* folyóvölgyeinek mocsárrétjei, 6510 Sík- és dombvidéki kaszálórétek (*Alopecurus pratensis*, *Sanguisorba officinalis*), 91F0 Keményfás ligeterdők nagy folyók mentén *Quercus robur*, *Ulmus laevis* és *Ulmus minor*, *Fraxinus excelsior* vagy *Fraxinus angustifolia* fajokkal (*Ulmenion minoris*)

- Kiemelt közösségi jelentőségű élőhelytípusok: 91E0 Enyves éger (*Alnus glutinosa*) és magas kőris (*Fraxinus excelsior*) alkotta ligeterdők (*Alno-Padion, Alnion incanae, Salicion albae*)
- Közösségi jelentőségű állatfajok: közönséges hód (*Castor fiber*), vidra *(Lutra lutra*), vöröshasú unka (*Bombina bombina*), dunai tarajos gőte (*Triturus dobrogicus*), leánykoncér (*Rutilus pigus*), ragadozó őn (balin) (*Aspius aspius*), halványfoltú küllő (*Gobio albipinnatus*), ingola fajok (*Eudontomyzon spp*.), selymes durbincs (*Gymnocephalus schraetzer*), szivárványos ökle (*Rhodeus sericeus amarus*), német bucó (*Zingel streber*), magyar bucó (*Zingel zingel*), vágócsík (*Cobitis taenia*), széles durbincs (*Gymnocephalus baloni*), réti csík (*Misgurnus fossilis*), garda (*Pelecus cultratus*), tompa folyamikagyló (*Unio crassus*), lápi szitakötő (*Leucorrhinia pectoralis*), díszes légivadász (*Coenagrion ornatum*), nagy tűzlepke (*Lycaena dispar*), vérfű hangyaboglárka (*Maculinea teleius*)

2.2.5. Ráckevei Duna-ág kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület[7]

A Natura 2000 terület közösségi jelentőségű és kiemelt közösségi jelentőségű élőhelytípusait a 15. *táblázat*, a területen előforduló közösségi jelentőségű és kiemelt közösségi jelentőségű fajokat pedig a *16.* és *17. táblázatok* foglalják össze.

15. táblázat: Közösségi jelentőségű és kiemelt közösségi jelentőségű élőhelytípusok a Ráckevei Duna-ág Natura 2000 területen

Kód	Élőhely neve	Kiterjedése (ha)	Reprezentativitás
3150	Természetes eutróf tavak *Magnopotamion* vagy *Hydrocharition* növényzettel	35,77	C
3160	Természetes disztróf tavak és tavacskák	0,22	C
6440	*Cnidion dubii* folyóvölgyeinek mocsárrétjei	36,71	C
7140	Tőzegmohás lápok és ingólápok	0,32	C
7230	Mészkedvelő üde láp- és sásrétek	26,46	C
91E0*	Enyves éger (*Alnus glutinosa*) és magas kőris (*Fraxinus excelsior*) alkotta ligeterdők (*Alno-Padion, Alnion incanae, Salicion albae*)*	73,72	C
91F0	Keményfás ligeterdők nagy folyók mentén *Quercus robur, Ulmus laevis* és *Ulmus minor, Fraxinus excelsior* vagy *Fraxinus angustifolia* fajokkal (*Ulmenion minoris*)	147,73	C

A *-gal jelöltek a kiemelt jelentőségű közösségi élőhelytípusok.

16. táblázat: Közösségi jelentőségű és kiemelt közösségi jelentőségű növényfaj a Ráckevei Duna-ág Natura 2000 területen

Faj megnevezése		Populáció reprezentativitása
tudományos név	magyar név	
Liparis loeselii	hagymaburok	B

17. táblázat: Közösségi jelentőségű és kiemelt közösségi jelentőségű állatfajok a Ráckevei Duna-ág Natura 2000 területen

Faj megnevezése		Populáció reprezentativitása
tudományos név	magyar név	
Emys orbicularis	mocsári teknős	C
Lutra lutra	vidra	C
Myotis myotis	közönséges denevér	C
Cucujus cinnaberinus	skarlátbogár	C
Aspius aspius	balin	C
Misgurnus fossilis	réti csík	C
Rhodeus sericeus amarus	szivárványos ökle	C

[7] https://natura2000.eea.europa.eu/Natura2000/SDF.aspx?site=HUDI20042

Faj megnevezése		Populáció reprezentativitása
tudományos név	magyar név	
Umbra krameri	lápi póc	C
Bombina bombina	vöröshasú unka	C
Triturus dobrogicus	dunai gőte	D

Kiemelt fontosságú cél a következő fajok/élőhelytípusok kedvező természetvédelmi helyzetének fenntartása, helyreállítása:

- Közösségi jelentőségű élőhelytípusok: 3150 Természetes eutróf tavak *Magnopotamion* vagy *Hydrocharition* növényzettel, 3160 Természetes disztróf tavak és tavacskák, 7140 Tőzegmohás lápok és ingólápok, 91F0 Keményfás ligeterdők nagy folyók mentén Quercus robur, Ulmus laevis és Ulmus minor, *Fraxinus excelsior* vagy *Fraxinus angustifolia* fajokkal (*Ulmenion minoris*)
- Kiemelt közösségi jelentőségű élőhelytípusok: 91E0 Enyves éger (*Alnus glutinosa*) és magas kőris (*Fraxinus excelsior*) alkotta ligeterdők (*Alno-Padion, Alnion incanae, Salicion albae*)
- Közösségi jelentőségű állatfajok: lápi póc (*Umbra krameri*), réti csík (*Misgurnus fossilis*), vidra (*Lutra lutra*), mocsári teknős (*Emys orbicularis*)
- Közösségi jelentőségű növényfajok: hagymaburok (*Liparis loeselii*)

3. A Fővárosi Településterv bemutatása

3.1. A terv célja, tartalma

A településrendezés célja

A magyar építészetről szóló C. törvény 74. § (1) alapján a településfejlesztés és a településrendezés célja a lakosság életminőségének és a település versenyképességének javítása érdekében:

a) a fenntartható fejlődést szolgáló településszerkezet és a jó minőségű környezet kialakítása,
b) a közérdek érvényesítése az országos, a térségi és a települési érdek, valamint a jogos magánérdekek összhangjának biztosításával,
c) a természeti, táji és építészeti értékek gyarapítása és védelme, az erőforrások kíméletes és környezetbarát hasznosításának elősegítése.

A településrendezés kereteit meghatározó jogszabályok a következők: magyar építészetről szóló C. törvény, a településrendezési és építési követelmények alapszabályzatáról szóló 280/2024. (IX. 30.) Korm. rendelet (TÉKA), továbbá a településtervek tartalmáról, elkészítésének és elfogadásának rendjéről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 419/2021. (VII. 15.) Korm. rendelet.

A 419/2021. (VII. 15.) Korm. rendelet 14 db melléklete részletesen tartalmazza az elkészítendő vizsgálatokat, értékeléseket, helyzetelemzéseket és tervi munkarészeket, köztük azokat is, amelyek a környezeti értékelés, illetve jelen Natura 2000 hatásbecslési dokumentáció szempontjából kiemelt jelentőségűek (környezetvédelmi, táji-, természetvédelmi helyzetelemzések).

A Fővárosi Településterv célja

A 419/2021. (VII. 15.) Korm. rendelet alapján a tervezési feladat a főváros teljes közigazgatási területre vonatkozóan egy fejlesztési és egy rendezési típusú terv elkészítése, amelyek együttesen a Fővárosi településtervet alkotják. Ennek megfelelően a Budapest2030 hosszú távú településfejlesztési koncepciót és az

Otthon Budapesten integrált településfejlesztési stratégiát az új fővárosi településfejlesztési terv váltja fel. A terv célja tehát a hatályos fővárosi fejlesztési (Budapest 2030 hosszú távú településfejlesztési koncepció, Otthon Budapesten integrált településfejlesztési stratégia), valamint a településrendezési eszközeinek (Településszerkezeti terv és Fővárosi Rendezési Szabályzat) tartalmi felülvizsgálata a jenlegi környezeti-társadalmi-gazdasági körülmények, új kihívásokra válaszoló fejlesztési és rendezési célkitűzések alapján, és átdolgozása a településterv műfajába, a megváltozott jogszabályi követelményeknek megfelelően.

A munka során elemzésre kerülnek a hatályos fejlesztési és rendezési terveszközök, figyelembevételre kerülnek a közelmúltban elfogadott szakági programok, stratégiák, valamint elkészült fejlesztési tanulmányok.

A Fővárosi Településterv főbb tartalma

A településterv megalapozó vizsgálat alapján készül, és a településtervet alátámasztó javaslat készíti elő. A tartalmi követelményeket a megalapozó vizsgálathoz a 419/2021. (VII. 15.) Korm. rendelet 1. melléklete, az alátámasztó javaslathoz a 2. melléklete, a településfejlesztési tervhez a 3. melléklete határozza meg. A megalapozó vizsgálat és alátámasztó javaslat tartalma:

- a tervezési feladathoz közvetlenül kapcsolódó vizsgálati tényezőt és szakterületi javaslatot tartalmaz,
- a tervezési feladatnak megfelelő tartalmi mélységben,
- biztosítva és igazolva a településfejlesztés és településrendezés alapvető követelményeinek a teljesülését.

A fejlesztési terv és rendezési terv készítése során közös megalapozó vizsgálat és alátámasztó javaslat készül, a fejlesztési terv és a rendezési terv megalapozását és alátámasztását maradéktalanul biztosító tartalommal és részletezettséggel. A megalapozó vizsgálat magában foglalja a helyzetelemző és helyzetértékelő munkarészeket. Az alátámasztó javaslat tartalmazza a fejlesztési és rendezési javaslat összefoglalóját és a szakági javaslatokat.

A FŐVÁROSI TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI TERV az alábbi munkarészekből épül fel:

1. Jövőkép

A jövőkép integráltan és egyértelműen szemlélteti a reális településfejlesztési célok megvalósításával létrejövő azon jobb, élhetőbb jövőbeli állapotot, amely érdekében a településfejlesztési terv készül. A jövőkép meghatározza a legfőbb településfejlesztési elveket, az ezeken alapuló távlati fejlesztési szándékokat, a környezeti és társadalmi felelősséget a település társadalmi, gazdasági, táji, természeti és az épített környezetének és térségi szerepének tekintetében.

2. Stratégia

A stratégiában történik - a jövőkép megvalósítása érdekében:

- a rövid, közép- és hosszú távú területi, tematikus és ágazati fejlesztési céloknak,
- a településfejlesztési célok rendszerének és a célok összefüggései vázlatának,
- az integrált és tematikus beavatkozási területeknek és
- az épített és természeti örökség védelme követelményeinek

meghatározása, figyelembe véve a gazdasági szereplők települést érintő terveit és törekvéseit, valamint a helyi társadalom szükségleteit. A fejlesztési célokhoz fejlesztési céladatok és fejlesztési akcióterületek kerülnek meghatározásra.

3. Cselekvési program

A cselekvési program meghatározza a célok eléréséhez szükséges rövid és középtávú tematikus és integrált fejlesztési feladatokat és egyéb tevékenységeket, a kapcsolódó céladatokat, és - fejlesztési akcióterületeket

figyelembe véve - az önkormányzat által elfogadott tematikus, gazdasági és egyéb tervek, programok vonatkozó elemeit. A cselekvési program tartalmazza továbbá a fejlesztések pénzügyi tervét és ütemezésének vázolását. A cselekvési program rögzíti a települési vízgazdálkodás és csapadékvíz-gazdálkodás fejlesztési feladatait és az ennek megvalósulását biztosító tervek, programok vonatkozó elemeit is.

4. Részletes cselekvési program

A részletes cselekvési program tartalmazza:

- a megvalósítandó beavatkozásokat, így a fejlesztési feladatokat és projekteket, valamint a nem fejlesztési jellegű önkormányzati tevékenységeket;
- a fejlesztési akcióterületeket, azok bemutatásával, lehatárolásával, fejlesztési céljaival és tevékenységeivel;
- a településfejlesztési akciók megvalósítási kereteit, a finanszírozási lehetőségeket, szervezeti kereteket és kompetenciákat;
- városokban az anti-szegregációs programot, ha található ott szegregált vagy szegregációval veszélyeztetett terület.

5. Fejlesztési tervlap

A fejlesztési tervlap - a településrendezési terv megalapozásához, a teljes közigazgatási területre - az általános használatú területek figyelembevételével meghatározza a stratégia és a cselekvési program, kiemelten a céladatok és a fejlesztési akcióterületek térbeli összefüggéseit, azok rendszerét, továbbá a település működéséhez szükséges meglévő és tervezett zöldinfrastruktúra-elemek térbeli kialakítását, elrendezését és településszerkezeti szerepét.

6. Részletes fejlesztési tervlap

A részletes fejlesztési tervlap a településtervezési szabályzatban meghatározott jelkulcs figyelembevételével meghatározza:

- a stratégia és a cselekvési terv elemeinek főbb térbeli összefüggéseit,
- a település fejlesztésének térbeli rendszerét és területi irányait,
- az épített, a táj- és természeti környezet tekintetében a külső és belső korlátokat, azok jellegét,
- a megőrzendő és a fejlesztési célokat szolgáló fejlesztési akcióterületeket és egyéb területek legalább általános használat szerinti lehatárolását,
- a település működéséhez szükséges meglévő és tervezett műszakiinfrastruktúra-elemek térbeli kialakítását, elrendezését és településszerkezeti szerepét.

7. Monitoring

Monitoring feladatok meghatározása a stratégia hatékonyságának elősegítése érdekében, a településfejlesztési célok, akciók megvalósításának folyamatos vizsgálatára és ellenőrzésére, valamint az eredmények kiértékelésére.

A BUDAPEST FŐVÁROS RENDEZÉSI SZABÁLYZATA (BFRSZ) az alábbi munkarészekből áll:

- BFRSZ koncepciója,
- Rendelettervezet és mellékletei.

3.2. A terv jelentősége, tervezett időtartama

A településtervek készítésének, módosításának kereteit a településtervek tartalmáról, elkészítésének és elfogadásának rendjéről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 419/2021. (VII. 15.)

Korm. rendelet szabályozza. A rendelet 17. § (1) bekezdése szerint **települési önkormányzat a fejlesztési tervet és a rendezési tervet együttesen legalább hétévente áttekinti**, ellenőrzi, és dönt arról, hogy

a) továbbra is változatlan tartalommal alkalmazza,
b) módosítja, vagy
c) újat készít.

A jogszabály csak a maximális időtartamot határozza meg, a módosítás vagy új településterv készítése ennél rövidebb időszak alatt is történhet.

A terv jelentőségével kapcsolatban – a fővárosi keretek meghatározása mellett, lásd: *3.1. fejezet* – kiemelendő, hogy a **kerületi településfejlesztési terveket a fővárosi településfejlesztési tervvel**, illetve a **kerületi építési szabályzatokat a fővárosi rendezési szabályzattal összhangban kell készíteni** (2023. évi C. törvény 79. § (6) és (7) bekezdések), tehát a készülő fővárosi településterv keretet szab a kerületi (részletesebb) fejlesztési irányoknak, építési szabályoknak is.

3.3. A terv térbeli kiterjedése, az általa igénybe vett terület és az okozott hatás nagysága, kiterjedése

A fővárosi településterv a főváros teljes közigazgatási területére kiterjed, melyet a fejlesztési tervlap 1. tematikus tervlapjának áttekintő ábrája szemléltet (*2. ábra*).

2. ábra: FTFT fejlesztési tervlap áttekintése - 1. Területfelhasználás

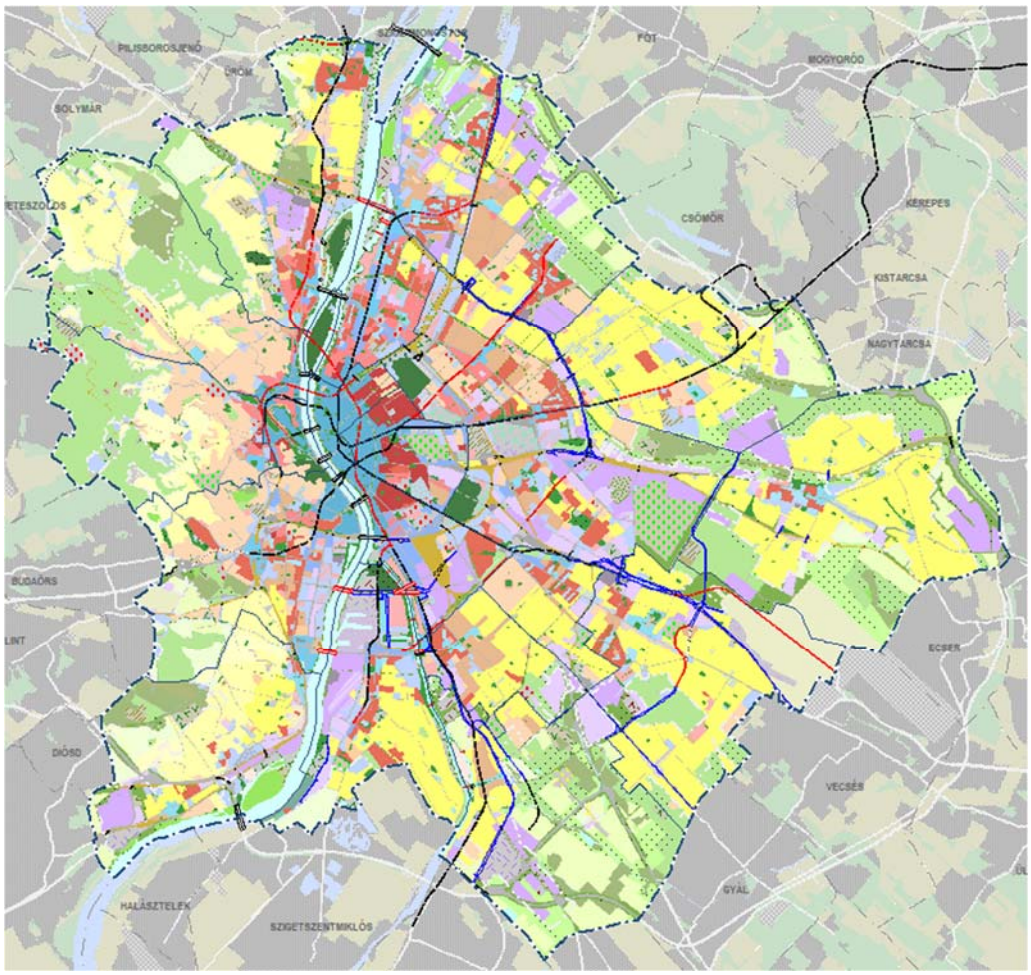

A környezeti értékelés szempontjából azonosított, a hatályos TSZT és a tervezett településfejlesztési terv közötti eltéréseket (tehát a főbb hatótényezőket) a ***környezeti értékelés*** mutatja be részletesen. Ezek közül jelen Natura 2000 hatásbecslési dokumentáció szempontjából a **Natura 2000 területekkel összefüggésbe hozható változtatások** a következőképpen csoportosíthatók:

Érdemi környezeti hatással nem járó változások:

- Valós területhasználathoz való igazodás:
    - új lakóterületek kijelölése már beépítésre szánt (jellemzően vegyes) területen - a meglévő területhasználat és a megváltozott jogszabályi körülmények miatt szükséges módosítás
    - lakóterület helyett intézményi vegyes (Vi), vagy vegyesen alkalmazható, intézményi és lakó területhasználat (Vi/L) lehetőségének bevezetése
    - lakóterület helyett erdőterületbe történő átsorolás
    - különleges, komplex vízparti terület megszűnése és helyette hétvégihazás üdülőterület, és különleges rekreációs terület kategóriák alkalmazása (K-Kv->Üh, K-Kv->K-Rek)
    - különleges honvédelmi területeket érintő átsorolások (adatszolgáltatás alapján): K-Hon->K-Eü, K-Hon->K-Okt, Kb-Hon->K-Hon, Ek->Kb-Hon
    - meglévő közműlétesítmények besorolásának rendezése (Közm)
    - az Országos Erdőállomány Adattár szerinti üzemtervezett erdőrészletek lekövetéséből adódó módosítások (új erdőterületek kijelölése korábban beépítésre szánt területen)
    - az erdőterületek közötti átsorolások
    - erdőterületek helyett beépítésre nem szánt különleges terület kijelölése (valós területhasználatokhoz igazodva)
    - tájgazdálkodási mezőgazdasági terület (Mt) bevezetése az új jogszabályi felhatalmazásnak megfelelően (meglévő, értékes tájhasználat támogatása)
    - kisvízfolyások és egyéb vízgazdálkodási területek lehatárolásának felülvizsgálata a vízgazdálkodási térség és a valós területhasználat figyelembevételével (Vá, Vf)
- Területi pontosítások:
    - vízgazdálkodási területek (kisvízfolyások) pontosítása a valós területhasználat / ingatlanviszonyok alapján

Érdemi, feltételezhetően negatív környezeti hatással járó változások:

- Új fejlesztési területek vagy fejlesztési többletet eredményező módosítások:
    - új beépítésre szánt területek – intézményi vegyes területek (Vi)
    - már korábban beépítésre szánt területek átsorolása intenzitás növekedés lehetőségét eredményezve
    - új településközponti területek (Vi->Vt)
- Új infrastrukturális fejlesztések
    - újonnan kijelölésre kerülő közlekedési (közúti) nyomvonalas létesítmények
    - új közműterületek kijelölése (jellemzően már beépítésre szánt területen)

Érdemi, feltételezhetően pozitív környezeti hatással járó változások:

- Fejlesztési területek visszaminősítése:

- TSZT-ben korábban kijelölt távlati fejlesztési területek („Infrastruktúra függvényében ütemezetten igénybe vehető, változással érintett területek" vagy „Jelentős változással érintett területek") visszaminősítése

- Egyéb új beépítésre nem szánt területek:
  - új erdőterületek (nem üzemtervezett, hanem erdőtelepítésre kijelölt területek)
  - újonnan kijelölt zöldterületek
- Infrastrukturális fejlesztések törlése:
  - kifejezetten településszerkezeti jelentőségű tervezett (fő)útvonal nyomvonalának törlése, áthelyezése

A felsorolt főbb változások mellett a részletes cselekvési program részét képező akcióterületek is hatással lehetnek a Natura 2000 területekre. A jelentősebb változások és akcióterületek, valamint a Natura 2000 területek térbeli összefüggéseit a *3. ábra* szemlélteti. Az ábra alapján jól érzékelhető, hogy a változások, illetve az akcióterületek nagy része nem érint Natura 2000 területeket. Azon változások és akcióterületek, amelyek a Natura 2000 területek 200 m-es környezetén belül helyezkednek el, tételesen értékelésre kerülnek a Natura 2000 területekre gyakorolt várható hatások szempontjából – a várható hatások jellegétől, megítélésétől függetlenül, tehát a kedvező és kedvezőtlen hatásokra egyaránt kitérve – jelen hatásbecslés *4.2. fejezetében*.

3. ábra: Natura 2000 területek és az FTFT-ben szereplő környezetállapot szempontjából jelentős változással érintett területek, akcióterületek elhelyezkedése

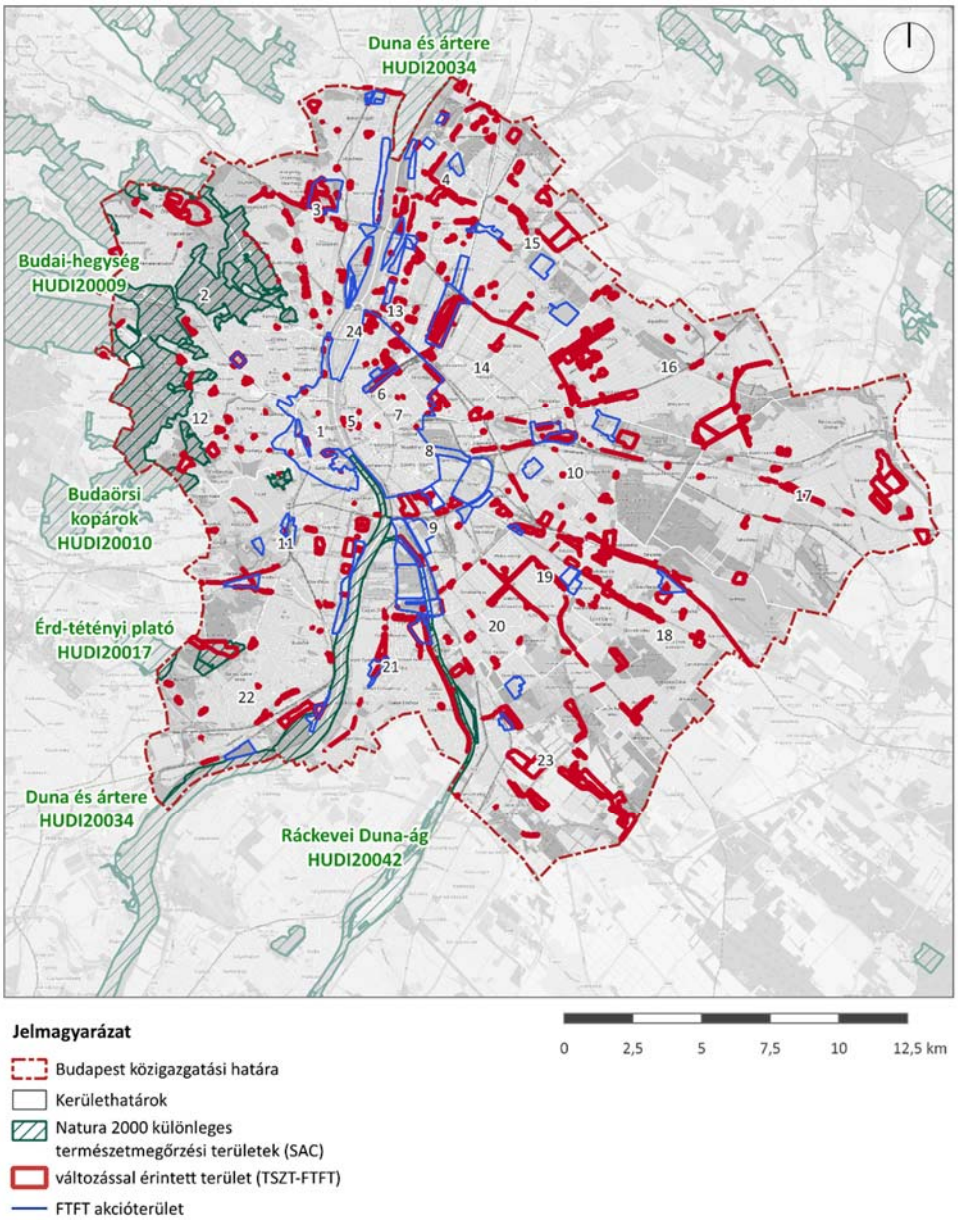

3.4. A terv hatásterületén lévő természeti állapot és megőrzési célok ismertetése

A főváros természeti állapotát évente részletesen bemutatja a Budapest Környezeti Állapotértékelése c. dokumentum sorozat[8], melynek legfrissebb verziója a Budapest Környezeti Állapotértékelése 2024. Emellett az FTT Megalapozó munkarésze is részletezi a természeti környezet állapotát a következő fejezetekben:

- Helyzetelemző munkarész: 12. Táji és természeti adottságok vizsgálata.

[8]https://budapest.hu/zold-budapest/klima-es-kornyezetvedelem/budapest-kornyezetvedelmi-programja-es-kornyezeti-allapotertekelese

- Helyzetértékelő munkarész: 1.12. A táji és természeti adottságok és örökség, jellemző tájkarakter, zöldinfrastruktúra-hálózat, 2. A fejlesztést és rendezést befolyásoló értéket, problémát, védelmet, illetve korlátozást meghatározó elemek.

A KÉ részletezettségét meghaladó, de a Natura2000 hatásbecslés szempontjából fontos állapotjellemzők a következőben kerülnek ismertetésre.

A vizsgált Natura 2000 területek fenntartási tervei, illetve Standard Data Form (SDF) adatlapok alapján **nagy jelentőségű[9] belső veszélyeztető tényezők** a következők:

- Budai-hegység: utak, ösvények, vasútvonalak és a kapcsolódó infrastruktúra (pl. hidak, viaduktok, alagutak) kedvezőtlen hatásai (pl. elütési kockázat), sport, turisztikai és szabadidős tevékenységek (pl. gyalogos túrázók, futók, biciklisek, sziklamászók, lovasok, terepmotorozás) okozta terhelések (pl. zavarás, taposási kár, terepmotorozás jelentős probléma, mely a gyepek degradációját, gyomosodását, megszűnését okozza).
- Budaörsi kopárok: ösvények, burkolatlan utak, bicikliutak; sport, turisztikai és szabadidős tevékenységek (pl. gyalogos túrázók, futók, biciklisek, sziklamászók, lovasok, terepjárók) okozta terhelések (pl. zavarás, taposás), repülőtér kedvezőtlen hatásai (pl. zavarás, elütési kockázat), zajterhelés (elsősorban közlekedési eredetű).
- Érd-tétényi plató: pásztorkodás felhagyása, legeltetés hiánya (inváziós fajok megjelenése, nem kívánt szukcessziós folyamatok beindulása), illegális hulladékelhagyások (élőhelyek, fajok károsítása, gyomosodás), túrázás, lovaglás és nem motorizált járművel végzett tevékenység (legnagyobb problémát a lovaglás okozza), hagyományos gépjárművel végzett tevékenység (helyben lakók illegálisan kialakult földutakat használnak gyepterületeken), terepjáróval végzett tevékenység (szabadidős sporttevékenység céljából az érintetlen gyepterületekre is ráhajtanak, különösen nagy veszélyeztető tényező a területen quad-túrák szervezése), idegenhonos inváziós fajok jelenléte (pl. fekete fenyő, fehér akác, mirigyes bálványfa, keskenylevelű ezüstfa, nyugati ostorfa, aranyvessző fajok, selyemkóró), légszennyezés (főként közlekedési eredetű), talajszennyezés és szilárd hulladék, urbanizáció.
- Duna és ártere: intenzív mezőgazdasági művelés, beleértve a művelési ág váltással járó változtatásokat (gyepterület átalakítása szántóterületté); erdőritkítás (tarvágás); kavicsbányászat; autópályák, autóutak, fő- és mellékutak kedvezőtlen hatásai (főként: fragmentációs hatás); hajózási útvonalak (pl. hajózáshoz kapcsolódó folyamszabályozás csökkenti a medermorfológiai változatosságot, hullámverés kedvezőtlen hatásai); sporthajózás (pl. vízparti fajok zavarása az erős hullámverés, illetve a zaj miatt); talajfeltöltés, lecsapolás, kiszárítás (a folyamszabályozás miatt az ártéri holtágak, mellékágak vízellátása romlik); partmenti beépítések (lakóterületek, ipari-gazdasági területek) terhelései.
- Ráckevei Duna-ág: biocid termékek, hormonok, kemikáliák használata (vízhez kötődő élőhelyeket és halfajokat érinti kedvezőtlenül); idegenhonos fajokkal történtő erdőtelepítések; erdőritkítás (tarvágás); közlekedési infrastruktúra elemek (utak, autópályák, kikötők) okozta terhelések (pl. területfoglalás, morfológiai változások a mederben); folyamatos városiasodás (partmenti beépítések, főként üdülőterületek és ipari-gazdasági területek a jellemzőbb veszélyeztető tényezők); háztartási hulladék; szabadidős halfogás (a vízparti stégek kialakítása fragmentálja a nádasokat és a part menti élőhelyeket, a beetetések miatt az eutrofizáció gyorsul); vadak károkozása (mocsárréteken és erdőkben a vaddisznó jelenléte); egyes állatfajok közvetlen veszélyeztetése (csapdázás, mérgezés, orvvadászat); folyóparti kempingezés; emberi taposás, túlhasználat, vandalizmus; idegenhonos inváziós fajok jelenléte (főként egykori gyepeken a magas aranyvessző tömeges jelenléte, inváziós vízi növény-és állatfajok, mint pl. kagylótutaj, ezüstkárász, törpeharcsa, kínai razbóra, vörös-és sárgafülű ékszerteknősök); tűzkár; feliszapolódás, szervesanyag felhalmozódás, természetes eutrofizáció.

[9] A fenntartási tervek és az SDF ellentmondása esetén a jelentőség az SDF alapján került figyelembevételre, mivel ez aktuálisabb (2024.12.03), mint a fenntartási tervek.

A vizsgált Natura 2000 területek esetén külső veszélyeztető tényezőket nem tartalmaz az SDF adatlap. A fenntartási tervek alapján **jelentősebb külső, illetve potenciálisan a jövőben ható veszélyeztető tényezők** a következők:

- Budai-hegység: idegenhonos inváziós fajok intenzív terjedése; hőmérsékletváltozás, illetve aszály és csapadékmennyiség csökkenés a klímaváltozás következtében.
- Budaörsi kopárok: városi környezet közelsége és elválasztó hatása (az egyes természeti területrészeket beépített területek választják el egymástól, intenzív emberi jelenlétből adódó kedvezőtlen hatások).
- Érd-tétényi plató: bányászat és külszíni fejtés (jövőbeni potenciális veszélyeztető tényező a terület mészkőkészlete miatt), felhagyott katonai létesítmény területén folyamatosan jelentkező beruházási szándék, egyéb területfejlesztési lehetőségek (funkcióvesztett katonai létesítmények a településrendezési eszközökben kereskedelmi szolgáltató, gazdasági, településközponti vegyes, illetve különleges oktatási övezetekben vannak, melyek értékesítéséből adódó új funkció ismeretlen veszélyeztető tényezőként azonosított).
- Duna és ártere: (sokszor az árvíz által kihordott) hulladék a parti élőhelyeket degradálja.
- Ráckevei Duna-ág: nem került meghatározásra külső veszélyeztető tényező.

A megőrzési célok és a kedvező természetvédelmi helyzet elérése érdekében szükséges beavatkozások, fejlesztések a következő alfejezetekben Natura 2000 területenként kerülnek részletesen ismertetésre.

3.4.1. Budai-hegység kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület

A terület fő célkitűzései a kedvező természetvédelmi helyzet megőrzése érdekében:

- A területen található jó állapotú pannon gyertyános-tölgyesek, pannon molyhos tölgyesek, pannon sziklagyepek, szubpannon sztyeppék élőhelyek kiterjedésének, szerkezetének, fajkészletének megőrzése.
- A területen található jelölő állat, és növényfajok állományai fennmaradásának biztosítása.
- Nem véghasználható a tíz éves erdőtervezési cikluson belül - jelölő élőhely típusonként vizsgálva - több idős erdőállomány, mint amennyi korosodásával belép a hasonló ökológiai funkciót ellátni képes korosztályokba.
- A jelölő erdei élőhelyek állományaiban a tájidegen fafajok elegyaránya nem növekedhet.

Kedvező természetvédelmi helyzet elérése érdekében szükséges fejlesztések:

- Invazív és tájidegen fafajok (fehér akác, bálványfa, fekete fenyő, erdei fenyő) terjedésének lassítása, állományaik visszaszorítása a magszóró fák kivágásával, speciális növényvédőszeres kezeléssel, valamint az újulat következetes leverésével.
- Vágásterületekre, felhagyott vadföldekre, működő szórókra behurcolt invazív lágyszárúak (kanadai aranyvessző, betyárkóró, selyemkóró) irtása, elterjedésük megakadályozása.
- A jelölő erdei élőhelyek állományaiban előtérbe szükséges helyezni a folyamatos erdőborítást biztosító, vagy ahhoz funkciójában jobban közelítő használatok alkalmazását, valamint közelíteni szükséges a lombkorona-, cserje-, lágyszárú szint faji, életkori összetételét a természetes állapotokhoz, különösen a nagy kiterjedésű egykorú és kevés fajú erdőállományok (cseres-tölgyesek, gyertyános-tölgyesek, bükkösök) esetében.
- Szükséges a nagy kiterjedésben található fekete és erdei fenyves állományok fokozatos megbontása, a fenyők alatt megnövő kemény lombos fajok (virágos kőris, juhar, csertölgy, molyhos tölgy) élettérhez juttatása, hosszú távon a fenyő állományok átalakítása, a termőhelyre jellemző természetes élőhely kialakítása.

- A xilofág rovarok állományának növelése érdekében szükséges megfelelő területi kiterjedésben és térbeli elosztásban idős erdők és facsoportok fenntartása.
- A magyar tarsza (*Isophya costata*) állományok élőhelye megfelelő gyepkezeléssel, extenzív legeltetéssel, vagy késői mozaikos kaszálással tartandó fent, kerülni szükséges az intenzív legeltetést, gyakori kaszálást.
- A kék pattanóbogár (*Limoniscus violaceus*) védelme érdekében biztosítani kell élőhelyén talajszinti faodúk meglétét és kialakulásának lehetőségét, elsősorban idősebb sarj eredetű tölgyes állományok fenntartásával és részben sarj eredetű erdő állományok felnevelésével.
- A becserjésedés miatt degradálódó jelölő gyepek területén a szukcesszió lassítása, a cserjék visszaszorítása mozaikos foltokban, a cserjések túlzott térfoglalásának megakadályozása.
- Az élőhelyeket veszélyeztető egyéb tevékenységek (pl.: crossmotorozás, quad, downhill-kerékpározás) megszüntetése, visszaszorítása.
- A lovas, kerékpáros és gyalogos turista forgalom szabályozása, túraútvonalak kijelölése, szükség szerinti megszűntetése.
- A jelölő élőhelyek védelme az infrastrukturális fejlesztésekkel szemben.
- A területen a vadlétszámot olyan szinten szükséges tartani, hogy az a külön vadvédelem nélküli erdőfelújítást ne gátolja, valamint ne okozza a gyepek degradációját.

3.4.2. Budaörsi kopárok kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület

A terület fő célkitűzései a kedvező természetvédelmi helyzet megőrzése érdekében:

- A jelölő fajok, különösen a magyar tarsza (*Isophya costata*), magyar méreggyilok (*Vincetoxicum pannonicum*), Szent István-szegfű (*Dianthus plumarius subsp. regis stephani*), magyar gurgolya (*Seseli leucospermum*) populációinak nagyságát meg kell őrizni, az elterjedési terület csökkenésének megelőzése.
- A jó állapotú pannon pannon sziklagyepek, szubpannon sztyeppék, valamint meszes alapkőzetű féltermészetes száraz gyepek és cserjésedett változataik természetszerű szerkezetének, fajkészletének megőrzése.
- Nem véghasználható a tíz éves erdőtervezési cikluson belül - jelölő élőhely típusonként vizsgálva - több idős erdőállomány, mint amennyi korosodásával belép a hasonló ökológiai funkciót ellátni képes korosztályokba.
- A jelölő erdei élőhelyek állományaiban a tájidegen fafajok elegyaránya nem növekedhet.

Kedvező természetvédelmi helyzet elérése érdekében szükséges fejlesztések:

- Szükséges a nagy kiterjedésben, pannon molyhos tölgyesek termőhelyén található fekete fenyves állományok fokozatos megbontása, a fenyők alatt felnövő kemény lombos fafajok (virágos kőris, juhar fajok, csertölgy, molyhos tölgy) növekedésének elősegítése, hosszú távon a fenyő állományok átalakítása, a pannon molyhos tölgyes állományok növelése.
- Invazív fafajok (fehér akác, bálványfa, fekete fenyő, erdei fenyő) terjedésének lassítása, állományaik visszaszorítása a magszóró fák kivágásával, speciális vegyszerhasználattal, valamint az újulat következetes leverésével.
- A jelölő erdei élőhelyek állományaiban előtérbe szükséges helyezni a folyamatos erdőborítást biztosító, vagy ahhoz funkciójában jobban közelítő használatok alkalmazását, valamint közelíteni

szükséges a lombkorona-, cserje-, lágyszárú szint faji, életkori összetételét a természetes állapotokhoz.
- A becserjésedés miatt degradálódó száraz gyepek területén a szukcesszió lassítása, a cserjék visszaszorítása mozaikos foltokban, a cserjések túlzott térfoglalásának megakadályozása.
- A magyar tarsza (*Isophya costata*) állományok élőhelye megfelelő gyepkezeléssel, extenzív legeltetéssel, vagy késői mozaikos kaszálással tartandó fent, kerülni szükséges az intenzív legeltetést, gyakori kaszálást.
- Az élőhelyeket veszélyeztető egyéb tevékenységek (pl.: gépjármű forgalom, crossmotorozás, quad, illegális bányászat) megszüntetése, a jogilag nem létező, de kijárt földutak felszámolása.
- A lovas, kerékpáros és gyalogos turista forgalom szabályozása, az élőhelyeket nem veszélyeztető túraútvonal-hálózat fenntartása.
- A jelölő élőhelyek védelme az infrastruktúrális fejlesztésekkel szemben.
- A piros kígyószisz (*Echium russicum*) állomány hosszútávú megerősítése élőhelyének megfelelő kezelésével.

3.4.3. Érd-tétényi plató kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület

A terület fő célkitűzései a kedvező természetvédelmi helyzet megőrzése érdekében:

- A jó állapotú szubpannon sztyeppek, pannon sziklagyepek természetszerű szerkezetének, fajkészletének megőrzése.
- A jelölő fajok populáció nagyságának megőrzése, az elterjedési terület csökkenésének megelőzése.
- Nem véghasználható a tíz éves erdőtervezési cikluson belül - jelölő élőhely típusonként vizsgálva - több idős erdőállomány, mint amennyi korosodásával belép a hasonló ökológiai funkciót ellátni képes korosztályokba.
- A jelölő erdei élőhelyek állományaiban a tájidegen fafajok elegyaránya nem növekedhet.

Kedvező természetvédelmi helyzet elérése érdekében szükséges fejlesztések:

- Invazív fajok, különösen a fehér akác, bálványfa fajok által veszélyeztetett jelölő gyeptársulások megóvása a degradációtól, az invazív fajok terjedésének megállítása, állományaik csökkentése.
- A jelölő élőhelyet veszélyeztető invazív erdőállományok lehetőség szerinti átalakítása őshonos fafajú erdőkké, vagy az erdőterületen belül őshonos fafajokból álló puffer terület létrehozása.
- A xilofág rovarok állományának növelése érdekében szükséges megfelelő területi kiterjedésben és térbeli elosztásban idős erdők és facsoportok fenntartása.
- A becserjésedés miatt degradálódó jelölő gyepek területén a szukcesszió lassítása, a cserjék visszaszorítása mozaikos foltokban, a cserjések túlzott térfoglalásának megakadályozása.
- Az élőhelyeket veszélyeztető egyéb tevékenységek (pl.: gépjármű forgalom, crossmotorozás, hulladék lerakás) megszüntetése, a jogilag nem létező, de kijárt földutak felszámolása.
- A jelölő élőhelyek védelme az infrastruktúrális fejlesztésekkel szemben.

3.4.4. Duna és ártere kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület

A terület fő célkitűzései a kedvező természetvédelmi helyzet megőrzése érdekében:

- A területen található jó állapotú folyópartok, mocsárrétek, kaszálórétek, keményfás-, és puhafás ligeterdők kiterjedésének, szerkezetének, fajkészletének megőrzése.

- A területen található jelölő fajok állományai fennmaradásának biztosítása.
- A Duna folyóvízi jellegének megőrzése, a főágban található kavicsos, nagy áramlási sebességű élőhelyek, illetve kavics- és homokzátonyok megőrzése a magyar bucó, német bucó, selymes durbincs, halványfoltú küllő, balkáni csík érdekében különösen Dunaalmás, Nyergesújfalu, Tát, Esztergom, Szob, Nagymaros, Verőce, Vác, Göd, Szigetmonostor, Érd, Rácalmás térségében, illetve a Szentendrei-Dunaág Tahi-híd feletti szakaszán található Kecske-zátony térségében a Duna mindkét oldalán.
- A Duna még megmaradt természetes/természetközeli állapotú partszakaszainak, mellékágainak, holtágainak megőrzése, az ártéri vizes élőhelyek vízutánpótlásának biztosítása, a szigetek parthoz kapcsolódásának, az oldalágak és az ártér feltöltésének megakadályozása, a parti zóna védelme.
- A területen található, életciklusában legalább részben vízhez kötött állatfajok ívó-, táplálkozó és telelőhelyei állapotának megőrzése.
- Nem véghasználható a tíz éves erdőtervezési cikluson belül - jelölő élőhely típusonként vizsgálva - több idős erdőállomány, mint amennyi korosodásával belép a hasonló ökológiai funkciót ellátni képes korosztályokba.
- A jelölő erdei élőhelyek állományaiban a tájidegen fafajok elegyaránya nem növekedhet.

Kedvező természetvédelmi helyzet elérése érdekében szükséges fejlesztések:

- A természetmegőrzési területen található ligeterdők, mocsárrétek, kaszálók megőrzése, invazív gyom- és kultúrfajok (*Acer negundo, Amorpha fruticosa, Ailathus altissima, Prunus serotina, Populus x hybrida, Impatiens glandulifera, Impatiens noli-tangere, Phytolacca americana, Solidago gigantea, S. canadensis, Aster spp.*, stb.) visszaszorítása, irtása az élőhelyek védelme érdekében.
- A jelölő erdei élőhelyek állományaiban előtérbe szükséges helyezni a folyamatos erdőborítást biztosító, vagy ahhoz funkciójában jobban közelítő használatok alkalmazását, valamint közelíteni szükséges a lombkorona-, cserje-, lágyszárú szint faji, életkori összetételét a természetes állapotokhoz.
- Mellékágak természetvédelmi célú rehabilitációjának kidolgozása és megvalósítása, vízgyűjtő szintű szemlélet meghonosítása a jelenleg településenként tervezett mellékág-rehabilitációk vonatkozásában: a különféle típusú mellékágak (eu-, para-, plesio- és paleopotamon) szakaszra jellemző arányának meghatározása, illetve ezt követően a mellékág-rehabilitációk, illetve új élőhelyek kialakítása során ennek gyakorlatba történő átültetése.
- A selymes durbincs, a magyar bucó, a német bucó, a halványfoltú küllő, a balin, a márna védelmének érdekében szükséges kíméleti területnek kijelölni a sekély zátonyos területeket. E területeken a hullámkeltést alacsony vízállás esetén korlátozni szükséges, elsősorban az éjjeli órákban, különösen a következő területeken: Szobi zátonyok, Zebegényi-sziget, Dömös zátonyai, Szentendrei-sziget felső szigetcsúcs, Verőce zátonyok, Kompkötő-sziget, Vác, Torda-sziget térsége, Égető-sziget alsó bejárata, Gödi, illetve a Surányi zátonyok, illetve a Szentendrei Dunaágban a Kecske-zátony, a Kacsa-sziget, a Lupa-sziget és a Szentendrei kanyar zátonyai.
- A Duna egyéb szakaszain található sekély zátonyos területek, pontosabb feltérképezésének elvégzése.
- A kijelölt területeken meghatározni azt a vízállást, amely alatt a hullámzás tömegesen pusztítja az ivadékot, majd a szükséges sebességkorlátozó intézkedések meghozása és táblák segítségével, illetve a hajósoknak szóló hirdetményeken való közlése.
- Új ívóhelyek létrehozása.

- A területen található közönséges denevér (Myotis myotis) állományok fennmaradásának biztosítása, részben a gyepek fenntartásával, részben a folyam partjának és a szegélyező erdőállományok fenntartásával.
- A közönséges hód (Castor fiber) védelme érdekében, ismert élőhelyei környékén a vízparti 15 méteres sávban a lágy-, és fásszárú növényzet háborítatlanságának biztosítása.
- A Dunába torkolló kisvízfolyások torkolatának természetes állapotban tartása, a vízi szervezetek számára az átjárhatóság biztosítása.
- Az aktuális természeti állapothoz igazodó legeltetési/kaszálási rendszer kialakítása a mocsárrétek, ártéri kaszálók területén a túlhasználat/alulhasználat, a beerdősülés, valamint a természetes gyepszerkezetet romboló használat elkerülése érdekében.
- A becserjésedés miatt leromlott mocsárrétek, ártéri kaszálók gyeppé alakítása és fenntartása extenzív mezőgazdasági használattal, a jellegtelen cserjések túlzott térfoglalásának megakadályozása.
- A Duna további medersüllyedésének természetvédelmi szempontból előnyös módon történő megakadályozása.
- A ligeterdők helyén álló, az eredeti gyepszint fajait őrző ültetvény erdők fokozatos átalakítása őshonos fafajú erdőkké, a jelölő élőhelyek kiterjedésének növelése érdekében.
- Az élőhelyeket veszélyeztető egyéb tevékenységek (pl.: gépjármű forgalom, crossmotorozás, quad, illegális bányászat, favágás) megszüntetése, a jogilag nem létező, de kijárt földutak felszámolása az ártéren.
- A lovas, gyalogos turista forgalom, illetve vízisportok (evezőtúra, horgászat) szabályozása, túraútvonalak, kikötési lehetőségek kijelölése, illegális kikötési-és horgászhelyek felszámolása.
- Az illegálisan kialakított anyagnyerő helyek, hulladéklerakó helyek gyom és hulladék mentesítése, további lerakások megakadályozása, őshonos fafajú erdő kialakításával történő rekultivációja a megmaradt eredeti domborzati formák bolygatása nélkül.
- A jelölő élőhelyek infrastrukturális fejlesztésekkel szembeni védelme.
- A hajózási fejlesztési elképzelések és a természetvédelem céljainak összehangolása.
- A vízteret használók természetvédelmi szemléletének formálása.

3.4.5. Ráckevei Duna-ág kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület

A terület fő célkitűzései a kedvező természetvédelmi helyzet megőrzése érdekében:

- A területen található jó állapotú tőzegmohás lápok és ingólápok, disztróf kistavak, ligeterdők, és eutróf tavi élőhelyek kiterjedésének, szerkezetének, fajkészletének megőrzése.
- A területen található lápi póc, réti csík, mocsári teknős és hagymaburok állományok fennmaradásának biztosítása.
- Nem véghasználható a tíz éves erdőtervezési cikluson belül - jelölő élőhely típusonként vizsgálva - több idős erdőállomány, mint amennyi korosodásával belép a hasonló ökológiai funkciót ellátni képes korosztályokba.
- A jelölő erdei élőhelyek állományaiban a tájidegen fafajok elegyaránya nem növekedhet.
- A többlet vízhatástól függő jelölő élőhelyek számára a megfelelő vízellátottság és vízháztartás biztosítása, vízjárást negatívan befolyásoló vízrendezési beavatkozások nem végezhetőek.

Kedvező természetvédelmi helyzet elérése érdekében szükséges fejlesztések:

- Invazív fajok, különösen a selyemkóró, kanadai aranyvessző, zöld juhar, fehér akác, bálványfa, által veszélyeztetett jelölő gyeptársulások megóvása a degradációtól, az invazív fajok terjedésének megállítása, állományaik csökkentése.
- A jelölő erdei élőhelyek állományaiban előtérbe szükséges helyezni a folyamatos erdőborítást biztosító, vagy ahhoz funkciójában jobban közelítő használatok alkalmazását, valamint közelíteni szükséges a lombkorona-, cserje-, lágyszárú szint faji, életkori összetételét a természetes állapotokhoz.
- A lápcserjések, pionír facsoportok túlzott térfoglalásának megakadályozása az úszólápok rögzülésének elkerülése, a lápi vegetáció és a hagymaburok (*Liparis loeseli*) populációk megőrzése érdekében.
- A Ráckevei Duna-ág vízminőségének javítása, különösen a felső szakaszon, a szennyező források feltérképezésével, megszüntetésével.
- Az egész Dunaág területén szükséges megoldani a stégek és az engedély nélkül a nádasokban kialakított kijárócsatornák által okozott élőhely fragmentálódás problémáját.
- Az úszólápok, lápok és disztróf kistavak védelme érdekében a vízinövényzet irtásának, elkotrásának megakadályozása az egész szakaszon.
- A kisgéphajó forgalomra jelenleg érvényes sebességkorlátozás gyakorlatban való megvalósítása az úszólápokat érő hullámverés csökkentése érdekében, valamint 5 km/h sebességkorlátozó táblák kihelyezése a főágon Szigetcsép térségében, illetve géphajóval történő behajtást tiltó táblák kihelyezése a Szigetszentmiklós, Taksony, Ráckeve-Angyal-sziget, Szigetcsép, térségében található hókonyok és mellékágak bejáratához.
- A Duna-ág vízügyi üzemeltetését a jelölő élőhelyek védelmével összhangban szükséges megvalósítani, a napszakos vízszintingadozás elkerülendő, az áramlási sebesség a jelenlegihez képest ne növekedjen.
- A parti ingatlanok melletti vizes élőhelyek betöltésének megakadályozása.
- A hagymaburok élőhelyén kézi kaszálással történő élőhelykezelés a téli időszakban.
- A feliszapolódó hókonyok, mellékágak természetvédelmi célú fenntartó kotrása szakaszosan ütemezve.
- Az úszólápokat közvetlenül, közvetve veszélyeztető infrastrukturális fejlesztések, területhasználatok megakadályozása, elsősorban Szigetcsépen a Csupi-szigeten, illetve annak közvetlen környezetében.
- A vízteret használók természetvédelmi szemléletének formálása.

3.5. A terv társadalmi, gazdasági következményei

A magyar építészetről szóló C. törvény 74. (2) kimondja, hogy a településtervek megalkotása és módosítása során, valamint a településrendezési sajátos jogintézmények alkalmazásakor figyelemmel kell lenni többek között „a népesség fizikai, szellemi és lelki igényeire", „a helyi népesség identitásának erősítésére, kulturális örökségük sokféleségének és gazdagságának megőrzésére", „a népesség megélhetését biztosító gazdasági érdekekre, a munkahelyek megőrzésének és új munkahelyek teremtésének érdekére, valamint az infrastrukturális erőforrások optimális kihasználására", tehát számos társadalmi-gazdasági vonatkozása van a településtervnek.

A Fővárosi településfejlesztési terv (FTFT) Budapest tervszerű, fenntartható, valamint gazdaságos fejlesztése és üzemeltetése érdekében, a település egészére integrált, stratégiai és területi alapú, a környezeti, társadalmi és gazdasági adottságokra alapozott – a településrendezést elősegítő – terv, amelynek feladata a településen élők számára a települési élet- és környezetminőség javítása, a környezetbiztonság erősítése, a települési erőforrások fenntarthatóságának biztosítása, az országos és térségi érdek, valamint a szomszédos és a más módon érdekelt többi település fejlesztési döntéseinek figyelembevételével. Ennek érdekében az FTFT fő részeinek társadalmi, gazdasági összefüggései a következők:

- A stratégiában meghatározásra kerülnek – a jövőkép megvalósítása érdekében – a közép- és hosszú távú területi, tematikus és ágazati fejlesztési célok, illetve azok összefüggései, az integrált és tematikus beavatkozási területek, továbbá az épített és természeti örökség védelmének követelményei, figyelembe véve a gazdasági szereplők települést érintő terveit és törekvéseit, valamint a helyi társadalom szükségleteit.
- A cselekvési program tartalmazza egyrészt a stratégiai célok elérése érdekében a Fővárosi Önkormányzat hatáskörében tervezett középtávú beavatkozásokat (2034-ig), kitérve a beavatkozások költségigényére, potenciális finanszírozási hátterére, indikatív ütemezésére és a megvalósításhoz szükséges egyéb keretfeltételekre. Önálló fejezetrészben található az Antiszegregációs program, amely bemutatja a Fővárosi Önkormányzat területi szegregáció csökkentése és a folyamatok kialakulásának megelőzése érdekében tervezett beavatkozásait. A cselekvési program másrészt a közép- és hosszú távú akcióterületeket mutatja be. Az akcióterületek azok a nagykiterjedésű, településszerkezeti szempontból is fontos területek, amelyek jelentős fejlesztési potenciállal bírnak (és részben gazdasági szereplők bevonásával fejlesztendők), több érdekelt részvételére és több ágazati fejlesztési szempont érvényesítésére van szükség a tervezés és megvalósítás során. A cselekvési program keretében a Fővárosi Önkormányzat feladata, hogy a kijelölt területek hasznosításának jellegére és módjára javaslatot tegyen a fővárosi szintű célok megvalósítása érdekében, ezzel koncepcionálisan megteremtve a településrendezési eszközök területre vonatkozó kialakítását.
- A fejlesztési tervlap – a településrendezési terv megalapozásához, a teljes közigazgatási területre – az általános (terület)használatok figyelembevételével meghatározza a stratégia és a cselekvési program, kiemelten a céladatok és a fejlesztési akcióterületek térbeli összefüggéseit, azok rendszerét, továbbá a település működéséhez szükséges meglévő és tervezett zöldinfrastruktúra-elemek térbeli kialakítását, elrendezését és településszerkezeti szerepét. A fejlesztési tervlap összesen hét tematikus tervlap sorozatból áll össze, mely rendszere a fővárosi településszerkezeti terv tematikus tervlapjainak rendszerét követi.
- A fővárosi rendezési szabályzat Budapest Főváros Önkormányzata Közgyűlése által elfogadott fővárosi rendelet, mely meghatározza a fővárosi fejlesztésitervben meghatározott településfejlesztési célok megvalósítása érdekében készül. Ezzel összhangban kell készíteni a kerületi építési szabályzatokat, a Duna-parti építési szabályzatot és a Városligeti építési szabályzatot. Az új rendelet keretszabályokat rögzít, építési jog keletkeztetése nélkül. Ez azt jelenti, hogy minden építésjogi követelmény a kerületi szabályozás szintjén kerül meghatározásra, a fővárosi településrendezési eszköz, a BFRSZ kereteinek betartásával.

4. A terv kedvezőtlen hatásai

4.1. A várható természeti állapotváltozások jellege

A területeket veszélyeztető tényezők között a beépítettség mértékének növekedése, az intenzívebb hasznosítási módok térnyerése, a zöldfelületek csökkenése, a zöldfelületek összekapcsoltságának csökkenése (ökológiai folyosók hiánya), megszűnése, értékes gyepterületek becserjésedése, beerdősülése, az invazív növények terjedése és a rekreációs túlhasználat a legjelentősebbek (részletesen lásd: ***3.4. fejezet***).

A fővárosi településterv célja rendezni a városi területhasználat kereteit és korlátokat szabni a szétterülő, zöldfelület nélküli és értékeket veszélyeztető fejlesztési szándékok terjedésének. A Natura 2000 területek nagy részét erdő (Ev, Er), természetközeli terület (Tk), vízfolyás (Vf) vagy állóvíz (Vá) **általános használatú területek** fedik le, melyek **biztosítják a Natura 2000 területek értékeinek hosszútávú megőrzését**. Emellett az FTFT 5. tervlapja (Zöldfelület, táj-és természetvédelem) tartalmazza a Natura 2000 területek lehatárolását[10] is, más jogszabállyal érvényesülő tájékoztató elemként.

Jelen Natura 2000 hatásbecslési dokumentáció ***3.3. fejezetében*** említett, vizsgált Natura 2000 területek szempontjából releváns változás típusokat (tehát a hatályos településszerkezeti terv és a tervezett településfejlesztési terv közötti eltérések) a következő táblázat összegzi, kitérve a várható természeti állapotváltozások jellegére.

18. táblázat: Natura 2000 területeket érintő vizsgált hatótényezők és a várható természeti állapotváltozások jellege

Főbb hatótényező		Várható természeti állapotváltozások jellege
Változás típusa	TSZT-FTFT közötti változás leírása	
Érdemi környezeti hatással nem járó változás: valós területhasználathoz való igazodás	új lakóterületek kijelölése már beépítésre szánt területen	egy helyszínen (Sas-hegy északi részén) fordul elő -> az építési keretszabályok megváltozása **kedvezőtlen** a Natura 2000 területek szempontjából
	lakóterület helyett intézményi vegyes (Vi), vagy vegyesen alkalmazható, intézményi és lakó területhasználat (Vi/L) lehetőségének bevezetése	egyedi értékelés alapján állapítható meg, lásd: ***4.2. fejezet***
	lakóterület helyett erdőterületbe történő átsorolás	a változások érdemi területhasználati változást nem okoznak, azonban az építési keretszabályok részben szigorodnak, azaz a beépítési lehetőségek csökkennek -> **kedvező** hatás a Natura 2000 területek szempontjából
	különleges, komplex vízparti terület megszűnése és helyette hétvégihazás üdülőterület, és különleges rekreációs terület általános használat típusok alkalmazása	a változások érdemi területhasználati változást nem okoznak, azonban az építési keretszabályok részben szigorodnak, azaz a beépítési lehetőségek csökkennek (hétvégiházas üdülőterületek esetén) -> **kedvező** hatás a Natura 2000 területek szempontjából
	különleges honvédelmi területeket érintő átsorolások (adatszolgáltatás alapján)	egyedi értékelés alapján állapítható meg, lásd: ***4.2. fejezet***
	meglévő közműlétesítmények besorolásának rendezése	érdemi változást nem okoz -> **semleges** hatás a Natura 2000 területek szempontjából
	az Országos Erdőállomány Adattár szerinti üzemtervezett erdőrészletek lekövetéséből adódó módosítások	az erdőterületek hosszútávú megőrzésének biztosítása, jellemzően korábban beépítésre szánt területen -> **kedvező** hatás a Natura 2000 területek szempontjából
	az erdőterületek közötti átsorolások	egyedi értékelés alapján állapítható meg, lásd: ***4.2. fejezet***

[10] A Natura 2000 területek lehatárolása az FTFT 5. tervlapon összevonásra került az országos ökológiai hálózat övezetébe tartozó területekkel, mivel ezen elemek tájékoztató jellegűek. A Natura 2000 területek lehatárolását – az egyéb területi védettségekkel együtt – a kerületi településterveknek kell tartalmaznia (lásd: 419/2021. (VII. 15.) Korm. rendelet 6. melléklete).

Főbb hatótényező		Várható természeti állapotváltozások jellege
Változás típusa	TSZT-FTFT közötti változás leírása	
	erdőterületek helyett beépítésre nem szánt különleges terület kijelölése (valós területhasználatokhoz igazodva)	egy helyszínen fordul elő, a Zugligeti úti egykori villamos végállomás környezetében, az értékelést lásd: ***4.2. fejezet***
	tájgazdálkodási mezőgazdasági terület (Mt) bevezetése az új jogszabályi felhatalmazásnak megfelelően	meglévő, értékes tájhasználat támogatása, általános mezőgazdasági terület helyett -> **kedvező** hatás a Natura 2000 területek szempontjából
	kisvízfolyások lehatárolásának felülvizsgálata a vízgazdálkodási térség és a valós területhasználat figyelembevételével (Vf)	érdemi változást nem okoz -> **semleges** hatás a Natura 2000 területek szempontjából
Érdemi környezeti hatással nem járó változás: területi pontosítások	vízgazdálkodási területek pontosítása a valós területhasználat / ingatlanviszonyok alapján	érdemi változást nem okoz -> **semleges** hatás a Natura 2000 területek szempontjából
Érdemi, feltételezhetően negatív környezeti hatással járó változások: új fejlesztési területek vagy fejlesztési többletet eredményező módosítások	új beépítésre szánt területek (intézményi vegyes területek) kijelölése	a beépítettség lehetőségének növekedése jellemzően kedvezőtlen a Natura 2000 területek szempontjából, de egyedi értékelés szükséges a jelentőség megítéléséhez, lásd: ***4.2. fejezet***
	már korábban beépítésre szánt területek átsorolása intenzitás növekedés lehetőségét eredményezve	
	új településközponti területek (Vi->Vt)	
Érdemi, feltételezhetően negatív környezeti hatással járó változások: új infrastrukturális fejlesztések	újonnan kijelölésre kerülő közlekedési nyomvonalas létesítmények	egy helyszínen található a (RSD mellett a Kén utcai híd áthelyezésével kapcsolatos módosuló rávezető közúti nyomvonal miatt) -> egyedi értékelés alapján állapítható meg, lásd: ***4.2. fejezet***
	új közműterületek kijelölése (jellemzően már beépítésre szánt területen)	egy helyszínen található a (RSD mellett a Dél-pesti szennyvíztisztító telep bővítési területe), ez az RSD vízminőség javítását célozza -> **kedvező** hatás a Natura 2000 területek szempontjából
Érdemi, feltételezhetően pozitív környezeti hatással járó változások: fejlesztési területek visszaminősítése	TSZT-ben korábban kijelölt távlati fejlesztési területek („Infrastruktúra függvényében ütemezetten igénybe vehető, változással érintett területek" vagy „Jelentős változással érintett területek") visszaminősítése	a beépítési lehetőségek csökkennek -> alapvetően **kedvező** hatás a Natura 2000 területek szempontjából, de az egyedi értékeléseket lásd: ***4.2. fejezet***
Érdemi, feltételezhetően pozitív környezeti hatással járó változások: egyéb új beépítésre nem szánt területek	új erdőterületek	az erdőterületek hosszútávú megőrzésének biztosítása, korábbi közúti közlekedési területen -> **kedvező** hatás a Natura 2000 területek szempontjából
	újonnan kijelölt zöldterületek	egy helyszínen (az RSD-n tervezett evezőspálya helyszínén) érintenek Natura 2000 területet, az evezőspálya okozta kockázatok megszűnése (pl. jelentős medermorfológiai beavatkozások elvetése) -> **kedvező** hatás a Natura 2000 területek szempontjából
Érdemi, feltételezhetően pozitív környezeti hatással járó változások: infrastrukturális fejlesztések törlése	kifejezetten településszerkezeti jelentőségű tervezett (fő)útvonal nyomvonalának törlése, áthelyezése	egy helyszínen található a (RSD mellett a Kén utcai híd áthelyezésével kapcsolatos módosuló rávezető közúti nyomvonal miatt) -> egyedi értékelés alapján állapítható meg, lásd: ***4.2. fejezet***
Akcióterület	-	egyedi értékelés alapján állapítható meg, lásd: ***4.2. fejezet***

4.2. A Natura 2000 területen található közösségi jelentőségű élőhelyekre és fajokra gyakorolt hatások

Jelen fejezetben Natura 2000 területenként bemutatásra kerülnek a FTFT-ben a TSZT-hez képest jelentősebb változással érintett területek, melyek a Natura 2000 területeket közvetlenül érintik, azokkal közvetlenül határosak vagy a Natura 2000 területektől 200 m-en belül helyezkednek el. A következőkben **nem csak a várhatóan kedvezőtlen hatással járó módosítások, hanem minden jelentősebb változás tételesen bemutatásra kerül**, melyek közül a kedvezőtlen hatással járó módosítások értékelése történik meg részletesen. A Natura 2000 területekkel összefüggésbe hozhatók elsősorban az **FTFT alapján azonosítható területi változások** (FTFT fejlesztési tervlapokon ábrázolt általános használatok és tervezett infrastruktúra elemek), illetve az **akcióterületek**. Előbbiek a Budaörsi kopárok kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület környezetében nem kerültek azonosításra, a többi vizsgált Natura 2000 terület esetén igen; utóbbiak pedig a Ráckevei Duna-ág és a Duna és ártere kiemelt jelentőségű természetmegőrzési területeket érintik, a többi vizsgált Natura 2000 területet nem (lásd: *3. ábra*).

4.2.1. Budai-hegység kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület

A Budai-hegység kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület 200 m-es környezetében a hatályos TSZT szerinti területfelhasználási egységek és a Fővárosi fejlesztési tervlap (FTFT) által meghatározott általános használatok közötti eltérések a következők:

Térképkivágat a tervezett változásról Elhelyezkedés: Budapest III. kerület	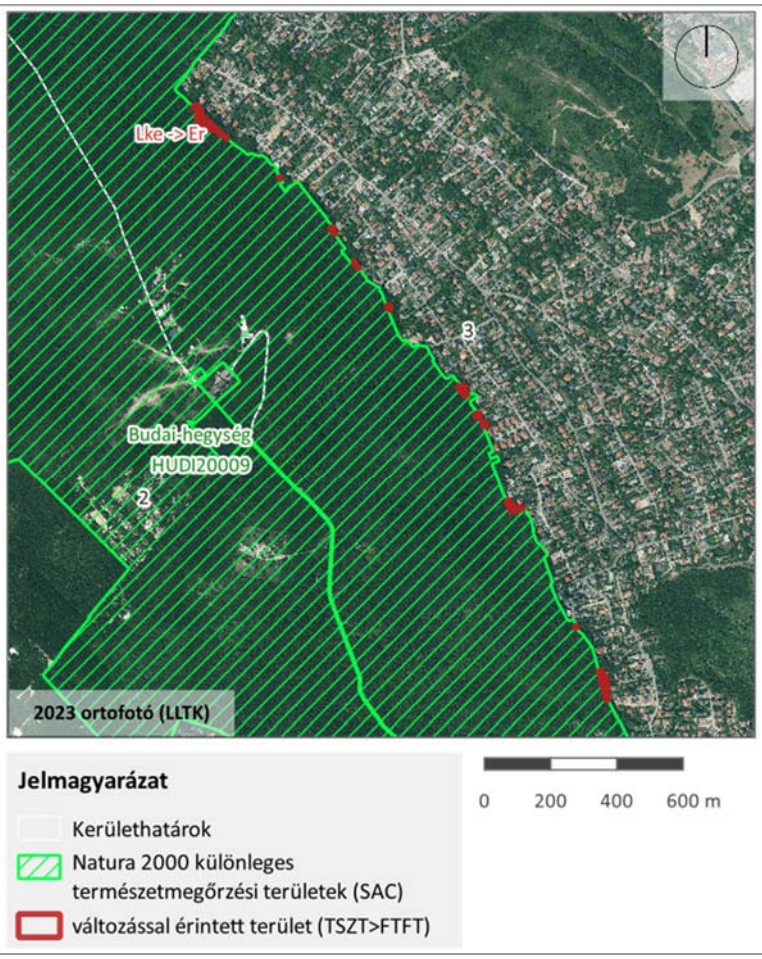

Natura 2000 terület érintettsége	Közvetlen érintettség (területi átfedés) összesen 0,4 ha-on: Lke-2->Er
Tervezett változás jellege	Valós területhasználatokhoz való igazodás: A Budapest III. kerületben a Hármashatár-hegy észak-keleti lábánál a Budai Tájvédelmi Körzethez tartozó erdőterület és a lakóterületek határánál található egyes, kerületi önkormányzati tulajdonú telkek a TSZT-ben Lke-2 területfelhasználási egységbe soroltak, ugyanakkor az FTFT-ben a valós területhasználatuknak (erdő) megfelelően a szomszédos általános használatnak megfelelően Er jelű rekreációs erdőterület általános használat szerinti területbe kerülnek átsorolásra.
Natura 2000 területre gyakorolt hatások	A beépítésre szánt területek helyett beépítésre nem szánt általános használat szerinti Er (rekreációs erdő) területek kijelölése a természeti értékek – így a Natura 2000 terület közösségi jelentőségű fajok és élőhelyek – védelme szempontjából **kedvező változás**, mely megakadályozza az érintett telkek erdőterületeinek beépítési lehetőségét.

Térképkivágat a tervezett változásról Elhelyezkedés: Budapest II. kerület	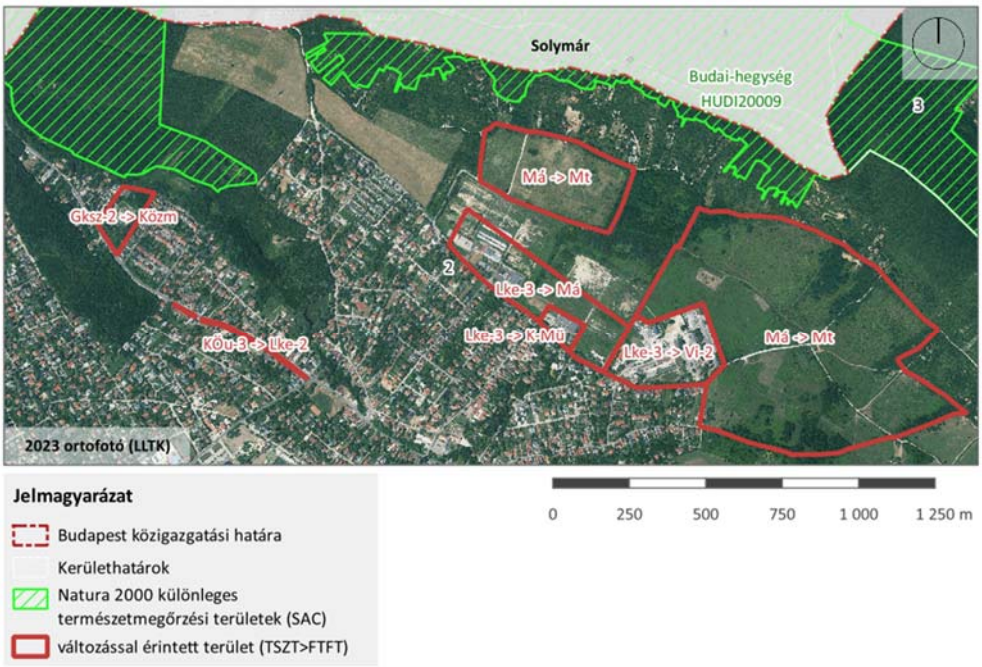
Natura 2000 terület érintettsége	200 m-es pufferterületen belüli változások: Gksz2->Közm, Má->Mt
Tervezett változás jellege	Valós területhasználatokhoz való igazodás: ‣ meglévő közműlétesítmények besorolásának rendezése (Közm) ‣ tájgazdálkodási mezőgazdasági terület (Mt) bevezetése az új jogszabályi felhatalmazásnak megfelelően (meglévő, értékes tájhasználat támogatása)
Natura 2000 területre gyakorolt hatások	A Gksz-2 területfelhasználási egységből (Gazdasági, jellemzően raktározásra és termelésre szolgáló terület) általános használat szerinti Közm (közműelhelyezési) területbe történő átsorolás **semleges hatással** van a közeli Natura 2000 területre, ugyanis tényleges területhasználati változás emiatt nem várható. (A TSZT készítésekor ebbe a területfelhasználási egységbe kerültek az 1 ha-t meghaladó elektromos alállomások, így került besorolásra a Solymár alállomás területe is.) Az Má (általános mezőgazdasági terület) területfelhasználási egységből általános használat szerinti Mt (tájgazdálkodási mezőgazdasági) területbe történő átsorolás a Natura 2000 terület értékeinek (jelölő élőhelyek, fajok) megőrzése szempontjából **kedvező változás,** ugyanis e területekre vonatkozó keretszabályok szigorúbbak (pl. A TÉKA szerint a megengedett legnagyobb mértéke 3%, míg az általános mezőgazdasági terület esetén ez 6% is lehet. Az FTT szerint a helyi építési szabályzat kizárhatja az épület elhelyezését általános használat szerinti tájgazdálkodási terület esetén). A változást a tájképvédelmi terület érintettsége indokolta. Az új általános használat szerinti besorolás biztosítja a gyepterületek hosszútávú megőrzésének kereteit, így hozzájárul a Natura 2000 terület szempontjából egyfajta pufferterületek megőrzéséhez a beépített területek és a Natura 2000 terület között, ezzel elősegítve a Natura 2000 terület célkitűzéseinek megvalósítását.

Térképkivágat a tervezett változásról Elhelyezkedés: Budapest II. kerület	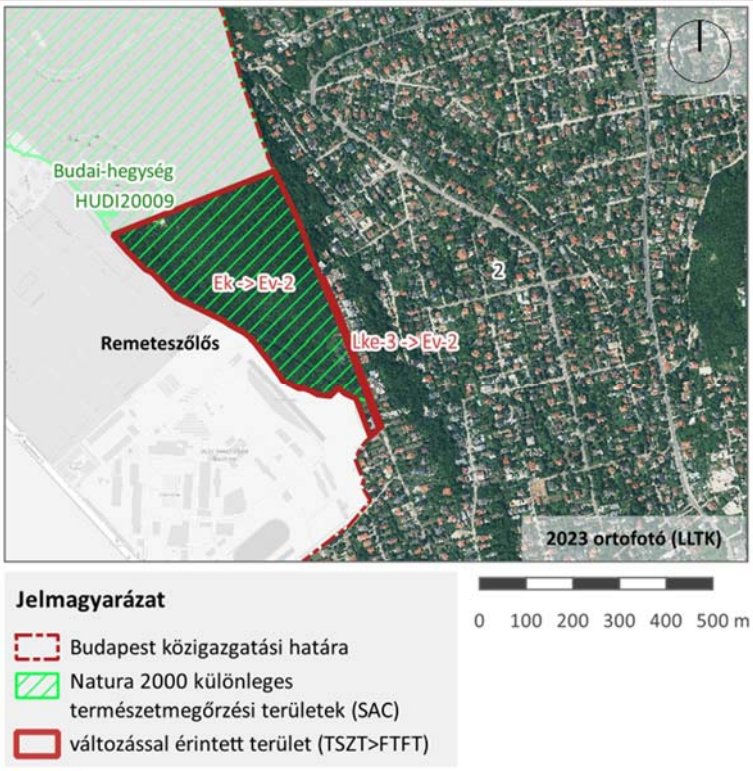
Natura 2000 terület érintettsége	Közvetlen érintettség (területi átfedés) 12,2 ha-on: Ek-> Ev-2
Tervezett változás jellege	Valós területhasználatokhoz való igazodás: A Budai Tájvédelmi Körzet egyetlen fokozottan védett része közjóléti erdőterület (Ek) területfelhasználási egységből általános használat szerinti védett erdő (Ev-2) területbe kerül átsorolásra. A lakóterület erdőterületbe történő átsorolása a „közterületfelezés" miatt történt, nem jelent tényleges területhasználat változást, csak szerkesztési jellegű változás.
Natura 2000 területre gyakorolt hatások	A Natura 2000 területtel átfedő kb. 12,2 ha-os, fokozottan védett erdőterület természeti értékeinek megőrzését segíti a kijelölt általános használat szerinti terület típusa, ugyanis a vonatkozó keretszabályok jóval szigorúbb legnagyobb beépítettségi mértéket tesznek lehetővé (TÉKA szerint rekreációs erdőterület esetén 5%, míg a védelmi célú erdőterületek esetén 0,2 %). Megjegyzendő, hogy kerületi szinten ennél is szigorúbb a szabályozás, ugyanis a Budapest Főváros II. Kerületének Építési Szabályzatáról szóló Budapest Főváros II. Kerületi Önkormányzat Képviselő-testületének 28/2019.(XI.27.) önkormányzati rendelet alapján a terület Ek-Tv/1 övezetbe sorolt, ahol elsődleges szempont a védett természeti érték megőrzése, és a vonatkozó szabályozás szerint új épület nem létesíthető. Így az érintett Natura 2000 területen a közösségi jelentőségű élőhelytípusokra és fajokra gyakorolt tényleges hatások semlegesek, de az a törekvés **kedvezőként értékelhető**, hogy már fővárosi szinten érvényesül a szigorúbb szabályozási keret a TSZT-hez képest.

Térképkivágat a tervezett változásról Elhelyezkedés: Budapest II. kerület	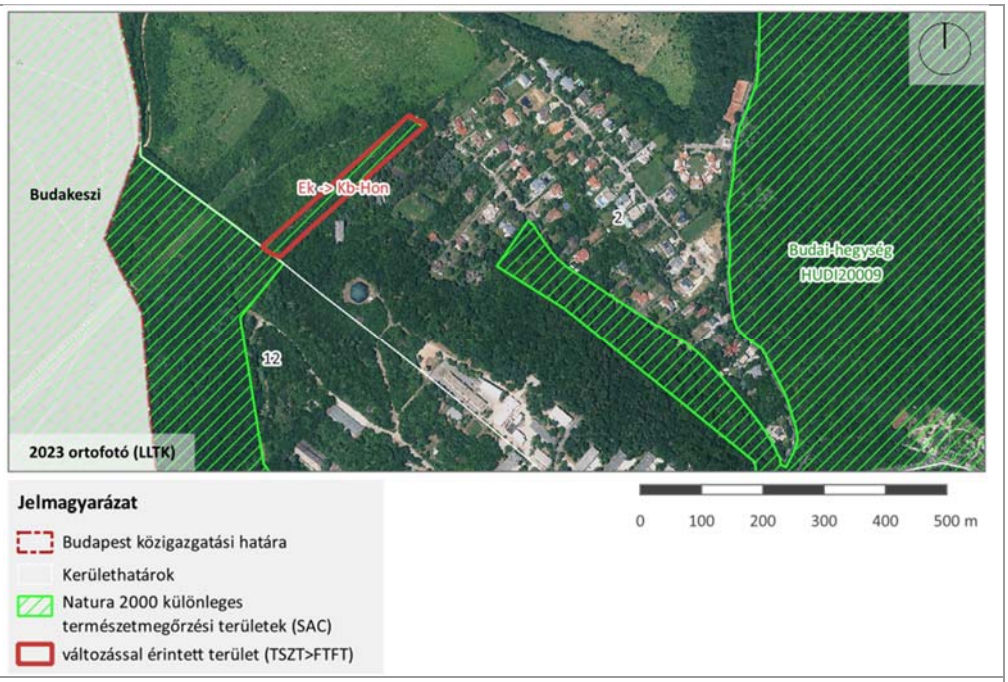
Natura 2000 terület érintettsége	Közvetlen érintettség (területi átfedés) 0,97 ha-on.
Tervezett változás jellege	Valós területhasználatokhoz való igazodás: Korábbi Ek (közjóléti erdőterület) területfelhasználási egység helyett általános használat szerinti Kb-Hon (különleges beépítésre nem szánt honvédelmi) terület kijelölése, mely a Honvédelmi Minisztériumtól kapott adatszolgáltatás alapján honvédelmi terület.
Natura 2000 területre gyakorolt hatások	A terület nem üzemtervezett erdőterület. A Kb-Hon általános használati egységbe a honvédelmi, katonai és nemzetbiztonsági területek jellemzően beépítéssel nem érintett, erdősült területei tartoznak. A Natura 2000 területtel átfedő kb. 0,97 ha-os terület erdőterületként történő megőrzését nem segíti a kijelölt általános használat szerinti terület típusa, ugyanis a vonatkozó keretszabályok megengedőbb legnagyobb beépítettségi mértéket tesznek lehetővé (TÉKA szerint rekreációs erdőterület esetén 5%, míg a különleges beépítésre nem szánt területek esetén 10%). Szabályozási vonatkozást tekintve tehát a **változás kedvezőtlen** a Natura 2000 terület szempontjából. A Natura 2000 fenntartási terv alapján a vizsgált erdőterület kezelési egysége nem megállapítható (a vonalvastagságok és a keskeny területsáv miatt nem értelmezhetők az ábrák), de a Nemzeti Ökoszisztéma Alaptérkép[11] alapján a terület a „zöldfelület mesterséges környezetben fákkal" és a „máshová nem besorolható fás szárú növényzet" ökoszisztéma kategóriák szegélyén húzódik, így értékes élőhelyet nem képvisel (ezt támasztja alá, hogy a vizsgált terület más védelem alatt nem áll, nem része sem a Budai Tájvédelmi Körzetnek, sem az országos ökológiai hálózatnak). Ez alapján a **változás várhatóan Natura 2000 közösségi jelentőségű élőhely vagy faj közvetlen veszélyeztetésével nem jár**.

[11] http://alapterkep.termeszetem.hu/

Térképkivágat a tervezett változásról Elhelyezkedés: Budapest XII. kerület	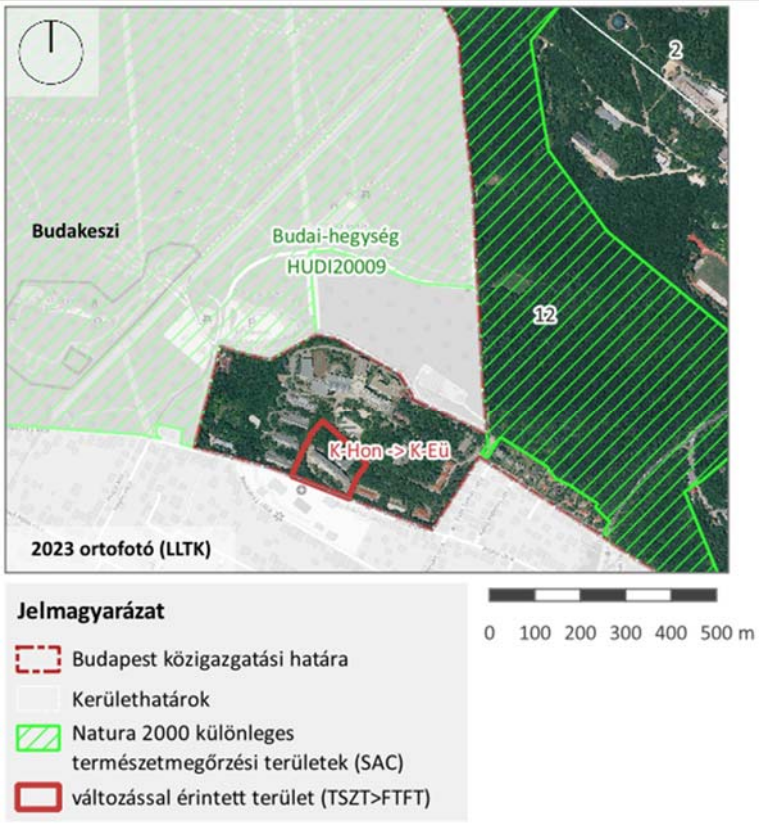
Natura 2000 terület érintettsége	200 m-es pufferterületen belüli változás: K-Hon->K-Eü
Tervezett változás jellege	Valós területhasználatokhoz való igazodás: különleges honvédelmi területeket érintő átsorolások (adatszolgáltatás alapján). Korábbi K-Hon (honvédelmi, katonai és nemzetbiztonsági célra szolgáló, különleges beépítésre szánt terület) területfelhasználási egység helyett általános használat szerinti K-Eü (különleges beépítésre szánt egészségügyi épület elhelyezésére szolgáló) terület kijelölése, mely a Magyar Honvédség Egészségügyi Központ Rehabilitációs és Krónikus Utókezelő Intézet területét érinti.
Natura 2000 területre gyakorolt hatások	A változás **semleges hatással** van a közeli Natura 2000 területre, ugyanis tényleges területhasználati változás emiatt nem várható. Az átsorolás a legnagyobb beépítettség mértékének szabályozási kereteire nincs hatással, ugyanis mindkét általános használat típus különleges beépítésre szánt terület (mely a TÉKA szerint maximum 40%-ban beépíthető).

Térképkivágat a tervezett változásról Elhelyezkedés: Budapest II. kerület	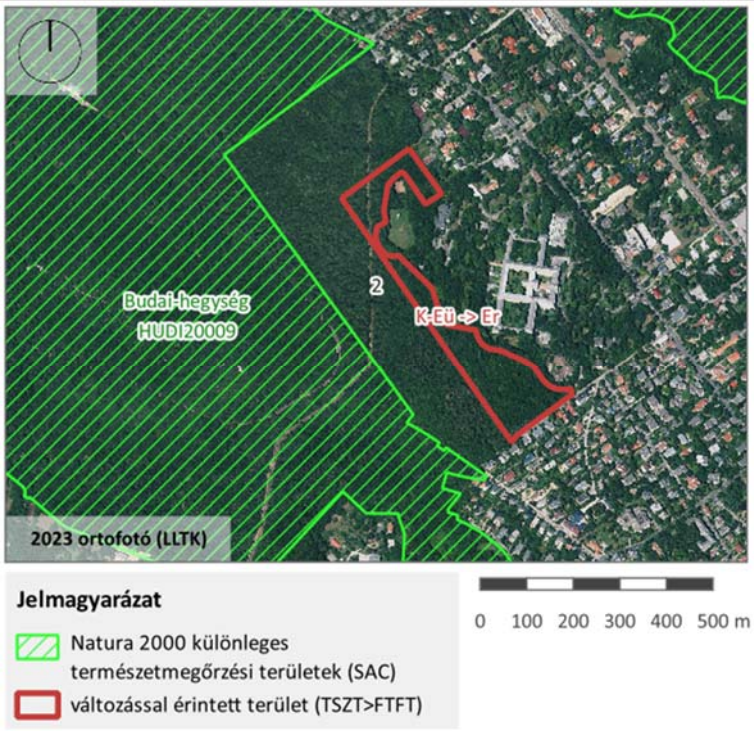
Natura 2000 terület érintettsége	200 m-es pufferterületen belüli változás: K-Eü->Er
Tervezett változás jellege	Valós területhasználatokhoz való igazodás: az Országos Erdőállomány Adattár szerinti üzemtervezett erdőrészletek lekövetéséből adódó módosítások (új erdőterületek kijelölése korábban beépítésre szánt területen).
Natura 2000 területre gyakorolt hatások	A K-Eü (különleges beépítésre szánt egészségügyi épület elhelyezésére szolgáló terület) területfelhasználási egységből általános használat szerinti Er (rekreációs erdő) területbe történő átsorolás **kedvező hatással** van a közeli Natura 2000 területre. A változás az erdőterület hosszútávú megőrzését szolgálja, így hozzájárul a Natura 2000 terület szempontjából egyfajta pufferterületek védelméhez a beépített területek és a Natura 2000 terület között, ezzel elősegítve a Natura 2000 terület célkitűzéseinek megvalósítását. A vonatkozó keretszabályok jóval szigorúbbak (pl. TÉKA szerint rekreációs erdőterület esetén 5%, míg a különleges beépítésre szánt területek esetén 40% a megengedett legnagyobb beépítettség).

Térképkivágat a tervezett változásról Elhelyezkedés: Budapest XII. kerület	

	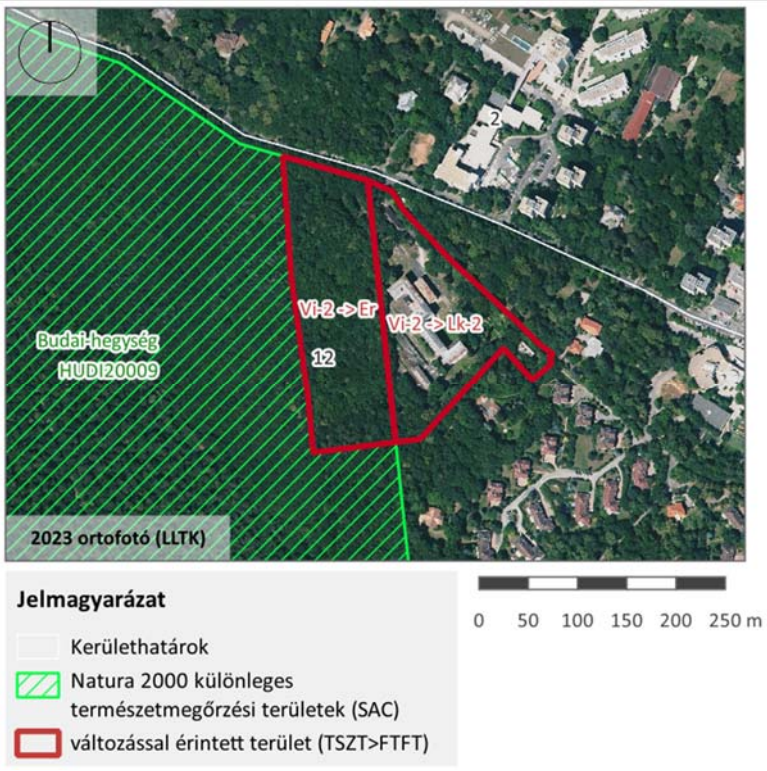
Natura 2000 terület érintettsége	Közvetlenül határos a Natura 2000 területtel.
Tervezett változás jellege	Valós területhasználatokhoz való igazodás: Vi-2->Er: az Országos Erdőállomány Adattár szerinti üzemtervezett erdőrészletek lekövetéséből adódó módosítások (új erdőterületek kijelölése korábban beépítésre szánt területen). Vi-2->Lk-2: új lakóterületek kijelölése már beépítésre szánt (jellemzően vegyes) területen - a meglévő területhasználat és a megváltozott jogszabályi körülmények miatt szükséges módosítás. Az érintett telekre építési engedély van kiadva többlakásos lakóépületre, illetve oktatási, egészségügyi és szórakoztatási épületre.
Natura 2000 területre gyakorolt hatások	A Vi-2 (vegyes intézményi, jellemzően szabadonálló jellegű terület) területfelhasználási egységből általános használat szerinti Er (rekreációs erdő) területbe történő átsorolás **kedvező hatással** van a közeli Natura 2000 területre. A változás az erdőterület hosszútávú megőrzését szolgálja, így hozzájárul a Natura 2000 terület szempontjából egyfajta pufferterületek védelméhez a beépített területek és a Natura 2000 terület között, ezzel elősegítve a Natura 2000 terület célkitűzéseinek megvalósítását. A vonatkozó keretszabályok jóval szigorúbbak (pl. TÉKA szerint rekreációs erdőterület esetén 5%, míg az intézményi vegyes terület esetén 80% a megengedett legnagyobb beépítettség). A Vi-2 (vegyes intézményi, jellemzően szabadonálló jellegű terület) területfelhasználási egységből általános használat szerinti Lk-2 (kisvárosias, jellemzően szabadon álló jellegű lakóterület) területbe történő átsorolás **kedvező hatással** van a közeli Natura 2000 területre a szabályozási keretek megváltozása miatt, melyek pl. kisebb mértékű beépítést tesznek lehetővé a területen (TÉKA szerint intézményi vegyes terület esetén 80%, míg a kisvárosias lakóterületek esetén 60% a megengedett legnagyobb beépítettség).

Térképkivágat a tervezett változásról Elhelyezkedés: Budapest XII. kerület	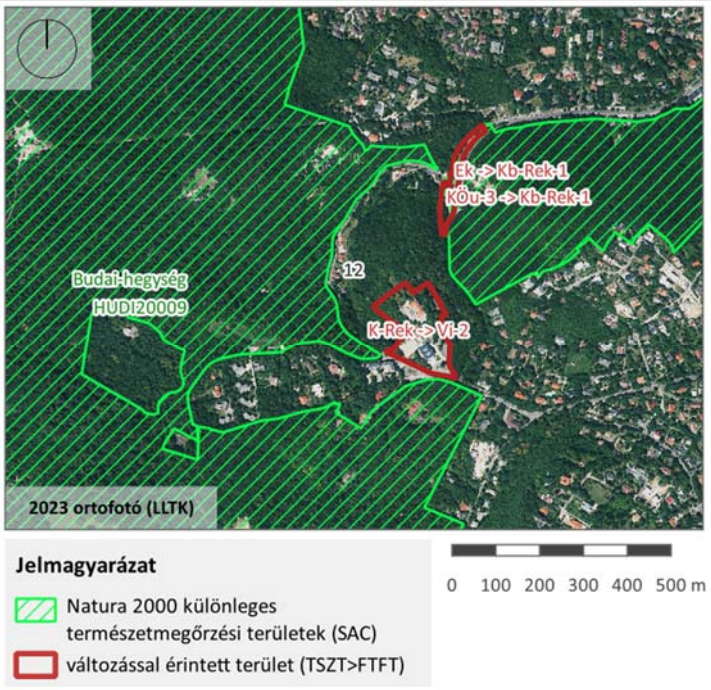
Natura 2000 terület érintettsége	200 m-es pufferterületen belüli változás: K-Rek->Vi-2 Közvetlen érintettség (területi átfedés) 0,4 ha-on (Ek -> Kb-Rek-1, Köu-3-> Kb-Rek-1)
Tervezett változás jellege	Fejlesztési többletet eredményező módosítás (K-Rek->Vi-2) már korábban beépítésre szánt területek átsorolása intenzitás növekedés lehetőségét eredményezve. A Fácán-üdülőtelep egyik rangos épületéből került kialakításra Zugligeti Általános Iskola felső tagozatának befogadására alkalmas iskolaépület 2019-ben, a FTFT ezt a változást követte le. Valós területhasználatokhoz való igazodás (Ek -> Kb-Rek-1, Köu-3-> Kb-Rek-1): A Zugligeti út egykori 58-as villamosvonal végállomásának környezete jelenleg kempingként hasznosított terület, ezért a valós használatnak megfelelően átsorolásra került az általános használat szerint beépítésre nem szánt különleges rekreációs területbe (Kb-Rek-1).
Natura 2000 területre gyakorolt hatások	A K-Rek (különleges beépítésre szánt, nagykiterjedésű rekreációs és szabadidős terület) területfelhasználási egységből általános használat szerinti Vi-2 (vegyes intézményi, jellemzően szabadonálló beépítésű) területbe történő átsorolás **kedvezőtlen hatással** van a közeli Natura 2000 területre a szabályozási keretek megváltozása miatt, melyek pl. nagyobb beépítést tesznek lehetővé (TÉKA szerint különleges beépítésre szánt területek esetén 40%, míg az intézményi vegyes terület esetén 80% a megengedett legnagyobb beépítettség). A Natura 2000 fenntartási terv alapján a vizsgált terület környezetében a következő kezelési egységek találhatók: délre „őshonos fafajú jellegtelen, rontott erdők" (KE5), nyugatra „üde lomberdők" (KE2), keletre pedig „természetvédelemi kezeléssel fenntartandó erdőállományok" (KE1), melyek mindegyike magában foglal közösségi jelentőségű élőhelyeket és otthont ad közösségi jelentőségű fajoknak. A kezelési terv a „gazdálkodáshoz nem köthető javaslatok" szerint területcsökkentő tevékenységeket (pl. beépítés, utak építése, szélesítése, turisztikai létesítmények elhelyezése) nem javasol, melyekkel a tervezett módosítás nem jár (Natura 2000 területet közvetlenül nem érint, a változással érintett terület ráadásul nem közvetlenül határos a Natura 2000 területtel, mivel a Béla király út elválasztja attól). A változással érintett terület jelenleg is részben beépített terület, valamint az új általános használat szerinti besorolás a jelenlegi területhasználat tényleges megváltozását nem okozza (mivel az iskola már működik a területen), így **várhatóan Natura 2000 közösségi jelentőségű élőhely vagy faj közvetlen veszélyeztetésével nem jár**. Az Ek (közjóléti erdő) területfelhasználási egységből általános használat szerinti Kb-Rek (Rekreációs célú, jelentős zöldfelületű) területbe történő átsorolás **kedvezőtlen hatással** van az érintett Natura 2000 területre a szabályozási keretek megváltozása miatt, melyek pl. nagyobb beépítést tesznek lehetővé (TÉKA szerint a rekreációs erdőterületek esetén 5%, míg a beépítésre nem szánt különleges területek esetén 10% a megengedett legnagyobb beépítettség). A Natura 2000 fenntartási terv alapján a vizsgált területet a következő kezelési egység érinti: „egyéb területek" (KE13). A kezelési egységbe természetvédelmi, valamint gazdasági szempontból is kevéssé jelentős területek tartoznak. A területen közösségi jelentőségű élőhelytípus nem található. A változással érintett terület jelenleg is részben beépített terület (tényleges beépítettsége megközelíti a 10%-ot.), valamint az új általános használat szerinti besorolás a jelenlegi területhasználat tényleges megváltozását nem okozza (mivel a kemping már működik a területen), így **várhatóan Natura 2000 közösségi jelentőségű élőhely vagy faj közvetlen veszélyeztetésével nem jár**.

Térképkivágat a tervezett változásról Elhelyezkedés: Budapest XII. kerület	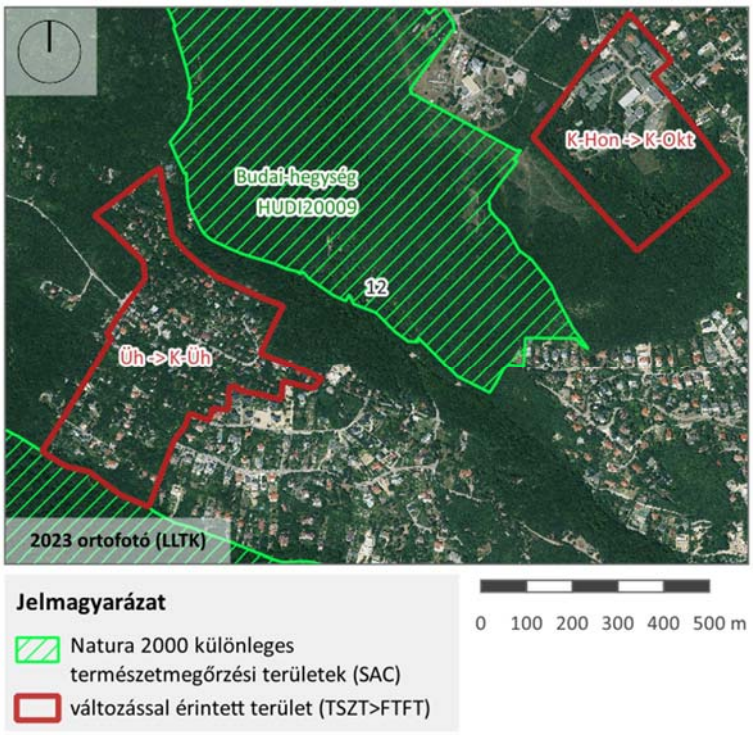
Natura 2000 terület érintettsége	200 m-es pufferterületen belüli változás: K-Hon->K-Okt; Üh->K-Üh Közvetlenül határos a Natura 2000 területtel: Üh->K-Üh
Tervezett változás jellege	Valós területhasználatokhoz való igazodás (K-Hon->K-Okt): különleges területeket érintő további átsorolás. A korábbi K-Hon (honvédelmi, katonai és nemzetbiztonsági célra szolgáló, különleges beépítésre szánt terület) területfelhasználási egység helyett általános használat szerinti K-Okt (különleges beépítésre szánt oktatási központok) terület kijelölése a Nemzeti Közszolgálati Egyetem területén. Valós területhasználatokhoz való igazodás (Üh->K-Üh): új különleges terület kijelölése. A területen „különleges, beépítésre szánt üdülőterület" új általános használatú terület bevezetése javasolt, mivel a Csillebérci üdülőterület teljeskörű rendezéséhez szükséges telekalakítások a kijelölt hétvégi házas üdülőterület általános használat szerinti területi besorolás mellett nem megvalósítható.
Natura 2000 területre gyakorolt hatások	A K-Hon->K-Okt változás **semleges hatással** van a közeli Natura 2000 területre, ugyanis tényleges területhasználati változás emiatt nem várható. Az átsorolás a legnagyobb beépítettség mértékének szabályozási kereteire nincs hatással, ugyanis mindkét általános használat típus különleges beépítésre szánt terület (mely a TÉKA szerint maximum 40%-ban beépíthető). Az Üh (hétvégiházas üdülőterület) területfelhasználási egységből általános használat szerinti K-Üh (különleges, beépítésre szánt üdülőterület) területbe történő átsorolás **kedvezőtlen hatással** van az érintett Natura 2000 területre a szabályozási keretek megváltozása miatt, melyek pl. nagyobb beépítést tesznek lehetővé (TÉKA szerint a hétvégi házas üdülőterület esetén 20%, míg a beépítésre szánt különleges területek esetén 40% a megengedett legnagyobb beépítettség). Az üdülőterület északi oldalán kb. 55-80 m széles erdősáv húzódik a Natura 2000 terület és az üdülőterület között, azonban a déli oldalon közvetlenül határos a Natura 2000 területtel. A Natura 2000 fenntartási terv alapján a terület környezetében a következő kezelési egységek találhatók: „természetvédelemi kezeléssel fenntartandó erdőállományok" (KE1) és „üde lomberdők" (KE2), melyek mindegyike magában foglal közösségi jelentőségű élőhelyeket és otthont ad közösségi jelentőségű fajoknak. A kezelési terv a „gazdálkodáshoz nem köthető javaslatok" szerint területcsökkentő tevékenységeket (pl. beépítés, utak építése, szélesítése, turisztikai létesítmények elhelyezése) nem javasol, melyekkel a tervezett módosítás nem jár (Natura 2000 területet közvetlenül nem érint, azonban annak szegélyén húzódik). A változással érintett terület jelenleg is beépített terület, így **várhatóan Natura 2000 közösségi jelentőségű élőhely vagy faj közvetlen veszélyeztetésével nem jár**.

Térképkivágat a tervezett változásról Elhelyezkedés: Budapest XI. kerület	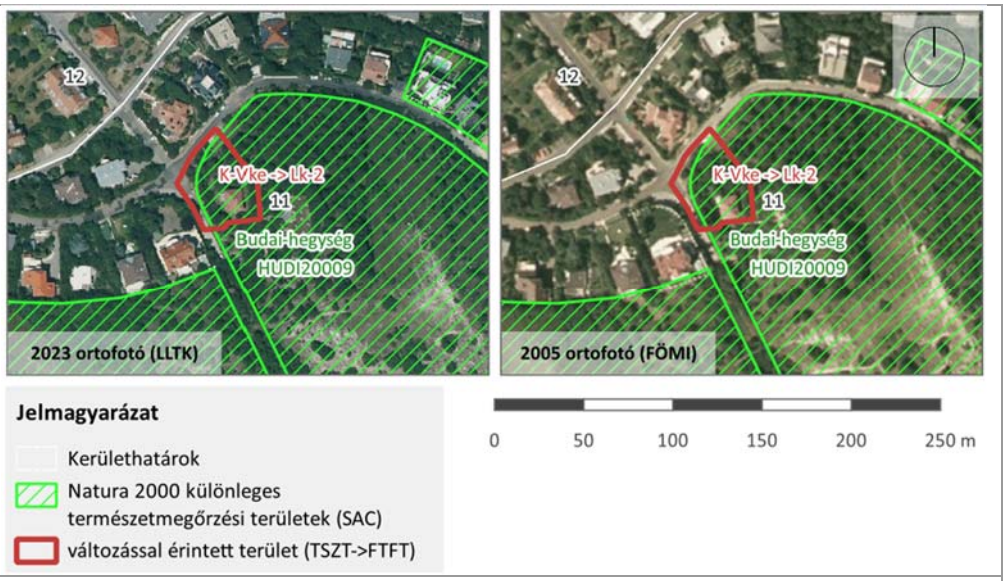
Natura 2000 terület érintettsége	Közvetlen érintettség (területi átfedés) 0,16 ha-on.
Tervezett változás jellege	Valós területhasználatokhoz való igazodás: új lakóterület kijelölése már beépítésre szánt területen, a meglévő területhasználat miatt szükséges módosítás. Korábbi K-Vke (beépítésre szánt különleges vízkezelési terület) területfelhasználási egység helyett általános használat szerinti Lk-2 (jellemzően szabadonálló jellegű kisvárosias lakó) terület kijelölése, mely nem új fejlesztési terület, ugyanis a lakóépület már a Natura 2000 terület kijelölésekor meglévő épület volt (az épület továbbá a 2000-es FÖMI ortofotó alapján is meglévő épület, csak a jobb felbontás miatt a 2005-ös ortofotón szemlélteti a fenti ábra).
Natura 2000 területre gyakorolt hatások	**A változás kedvezőtlen hatással** van az érintett Natura 2000 területre a szabályozási keretek megváltozása miatt, melyek pl. nagyobb beépítést tesznek lehetővé (TÉKA szerint különleges beépítésre szánt területek esetén 40%, míg a kisvárosias lakóterület esetén 60% a megengedett legnagyobb beépítettség). A Natura 2000 fenntartási terv alapján az érintett terület az „egyéb területek" (KE13) kezelési egységbe tartozik, melyben nem található közösségi jelentőségű élőhely, illetve nem ismert közösségi jelentőségű faj előfordulása, így a változás **várhatóan Natura 2000 közösségi jelentőségű élőhely vagy faj közvetlen veszélyeztetésével nem jár**.

A fenti változások mellett kiemelendő, hogy az FTFT-ből **törlésre került a II.-III. kerületeket összekötő II. rendű főút** távlati (Hidegkúti út – 10. sz. főút között, nagyrészt felszín alatti vezetéssel kijelölt) nyomvonala, mely **természetvédelmi szempontból kedvező**ként értékelhető, ugyanis ez a nyomvonal a Budai-hegység Natura 2000 területet is érintett volna kb. 850 m hosszúságban.

4.2.2. Budaörsi kopárok kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület

A Budaörsi kopárok kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület szegélyén, illetve annak 200 m-es környezetében nem került azonosításra a fővárosi településtervben tervezett módosítás a hatályos településszerkezeti tervhez képest, ezért a fővárosi településterv Budaörsi kopárok Natura 2000 területre gyakorolt hatásai semlegesek.

4.2.3. Érd-tétényi plató kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület

Az Érd-tétényi plató kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület 200 m-es környezetében a hatályos TSZT szerinti területfelhasználási egységek és a Fővárosi fejlesztési tervlap (FTFT) által meghatározott általános használatok közötti eltérések a következők.

Térképkivágat a tervezett változásról Elhelyezkedés: Budapest XXII. kerület	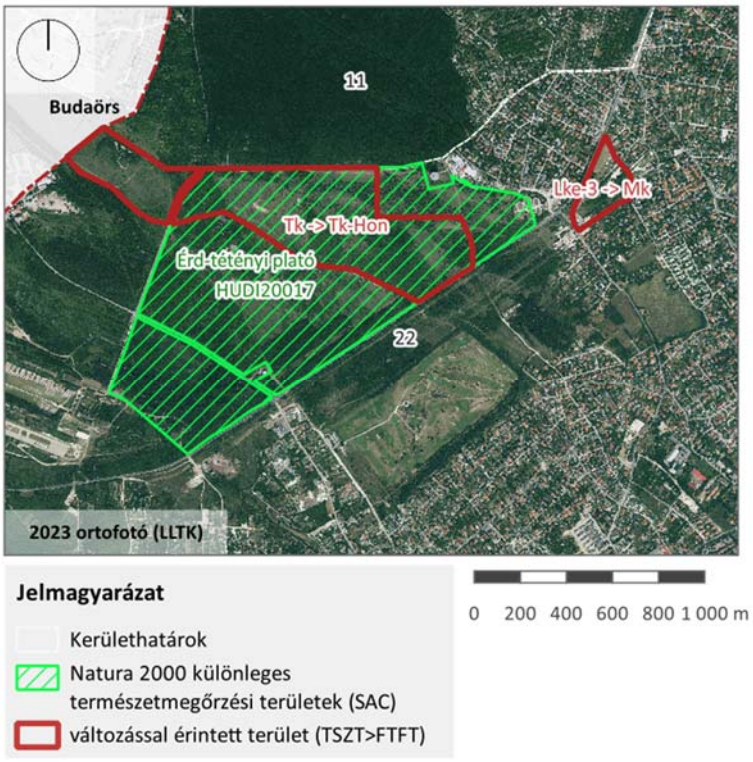
Natura 2000 terület érintettsége	200 m-es pufferterületen belüli változás: Lke-3->Mk, Tk->Tk-Hon Közvetlen érintettség (területi átfedés) 39,9 ha-on (Tk->Tk-Hon)
Tervezett változás jellege	TSZT-ben korábban kijelölt távlati fejlesztési területek („Infrastruktúra függvényében ütemezetten igénybe vehető, változással érintett területek") visszaminősítése (Lke-3->Mk). A Lke-3 (kertvárosias, sziluettérzékeny, hegyvidéki lakóterület) területfelhasználási egységből általános használat szerinti Mk (kertes mezőgazdasági) területbe történő átsorolás. Valós területhasználatokhoz való igazodás (Tk->Tk-Hon): A ténylegesen honvédelmi területként nyilvántartott terület esetén, ennek jelzése céljából új általános használat kerül alkalmazásra a területen: honvédelmi rendeltetésű természetközeli terület (Tk-Hon).
Natura 2000 területre gyakorolt hatások	A TSZT-ben korábban kijelölt távlati fejlesztési területek visszaminősítése esetén bekövetkező változás – a kb. 170 m-es távolság és a környező közutak elválasztó hatása miatt **kis mértékben – kedvező hatással van a Natura 2000 területre**, ugyanis a vonatkozó keretszabályok jóval szigorúbbak (pl. TÉKA szerint kertes mezőgazdasági terület – kivéve birtokközpont, tanya – esetén 10%, míg a kertvárosias lakóterületek esetén 35% a megengedett legnagyobb beépítettség), így a Natura 2000 terület 200 m-es környezetében a beépítési lehetőségek csökkenésével egyfajta pufferterület megmaradása elősegíti a Natura 2000 terület célkitűzéseinek megvalósítását. Az általános használat szerinti honvédelmi rendeltetésű természetközeli terület (Tk-Hon) kijelölése a Natura 2000 terület szempontjából semleges, ugyanis tényleges területhasználat változással vagy a szabályozási keretek megváltozásával nem jár a módosítás.

A fentiek mellett szükséges kiemelni, hogy a **FTFT cselekvési programjában is szereplő, „Life Biodiverse City" projekt** kiterjed a Tétényi-fennsík helyi jelentőségű védett természeti terület – melynek egy része Natura 2000 terület is egyben – rehabilitációjára is, mely jelentősen kedvező hatással lesz a terület természeti értékeire, így várhatóan **kedvezően hat a közösségi jelentőségű élhelytípusokra, fajokra.** A projekt a helyi jelentőségű természetvédelmi területek rehabilitációja, élőhelyek ökológiai állapotának javítása, természetközeli rehabilitáció megvalósítását szolgálja a főváros által elnyert LIFE projekt keretén belül. A Tétényi-fennsík esetén a területen megjelenő tájidegen növényállományok eltávolítása mintegy 45 ha-os területen, továbbá az illegális gyalogösvények megszűntetése tervezett. Emellett fő célkitűzés a legeltetéses élőhely-kezelés kialakítása a hosszú távú természetvédelmi célok elérése és fenntartása érdekében.

4.2.4. Duna és ártere kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület

A Duna és ártere kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület 200 m-es környezetében a hatályos TSZT szerinti területfelhasználási egységek és a Fővárosi fejlesztési tervlap (FTFT) által meghatározott általános használatok közötti eltérések a következők:

Térképkivágat a tervezett változásról Elhelyezkedés: Budapest IV. kerület	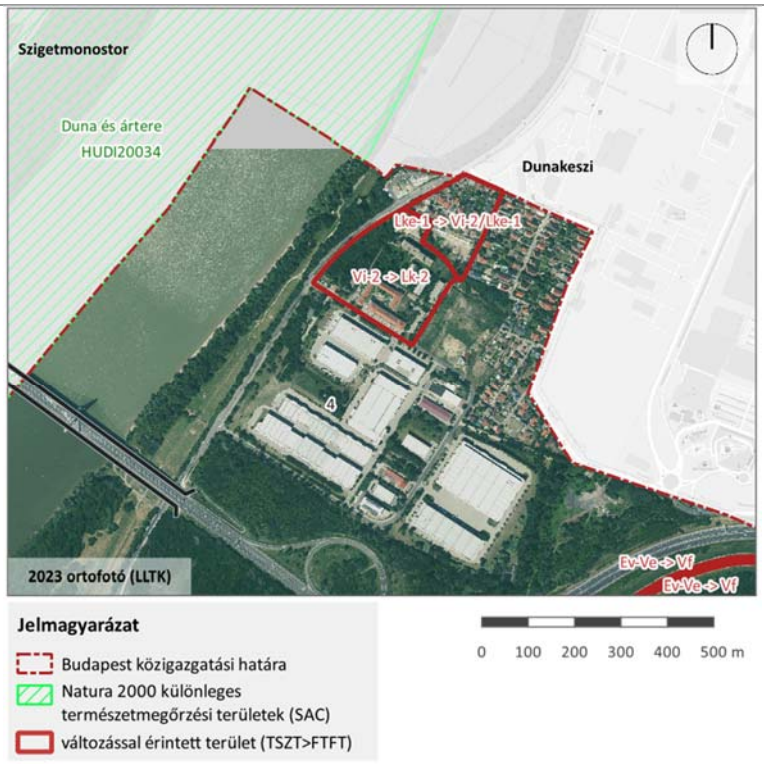
Natura 2000 terület érintettsége	200 m-es pufferterületen belüli változás: Lke-1-> Vi-2/Lke-1, Vi-2->Lk-2
Tervezett változás jellege	Valós területhasználatokhoz való igazodás: ‣ A lakóterület helyett vegyesen alkalmazható, intézményi és lakó területhasználat (Vi/L) lehetőségének bevezetése (Lke-1-> Vi-2/Lke-1) ‣ Új lakóterületek kijelölése már beépítésre szánt (vegyes) területen - a meglévő területhasználat miatt szükséges módosítás (Vi-2->Lk-2)
Natura 2000 területre gyakorolt hatások	A **vegyesen alkalmazható területhasználat** azért került kijelölésre, mert a kertvárosias térségek területein a TÉKA keretein belül a kertvárosias területeken nincs lehetőség megfelelő szerkezetű helyi alközpontok kialakítására. Az FTFT-nek pedig nem feladata ilyen részletezettség meghatározása, a lokális igényeket a legjobban a kerületi településterv tudja szolgálni. A főúttal határos kertvárosias területek esetében az FTFT vegyesen alkalmazható területhasználattal jelöli lineárisan azt a területsávot, ahol a zártabb és intenzívebb beépítés megvalósítása érdekében vegyes intézményterület a helyi építési szabályzatban meghatározható a környező beépítés figyelembevételével. A Natura 2000 terület szempontjából a területen esetlegesen megvalósuló intenzívebb beépítés – melyet majd a kerületi településterv határoz meg – várhatóan **semleges** hatású, mivel a 2. sz. főút keleti oldalán helyezkedik el, a Natura 2000 terület határától több mint 130 m-re. A **lakóterületbe történő átsorolás** (Kisvárosias, jellemzően szabadon álló jellegű lakóterület (Lk-2) általános használatú területbe módosul a korábbi vegyes intézményi terület (Vi-2) helyett) a Napliget lakóparkot és a volt Dobó laktanya területét (~ 5 hektár) érinti, a valós területhasználathoz történő igazodás érdekében (megj. a Dobó laktanya területén az elmúlt időszakban elindult a laktanya épületállományának hasznosítása, lakóépületté átalakítása). A tervezett átsorolás a Natura 2000 terület szempontjából **semleges** hatású, mivel tényleges területhasználat változást nem eredményez.

Térképkivágat a tervezett változásról Elhelyezkedés: Budapest III. kerület	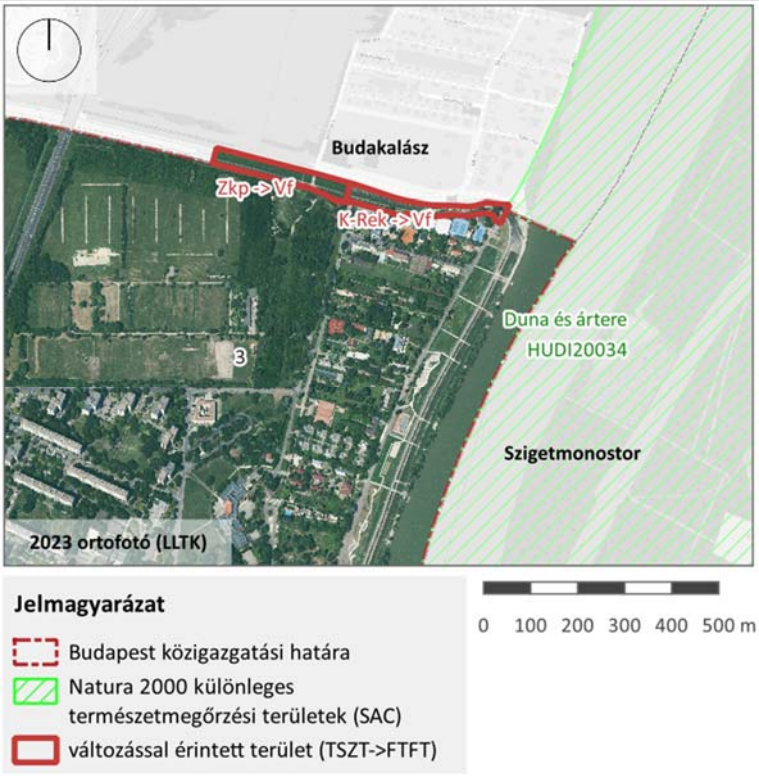
Natura 2000 terület érintettsége	Közvetlenül határos a Natura 2000 területtel.
Tervezett változás jellege	Valós területhasználatokhoz való igazodás: kisvízfolyások lehatárolásának felülvizsgálata a vízgazdálkodási térség és a valós területhasználat figyelembevételével.
Natura 2000 területre gyakorolt hatások	A tervezett módosítások a Barát-patak medrét és parti sávját érintik, mely tényleges területhasználati változással nem jár. Tekintettel arra, hogy a Barát-patak medre a K-Rek (különleges, beépítésre szánt nagykiterjedésű rekreációs és szabadidős terület) besorolás ellenére sem került volna beépítésre, az építési keretszabályok módosítása nem minősül releváns értékelési szempontnak. A változás a szomszédos Natura 2000 területre gyakorolt hatása semleges.

Térképkivágat a tervezett változásról Elhelyezkedés: Budapest XI. kerület	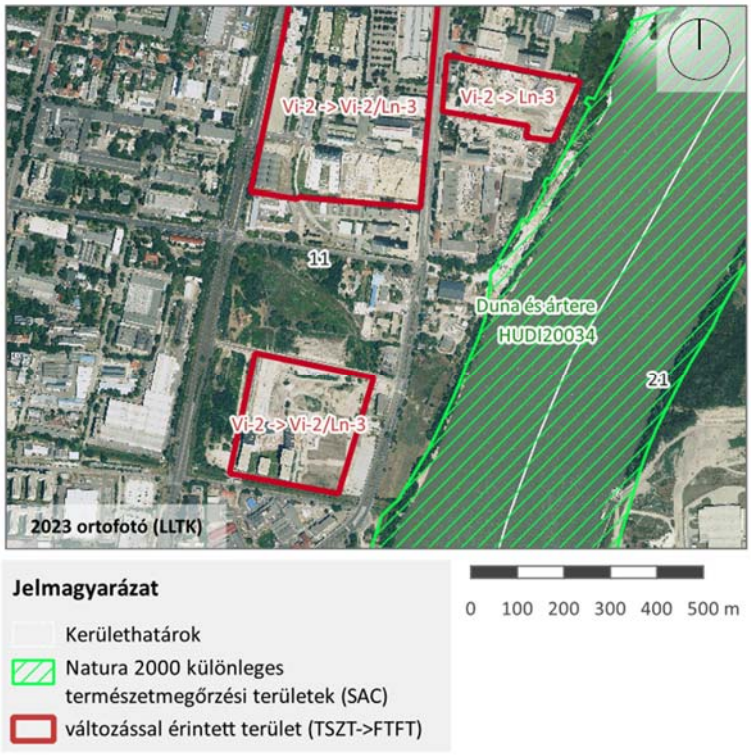
Natura 2000 terület érintettsége	200 m-es pufferterületen belüli változás: Vi-2->Ln-3, Vi-2->Vi-2/Ln-3
Tervezett változás jellege	Valós területhasználatokhoz való igazodás: a korábbi vegyes intézményi, jellemzően szabadonálló jellegű terület (Vi-2) területfelhasználási egység helyett nagyvárosias, jellemzően szabadon álló jellegű lakóterület (Ln-3) általános használat szerinti besorolás / vegyesen alkalmazható területhasználat (Vi-2 és Ln-3, ahol az eltérő általános használat szerinti területek pontos határa csak a helyi építési szabályzat szabályozási tervén javasolt meghatározni övezetekkel és építési övezetekkel a lokális érdekek messzemenő figyelembevételével).
Natura 2000 területre gyakorolt hatások	A Vi-2 (vegyes intézményi, jellemzően szabadonálló jellegű terület) területfelhasználási egységből általános használat szerinti Ln-3 (nagyvárosias, jellemzően szabadon álló jellegű lakóterület) területbe történő átsorolás **semleges hatással** van a közeli Natura 2000 területre, ugyanis tényleges területhasználati változás emiatt nem várható. Az átsorolás a legnagyobb beépítettség mértékének szabályozási kereteire nincs hatással, ugyanis mindkét általános használat típus hasonló beépítési lehetőségekkel rendelkezik (TÉKA szerint intézményi vegyes terület és nagyvárosias lakóterület esetén is 80% a megengedett legnagyobb beépítettség).

Térképkivágat a tervezett változásról Elhelyezkedés: Budapest XI. kerület	
Natura 2000 terület érintettsége	Közvetlenül határos a Natura 2000 területtel.
Tervezett változás jellege	Valós területhasználatokhoz való igazodás: meglévő közműlétesítmények besorolásának rendezése. Az albertfalvai szivattyútelep került beépítésre szánt különleges szennyvízkezelés területébe (K-Sz) a korábbi vegyes intézményi, jellemzően szabadonálló jellegű terület (Vi-2) területfelhasználási egység helyett.
Natura 2000 területre gyakorolt hatások	A változással érintett terület a Natura 2000 fenntartási terv alapján a „pufferterület" (KE-12) kezelési egységgel határos közvetlenül, mely nem foglal magában közösségi jelentőségű élőhelyet. A módosítás tényleges területhasználat változást nem jelent. A módosítás **kedvező hatással van a Natura 2000 területre**, ugyanis a vonatkozó keretszabályok szigorúbbak (pl. TÉKA szerint beépítésre szánt különleges esetén 40%, míg az intézményi vegyes terület 80% a megengedett legnagyobb beépítettség), így a Natura 2000 terület közvetlen környezetében a beépítési lehetőségek csökkennek.

Térképkivágat a tervezett változásról Elhelyezkedés: Budapest XXII. kerület	
Natura 2000 terület érintettsége	200 m-es pufferterületen belüli változás: Vi-2->Vt-H
Tervezett változás jellege	Valós területhasználatokhoz való igazodás: új településközponti terület kijelölése, már kialakult állapot miatt.
Natura 2000 területre gyakorolt hatások	A területen meglévő rendeltetések vegyessége alapján kellően alátámasztott a Kiemelt jelentőségű helyi központ (Vt-H) területének kijelölése. A TÉKA alapján a településközponti vegyes terület és az intézményi vegyes terület esetén is 80% a megengedett legnagyobb beépítettség, ugyanakkor a legkisebb zöldfelület arányában némi visszalépés történt (településközponti vegyes terület esetén ez minimum 10%, intézményi vegyes terület esetén pedig minimum 15% volt). Ugyanakkor a vizsgált terület környezete is intenzíven beépített, továbbá a Natura 2000 területtől számos közlekedési nyomvonal (6. sz.. főút, Nagytétényi út, 30a és 40a vasútvonalak) és árvízvédelmi töltés választja el, így a Natura 2000 terület szempontjából az átsorolás semleges hatású.

Térképkivágat a tervezett változásról Elhelyezkedés: Budapest XXII. kerület	
Natura 2000 terület érintettsége	Közvetlen érintettség (területi átfedés) 0,19 ha-on: Vf->Ee-Vg Közvetlenül határos a Natura 2000 területtel: K-Kv->K-Rek 200 m-es pufferterületen belüli változások: Vf->Ee-Vg, K-Kv->K-Rek, K-Kv->Üh
Tervezett változás jellege	Valós területhasználatokhoz való igazodás: K-Kv->K-Rek, K-Kv->Üh (különleges, komplex vízparti terület területfelhasználási egység megszűnése és helyette hétvégihazás üdülőterület, és különleges rekreációs terület általános használat típusok alkalmazása). Területi pontosítások: Vf->Ee-Vg (vízgazdálkodási területek pontosítása a valós területhasználat / ingatlanviszonyok alapján).
Natura 2000 területre gyakorolt hatások	A vízgazdálkodási terület vízfolyás területfelhasználási egység helyett általános használat szerinti **egyéb, vízgazdálkodási rendeltetésű erdő területbe** (területi pontosítások) történő átsorolások kedvezők az erdőterületek megőrzése szempontjából, így a Natura 2000 területtel átfedésben lévő 0,19 ha területnagyságú – a Natura 2000 fenntartási terv alapján a „parti erdősáv" (KE-1) kezelési egységbe sorolt – erdőterület kijelölése a Natura 2000 terület szempontjából **kedvezőnek** tekinthető. A K-Kv területfelhasználási egység helyett kijelölt K-Rek terület a Natura 2000 fenntartási terv alapján a „parti erdősáv" (KE-1) és a „pufferterület" (KE-12) kezelési egységekkel határos közvetlenül, azonban a módosítás következtében a Natura 2000 területeken területi igénybevétel nem várható (így a part mentén húzódó ligeterdők sérülése nem valószínűsíthető). A rekreációs területi kijelölés a legnagyobb beépítettség mértékének szabályozási kereteire nincs hatással, ugyanis mindkét típus különleges beépítésre szánt terület (mely a TÉKA szerint maximum 40%-ban beépíthető). Mindezek alapján a **K-Rek területi átsorolás** a Natura 2000 terület szempontjából **semlegesnek** tekinthető. A Natura 2000 területtől kb. 55 m-re, a Hárosi-öböl északi oldalán húzódó általános használat szerinti Üh terület a korábbi K-kv területfelhasználási egység helyett kisebb arányú beépítési lehetőséget jelent (ugyanis a TÉKA szerint a különleges beépítésre szánt területek esetén a megengedett legnagyobb beépítettség 40%, míg a hétvégiházas üdülőterület esetén ez 20%), ami **kedvező** a közeli Natura 2000 terület szempontjából.

Térképkivágat a tervezett változásról Elhelyezkedés: Budapest XXII. kerület	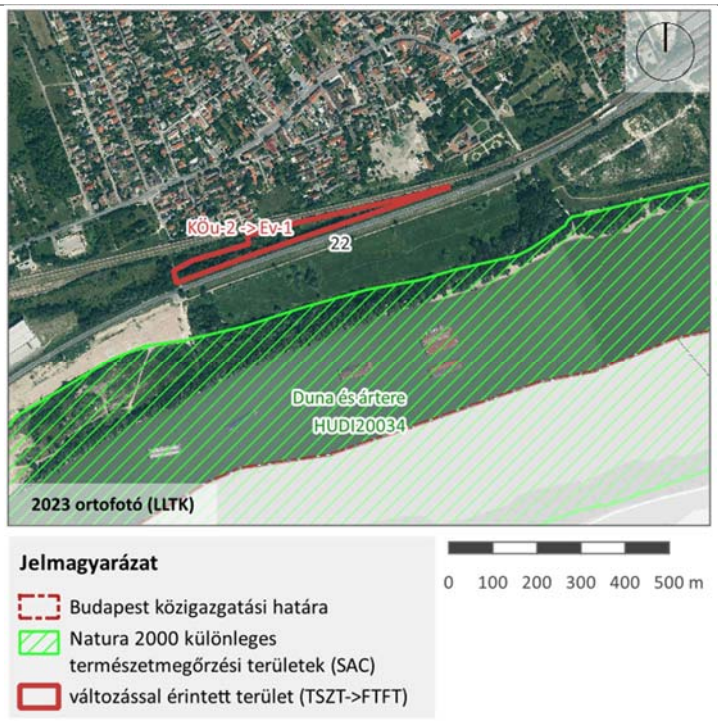
Natura 2000 terület érintettsége	200 m-es pufferterületen belüli változás
Tervezett változás jellege	Új beépítésre nem szánt terület (erdőterület) kijelölése korábbi KÖu-2 (közúti közlekedési terület: másodrendű főút) területfelhasználási egység helyén.
Natura 2000 területre gyakorolt hatások	A Natura 2000 területtől kb. 130 m-re található erdőterület nem üzemtervezett erdőterület, így az új általános használat szerinti besorolás biztosítja a területen található fásszárú növényállomány hosszútávú védelmét. A változás **kedvező** a Natura 2000 terület szempontjából, mert bár több, mint 100 m-re húzódik a területhatártól, a tervezett közúti terület burkolt felülete helyett egyfajta pufferterület megmaradása elősegíti a Natura 2000 terület célkitűzéseinek megvalósítását (pl. véd a bemosódó szennyezőanyagoktól, mérsékli a vasúti zajt).

A Duna és ártere kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület 200 m-es környezetében a fővárosi településfejlesztési terv (FTFT) által meghatározott **akcióterületek** a következők:

Térképkivágat az akcióterületekről Elhelyezkedés: Budapest III. és IV. kerületek	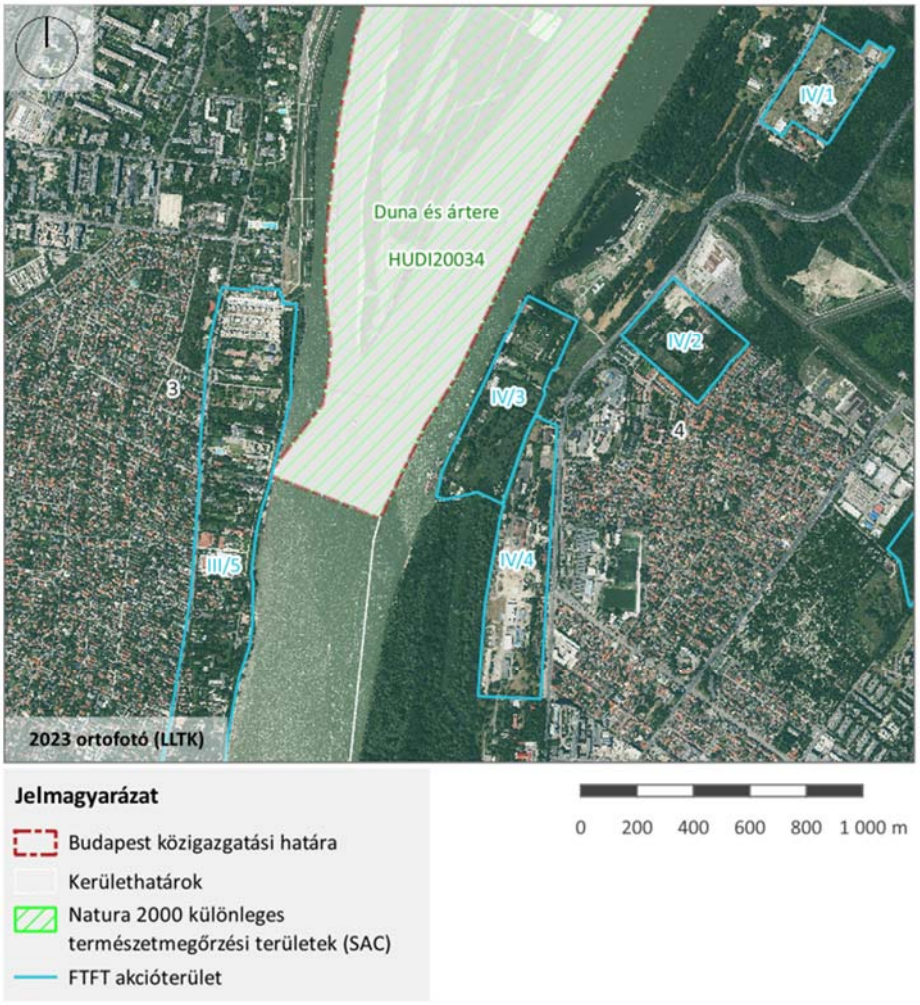
III/5 Akcióterületre vonatkozó, Natura 2000 terület szempontjából releváns **fejlesztési tervek, elképzelések**	Római part: 78,1 hektár - Zöldinfrastruktúra és rekreáció fejlesztését támogató akcióterület Az akcióterület a Szentendrei úttal párhuzamosan a Nánási úttól keletre elhelyezkedő, jelentős zöldfelülettel rendelkező, Duna menti rekreációs területeket foglalja magába. ‣ A fővárosi szintű közlekedési rendszer részeként a Duna és a Nánási út mentén tervezett az EuroVelo6 nemzetközi kerékpárút fejlesztése. ‣ A gyalogos kapcsolatok folytonossága érdekében közterületek által biztosított város és vízpart kapcsolatot erősíteni, fejleszteni szükséges. ‣ A terület csak üdülőterületi és szabadidős funkcióval fejleszthető, a lakófunkció nem megengedett. Kiemelt szempont a városszerkezeti kapcsolatok és a Duna-part megközelítésének javítása. ‣ A látogatott partszakaszok hosszának további növekedését kell elérni, ennek érdekében a vonzó helyszíneket népszerűsíteni, a kedvezőtlen adottságú partszakaszokat fejleszteni kell.
III/5 Akcióterületre vonatkozó, Natura 2000 terület szempontjából **releváns fővárosi előírások**	‣ A terület Duna menti elhelyezkedése miatt természeti és táji szempontból is kiemelkedő jelentőségű terület, ezért biztosítani kell a környező természeti értékek háborítatlanságát, az ökológiai kapcsolatok (különösen az ártéri ligeterdők) fennmaradását.
III/5 akcióterület **Natura 2000 területre gyakorolt várható hatásai**	Tekintve, hogy a Natura 2000 Budapest területét e helyszínen nem érinti, az akcióterület pedig Budapest közigazgatási területére vonatkoznak, a Natura 2000 területtel közvetlenül határosnak tekinthető az akcióterületi kijelölés. A Natura 2000 terület fenntartási terve alapján az akcióterület közvetlenül a „meder" (KE-2) kezelési egységgel határos, azonban az akcióterületre vonatkozó elképzelések a medret közvetlenül nem érintik. A Natura 2000 terület szempontjából **kedvező előírás az ártéri ligeterdők megmaradásának biztosítása**. Összességében az **akcióterületi kijelölés várhatóan nem okoz kedvezőtlen változásokat** a közösségi jelentőségű élőhelyek, fajok szempontjából.

IV/3 Akcióterületre vonatkozó, Natura 2000 terület szempontjából releváns **fejlesztési tervek, elképzelések**	Tungsram strand és üdülő: 15,8 hektár - Barnamezős terület; Zöldinfrastruktúra és rekreáció fejlesztését támogató akcióterület A pesti Duna-part legészakibb fejlesztési területe, az újpesti Duna-part egyetlen beépítésre szánt közforgalmú területe, amely egyrészt a ma teljesen használaton kívüli egykori Tungsram strand telkéből, másrészt a csónakházakkal ma is részben hasznosított területrészből áll, árvíznek kitett, zöldfelületekben gazdag terület. ‣ Elsősorban olyan rekreációs célú fejlesztések a cél, amelyek összeilleszthetők az árvízi kitettséggel, ugyanis a terület hullámtérben található, illetve a nagyvízi meder része. A területen lakórendeltetés elhelyezése nem megengedett. ‣ A Duna felőli megközelíthetőség, kikötési lehetőség jelentős bővítési potenciállal rendelkezik, a fejlesztési program kialakításakor a víz kapcsolatot és a vízi út hasznosítását szem előtt kell tartani. ‣ A terület az újpesti Duna-part kevés megközelíthető szakaszainak egyike, ezért kiemelten fontos a gyalogos-kerékpáros lehetőségek megőrzése és fejlesztése, a part menti zöldinfrastruktúra erősítése.
IV/3 Akcióterületre vonatkozó, Natura 2000 terület szempontjából **releváns fővárosi előírások**	‣ Északról aktív honvédelmi célú terület, délről védett természeti terület határolja, fejlesztés csak ezek zavarása nélkül valósítható meg. ‣ A terület teraszolt kialakítása és az eltérően kialakított partszakaszok jellege megőrzendő, jelentős terepátrendezés nem megengedett. ‣ A fejlesztések feltétele a tervezett területhasználatnak megfelelő szintű kármentesítés elvégzése, talajszennyezettség felszámolása.
IV/3 akcióterület **Natura 2000 területre gyakorolt várható hatásai**	Az akcióterület kb. 100 m-re közelíti meg a Natura 2000 terület határát, azonban közvetlenül határos a Duna medrével (mely e fővárosi szakaszon jogilag már nem a Natura 2000 terület része). Az akcióterület fejlesztési feltételeként megfogalmazásra kerül a **talajszennyezettség felszámolása**, mely a Duna vízminősége szempontjából – így a Natura 2000 terület szempontjából is – **kedvező** előírás. A **tervezett rekreációs fejlesztések** – beleértve a gyalogos-és kerékpáros infrastruktúra fejlesztését – a Natura 2000 terület szempontjából semlegesnek tekinthetők, figyelembevéve a jelenlegi parthasználatokat (meglévő csónakházak, kikötők).

Térképkivágat az akcióterületről Elhelyezkedés: **Budapest XI. kerület**	
Akcióterületre vonatkozó, Natura 2000 terület szempontjából	Gellért-hegy: 45,5 ha – Zöldinfrastruktúra és rekreáció fejlesztését támogató akcióterület A Gellért-hegy akcióterület az I. és a XI. kerület határán, a Duna jobb partján álló értékes zöldfelület, városközponti és kisvárosi lakókörnyezetben. 235 méteres magasságával kiemelkedik környezetéből és a

releváns **fejlesztési tervek, elképzelések**	Dunára néző meredek sziklafalairól a pesti panoráma tárul fel. A domborzat miatt a turistabusz forgalom jelentős környezetterhelést eredményez. ‣ A Gellérthegy szinte teljesen kiépült városrész, ahol a meglévő lakó és intézményi területek és környezetük fejlesztése, korszerűsítése és védelme az elsődleges cél. ‣ A belvároshoz kapcsolódik a Gellért-hegyi közpark, melynek rekreációs, kulturális fejlesztés célja az itt található egyedülálló természeti, tájképi és épített örökség védelmének biztosítása mellett a rekreációs funkciók erősítése, a parki infrastruktúra-hálózat megújítása. A meglévő infrastruktúra (utak, berendezési tárgyak stb.) megújításával, a közösségi és a gyalogos közlekedés fejlesztésével növelni kell a közpark vonzerejét. A parki felújítást a területet érintő állami, piaci és kerületi fejlesztésekkel összehangoltan kell megvalósítani (Citadella felújítása). Buda/Pest – Belváros: 2384,5 ha – Élhető belváros fejlesztését támogató akcióterület A Belső zóna és az ahhoz kapcsolódó Duna menti zóna szakasz a város főközponti térsége, mivel itt sűrűsödik mind az igazgatási, mind a kulturális, a turisztikai, az oktatási intézmények legjelentősebb része. Itt található a legnagyobb népsűrűség is. Az akcióterületre vonatkozó előírások a területen kialakítandó parkolókra vonatkoznak, a kialakítandó parkolók csökkentését célozva.
Akcióterületre vonatkozó, Natura 2000 terület szempontjából **releváns fővárosi előírások**	Gellért-hegy akcióterület: ‣ Országos jelentőségű védett természeti terület, ezért minden fejlesztés esetében kiemelt figyelemmel kell lenni a természeti értékekre. Nagy hangsúlyt kell fektetni az ökologikus zöldfelület-fenntartásra. Buda/Pest – Belváros akcióterület: nincs ilyen előírás
Akcióterület **Natura 2000 területre gyakorolt várható hatásai**	Bár a Gellért-hegy akcióterület kb. 30 m-re megközelíti a Natura 2000 terület határát, a valóságban a jelentős szintkülönbség miatt az akcióterületen tervezett fejlesztések – a Natura 2000 terület felőli oldalon elsősorban a közpark fejlesztése – **semleges hatással** lesznek. A Buda/Pest – Belváros akcióterület határa kb. 75 m-re közelíti meg a Natura 2000 területet. Az akcióterületre vonatkozó előírások alapvetően a területen biztosítandó parkolószámra vonatkoznak (alapvetően annak csökkentése céljából), melyek a Natura 2000 terület közösségi jelentőségű élőhelyekre és fajokra gyakorolt hatások szempontjából **semleges hatással** lesznek. (Amennyiben a parkolók helyén zöldfelületek kerülnek kialakításra, összességében kedvező hatású is lehet az akcióterületi kijelölés, de ennek mértéke a pontos beavatkozások ismerete nélkül nem becsülhető.)

Térképkivágat az akcióterületről Elhelyezkedés: Budapest XI. kerület	
XI/2/A Akcióterületre vonatkozó, Natura 2000 terület szempontjából releváns **fejlesztési tervek, elképzelések**	Kelenföldi Duna-part: 26 ha – Barnamezős terület, A kiegyensúlyozott kompakt városszerkezetet elősegítő komplex, vegyes fejlesztésű akcióterület A terület a Kelenföld és Albertfalva (mellékközpont) városrészeket érinti a Duna-part mentén. Az utóbbi évek tendenciája szerint az alulhasznosított vagy használaton kívüli, korábbi ipari és gazdasági területeket felváltják a lakó és vegyes intézményterületek. › A fővárosi szintű közlekedési rendszer fejlesztésének részeként hosszú távon, a terület középső részét érintően tervezett a Galvani híd és kapcsolódó úthálózatának fejlesztése, a terület déli határán a Csepel-Albertfalva híd a Körvasút menti körúttal, amelyekkel összhangban lehet a területet beépíteni. › A terület nagy része általános használat szerinti intézményi, jellemzően szabadonálló jellegű terület (Vi-2) típusba sorolt.
XI/2/A Akcióterületre vonatkozó, Natura 2000 terület szempontjából	› A természetközeli fásítással rendelkező Duna menti sáv vegetációja megőrzendő. › A környező lakó- és intézményterületek gyalogos-kerékpáros és zöldhálózatához kapcsolódó Duna-parti zöldfolyosó kialakítása szükséges, magas minőségű, egységes arculatú változatos pihenő- és rekreációs funkciókkal ellátott lineáris park létesítése, amely kapcsolódik a Kopaszi-gát zöldfelületéhez.

releváns fővárosi előírások	‣ Az egykori gazdasági területeken a potenciálisan szennyezett területek feltárása a fejlesztések előfeltétele, a tervezett területhasználatnak megfelelő szintű kármentesítés elvégzése szükséges.
XI/2/A Akcióterület Natura 2000 területre gyakorolt várható hatásai	Az akcióterületi kijelölés 1,64 ha átfedésben van a Natura 2000 területtel (ekkora az általános használat szerinti folyóvizek medre és partja (Vf) terület kiterjedése az akcióterületen belül). A Natura 2000 fenntartási terv alapján a part mentén a „pufferterület" (KE-12), illetve az „A" akcióterület déli részén a „parti erdősáv" (KE-1) kezelési egységek húzódnak, továbbá az akcióterület az átfedés miatt közvetlenül érinti a „meder" (KE-2) kezelési egységet is. Az akcióterület fejlesztési feltételeként megfogalmazásra kerül a **talajszennyezettség felszámolása**, mely a Duna vízminősége szempontjából – így a Natura 2000 terület szempontjából is – **kedvező** előírás. **Amennyiben a** fenti előírások betartása megtörténik a fejlesztések során – tehát a **természetközeli fásítással rendelkező Duna menti sáv vegetációja megőrzésre kerül** – a Natura 2000 terület kijelölés céljával nem ellentétesek a tervezett fejlesztések. (A Galvani híd megépítése előtt későbbi tervfázisban, a pontos műszaki kialakítás ismeretében a környezetvédelmi engedélyeztetés részeként Natura 2000 hatásbecslési dokumentációt kell majd készíteni, melyben részletesen vizsgálhatók a közösségi jelentőségű élőhelyekre és fajokra gyakorolt hatások.) Emellett javasolt az akcióterületre vonatkozó fővárosi előírások között a Natura 2000 terület értékeire is felhívni a figyelmet.
XI/2/B Akcióterületre vonatkozó, Natura 2000 terület szempontjából releváns **fejlesztési tervek, elképzelések**	Kelenföldi Duna-part: 59,8 ha – Részben baramezős terület, A kiegyensúlyozott kompakt városszerkezetet elősegítő komplex, vegyes fejlesztésű akcióterület Kelenföldi Duna-part: 26 ha – Barnamezős terület, A kiegyensúlyozott kompakt városszerkezetet elősegítő komplex, vegyes fejlesztésű akcióterület A terület a Kelenföld és Albertfalva (mellékközpont) városrészeket érinti a Duna-part mentén. Az utóbbi évek tendenciája szerint az alulhasznosított vagy használaton kívüli, korábbi ipari és gazdasági területeket felváltják a lakó és vegyes intézményterületek. ‣ A fővárosi szintű közlekedési rendszer fejlesztésének részeként hosszú távon, a terület középső részét érintően tervezett a Galvani híd és kapcsolódó úthálózatának fejlesztése, a terület déli határán a Csepel-Albertfalva híd a Körvasút menti körúttal, amelyekkel összhangban lehet a területet beépíteni. ‣ A terület nagy része Intézményi, jellemzően szabadonálló jellegű terület (Vi-2), Mellékközpont területe (Vt-M), illetve Régészeti bemutató terület (Kb-Rég) általános használat típusokba sorolt.
XI/2/B Akcióterületre vonatkozó, Natura 2000 terület szempontjából releváns fővárosi előírások	‣ A természetközeli fásítással rendelkező Duna menti sáv vegetációja megőrzendő. ‣ A „B" terület esetében a védendő karakterben a természeti környezet erősen dominál, így bármilyen beavatkozás elsődlegesen a táji környezethez való illeszkedés és a táj felé irányuló rálátás szempontjából tervezendő és megvalósítandó. ‣ A környező lakó- és intézményterületek gyalogos-kerékpáros és zöldhálózatához kapcsolódó Duna-parti zöldfolyosó kialakítása szükséges, magas minőségű, egységes arculatú változatos pihenő- és rekreációs funkciókkal ellátott lineáris park létesítése. ‣ Az egykori gazdasági területeken a potenciálisan szennyezett területek feltárása a fejlesztések előfeltétele, a tervezett területhasználatnak megfelelő szintű kármentesítés elvégzése szükséges.
XI/2/B Akcióterület Natura 2000 területre gyakorolt várható hatásai	Az akcióterületi kijelölés 5,31 ha átfedésben van a Natura 2000 területtel (ekkora az általános használat szerinti folyóvizek medre és partja (Vf) terület kiterjedése az akcióterületen belül). A Natura 2000 fenntartási terv alapján a part mentén a „pufferterület" (KE-12), illetve a „B" akcióterület északi részén a „parti erdősáv" (KE-1) kezelési egységek húzódnak, továbbá az akcióterület az átfedés miatt közvetlenül érinti a „meder" (KE-2) kezelési egységet is. Az akcióterület fejlesztési feltételeként megfogalmazásra kerül a **talajszennyezettség felszámolása**, mely a Duna vízminősége szempontjából – így a Natura 2000 terület szempontjából is – **kedvező** előírás. **Amennyiben a** fenti előírások betartása megtörténik a fejlesztések során – tehát a **természetközeli fásítással rendelkező Duna menti sáv vegetációja megőrzésre kerül** – a Natura 2000 terület kijelölés céljával nem ellentétesek a tervezett fejlesztések. (A Csepel-Albertfalva híd megépítése előtt későbbi tervfázisban, a pontos műszaki kialakítás ismeretében a környezetvédelmi engedélyeztetés részeként Natura 2000 hatásbecslési dokumentációt kell majd készíteni, melyben részletesen vizsgálhatók a közösségi jelentőségű élőhelyekre és fajokra gyakorolt hatások.) Emellett javasolt az akcióterületre vonatkozó fővárosi előírások között a Natura 2000 terület értékeire is felhívni a figyelmet.

Térképkivágat az akcióterületről Elhelyezkedés: Budapest XXII. kerület	
Akcióterületre vonatkozó, Natura 2000 terület szempontjából releváns **fejlesztési tervek, elképzelések**	Volt Hunyadi János laktanya: 25,1 ha – Barnamezős terület, Zöldinfrastruktúra és rekreáció fejlesztését támogató akcióterület Az akcióterület a Duna partján, a mára ténylegesen félszigetté alakult Háros-sziget feltöltött részén fekszik, és helyzetéből adódóan jelentős fejlesztési potenciállal rendelkezik. A félsziget déli részén páratlan értékű ártéri erdő maradt meg, amely napjainkban is elzárt természetvédelmi terület, ami szintén korlátozza az akcióterület használatát. A terület nagyrésze hullámtér, illetve a nagyvízi meder része, a terület elsőrendű árvízvédelmi védvonal által nem bevédett. › A tervezett fejlesztések során a kerületben hiányzó – rekreációs, kulturális – funkciók pótlását biztosító használat kialakítása a cél. A természetvédelmi és épített környezeti értékeket figyelembe véve szükséges megvalósítani a helyi közösséget szolgáló rekreációs és sport célú hasznosítást, valamint a part menti közpark kialakítását.
Akcióterületre vonatkozó, Natura 2000 terület szempontjából **releváns fővárosi előírások**	› Az esetleges kedvezőtlen hatások kivédése érdekében indokolt elválasztó, kevésbé érzékeny funkciók telepítése a fokozottan védett természeti területtel szomszédos területen. A nagyobb beépítési intenzitást és nagyobb forgalmat generáló funkciók (pl. intézményi, kereskedelmi és vegyes funkciók) kialakítása az akcióterület északi – könnyebben elérhető, feltárható – részén, a már meglévő gazdasági területek szomszédságában kell megvalósítani. Az intézményi funkciók környezeti terhelésnek kitett északi területsávba jobban illeszthetők és kevésbé zavarják a természetvédelmi oltalom alatt álló Háros-szigetet. A rekreációs célú funkciók elhelyezése az Ártér utcától délnyugatra kedvezőbb, amelyek a már meglévő épületekben helyezhetők el, minimális új beépítést igényelnek. › A terület fejlesztése során a Duna menti ártéri ligeterdő és a közeli országos jelentőségű védett természeti terület értékeinek figyelembevétele szükséges. A Háros-sziget nem védett területén élőhely védelmi program és rehabilitáció végrehajtása szükséges.
Akcióterület **Natura 2000 területre gyakorolt várható hatásai**	Az akcióterületi kijelölés 12,7 ha átfedésben van a Natura 2000 területtel [az akcióterületen a Natura 2000 területet érintő általános használat szerinti területek: 4,0 ha véderdő (Ev-2), 8,7 ha beépítésre nem szánt különleges rekreációs célú, jelentős zöldfelületű terület (Kb-Rek-1)]. A Natura 2000 fenntartási terv alapján az akcióterület által érintett kezelési egységek: a „pufferterület" (KE-12) érintett közvetlenül, valamint határos a „parti erdősáv" (KE-1) és az „őshonos fás társulás" (KE-5) kezelési egységekkel. Ez alapján várhatóan a Natura 2000 terület kijelölés céljával összeegyeztethető módon tervezhető a terület jövőképe. Ugyanakkor a tervezett fejlesztés pontos paramétereinek részletes ismeretében lehet a várható hatásokat becsülni a közösségi jelentőségű fajokra, élőhelyekre vonatkozóan. Jelen tervezési fázisban az akcióterületi előírások között javasolt felhívni a figyelmet nemcsak az országos jelentőségű védett természeti terület (Háros-sziget TT), hanem a Natura 2000 terület érintettségére, értékeinek védelmére is. Javasolt a fejlesztés feltételeként megszabni a szükséges kármentesítési feladatok elvégzését is.

Térképkivágat az akcióterületről Elhelyezkedés: Budapest XXII. kerület	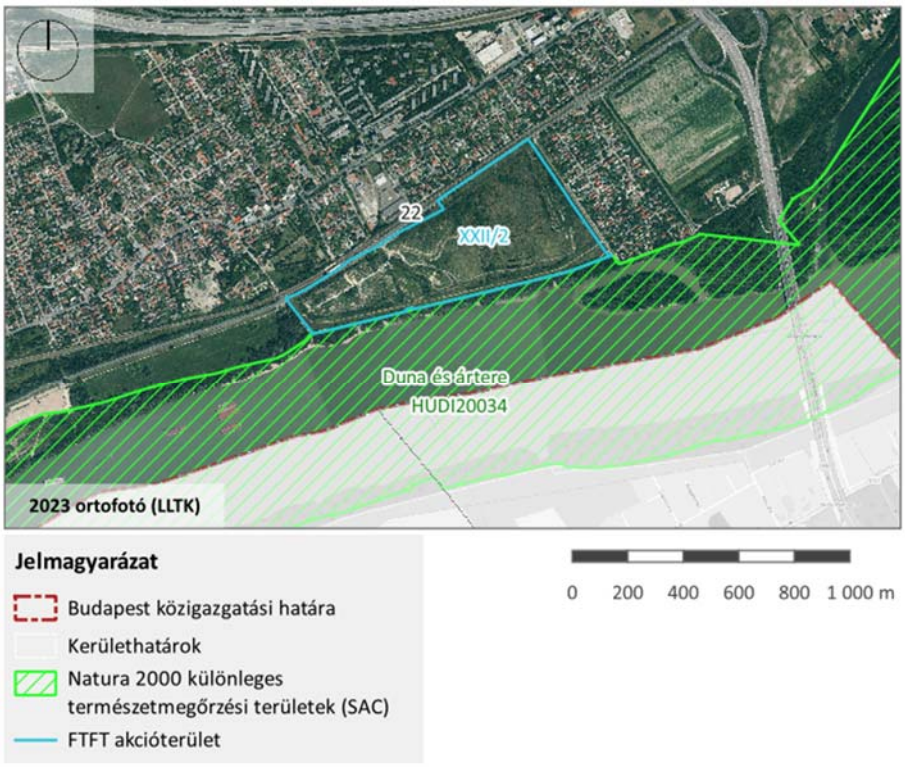
Akcióterületre vonatkozó, Natura 2000 terület szempontjából releváns fejlesztési tervek, elképzelések	Duna Spirit: 34,4 ha – Barnamezős terület, Differenciált lakáskínálat bővítését támogató akcióterület. A terület jelenleg beépítetlen, használaton kívüli barnamezős terület, mely kiemelkedő potenciállal rendelkezik a magas színvonalú lakáskínálat bővítése terén. A terület hullámtér, elsőrendű árvízvédelmi védvonal által nem bevédett, azonban csak egy kis része található a nagyvízi mederben. › A fejlesztés célja a differenciált lakáskínálat bővítése, megfelelve a kompakt város követelményrendszerének, miszerint a környező városszövetbe a megvalósuló beruházás illeszkedjen és integrálódjon, a szükséges szolgáltatások és a vegyes funkciómix biztosítva legyen. › Minőségi rekreációs és zöldfelületi fejlesztés, a terület zöldfelületi rendszerének kialakítása szükséges, kapcsolódva a Duna mentén már meglévő ártéri erdőterülethez és a Nagytétényi Duna-parthoz.
Akcióterületre vonatkozó, Natura 2000 terület szempontjából releváns fővárosi előírások	› A területet a Duna felől határoló helyi jelentőségű természetvédelmi terület értékeinek figyelembevétele, az Országos Erdőállomány Adattár szerinti erdők megőrzése szükséges a fejlesztés során. › Az egykori hulladéklerakó rekultivációja, kármentesítése még nem teljes mértékben fejeződött be, amelyre a fejlesztés során figyelemmel kell lenni.
Akcióterület Natura 2000 területre gyakorolt várható hatásai	A Natura 2000 fenntartási terv alapján az akcióterület a „parti erdősáv" (KE-1) kezelési egységgel határos (területi átfedés nincs). Amennyiben a fejlesztés során a fentiek alapján a – helyi védelem alatt álló, üzemtervezett erdőterületként is nyilvántartott – parti erdősáv megőrzésre kerül, a tervezett fejlesztés várhatóan csak **kismértékben kedvezőtlen hatással lesz a Natura 2000 területre**, a lakóterületi fejlesztésekből adódó rekreációs terhelés hatásai (pl. taposás, zavarás) miatt. Emellett javasolt az akcióterületre vonatkozó fővárosi előírások között a Natura 2000 terület értékeire is felhívni a figyelmet.

4.2.5. Ráckevei Duna-ág kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület

A Ráckevei Duna-ág kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület 200 m-es környezetében a hatályos TSZT szerinti területfelhasználási egységek és a Fővárosi fejlesztési tervlap (FTFT) által meghatározott általános használatok közötti eltérések a következők:

Térképkivágat a tervezett változásról

Elhelyezkedés: Budapest IX. és XXI. kerületek

Áttekintő térkép a változásokról:

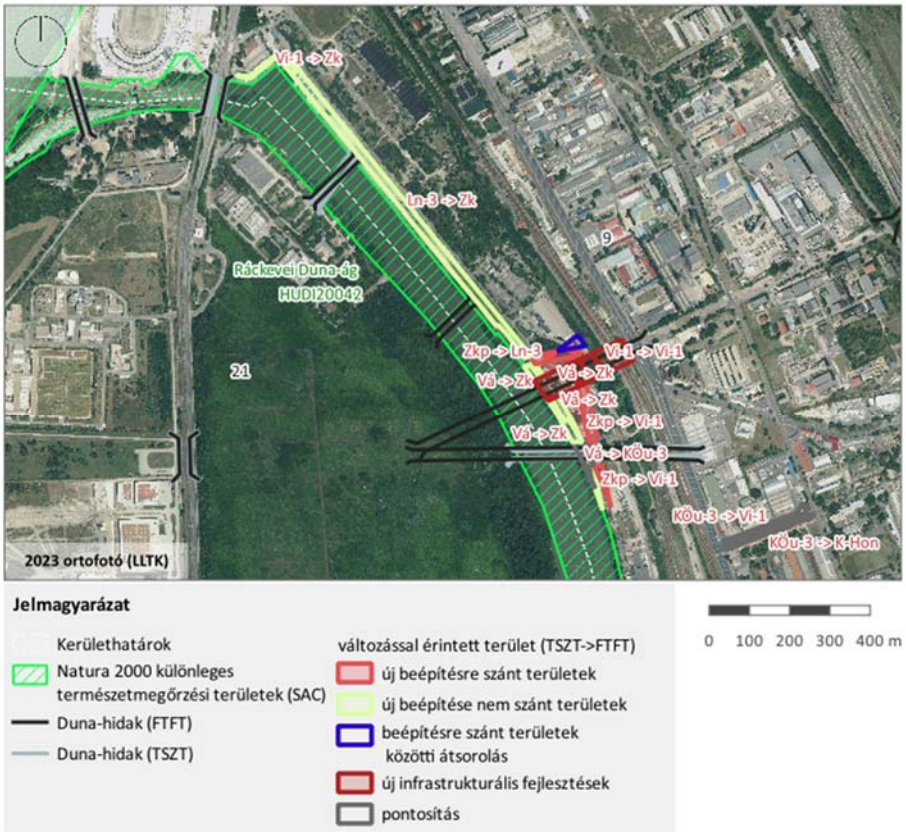

Natura 2000 terület közvetlen környezete:

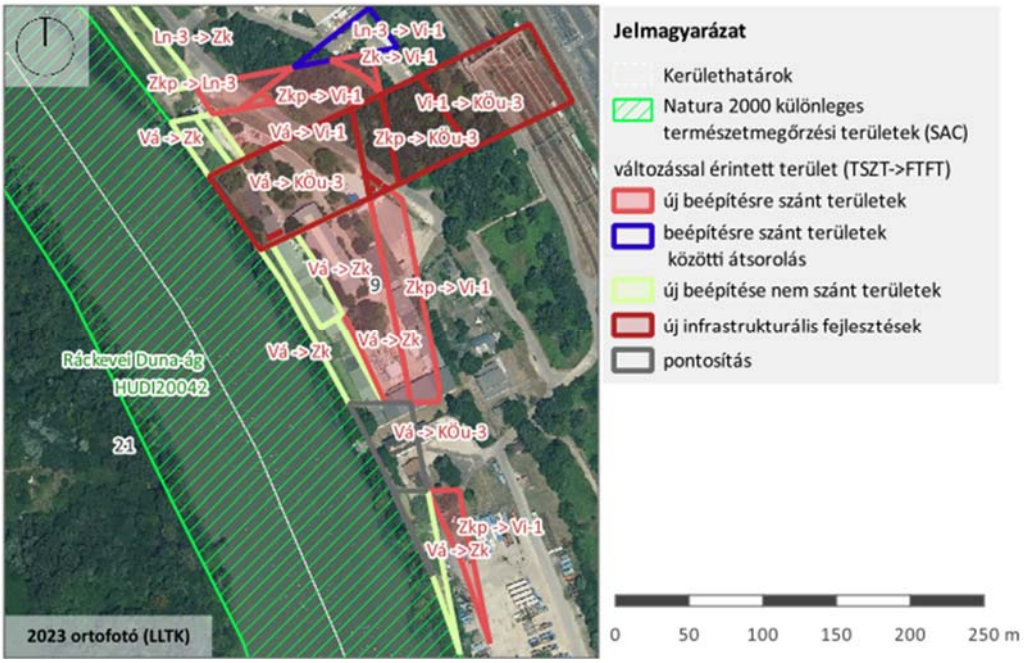

Natura 2000 terület érintettsége	Közvetlen érintettség: új tervezett gyalogos híd létesítése (áthelyezés délebbről), Galvani híd miatt alternatív nyomvonal és Kis-Duna híd jelölése Közvetlenül határos a Natura 2000 területtel: Vá->Zk, Vá->KÖu-3 200 m-es pufferterületen belüli változások: Zkp->Vi-1, Vá->Vi-1, Vá->Zk, Zkp->KÖu-3, Zkp->Vi-1, Vi-1->KÖu-3, Vi-1->Zk, Ln-3->Zk, Ln-3->Vi-1, KÖu-3->Vi-1
Tervezett változások jellege	A változások jellegét a fenti térképek is mutatják. A Natura 2000 területet közvetlenül a tervezett hidak nyomvonalai érintik, melyek közül a hatályos TSZT-hez képest változást egy új tervezett gyalogos híd jelent, emellett a Galvani híd kapcsolódó úthálózata esetében a Kén utcai nyomvonal és ahhoz igazodó Kis-Duna híd is alternatívaként feltüntetésre kerül az FTFT-n. A Galvani híd kapcsolódó úthálózataként tehát mind a Kén utcai, mind a hatályos TSZT-ben szereplő Illatos úti nyomvonal feltűntetésre került, beleértve az általános használatok szerinti kijelölést is (a tényleges kialakítás majd a későbbiekben dől el a műszaki tervezés során). A Natura 2000 területtel közvetlenül határos területek esetén a korábban tervezett evezőspálya kialakítási szándékának elvetése miatt a Vá (állóvizek medre és partja) területfelhasználási egység helyett Zk (zöldterület – közpark, közkert), illetve az RSD fölött tervezett közúti híd pesti hídfője környékén a korábbi Vá (állóvizek medre és partja) területfelhasználási egység helyett KÖu-3 (közúti közlekedési terület) került kijelölésre. A kijelölt általános használatok igazodnak a jelenlegi partvonalhoz. A Natura 2000 terület 200 m-es környezetében szintén az evezőspálya elvetése miatt kerültek átsorolásra korábbi Vá (állóvizek medre és partja) területfelhasználási egységbe tartozó területek az új általános használat szerinti beépítésre szánt (Vi-1, azaz intézményi, jellemzően zártsorú beépítésű vegyes) területbe. A part mentén a hatályos TSZT-hez képest szélesebb általános használat szerinti Zk (zöldterület – közpark, közkert) került kijelölésre, részben intézményi, részben nagyvárosias lakóterület területfelhasználási egységekből átsorolva.
Natura 2000 területre gyakorolt hatások	Az RSD keleti partján természetvédelmi értéket képviselő élőhely nem található (egykori iparterületek), így az új általános használat szerinti besorolások várhatóan a Natura 2000 területre semleges hatással lesznek. A szélesebb Zk (zöldterületi) általános használat szerinti területkijelölés kedvező, mert így lehetőség nyílik puffersáv kialakítására a Natura 2000 területek és a tervezett beépítések között. Az RSD nyugati partja mentén húzódó erdősáv inváziós fajokkal – pl. japánkeserűfű, bálványfa, nyugati ostorfa, zöld juhar – erősen terhelt, azonban a partközeli zónában megtalálható az orvosi kálmos (mely nem közösségi jelenőségű, azonban védett faj)., illetve a tervezett **Kén utcai hídváltozat nyugati hídlábánál** – bár a **Natura 2000 terület határán kívül** – **egy kisebb foltban közösségi jelentőségű élőhelytípus** (91E0* ligeterdők) található[12]. A teljes élőhelyfolt kiterjedése – mely nagy részét maga a híd is érinti – kb. **0,3 ha**, így a parti növényzet várható érintettsége szempontjából kedvezőtlen változat a Kén utcai rávezető nyomvonalhoz tartozó Kis-Duna híd, mivel várhatóan értékes élőhelyet érint (bár ez már nem a Natura 2000 terület része). A pontos hatások az élővilágra nézve majd a végleges műszaki paraméterek ismeretében becsülhetők (melyre várhatóan legalább előzetes vizsgálat lefolytatása szükséges a 314/2005 (XII.25.) Korm. rendelet alapján). A településtervben megjelenő új gyalogos híd kijelölésének célja a helybiztosítás, mely a későbbi tervezési fázisok – pl. engedélyezési terv készítése – során pontosításra kerül. A végleges műszaki paraméterek ismeretében becsülhetők a pontos hatások az élővilágra nézve, jelen tervfázisban nincs tudomásunk várható jelentős élővilág-védelmi konfliktusról. Az **evezőspálya kialakításának elvetése kedvező változásként értékelhető,** mivel a mederben tervezett jelentősebb morfológiai változásokkal (start hely kialakítása) nem kell számolni, tehát összességében a Natura 2000 terület közvetlen érintettsége jelentősen csökken – így a közösségi jelentőségű vízben élő állat-és növényfajokra gyakorolt hatások semlegesnek tekinthetők. Figyelembevéve a keleti oldal jelenlegi területhasználatait (ipari-gazdasági területek, melyek jelenleg is beépítettek) az evezőspálya tervezett vízfelülete helyett kijelölt beépítésre szánt (Vi-1) területek okozta építési keretszabályok változása semleges a Natura 2000 terület szempontjából.

[12] Forrás: Az evezőspályára 2018-ban készített előzetes vizsgálati dokumentációhoz (ÖKO Zrt.) kapcsolódó Natura 2000 hatásbecslés alapján. A hatásbecslést készítette: BioAqua Pro Kft.

Térképkivágat a tervezett változásról Elhelyezkedés: Budapest IX. és XXI. kerületek	
Natura 2000 terület érintettsége	Közvetlen érintettség: tervezett gyalogos híd áthelyezése 200 m-es pufferterületen belüli változások: Gksz-2->Közm, Vi-1 -> Vt-M, Vi-2 -> Vt-M
Tervezett változás jellege	Valós területhasználatokhoz való igazodás: meglévő közműlétesítmények besorolásának rendezése (Gksz-2->Közm). Fejlesztési többletet eredményező módosítások: Vi-1 -> Vt-M, Vi-2 -> Vt-M.
Natura 2000 területre gyakorolt hatások	A Natura 2000 területet közvetlenül érintő – az RSD-t keresztező – **gyalogos híd áthelyezése a parti vegetáció szempontjából semlegesnek tekinthető**, ugyanis a korábbi híd nyugati hídlába zöld juhar, nyugati ostorfa és fehér nyár, valamint hibrid fekete nyár dominálta erdőt érintett, míg az új híd nyugati oldalán „jellegtelen, zöld juhar, fehér akác és egyéb, részben ültetett, részben spontán felnövő, elsősorban idegenhonos fafajok képezte fás élőhely" húzódik[13] (a keleti oldalon részben talajszennyezéssel érintett korábbi iparterületek húzódnak, melyek természetvédelmi értéket nem képviselnek). A Natura 2000 területet – medret – érintő hatások a hidak műszaki kialakítása alapján becsülhetők majd, későbbi tervfázisban, a műszaki paraméterek ismeretében. A Gksz-2 területfelhasználási egységből (Gazdasági, jellemzően raktározásra és termelésre szolgáló terület) általános használat szerinti Közm (közműelhelyezési) területbe történő átsorolás **semleges hatással** van a közeli

[13] Forrás: Az evezőspályára 2018-ban készített előzetes vizsgálati dokumentációhoz (ÖKO Zrt.) kapcsolódó Natura 2000 hatásbecslés alapján. A hatásbecslést készítette: BioAqua Pro Kft.

	Natura 2000 területre, ugyanis tényleges területhasználati változás emiatt nem várható (a módosítás az Észak-csepeli transzformátor alállomás területét érinti). A IX-XX-XXI/A (Gubacsidűlő mellékközpont) akcióterülettel is összefüggő **fejlesztési többletet eredményező változások** a tervezett Körvasút menti körút kialakításával, illetve a csepeli Szabadkikötő vasútiforgalma számára egy új RSD (Gubacsi) híd építésével függnek össze (központképző elemek). A tervezett változások miatt az építési keretszabályok nem változnak (TÉKA szerint településközponti vegyes és vegyes intézményi területek esetén is 80% a megengedett legnagyobb beépítettség). Ugyanakkor a településtervben megfogalmazott **zöldfelületi átlagérték** a mellékközpont (Vt-M) esetén alacsonyabb (15%), mint az intézményi, jellemzően szabadonálló terület (Vi-2) esetén (25%), így különösen a Natura 2000 terület határát kb. 25 m-re megközelítő, Gubacsi-hídtól délre található területegység esetén **a zöldfelületi arány csökkenése várható**, mely a Natura 2000 terület szempontjából **kedvezőtlen**. (A hídtól északra található korábbi Vi-1 terület esetén zöldfelületi átlagérték nem került meghatározásra.) Azonban figyelembevéve a parti sáv jelenlegi területhasználatát - Kolonics György Vízisport Központ, hotel, kutyaiskola – a tervezett mellékközpontok területei, melyek nem közvetlenül a part mentén, hanem attól távolabb (25-160 m-re) helyezkednek el a tervezett változások **várhatóan Natura 2000 közösségi jelentőségű élőhely vagy faj közvetlen veszélyeztetésével nem járnak**.

Térképkivágat a tervezett változásról Elhelyezkedés: Budapest XXI. és XXIII. kerületek	Áttekintő térkép a XXI. és XXIII. kerületi RSD szakasz mentét érintő tervezett változásokról:

	Részlet a Natura 2000 területet közvetlenül érintő szakaszokról: 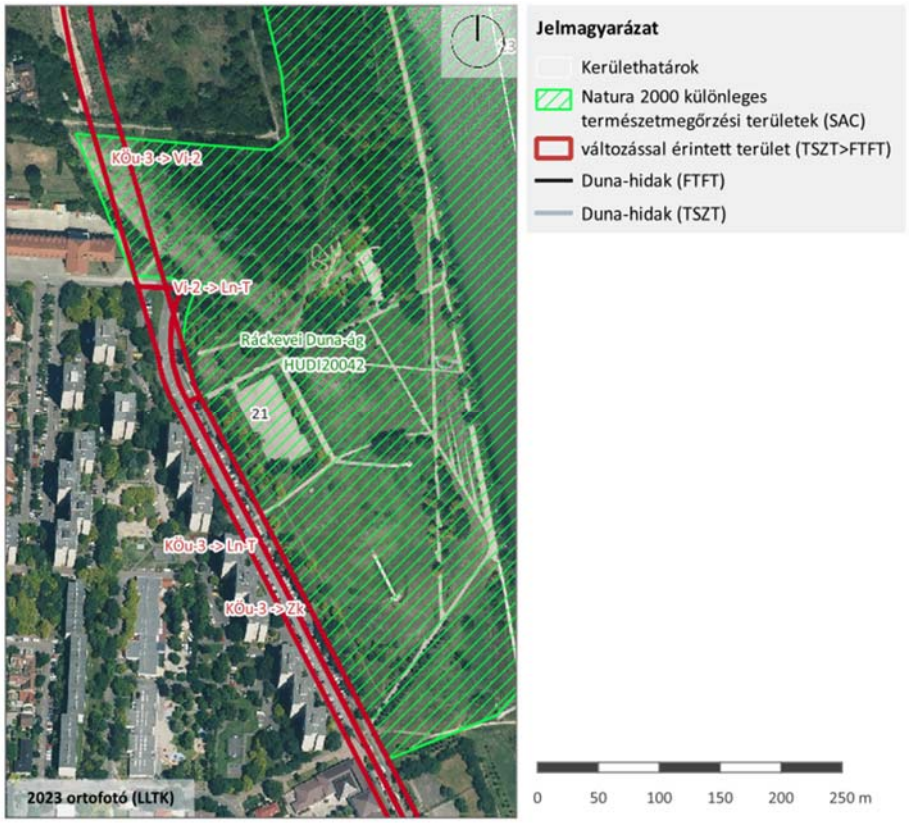 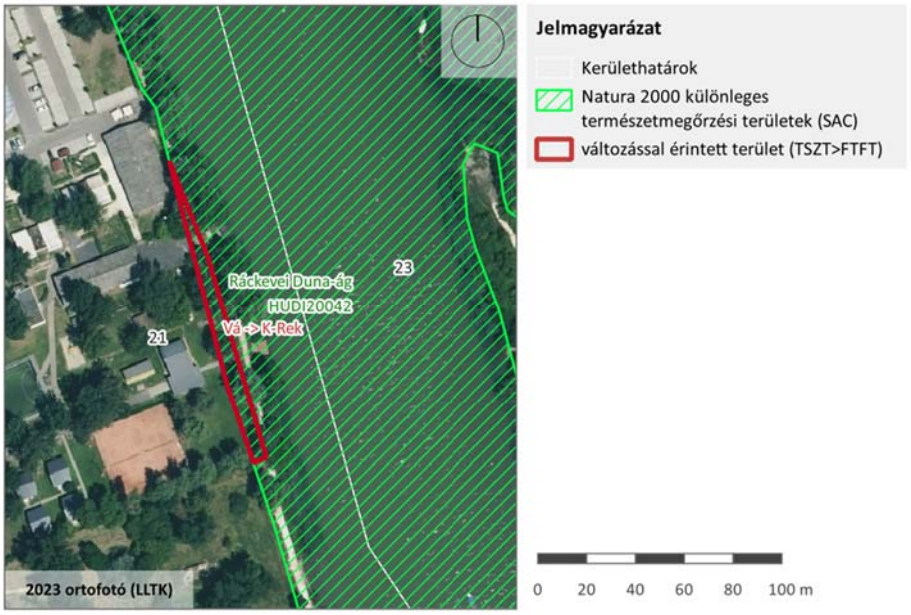
Natura 2000 terület érintettsége	Közvetlen érintettség: tervezett gyalogos híd áthelyezése, Horgász utca – Meder utca között létesítendő híd közúti híd helyett gyalogos híd jelölése, infrastrukturális fejlesztés törlése a XXI. kerületben, Vá->K-Rek 200 m-es pufferterületen belüli változás: K-Hull->K-Sz, KÖu-3-> KÖu-4, KÖu-3->Vi-2, KÖu-3->Vt-M, KÖu-3->Lke-1, KÖu-3->Ln-T, KÖu-3->Zk, KÖu-3->Tk
Tervezett változás jellege	Új infrastrukturális fejlesztés (K-Hull->K-Sz): a Dél-pesti szennyvíztisztító telep bővítési területe került átsorolásra K-Sz (azaz különleges beépítésre szánt szennyvízkezelés) területbe, a korábbi tervezett iszaptározó (K-Hull, azaz különleges beépítésre szánt hulladékkezelő, -lerakó) területből. Az iszaptározó az RSD kotrásából származó iszapot fogadta volna, ehelyett a Dél-pesti szennyvíztisztító telep távlati fejlesztési szándékokkal (záportározó kapacitás bővítésével, illetve a EU 91/271/EGK Települési szennyvízkezelési irányelv módosításából adódó új előírásoknak történő megfeleléssel) összefüggésben az FTFT-ben szereplő általános használat szerinti K-Sz terület kijelölése történt meg.

	Infrastrukturális fejlesztés törlése a XXI. kerületben: a Hollandi út tervezett meghosszabbítása és annak alternatív nyomvonala törlésre került, ennek figyelembevételével a településszerkezet megfelelő tagolásának biztosítására a meglévő Duna - Popieluszkó-Kassai utcák által alkotott útvonal KÖu-4 általános területhasználatba került. A kapcsolódó területhasználatok a szomszédos területhasználatokkal megegyező általános használatok szerint kerültek besorolásra. Új különleges terület kijelölése: állóvíz medre és partja (Vá) területfelhasználási egységből beépítésre szánt, nagykiterjedésű, rekreációs és szabadidős terület (K-Rek) általános használat szerinti területbe történő átsorolás. A hatályos Csepeli Építési Szabályzat keretei között geodéziai felmérés alapján lettek meghatározva a Kolonics György Szabadidőközpont és a Kozma István Birkózó Akadémia; a Kolonics György sétány és az RSD tényleges meder telkének határai, emiatt került pontosításra – a módosított csepeli építési szabályzatnak megfelelően – a területfelhasználás az FTFT 1. Területfelhasználás tervlapon.
Natura 2000 területre gyakorolt hatások	A Dél-pesti szennyvíztisztító telep fejlesztése, illetve az EU 91/271/EGK irányelv módosításából adódó szigorúbb előírásoknak való megfeleléshez szükséges többlet területigény biztosítása a Natura 2000 területre **kedvező** hatással van, ugyanis az RSD vízminőségének javulását eredményezi (részletesen lásd: FTT Alátámasztó munkarész: 6. Közművesítés, elektronikus hírközlési javaslat c. fejezet). A **gyalogos híd áthelyezése szintén kedvező** a Natura 2000 terület szempontjából, mert az új helyszínen csak maga az RSD meder képezi a részét a Natura 2000 területnek, míg a korábbi esetben a nyugati oldalon a part menti kb. 100 m szélességű területsáv is (melyet a tervezett gyalogos híd, illetve kapcsolódó úthálózat érintett volna), így a közvetlen érintettség jelentősen lecsökken. A **Hollandi út fejlesztésének elmaradása**, valamint ezzel összefüggően közúti híd helyett gyalogos híd kialakítása a Natura 2000 terület szempontjából **kedvező**, ugyanis a TSZT-ben kijelölt közúti terület mellőzését jelenti a Natura 2000 területen 0,3 ha-on (ugyanakkor igazodva a TSZT szerinti területhasználatokhoz, az FTFT-ben is Vi-2, azaz Intézményi, jellemzően szabadon álló jellegű területbe kerül besorolásra), illetve annak közvetlen szegélyén kb. 600 m hosszúságban. A **Kolonics György Szabadidőközpont és a Kozma István Birkózó Akadémia területének geodéziai felmérés útján történő pontosítása** az RSD medre és parti sávja területéből kb. 664 m^2-t igényel, mely ugyanakkor az átsorolás tényleges területhasználat változással nem jár, célja a jelenlegi területhasználatoknak megfelelő szabályozás, így a Natura 2000 területre gyakorolt hatása **semleges**.

A Ráckevei Duna-ág kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület 200 m-es környezetében a fővárosi településfejlesztési terv (FTFT) által meghatározott **akcióterületek** a következők:

Térképkivágat az akcióterületekről Elhelyezkedés: Budapest IX., XX. és XXI. kerületek	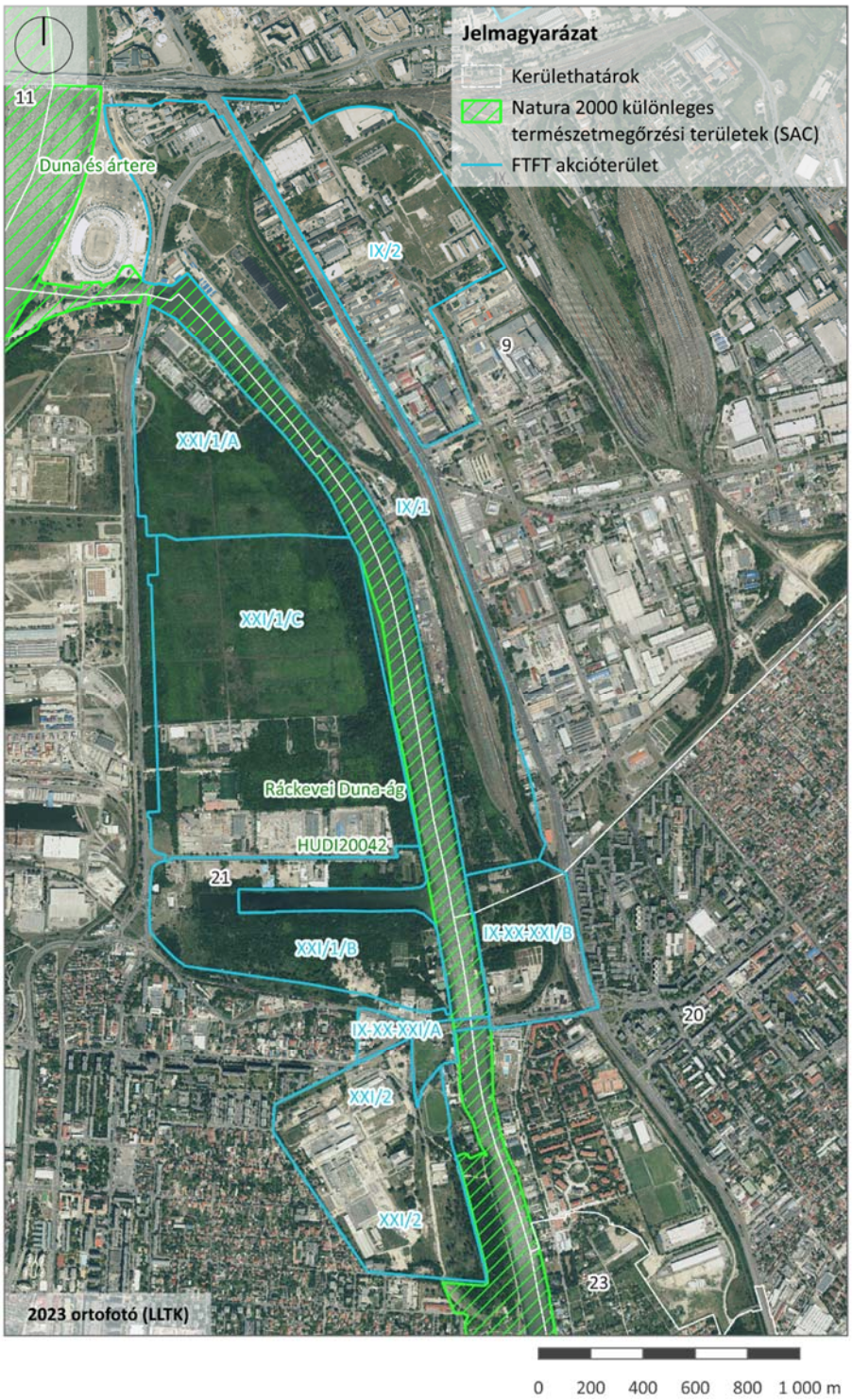
IX/1 Akcióterületre vonatkozó, Natura 2000 terület szempontjából releváns **fejlesztési tervek, elképzelések**	Volt Nagyvásártelep: 104,45 ha – Jelentős része barnamezős, kisebb része műemléki terület, Kiegyensúlyozott kompakt városszerkezetet elősegítő komplex, vegyes fejlesztésű akcióterület. ‣ A területen olyan vegyesség meghatározása és kialakítása szükséges, amelyben a rendeltetések kiegészítik egymást, az elsődleges célközönség – Diákváros esetén: diákok – igényeit szem előtt tartva. A terület északi és keleti részén főként vegyes, míg a Duna felöli részén főként lakó funkció alakítandó ki. A területen az alapellátási funkciók elhelyezése biztosítandó. ‣ A térségben egy összefüggő parkrendszer alakítandó ki, kapcsolódva a Pesti Rakparthoz, az Atlétikai Stadionhoz és Csepelhez.

	‣ A gyalogos kapcsolatok folytonossága érdekében közterületek kialakításával kell biztosítani a város és vízpart jobb kapcsolatát.
IX/1 Akcióterületre vonatkozó, Natura 2000 terület szempontjából releváns fővárosi előírások	‣ A meglévő karakteres ipari épületek funkcióváltó átalakítása és az értékes meglévő facsoportok megőrzése figyelembe veendő kötöttség a beépítés tervezésekor. ‣ A területtel közvetlenül határos nyugaton a Duna, amely az országos ökológiai hálózat ökológiai folyosó része és Natura 2000 terület. Ezért a fejlesztéseket körültekintően kell megvalósítani, hogy a természeti értékek, élőhelyek, ökológiai kapcsolatok ne sérüljenek. A Duna érintettsége miatt a folyóra szerveződő terek alakítandók ki, valamint annak elérhetősége és a köz számára való megnyitása biztosítandó. ‣ A helyi adottságok figyelembevételével intézményi vegyes (Vi-1) területen lakóépület elhelyezése esetén 20%, nagyvárosias lakóterületen (Ln-3) lakóépület elhelyezése esetén 35% legkisebb zöldfelületi arány biztosítandó az építési telken. ‣ A fejlesztések feltétele a talajszennyezettségek feltárása és a tervezett területhasználatnak megfelelő szintű kármentesítés elvégzése.
IX/1 Akcióterület Natura 2000 területre gyakorolt várható hatásai	A Natura 2000 fenntartási terv alapján az akcióterület a „tavak és a Ráckevei-Duna vízfelülete" (KE2) kezelési egységgel határos (területi átfedés nincs). A kezelési egységben közösségi jelentőségű élőhelytípus nincs, azonban számos közösségi jelentőségű faj élőhelye. A fenntartási terv a partmenti (sekélyvízi) zónára vonatkozóan fogalmazza meg a horgászstégek számának minimalizálását (pl. egyéni helyett közösségi jelentőségű stégek kialakítása). Amennyiben a fejlesztések során a fentiek alapján a Natura 2000 terület értékeinek megőrzésére is kiemelt hangsúlyt fektetnek, a tervezett fejlesztés várhatóan **kismértékben kedvezőtlen hatással lesz a Natura 2000 területre**, a lakó-és intézményterületi fejlesztésekből adódó többlet beépítettség, illetve a várható rekreációs terhelés hatásai miatt. Ugyanakkor **vízminőségi szempontból** – így a Natura 2000 terület szempontjából is – **kedvező**, hogy a **fejlesztések alapfeltétele a szükséges kármentesítések elvégzése**. Javasolt nemcsak nemcsak a Duna, hanem az RSD nevesítése is az előírások között, ugyanis a Ráckevei Duna-ág Natura 2000 terület jóval hosszabb szakaszon (kb. 2,7 km) érintett (és közvetlenül határos a tervezett fejlesztésekkel), mint a Duna és ártere (mely érintettsége közvetett, a Natura 2000 terület 200 m-es pufferterületén belül kb. 320 m).
XXI/1/A, B, C Akcióterületre vonatkozó, Natura 2000 terület szempontjából releváns fejlesztési tervek, elképzelések	Észak-Csepel: A: 43,2 ha; B: 46,3 ha; C: 110,0 ha A: Zöldinfrastruktúra és rekreáció fejlesztését támogató akcióterület B: A kiegyensúlyozott kompakt városszerkezetet elősegítő komplex, vegyes fejlesztésű akcióterület C: Tervezett helyi központ, A kiegyensúlyozott kompakt városszerkezetet elősegítő komplex, vegyes fejlesztésű akcióterület Észak-Csepel városrész Weiss Manfréd út és a Ráckevei (Soroksári)-Duna által határolt alulhasznosított és használaton kívüli területe Budapest legnagyobb akcióterülti együttese. ‣ Az „A" jelű területen tervezett közpark elhelyezkedése, mérete és különlegessége révén előreláthatóan agglomerációból érkező látogatókat is vonz majd, mely parkolási igényét biztosítani kell a zöldfelületi egyenleg megtartását is figyelembe véve. ‣ A tervezett új városnegyed és központok miatt különösen fontos a kiegyensúlyozott területhasználat és a vegyes funkciók biztosítása, a terület monofunkciós fejlesztését el kell kerülni.
XXI/1/A, B, C Akcióterületre vonatkozó, Natura 2000 terület szempontjából releváns fővárosi előírások	‣ A terület beépítésénél érvényesíteni kell a tájképvédelmi szempontokat (Duna menti tájképvédelmi terület), valamint biztosítani kell a Dunához és partjához való hozzáférhetőséget, végigjárhatóságát. ‣ A helyi adottságok figyelembevételével Településközponti vegyes területen (Vt-H) és Intézményi vegyes területen (Vi-2) lakóépület elhelyezése esetén 25%, míg Nagyvárosias lakóterületen (Ln-3) lakó épület 35% legkisebb zöldfelületi arány biztosítandó az építési telken.
XXI/1/A, B, C Akcióterület Natura 2000 területre gyakorolt várható hatásai	A Natura 2000 fenntartási terv alapján az akcióterület a „tavak és a Ráckevei-Duna vízfelülete" (KE2) kezelési egységgel határos (területi átfedés nincs) kb. 3 km hosszúságban. A kezelési egységben közösségi jelentőségű élőhelytípus nincs, azonban számos közösségi jelentőségű faj élőhelye. A fenntartási terv a partmenti (sekélyvízi) zónára vonatkozóan fogalmazza meg a horgászstégek számának minimalizálását (pl. egyéni helyett közösségi jelentőségű stégek kialakítása). Amennyiben a fejlesztések során a fentiek alapján a Natura 2000 terület értékeinek megőrzésére is kiemelt hangsúlyt fektetnek, a tervezett fejlesztés várhatóan **kismértékben kedvezőtlen hatással lesz a Natura 2000 területre**, a lakó-és intézményterületi fejlesztésekből adódó többlet beépítettség, illetve a várható rekreációs terhelés hatásai miatt. Javasolt az akcióterületre vonatkozó fővárosi előírások között a Natura 2000 terület értékeire is felhívni a figyelmet. A part mentén kijelölt zöldterületek helyén jelenleg főként inváziós fajokból álló, de helyenként értékesebb élőhelyfoltokat is tartalmazó erdősáv (lásd: fentebb a Kén utcai híd értékelésénél) húzódik, mely részben az országos ökológiai hálózat pufferterülete is. A közparkok (parti sétány) kialakítása során a ligeterdősáv megőrzésére, az inváziós fajok helyett természetközeli vegetáció kialakítására és a sekély parti zóna mocsári növényzetének (pl. védett orvosi kálmos előfordul) vérelmére kiemelt figyelmet kell szentelni, ezt javasolt felvenni az akcióterületre vonatkozó fővárosi előírásokhoz is. A tervezett közparkok part menti területsávjában törekedni kell természetközeli kialakításra – és a mederbe történő beavatkozások minimalizálására – így a **kiegészítő**

	előírásokkal a tervezett fejlesztések várhatóan nem ellentétesek a Natura 2000 terület kijelölés céljával és nem lesznek jelentős kedvezőtlen hatással a közösségi jelentőségű fajokra vagy élőhelytípusokra.
XXI/2 Akcióterületre vonatkozó, Natura 2000 terület szempontjából releváns fejlesztési tervek, elképzelések	Papírgyár: 45,9 ha – Barnamezős műemlék terület; A kiegyensúlyozott kompakt városszerkezetet elősegítő komplex, vegyes fejlesztésű akcióterület. Csepel Szabótelep városrészhez kapcsolódó terület, melyet keletről a Duna partja határol. A terület jelenleg egy átjárhatatlan, tagolatlan zárvány, ami ~ 900 méter hosszan és átlag ~ 600 méter mélyen elválasztja Csepel lakott területeit a vízparti rekreációs területtől. Az akcióterületen megvalósuló fejlesztések elősegíthetik a környező területek fejlesztését. A terület vegyes használatba illeszthető munkahelyek, illetve nagyvárosias lakóterületek fejlesztési céltérsége. • A terület beépítése során törekedni kell a terület nyugati határán elhelyezkedő beépített területekhez való szerves illeszkedésre, valamint a Duna megközelíthetőségének biztosítására. • A Duna, valamint a folyó partja menti rekreációs területek közelsége értéknövelő hatással rendelkeznek, mely előnyt a terület fejlesztése során figyelembe kell venni, és mindenki számára elérhetővé kell tenni.
XXI/2 Akcióterületre vonatkozó, Natura 2000 terület szempontjából releváns fővárosi előírások	• A terület keleti részének beépítésénél törekedni kell a Duna menti tájképvédelmi terület, valamint a Natura 2000 terület háborítatlanságára, egyúttal biztosítani kell a Duna és partja megközelíthetőségét, végigjárhatóságát a védett és értékes ipari épületállomány megőrzése mellett. • A helyi adottságok figyelembevételével Intézményi vegyes (Vi-2) területen lakóépület elhelyezése esetén 25% legkisebb zöldfelületi arány biztosítandó az építési telken. • A terület beépítése során figyelembe kell venni a potenciális talajszennyezettséget, a terület fejlesztésének feltétele a talajszennyezettségek feltárása és a tervezett területhasználatnak megfelelő szintű kármentesítés elvégzése.
XXI/2 Akcióterület Natura 2000 területre gyakorolt várható hatásai	A Natura 2000 fenntartási terv alapján az akcióterület az „egyéb erdők" (KE8) kezelési egységgel határos (területi átfedés nincs) kb. 660 m hosszúságban. A kezelési egységben közösségi jelentőségű élőhelytípus nincs (idegenhonos fajokkal elegyes őshonos fűz-nyár puhafa liget) azonban egyes közösségi jelentőségű fajok (pl. különösen a közönséges denevér, skarlátbogár) előfordulhatnak itt. Amennyiben a fejlesztések során a fentiek alapján a Natura 2000 terület értékeinek megőrzésére is kiemelt hangsúlyt fektetnek, a tervezett fejlesztés várhatóan kismértékben kedvezőtlen hatással lesz a Natura 2000 területre, a lakó-és intézményterületi fejlesztésekből adódó többlet beépítettség, illetve a várható rekreációs terhelés hatásai miatt. Ugyanakkor vízminőségi szempontból – így a Natura 2000 terület szempontjából is – kedvező, hogy a fejlesztések alapfeltétele a szükséges kármentesítések elvégzése.
IX-XX-XXI/1. A, B Akcióterületre vonatkozó, Natura 2000 terület szempontjából releváns fejlesztési tervek, elképzelések	Gubacsidűlő mellékközpont: A: 7,0 ha; B: 23,25 ha – Barnamezős terület, tervezett mellékközpont; Differenciált központrendszer megvalósulását elősegítő akcióterület. Dél-Pest térségében tervezett mellékközpont. Ahhoz, hogy a területegység betölthesse mellékközponti szerepkörét, a teljesen kialakulatlan terület új városépítészeti kialakítást, jelentős funkcióbővítést, és a közlekedési rendszer területileg érintett elemeinek fejlesztését igényli. A terület fejlesztése az általános használatok elemzésénél bemutatott változással érintett területtel függ össze (lásd: fent).
IX-XX-XXI/1. A, B Akcióterületre vonatkozó, Natura 2000 terület szempontjából releváns fővárosi előírások	• A Ráckevei (Soroksári)-Duna (RSD) menti sétány kialakítása, valamint zöldfelületek kialakítása szükséges a Fejlesztési tervlapon kijelölt szerkezeti jelentőségű zöldfelületi kapcsolat mentén, biztosítva a partra való lejutást is. • Tekintettel kell lenni az RSD Natura 2000 területi besorolására, biztosítani kell az itt fellelhető értékes élőhelyek, ökológiai kapcsolatok fennmaradását. • A helyi adottságok figyelembevételével a Mellékközpont területen (Vt-M) lakóépület elhelyezése esetén 25% legkisebb zöldfelületi arány biztosítandó az építési telken. • A terület a korábbi használatokból adódóan részben potenciálisan talajszennyezett, a fejlesztések feltétele a szennyezettségek feltárása és a tervezett területhasználatnak megfelelő szintű kármentesítés elvégzése.
IX-XX-XXI/1. A, B Akcióterület Natura 2000 területre gyakorolt várható hatásai	Az RSD nyugati partján („A" területegység) tervezett fejlesztések Natura 2000 területre gyakorolt hatások a fentiekben az általános használatok elemzésénél kerültek bemutatásra. Az RSD keleti partján („B" területegység) tervezett fejlesztési terület kb. 600 m hosszon határos a „tavak és a Ráckevei-Duna vízfelülete" (KE2) kezelési egységgel (területi átfedés nincs). A kezelési egységben közösségi jelentőségű élőhelytípus nincs, azonban számos közösségi jelentőségű faj élőhelye. Amennyiben a fejlesztések során a fentiek alapján a Natura 2000 terület értékeinek megőrzésére is kiemelt hangsúlyt fektetnek, a tervezett fejlesztés várhatóan kismértékben kedvezőtlen hatással lesz a Natura 2000 területre, a fejlesztésekből adódó többlet beépítettség, illetve a várható rekreációs terhelés hatásai miatt. Ugyanakkor vízminőségi szempontból – így a Natura 2000 terület szempontjából is – kedvező, hogy a fejlesztések alapfeltétele a szükséges kármentesítések elvégzése.

5. Alternatív megoldások

A településterv alternatív megoldásokat sem a fejlesztési terv, sem a rendezési terv tekintetében nem tartalmaz, leszámítva az alábbi közlekedési infrastruktúra elemek tervezett (távlati) nyomvonalait. A Fejlesztési terv 2. Közlekedési infrastruktúra tervlapja szerint 3 konkrét elem estében jelenik meg alternatíva (lásd: *környezeti értékelés 3.10.1.5. fejezete*), melyek közül Natura 2000 terület közelében egy nyomvonal található: a IX. Galvani híd kapcsolódó úthálózata esetében a Kén utcai nyomvonal és Kis-Duna híd alternatívaként kerül feltűntetésre (Ráckevei Duna-ág Natura 2000 terület 200 m-es környezetében). Ez a hatályos TSZT-hez képest új alternatíva, és a fentiekben értékelésre került.

6. A megvalósítás indokai

6.1. A terv megvalósítása szükségszerűségének ismertetése

A településtervek készítésének, módosításának főbb kereteit a magyar építészetről szóló C. törvény, a településrendezési és építési követelmények alapszabályzatáról szóló 280/2024. (IX. 30.) Korm. rendelet (TÉKA), továbbá a településtervek tartalmáról, elkészítésének és elfogadásának rendjéről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 419/2021. (VII. 15.) Korm. rendelet szabályozza. A tervet a települési önkormányzat készítteti kötelező feladatként.

6.2. A terv megvalósításának szükségszerűségét alátámasztó indokok

- ☑ társadalmi vagy gazdasági természetű kiemelt fontosságú közérdek (amennyiben az kiemelt jelentőségű élőhelytípust vagy fajt nem veszélyeztet)
- ☐ emberi egészség vagy élet védelme
- ☐ a közbiztonság fenntartása, megőrzése vagy helyreállítása
- ☐ a környezet szempontjából kiemelt jelentőségű kedvező hatás elérése
- ☐ a fenti kategóriákba nem sorolható, egyéb kiemelt fontosságú közérdek (amennyiben az kiemelt jelentőségű élőhelytípust vagy fajt veszélyeztet)

7. Javaslatok

7.1. A kedvezőtlen hatások mérséklését szolgáló javaslatok

A korábbi területfelhasználási egységek helyett, azok módosításával kialakult új általános használat típusok várhatóan a közösségi jelentőségű élőhelyekre, fajokra nézve nem jelentenek olyan kedvezőtlen változást, mely a besorolás változtatását igényelné. A kedvezőtlen változások jellemzően a szegélyterületeket érintenek, illetve a Natura 2000 területtel történő átfedés esetén a kialakult területhasználat vagy ingatlanviszonyok miatt változott besorolásokhoz (pl. közműterület, lakóterület, honvédelmi terület) köthetők, így tényleges területhasználati változás nem várható az átsorolások miatt.

Egyes akcióterületekre vonatkozóan azonban az alábbiakban **a Natura 2000 területek természeti értékeinek védelmét szolgáló javaslatok** kerültek megfogalmazásra, mivel a fejlesztési területeknél már jelen tervezési fázisban fontos felhívni a figyelmet a Natura 2000 területekre és ez nem jelent meg minden érintett akcióterület esetén (a szövegszerű kiegészítéseket, módosításokat piros betűk jelölik, melyek átvezetésre kerültek az akcióterületekre vonatkozó előírásokhoz is):

A **XI/2/A és XI/2/B akcióterületek** (Kelenföldi Duna-part) **esetén javasolt a következő kiegészítéseket tenni a fővárosi előírásokhoz**, tekintve, hogy az akcióterületek kb. 1,64 („A" jelű területegység), illetve 5,31 ha („B" jelű területegység) átfedésben vannak a Duna és ártere Natura 2000 területtel:

- A terület fejlesztése során a Duna és ártere Natura 2000 (kiemelt jelentőségű természetmegőrzési) terület értékeinek kiemelt figyelembevétele, megőrzése szükséges.

A **XXII/1. akcióterület (volt Hunyadi János laktanya) esetén javasolt a következő kiegészítéseket tenni a fővárosi előírásokhoz**, tekintve, hogy az akcióterület kb. 12,7 ha átfedésben van a Duna és ártere Natura 2000 területtel (Natura 2000 terület kiterjed a korábbi hajógyári üzemi terület ma elzárt, használaton kívüli, barnamezős területére is, míg a Háros-sziget TT e területegységet nem foglalja magában):

- A terület fejlesztése során a Duna menti ártéri ligeterdő, ~~és~~ a közeli országos jelentőségű védett természeti terület, valamint a Duna és ártere Natura 2000 (kiemelt jelentőségű természetmegőrzési) terület értékeinek figyelembevétele szükséges. A Háros-sziget nem védett területén élőhely védelmi program és rehabilitáció végrehajtása szükséges.

A **XXII/2. akcióterület (Duna Spirit) esetén javasolt a következő kiegészítéseket tenni a fővárosi előírásokhoz**, tekintve, hogy az akcióterület közvetlenül határos a Duna és ártere Natura 2000 területtel:

- A területet a Duna felől határoló helyi jelentőségű természetvédelmi terület, a Duna és ártere Natura 2000 (kiemelt jelentőségű természetmegőrzési) terület értékeinek figyelembevétele, valamint az Országos Erdőállomány Adattár szerinti erdők megőrzése szükséges a fejlesztés során.

A **IX/1 akcióterület (Volt Nagyvásártelep) esetén javasolt a következő kiegészítéseket tenni a fővárosi előírásokhoz**, tekintve, hogy az akcióterület kb. 2,7 km hosszon közvetlenül határos a Ráckevei Duna-ág Natura 2000 területtel:

- A területtel közvetlenül határos nyugaton a Duna, valamint a Ráckevei Duna-ág, amelyek az országos ökológiai hálózat ökológiai folyosó részei és Natura 2000 területek. Ezért a fejlesztéseket körültekintően kell megvalósítani, hogy a természeti értékek, élőhelyek, ökológiai kapcsolatok ne sérüljenek. A Duna érintettsége miatt a folyóra szerveződő terek alakítandók ki, valamint annak elérhetősége és a köz számára való megnyitása biztosítandó.

A **XXI/1/A, B, C akcióterületek (Észak-Csepel) esetén javasolt a következő kiegészítéseket tenni a fővárosi előírásokhoz**, tekintve, hogy az akcióterületek összességében kb. 3 km hosszon közvetlenül határosak a Ráckevei Duna-ág Natura 2000 területtel:

- A területtel közvetlenül határos nyugaton a Ráckevei-Soroksári Duna-ág, amely az országos ökológiai hálózat ökológiai folyosó része és Natura 2000 terület, ezért a fejlesztéseket körültekintően kell megvalósítani, hogy a természeti értékek, élőhelyek, ökológiai kapcsolatok ne sérüljenek. Kiemelt figyelmet kell szentelni a part mentén tervezett közparkok esetén a ligeterdősáv megőrzésére (ez részben az országos ökológiai hálózat pufferterülete is egyben). A tervezett közparkok part menti területsávjában törekedni kell természetközeli kialakításra és a medret érintő beavatkozások során kiemelten figyelni kell a közösségi jelentőségű fajok védelmére.

7.2. További javasolt intézkedések

Javasolt a helyi érintett lakosság, önkormányzati képviselők és munkatársak, valamint a vállalkozások képviselőivel megismertetni azokat egyedülálló természeti értékeket, amelyeket a Natura 2000 területek hordoznak. A város és lakóinak jól-léte a zöldfelületi hálózatának fejlesztése, zöldúthálózatának fejlesztése összekapcsolható a természeti területek megőrzésével, illetve egymást erősítő folyamatokat is elindíthat.

Javasolt a területen folyamatos monitoring és kezelési program megvalósítása a Natura 2000 területek és értékeik védelmében.

A Natura 2000 területeket érintő fejlesztések realizálódása előtt készítendő környezeti hatásvizsgálat és Natura2000 hatásbecslési dokumentáció megalapozása érdekében az adott területet érintő részletes természeti alapállapot felvétel készüljön el (élőhelytérképezéssel együtt) a területekre.

8. Kiegyenlítő intézkedések

A fővárosi településtervben meghatározott építési keretek következtében kiegyenlítő (kompenzációs) intézkedésekre nincs szükség. Egyes tervi elemek tényleges megvalósítása (pl. infrastruktúra elemek megépítése, beépítések realizálódása) esetén a későbbi – beruházás szintű – tervezési fázisban a Natura 2000 területek érintettségét és a kompenzáció szükségességét a beruházás műszaki paramétereinek ismeretében kell vizsgálni.